

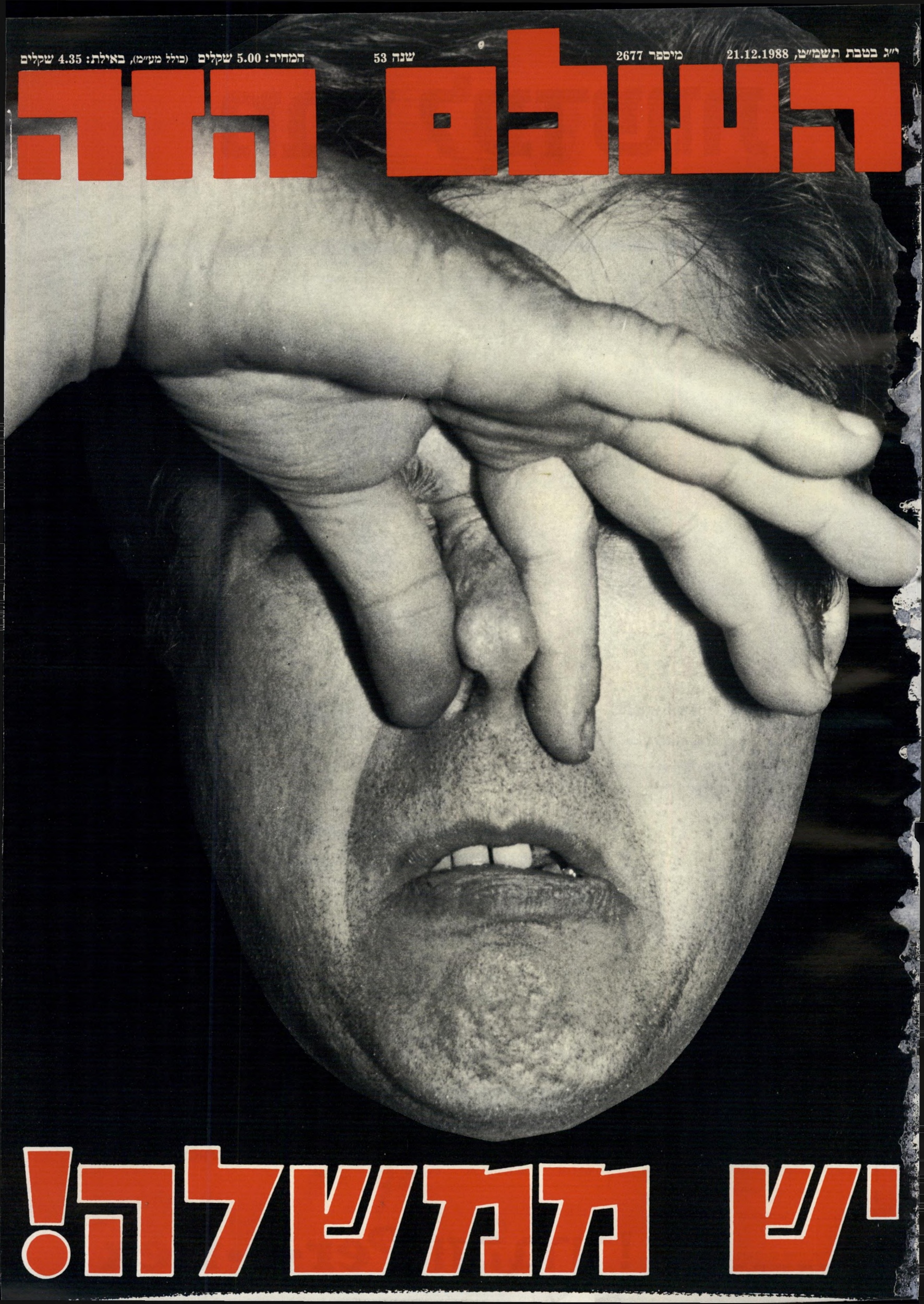
המוחיר: 5.00 שקלים (כולל מע"מ), באילת: 4.35 שקלים

שנה 53

מיספר 2677

י"ג בטבת תשמ"ט, 21.12.1988

העולם הזה

יש מה ש...!

מבט לעדשות

תמיסות **Per-o-flex** מנקות היטב את העדשה, אינן משנות את צבעה ומאריכות את חייה. לסיום כדאי להזכיר כי - טיפול נכון בעדשות המגע שלכם, משמעו: טיפול נכון בעיניכם!

קיראו והשוו

שם התמיסה	מכילה	מחיר סט לפי 100 מ"ל
Per-o-flex 1+2	לא מכילה טימרוסל	9.40 ש"ח
Lensan A+B	מכילה טימרוסל	13.52 ש"ח
Oxysept 1+2	מכילה טימרוסל	11.06 ש"ח

חדשות טובות למרכיבי עדשות: כתבנו לענייני בריאות מוסר, כי בישראל רוב מרכיבי עדשות המגע משתמשים בתמיסות **Per-o-flex** לטיפול בעדשות. תמיסות **Per-o-flex** מיוצרות מחומרים שאינם מכילים טימרוסל כחומר משמר. הן פותחו במעבדות חברת סופלקס, והותאמו לתנאי האקלים בארצנו.

תמיסות **Per-o-flex** חינם!

מלא התלוש ומסור למומחה עדשות המגע הקרוב אליך.
דוגמיות **Per-o-flex** 1+2 יימסרו לך חינם.

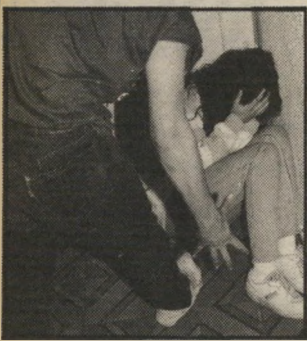
שם _____
כתובת: רחוב _____ מס' _____
שכונה _____ עיר _____
ברשותי עדשות מגע משנת _____
ציין באילו תמיסות השתמשת עד כה: _____

המלאי מוגבל - כל הקודם זוכה!

Per-o-flex - וזה ברור!

יש מעשלה! ברוך השם

מן הרגע הראשון חתר יצחק שמיר להקמת ממשלה רחבה בראש שותו. האיום בהקמת ממשלה צרה לא היה אלא איום סרק וחלק ממילחמת-עצבים מוצלחת. גם מיפלגת-העבודה, שהיא מטיבעה מיפלגת-שילטון, לא יכלה להתייחס בצורה צנינית לבעיות המורכבות הניצבות בפני ישראל. על רקע זה הקמתה של ממשלה רחבה היא טיבעית לגמרי.

כתבת השער האחרון:

יחסים מעשכחתיים

קשה להבין את אישיותו של גבר אשר במשך 10 שנים קיים יחסי-מין עם בתה של חברתו-לחיים ועם בתו הקטנה. קשה עוד יותר להבין איך לא גילו הבנות שינאה כלפי אביהן על מה שנעשה להן.

„מתגעגע לאמא!“

„הפעילות האלימה, הטרוריסטית, היחידה שלי, מאז ומתמיד, היתה כרוכה בלשון שלי. הלשון שלי, בצירוף השכל שלי, מסוכנת יור מאשר איזה אידיוט המטיל פצצה.“ כך זרדי לבית טרזי, נציג אש"ף באו"ם, בראיון להעולם הזה, שבו הוא מספר על חייו בגלות, על אשתו שנפטרה, ועל געגועיו לאמו.

כסף מהיר

גם עורכי-דין יכולים לפול קורבן לתאוות בצע, ולראייה, השבוע נידון עורך-הדין דן כוכבי לשנתיים וחצי מאסר בפועל. הוא לווה כספים מלקוחותיו, פיתה אותם למכור את רכושם והוציא את כספם במידמה. בית-המשפט לא נעתר להקל בגזר-הדין.

אחה והשקל „קנון“ מפסידה וקלקא מרוויח

קנון ממשיכה להפסיד • נחום קלקא ממ- שיד להרוויח • ששון גינס מואשמים בהונאה • בנקים זרים מחויבים לדווח • מס-ההכנסה מתפשר עם הקיבוצים • ואנשי-עסקים ישראלים ישלמו קנסות גבוהים על רווחים לא חוקיים ממסחר בניירות. ערך תוך ניצול מידע פנימי.

רחל המרחלת מדווחת:

ענת שרמייסטר וג'ק קראוס שייכים לתסריט אחר • מעשה בעור-דין ובאשתו כוכבת-מורנו ללא ידיעתה • יוסי סייאס לא מסגיר כוונות • ומעשה ברומאן שלא היה בין שלמה אליהו למיירי וייסברג-רסקין • יהיה או לא יהיה יורש ליהודה ברקן? • הכסאות המוסיקליים של נחום גת • מה שיצא לרומי הלחמי (בתמונה) מבישולים ומכירות • ואיך מיכל בקר, אשת-החברה.

כתבת השער הקידמי:

למשוגע

מדינת ישראל קמה בשעת-כושר עולמית, כאשר שתי מעצמות-העל שיתפו ביניהן פעולה. בימים אלה מתחולל נס שני, שאם רק ינוצל, יוכל להביא את ה- שלום. מי שחרד מפניו, כאילו זו שואה, אינו אלא משוגע.

ספרות

הילדים הישראליים

במחקר שמימצאיו הופיעו בימים אלה בס- פר מגלה הפרופ' אדיר כהן יותר ויותר מור- דעות פוליטיות וחברתיות בספרות הילדים הישראלית, יותר ויותר בי- קורתיות מפוכחת והדגשת זכותו של היחיד לומר לא.

7500 סימניות סיניות

זה שלוש שנים יושב עימנואל פרת וממין סימניות סיניות למילון הסיני-העברי הרא- שון בעולם. לא ברור עדיין מי יוציא אותו לאור, אבל פרת מאמץ שזה חוב שלו לעם הסיני. שהרי חי בקירבם לא-מעט שנים.

איפה טעינו?

על טעויות שחוזרים ולא חוזרים עליהן בגי- דול ילדים, איך רואים החורים את האווירה בבית, ואיך רואים אותה הילדים? מה אפשר לשפר? ואיך קשור הכל לסדר הלידה של הילדים, בפגישה נוספת בבית-הספר להורים.

מחכשת

גן טיבעוני

טינה טולין, שהקניית (בתמונה), חייבת הר- בה לטיבעונות. בזכו- תה הצליחה להיפטר מפצעים מוגלתיים, להוריד ממישקלה, להיכנס להריון ואף להיגמל משקולה. היום יש לה בעייה אחרת - לאיזה מ- עון תשלח את בנה הטיבעוני.

אנגלו-סכסולוגית

ג'ודי כהן, סכסולוגית ומאמינה אדוקה, אמריקאית שעלתה לארץ, כדי לגלות לעם היושב בציון היבטים חדשים בתשמיש ה- מיטה. איך מתיישים זה עם זה צניעות הדת והליברלים שהיא מטיפה לו שאלה.

היה אונס?

ריבקה (שם בדוי), שהתלוננה על ניסיון לאונס, נראית נערה עדינה ונחמדה, אבל מעדויות הנשמעות במישפט מצטיירת תמו- נה של בחורה סחטנית ומ- עורערת בנפשה, המשתמשת בתלונות-אונס ביד רחבה.

המדורים הקבועים:

- מכתבים — בזכות הוויסקי
- איגרת העורך — ציבור מצומצם
- הזרן — עם משוגע
- במדינה — כספת באיברה-מין
- תשקיף — שרון יחזור לחוזה
- יומן אישי — להיזהר בחורף
- אנשים — על התחממים
- חשבון נפש — זהרי לבית סרני
- איך להיות דורה — לא כמו ההורים
- תמורים — על שמה בחייה

על הניגוד בין הזהות הדתית לז- הות האומית („אשה מול חוק“, העולם הזה 30.11.88).

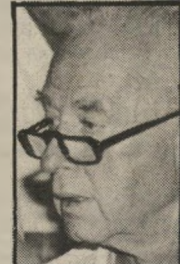
נכון שהגברת הזאת, הקאתולית שהתגיירה לפני שנים רבות והמקפידה להדליק גרות בשבת והצמח ביום-הכיפורים, היא אדם חביב, נחמד וכו', אבל היא, ככל זאת, למיטב שיפוטי, רק יהודיה על-פי דתה, לא לפי לאומה.

וכאן קבור הכלב של מיהו יהודי. הזהות הזאת בין הדת והלאום, שאין לה אחר ורע בעולם, להוציא את הארמנים, יצרה בילבול-מושגים. לקבוע שאדם שגולד כלא-יהודי, הופך, בעזרת הרלקטנרות בשבת, ליהודי, זה כמו שאני, ילד טבריה ויהודי מבטן אמי, אלבש חצאית סקוטית ואנגן בחמת-חלילים ואז אהיה, פתאום, סקוטי. יוסף עבו, טבריה

בזכות הוויסקי

על מינהגי השתייה של שרי-ביטחון („אנשים“, העולם הזה 7.12.88).

הרמו הגס, העבה כשק, על מינהגי-השתייה של שרי-ביטחון (מש- נמצא בקבוק ויסקי ב- מסיבת יום-ההולדת של רוני מילוא, שאל מאד דהוא האם זה הבקבוק של יצחק רבין), הוא, ב- סך הכל, פרוכניציאלי. בעולם הגדול דווקא הולכים ויסקי ושרי- ביטחון לא רע ביותר. ל- משל, מועמדו של ג'ורג' בוש למכירה-הגנה (ה- משרה המקבילה בא- רצות-הברית לזאת של שרי-ביטחון בארץ), הסני טור לשעבר ג'ון טאוארס, איש טכסאס, איש מוכשר מאין כמוהו ומתאים לתפקיד החדש לעילא ולעילא, דווקא ידוע כשותף-היסקי לא קטן (ולשלמת התמונה גם כרוח-שמלות). אריה מלניק, תל-אביב

רבין

עידוד לעובר

על זהות החותם על חוות-דעת של עורך-דין („רואה-החשבון והלקר- חח“, העולם הזה 23.11.88).

אני העברתי למעוניינים את חוות-הדעת של המתמחה שלי במיכתב-הסכמה. אין זאת שלא רציתי לחתום עליה. להיפך, אולם, כאשר עובר משרדי מוציא תחת ידו עבודה יפה ומלאה, מן הראוי להשאיר חתימתו, כדי לעודדו. וכך עשיתי.

אני עומד מאחורי חוות-דעת זו וכמלואה. נחמן אמיתי, עורך-דין, חת אבי

דרגה אחת יותר

על דרגתה הצבאית של אשת- ציבור („אנשים“, העולם הזה 7.12.88).

מה עשתה לכם רוחמה חרמון, יו"ר אגודת ה- ירדנים של בתי-החולים בתל-אביב, שהורדתם אותה בדרגה?

חרמון איננה סגן-אלוף (מיל'), כפי שכתב העו- נם הזה בהקשר להטרדה הטלפונית, שעליה רי- ווח. חרמון, שמילאה, בעבר, תפקידים בכירים בצה"ל, מלישכת הרמט- כל ועד קרן לב"י. היא אלוף-מישנה (מיל').

חרמון יונה בינדר, רמת-השרון

ההוראה של קוהלת

על שמו של יהודי אתיופי, החי ב- לונדון („אנשים“, העולם הזה 7.12.88).

המעשה בעובר הסוציאלי היהודי ששוטר תנועה לונדוני נטפל אליו, לטענתו בגלל צבע עורו, הוא משעשע בגלל סיבה אחת: בטוחני שאותו יהודי, ממוצא אתיופי, לא גולד באתיופיה (או באנגליה) עם השם הווארד סמית, שבו הוא מודהה עכשיו.

אבל זה מעיד על כך, כי הסמית הנ"ל אינו סתם יהודי אתיופי, אלא יהודי אתיופי המודע כמו שצריך לתנ"ך. הוא נוגה לפי ההוראה של קוהלת: טוב שם משמן טוב. עימנואל צור, חיפה

קליא י'נ'

זה היקנה לו יחס מיוחד בטלוויזיה, ברדיו, ובטלוויזיה, שנתנו לו יחס מועדף, שונה מאוד מזה של העולם הזה. הוא קיבל הרבה פירוטס חנים. אבל זה לא היקנה לו ציבור קוראים רחב.

היה בשבועון משהו עיליתני ("אליטיסטי"), כמעט סנוב. הוא פנה לציבור מצומצם של איפס, של מי שראו את עצמם ככניצמרים. כשיסדנו את המערכת החדשה של העולם הזה, ב-1950, היתה גישתנו הפוכה. רצינו ליצור עיתון שיפנה לציבור רחב מאוד. זה היה בסיס כל תפיסתנו המערכתית, החל בסיגנון הכתיבה הפשוט והבהיר ("עברית רזה ושרירית", כפי שהגדיר אותו אמנון דנקנר), וכלה בשיטת שני השערים. רצינו שאנשים אינטליגנטיים, בני כל השכבות, ירצו לקרוא אותו.

הכישלון של כותרת ראשית היה בתחום זה. מכיוון שלא היה עליו חרם פוליטי מצד המפרסמים, כפי שהופעל בתקופות שונות (וגם באחרונה) על העולם הזה, היה מיעוט המודעות פועל-יוצא של הבסיס התפוצתי הצר.

אמנם, במשך השנים קנה דבר בכל שבוע כמה אלפי עותקים של כותרת ראשית. במחיר סמלי (שכיסה רק את הוצאות הנייר וההדפסה), כדי לחלק למגוון דבר בהתייחסות העובדות. אך התפוצה החופשית של כותרת ראשית, מלבד המגוונים האלה, היתה נשואה דלה, חלק קטן מתפוצת העולם הזה. ולכן חרקנו שיניים, כאשר סקרים מדעיים בכיכול הראו כי תפוצת כותרת ראשית שווה לזו של העולם הזה. זה היה כוב גמור. אלמלא כן, לא היה כותרת ראשית מגיע להפסד-ענק כפי שהגיע. תמהני על המניעים של האחראים לכוב הזה. נראה שאינם אוהדי העולם הזה.

מסקנה מעציבה

היו לכותרת ראשית כמה הישגים נאים. אחד השיאים היה פירסום יצירתו של רובר גרוסמן, הזמן הצהוב.

לעומת זאת התפאר כותרת ראשית לא-אחת בהישגים לא-ליל. לפעמים זה גם הרגיו אותנו. למשל, הוא ייתן לעצמו תפקיד מרכזי בחשיפתו של פרשת האוטובוס בקו 300. לא היה בזה שום ממש. הפרשה פוצצה עליי העולם הזה, שתקף את המעשה כבר למחרת היום, ושפירסם את תצלום אחר החוטפים, בעודו חי, כשהוא מובל בידי שוביו.

תרומתו של כותרת ראשית בפרשה זו היתה מפקפקת. הוא האשים את האלוף איציק מרדכי, כך, מתוך כוונה טובה, נתן דווקא יד לקנוניה שביקשה לטשטש את אשמת השב"כ. זה יכול לקרות לעיתון, כשהמדיע שבידו מוגבל. אך אין טעם להתפאר בזה אחרי-המעשה.

ההבדל בין שני השבועונים הוגדר עליידי אחד מעורכיה העיתונאים, שאמר לי באחרונה: "יכול להיות שהדעות של כותרת ראשית אינן רחוקות מדעות העולם הזה. אבל זה לא משנה. כותרת ראשית הוא עיתון מימסרי, והעולם הזה הוא עיתון בלתי-מימסרי."

נחום ברנע כתב פעם שבבוא ליוזם את השבועון הוא התבסס על 400 אלף מפגיני שלום נוכחיו אחרי טבח צברה ושאתיליה. אם זה נכון, הרי שסגירתו של כותרת ראשית אומר משהו לגבי ציבור זה. נראה שאין לו החשק והיכולת לקיים שבועון. וזהו, כשלעצמה, מסקנה מעציבה מאוד.

מ.א.א.א.

כותרת ראשית היה מתחרה שלנו. למרות זאת אינני שמח על סגירתו. אני מתאר לעצמי כמה כאביל כרוך בהחלטה כזאת, כמה מאמצים ומחשבות הושקעו בעיתון, כמה אנשים ניסו ליצור יצירה עיתונאית חדשה. כל כליית-קשורת מוסיף משהו לריקמת החבר'ה הדמוקרטית. כל כליית-קשורת מעביר מידע שבה, מידע. כל כליית-קשורת יוצר זווית-ראיה נוספת. כל כליית-קשורת מעשיר את החברה, וסגירתו נוטלת ממנה משהו.

קהל היעד

כותרת ראשית הוקם כדי להתחרות בהעולם הזה.

כאשר הוקם, תמהתי במיקצת. הוא לא בא לייצג נקודת-השקפה פוליטית או חברתית שונה מזו של העולם הזה. להיפך, הוא קיבל פחות או יותר את ההשקפות שאותן גיבש העולם הזה בעמודיו במשך עשרות השנים. איש לא יראה בעיתון ככלל, ובשבועון בפרט, השקעה כלכלית שתישא רווחים אדירים. מי שרוצה לצבור הודעת לא יקים עיתון. והנה באה חברה כלכלית גדולה, כלל, והקימה שבועות שבו השקיעה כסף רב. היא גרדה אחריה שני כליית-קשורת — ידעון אחרונות ודבר — להרפתקה זו. מרדע? לשם מה? מה היה המיניע?

העורך המנוח של ידעון אחרונות, נחמ' זס, אמר לי בשעתו ש הוא נגרר ליוזמה זו רק כדי לעשות טובה למנהל לי ככל. אני מניח שהמיניע של דבר היה דומה. אך מה המריץ את צמרת בלבי האם היה זה מעשה-הנקה של מנהל מדינה?

סוים אחד, שנפגע עליידי כתבת-חשיפה של העולם הזה.

אם כן, היתה זאת נקמה יקרה מאוד. לפי הפירסומים, הגיעו ההפסדים לסכום של מיליון וחצי דולר לפחות. אני מניח שהסכום גבוה יותר. קינאנו לא אחת בשפע הכספי של כותרת ראשית. בהעולם הזה לא היתה, בכל 51 שנות קיומו, השקעה כלשהי מבחוח. כאשר רכשנו את השבועון, ב-1950, שילמנו עבורו 6300 לירות ישראליות, ונשאר לנו החדווז של 700 לירות (משהו השווה ל-15 אלף שקל כיום). מעולם לא היה לנו דוד עשיר.

יחס מיוחד

הצלתו או כישלוננו של עיתון תלויים בתפיסה המערכתית הבסיסית שלו. למי הוא פונה, איך מגיעים אליו. לעית, כותרת ראשית נכשל עוד בטרם נולד. תפיסתו היתה לקייה.

העורך החדש החדש בו, נחום ברנע, הוא עיתון נאי מוכשר מאוד, רפורטר ממדרגה ראשונה, שי קנה לו שם כבעל טור של סקופים בדבר. תפקידו של עורך — ובייחוד של עיתון חדש, הנוצר יש מאין — שונה.

כותרת ראשית היה ונשאר שבועון של החברה. הוא היה הכיבם של אנשי-התיקשורת, בייחוד בירושלים. הוא היה ה-1N.

ספרדי על האש

על האבא של המנגל (גם זה וגם זה), העולם הזה 30.11.88.

מה פתאום כותב העולם הזה ברביקיו כאילו מדובר על הבר של הביקיו. המילה הזאת היא מילה אחת מימי-ימימה — ברביקיו — ומוצאה מן הספרדית, שבה פירוש המילה בארבע-אקוה מיסגרת-עץ על חרצובות, שבה נהגו לעשן, או לצלות, שוררים או חזירים שלמים, בקיצור — אבריאבות המנגל. חגי קסלן, בארשבע

סגירת ברזי-ההודקה

על טיבה של מסיבה תל-אביבית ("לילות ישראל", העולם הזה 30.11.88).

הדיווח על ערב הודקה במסעדה תל-אביבית ("פוגרום של שתיינים") מלא מילים קדושות: "שימחה בקריית-קודש תל-אביב", "צעיר ורענן המשיך במלאכת הקודש" וכו' וכו'. מה קדוש? מי קדוש? אלה, בסך הכל, ימי פומפיה האחרונים, לפני שהדתיים יסגרו את כל הבררים (גם של הודקה).

אלברט טישלר, תל-אביב

האריות היו ראשונים

על השימוש בכלבים נושאי חומר — נמץ בדאמור ("פאשלה בלבנון", העולם הזה 14.12.88).

אין זה הוגן לייחס הפעלת חיות בקרבות אדם נגד אדם כהמצאה ישראלית. זה לא רק שב-

מיכאל

אתר הבראזילית, והמצוי... מירחית מריו דה'ניירו, ידועה יותר בגידול... היירבה מאטה (זן מעולה ומיוחד של תה ררוס אמריקאי) בשיטחה ובמיספר הרב של יוצארי גרמניה בין 700 אלף תושביה.

רפי הוברמן, כרמיאל

אליזבת לכל מאה

על מלכות שנשאו את השם אלי-זבת ("תמרוים", העולם הזה 16.11.88).

מכיוון שמדור חמורים מצא לנכון לפרט את כל קודמיו של מי שבכרבות הימים עלול להיקרא המלך צ'רלס השלישי, אני מבקשת, בהתאם לחוק שוויון-ההזדמנויות תשמ"ח-1988 לא לקפת את כל המלכות שקדמו לאמו של צ'רלס השלישי הפוטנציאלי, הלא היא אליזבת השנייה, ואשר נשאו גם הן שם זה.

אז, ככה: לאליזבת הנוכחית (השנייה, ובשמה המלא אליזבת אלכסנדרה מרי) קדמה קודם כל אליזבת הראשונה (1533-1603), בתם של הנרי השמיני ואן בוליין, שבימה הובסה הארמדה הספרדית, ואחר כך:

- במאה ה-16: אליזבת, מלכת ספרד.
- במאה ה-17: אליזבת, מלכת בוהמיה.
- במאה ה-18: הצארית אליזבת, בתו של פטר הגדול.
- במאה ה-19: אליזבת (אליזבת עמליה אוי-גניה), מלכת הונגריה, רעייתו של הקיסר פרנץ

אריה מול נוצרים (בקולוסיאום, ברומא) האמריקאים, הרוסים ואף הרומאים

יוזף, שנרצחה ב-1898 בז'נבה עליידי אנרכיסט איטלקי.

● ובמאה ה-20: אליזבת, מלכת רומניה (שנרצחה כסופרת, תחת שם-העט כרמן סילוה). ולמען הסדר הטוב, כמובן גם המלכה-האם הנוכחית של אנגליה, אליזבת (אליזבת אנגלה מרגריט) בת ה-88.

רות רזין, האוניברסיטה העברית, ירושלים

לעזרת נפנעי ארמניה

על סיוע לנפנעי הרעש בארמניה ("ה-עם", העולם הזה 14.12.88).

לאור הפניות הרבות של המתעניינים באפש-רות של תרומות לעזרת נפנעי אסון הרעש בארמניה, הרי מיספר-החשבון שפתחה המיטלתת הקונסולרית הסובייטית, באמצעות שגרירות פני-לנד בישראל, למטרה זו.

זהו חשבון מיוחד בבוק לאומי לישראל — הסניף המרכזי, ומיספרו הוא: 14-405135(800).

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לזייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל-אביב, מיקוד — 63458. בשעת הצורך ניתן גם לסנות בטלפון — 232262 (03), בפקסי-מיליה — 245242-3-972. מניי 2009, ובטלקס — AMYM IL 341667.

התה של קונסאלוס

על ייחודה של עיר-מגורי אם ברונה-קארוליין ("תמרוים", העולם הזה 30.11.88).

אין זה הייחוד היחיד של קוריטיבה, העיר הבראזילית, שבה הגברת רוסילדה קונסאלוס, גיבורת פרשת הילדה המאומצת, יולדת לעיתים מזומנות (חמש פעמים עד כה). קוריטיבה, עיר-בירתה של מדינת פאראנאיה,

הנדון:

איך היה עם נורמלי מגיב על נאום ערפאת?

עם מעשוגע

אם אנחנו עם משוגע?

למשקיף בן החוץ, זה יכול להיראות כך. המנהיג המוכר של העם הפלסטיני, האוייב שלנו מזה 100 שנה, קם בפורום הבינלאומי העליון והכריז בצורה חריגה, בשם עמו, שהוא רוצה במשאומת עם מדינת ישראל להשגת שלום, אשר יכלול את ישראל והמדינה הפלסטינית שתקום לצידה.

איך היה עם נורמלי מגיב על הצהרה היסטורית זו?

ממשלתו היתה מתכנסת לישיבה רחופה. בתום הישיבה היתה הממשלה מפוסמת הודעה, המקדמת בברכה את הצהרת יאסר ערפאת ומזמינה אותו לבוא לירושלים, לזינוח או לכל מקום אחר, כדי לפתח ואלתר במשאומת.

היא היתה אומרת: חבל על כל יום נוסף של מלחמה. חבל על כל הרוג נוסף, על כל טיפה של דם. הבה נכריז מייד על שביתת-נשק מוחלטת, ועל פתיחת המשאומתן לשלום.

תכן שאותה ממשלה היתה מפסקת בכנותו של ערפאת. יתכן שהיתה חוששת שמא הוא מרמה, שמא הוא "עושה תר-גיל", שמא אין הוא מתכוון כלל למה שהוא אומר. אם כן, מה היתה עושה? איך היתה מגיבה?

ממשלה פסקנית כזאת היתה קוראת למשאומתן מיידית על אחת כמה וכמה. כי המשאומתן היה חושף את טיב הכוונות. משאומתן אינו עוסק במילים, בניסוחים, בהצהרות. משאומתן הוא על עניינים של מהות: על הגבול בין ישראל ופלסטין, על מעמד ירושלים, על סידורי-הביטחון, על פיתרון בעיית-הפלסטיים, על ריקמת היחסים בין המדינות.

אילו היה ערפאת, "מרמה", היתה התרמית מתגלה במהרה. אילו היה קשוח במידה שאין עמדתו מתקבלת על הדעת, היתה הקשיחות מתגלה לעולם. העולם היה רואה שישראל ניגשה לענייני בכנות, וכי אויביה אינם חפצים באמת בשלום. ישראל לא היתה "מוותרת" בינתיים על כלום, ואהדת העולם היתה חוזרת אליה.

חשוב יותר: הציבור הישראלי עצמו היה רוכש מחדש את האמון בעצמו ובממשלתו. אילו היו הניצנים בישראל, ראשי שתי המפלגות הגדולות, מאמינים כי ערפאת אכן מרמה, הם היו עולים על דרך זו. הם לא עשו זאת. הם אמרו "לא". "לא" שהיה סביב העולם. "לא" שהעיד על עצמו.

משקיף הזר, שהיה קורא את עיתוני-ישראל למחרת הנה אוס של ערפאת, היה שם לב לתופעה נוספת, גם היא מוזרה בעיניו. כל עיתוני ישראל (מלבד אחד) נמנעו מלהקדיש את הכותרת הראשית בעמודיהם הראשונים למה שאמר ראש אש"ף. כל העיתונים (מלבד אחד) הקדישו את הכותרת הראשית לתגובת ארצות-הברית על נאום ערפאת.

המשקיף הזר היה עלול לחשוב שגם זה קצת משוגע. היחסים בין ישראל וארצות-הברית חשובים מאוד. אמריקה מושיטה לישראל עזרה חיונית — כלכלית, צבאית, מדינית. זה חשוב — אבל רק מפני שישראל נתונה במצב של מלחמה, ועל כן היא זקוקה לסיוע מאסיבי זה. ואילו היחסים בין ישראל והעולם הערבי בכלל, ועם העם הפלסטיני בפרט, המידה מוקד המלחמה. הסיכוי לשלום קץ למלחמה הוא לאין שיעור יותר חשוב מאשר העמדות של וושינגטון. ובכל זאת, כמעט כל עיתוני-ישראל נהגו כאילו השלום הוא עניין מישני, בעוד ששינוי בעמדת ארצות-הברית הוא עניין של חיים ומוות למדינת-ישראל.

זה באמת קצת משוגע. וזיכרת האמיתי איננו על המילים. אם אמר ערפאת כך או אחרת, אם הכיר בישראל במפורש או במשתמע, אם גינה את כל הטרור או רק את חלקו. העיתוי של המעשה האמריקאי לא היה תלוי במי-לים.

אמנם, האמריקאים הקימו לפני שנים מיכשול של מילים, בתיקוה שערפאת וחבריו לא יצליחו לקפוץ מעל למיכשול זה. עכשיו הם קפצו. אבל זה לא היה עוור להם אלמלא רצו האמריקאים לפקד את המיכשול. מדוע הם רצו לפרקו? מדוע עכשיו? לא בגלל השיגעונות של ג'ורג' שולץ. נכון, שולץ הוא כסיל מגודל, כושל ומכשיל. נכון, הפגנת-היר-

חיד השטות שלו — איסור הופעתו של ערפאת בניו-יורק — גרמה לתבוסה אמריקאית וזכתה בביקורת קטלנית מבית. נכון, שזה מנע ממנו את האפשרות להתנגד למה שבא אחר-כך. אבל זה לא חשוב.

חשוב הוא שמעצבי המדיניות של ארצות-הברית החליטו שהם חייבים לשנות את מדיניותם. ומאחר שהחליטו, היה ברור שקל יותר לבצע את השינוי מייד, בסוף ימי-כהונתו של נשיא סופולרי, שאינו צריך עוד, "לעשות חשבון" לאיש, תחת להעי מים זאת על נשיא חדש בראשית כהונתו.

הקבע את העיתוי. אך מדוע זה דרוש לאמריקאים בכלל? לפני ארבע שנים אמר לי יאסר ערפאת: "האמריקאים לא ישנו את עמדתם למעננו, וגם לא למען חוסין או מובארכ. הם ישנו אותה רק למען הרוסים".

מסתבר שהוא צדק. הולך ומתגבש מישטר עולמי חדש. שתי מעצמות-העל, שיעור דו עד כה מלחמות מקומיות כדי לדגו במים עכורים, החליטו שעכשיו זה לא כדאי להן עוד. הן רוצות לשתף פעולה זו עם זו, לצמצם את מירוד-החימוש ולעקר סיכסוכים מקומיים. גם אצלנו.

ישראל רואים זאת בדאגה. עם משוגע. מדינת-ישראל קמה בשעת-כוש עולמית נדירה, כאשר שתי

אבל ערפאת-העם לא היה מסוגל להגיד זאת. מדוע? במשך הזמן הובאו הרבה סיבות לכך. שאסור לוותר מראש על קלפים, שיש לשמור אותם למשאומת. שאסור לגרום לפילוג בעם ובאירגון. ששום תמורה אינה מובטחת, אלא להיפך. כל אלה היו סיבות טובות. אך לא הן היו הסיבה העיקרית.

הסיבה העיקרית היתה פשוטה: העם הפלסטיני לא היה מוכן לכך מבחינה נפשית. זה היה נראה לו ככניעה, כהשפלה.

העם הפלסטיני היה מוכה ומושפל. עם חלש ומושפל אינו עושה מחוות גדולות.

אנוור אל-סאדאת עשה את המחווה ההיסטורית שלו אחרי שהצבא המצרי חצה את התעלה והפתיח את העולם, את זה"ל ואת עצמו. לעם המצרי הוחזר כבודו, הוחזרה גאוותו, והוא היה מוכן למעשה הגדול. סאדאת בא לירושלים ועשה שלום.

לפני שנה פרצה האינתיפאדה הגדולה. בשנה הזאת הפתיח העם הפלסטיני את העולם, את ישראל ואת עצמו. הוא החזיר לעצמו את כבודו, את גאוותו.

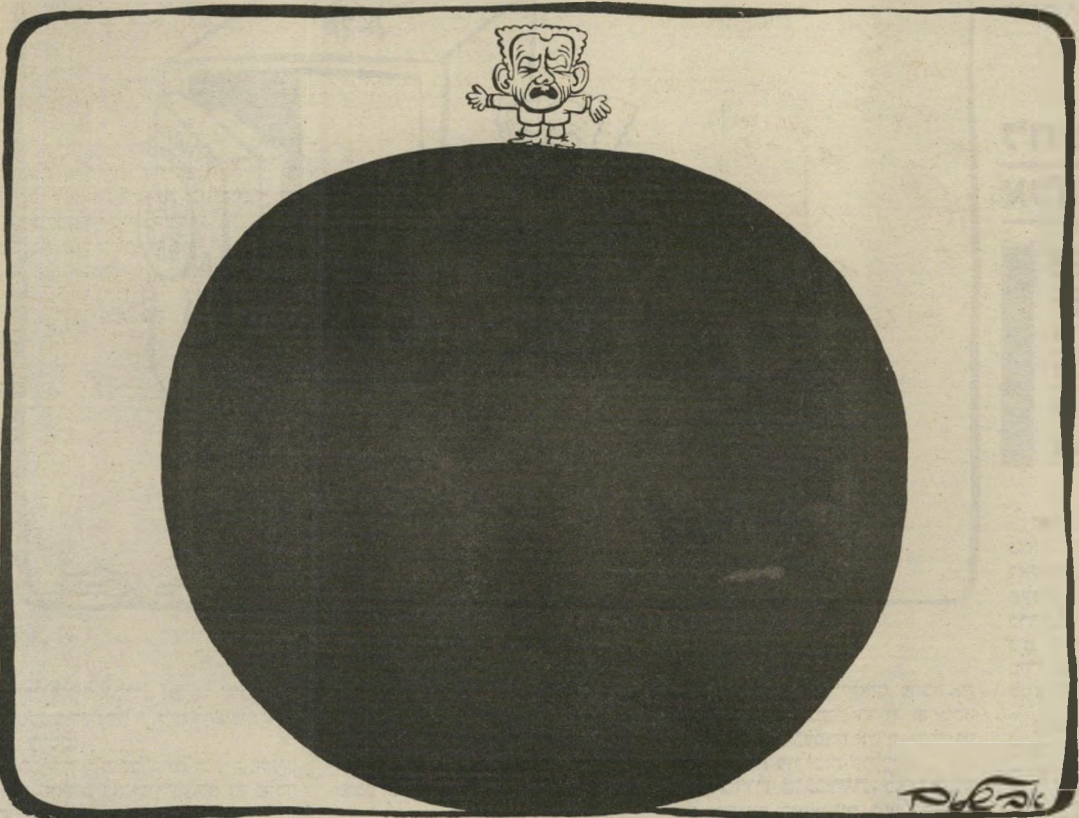
עכשיו עשה ערפאת את המעשה ההיסטורי שלו.

לדי האינתיפאדה, ילדי האבנים, ילדי הרגלים, לא החזירו לעם הפלסטיני רק את כבודו בלבד. הם גם איפשרו לו להיות מציאותי.

עם מיואש ומתוסכל אינו יכול להיות מציאותי. הוא חי בעולם אחר, עולם של זעם ותחושת אי-צדק.

מי כמונו יודע. כאשר האינתיפאדה ניצחה, כאשר היא הוכיחה ששום מעשים של צבאנו הגדול והנחוש אינם מסוגלים לשים לה קץ, היא יכלה להגיע למסקנה מדינית מציאותית.

הנהגת האינתיפאדה, על דעת העם הסובל והנא-בק, פנתה פומבית ליאסר ערפאת ותבעה ממנו לנקוט יוזמת-שלום נועזת.

"הכדור במיגרש שלי? איזה כדור?"

ערפאת עצמו הומין קריאה זו. היא שינתה את פני אש"ף. כי גם הפטריוט הפלסטיני הקיצוני ביותר בגולה — אם אינו נוכל, נבל או סוכן זר — אינו יכול להיות יותר קיצוני מאשר הציבור של האינתיפאדה, הציבור המכיא יום-יום קורבנות עצוי מים בדם, בדמעות, ביסורים.

למען ערפאת. סוף-סוף ניתנה לערפאת-העם העוצמה הדרושה כדי לבצע את תוכניתו של ערפאת-האיש.

וצר עכשיו קונסנזוס עולמי למען משאומתן בין ממש-לתי-ישראל ואש"ף, למען שלום ישראלי-פלסטיני, למען דו-קיום בין מדינות ישראל ופלסטין זו לצד זו.

ארצות-הברית וברית-המועצות רוצות בכך. הקהילה העולמית רוצה בכך, והציביעה ברוב מאסיבי, כמעט חסרת-קדים. כל ירידי ישראל כלולים ברוב עולמי זה. אש"ף רוצה בכך. העם הפלסטיני רוצה בכך. (המשך מעמוד 15)

מעצמות-העל שיתפו ביניהן פעולה במשך תקופה קצרה. זה היה כמו נס.

עכשיו מתחולל נס שני. שוב מוכנות וושינגטון ומוסקווה לשתף ביניהן פעולה. אולי זה זמני. אולי זה רק לשעה קלה. אך בשעה זו יכולה להתחולל המהפכה השנייה בתולדות המדינה.

המהפכה הראשונה היתה עצם קומה. המהפכה השנייה היא כינון השלום.

מי שחרד מפני זה, כאילו זו שואה, הוא באמת משוגע.

יאסר ערפאת? מדוע הוא אמר עכשיו מה שסירב לומר ב-צורה כזאת במשך שנים?

ערפאת איננו איש אחד. הוא עם. ערפאת-האיש היה מוכן לומר כבר לפני 14 שנים מה שאמר עכשיו. מי שדיבר איתו מאז 1974, אם אישית ואם כאמצעות שליחיו, כמו סעיד תמאמי ועיצאם אל-סרטאוי, יודע שזו היתה דעתו של ערפאת לפחות מאז.

העם

הוי, השימחה לאיד

העסקים הרתיים

למדו מחדש את

הכלל העברי העתיק:

תפסת מרובה לא

תפסת. אחרי שיכרוך

הניצחון באה

ההתפכחות.

מכל השמחות, השימחה החזקה ביותר היא השימחה לאיד. בייחוד בישראל.

השבוע שמחו המוני ישראל לאידם של הפוליטיקאים הרתיים. בשיעור שבועות הצליחו אלה לעורר בקרב הציבור נחשול כזה של שינאה, עד כי מנהיג רתי בכיר טען כי עיתוני ישראל כותבים על המחנה הרתי כפי שכתבו עיתוני הנאצים על היהודים.

היתה זאת, כמובן, הגזמה גסה. אך אין ספק כי מעולם לא הושמעו פומבית דברים כה רויישינאה נגד הרתיים כמו בתשיעה שבועות אלה.

מצאו את עצמם לפתע בחנותי-ממתקים נטושה.

במצב החדש היה עליהם לנהוג ביחוסם ובהתאפקות, להציג ררישות מינימליות. אולם הם לא היו מסוגלים לכך. שיכרוהניצחון העביר אותם על דעתם, וההתחרות ביניהם הגבירה את התאווה.

הרדישות של הרתיים הרקיעו שחקים. תקציבי-ענק, ג'ובים, עמדות-פיתח מדיניות וכלכליות, כיבודים. היה נדמה לציבור החילוני כאילו פשטו עלוקות על גב המדינה. הגילויים — מיספר בחורי-הישיבה המשתמטים — קרוב ל-20 אלף — שפכו שמן על המידור.

התוצאה היתה נחשול של התנגדות, מעין אינתיפאדה חילונית נגד הרתיים. קצינים ונכירי-מלחמה מחו על שיחרור בחורי-הישיבה, המונים הפגינו נגד תביעות הרתיים, עניין "מיהו יהודי" גרם להתקוממות של יהודי אמריקה. הסיסמה "אני חילוני חרד" הופיעה על השמשות של מאות מכוניות. נוער התארגן נגדם (ראה להלן).

בועת-סבון. כאשר התפוצצה בור עתיד-סבון, והליכוד הגיע לירי הסכם עם המערך, פרצה השימחה מליבו של הציבור החילוני. שימחה זו סללה את הדרך לפני הממשלה החדשה, שהתקבלה על ידי רבים כנאוה. יללות העסקנים הרתיים, שהטווח בפני הליכוד האשמות של בגידה, נש-

נראה כי שמיר לא למד דבר בימים האחרונים, שבהם חל מיפנה היסטורי במרחב.

אש"ף חדל מלהיות צל. הוא הפך כוח ממשי מאוד.

עובדות, לא מילים. לניצחון יש אבות רבים. השבוע נמצאו אבות ואמהות להסכם האמריקאי-פלסטיני, שהביא להכרזת יאסר ערפאת בזווה ולפתיחת ההיברות בתוניס. החל בשבוע החודש השנתי, סטן אנדרסון, וכלה בעסקינות היהודית ריטה האזור, טענו הכל שהם שיכנעו את ערפאת ו/או את ג'ורג' שולץ.

יתכן שכל אלה תרמו תרומה מיזעית לצעד הגדול, אך הוא לא היה תלוי במעשיו של איש. גם המילים המדוייקות של ערפאת לא היו אלא עניין מישני. הן היו דרושות לאמריקאים כדי להסוות את העובדה שחל שינוי היסטורי בעמדתם. לשינוי עצמו לא גרמו מילים, אלא עובדות פוליטיות מוצקות (ראה הודון).

ברגע שהאמריקאים הודיעו על פתיחת ההיברות עם אש"ף, החל מיד רוץ עולמי לעבר יאסר ערפאת. מדינות אחרות פתחו בהיברות רישמית, רבות הכירו במדינה הפלסטינית, ניתן מעמד חדש לגנציני אש"ף בכירות רבות, על ערפאת עצמו ירד מטר של הומנות לביקורים ממלכתיים.

העובדה שעצרת האו"ם הצביעה כמעט פה אחד להזמין את ערפאת לז-

טורר כלשהו ויכל לשנות מצב זה ול- החזיר את השעון אחורה, היא אבסורדית. עניין הטרור אינו אלא תירוץ ב- מישחק הבינלאומי. שום מעשה של כל צד שהוא לא יבטל את העובדות שנוצ- רו.

להיפך: כל מעשה-טרור גדול, מע- תה והלאה, יעורר את החשד שזוהי פר- כוקציה ישראלית, ויפגע בישראל דור- קא.

כוח אר"ם. רעיונות אחרים המרח- פים בחלל עדיין לא זכו בהסכמה עול- מית אמיתית. ביניהם:

● נסיגת ישראל מהשטחים הפלס- טיניים עוד לפני קום השלום, ומסירתם לידי כוח של האו"ם. העצרת אמנם קיבלה הצעה זו, אך לא מתוך שיכנוע אמיתי. אך הרעיון עשוי לצבור תנופה אם תיראה ישראל כמדינה סרבנית, או- יבת-השלום.

● הקמת ועדה של חמשת הגדולים, כהכנה לוועידה בינלאומית. רעיון סוב- יטי-צרפתי זה, שהושמע בפי ערפאת, לא התקבל עדיין כהצעה ממשית, אך גם זה יכול להשתנות, אם לא תתגלה דרך אחרת להתקרבות.

הצל לא ייעלם. ישראל אינה יכיר לה עוד לשנות את הקונסנזוס הבינל- אומי. הוא נוצר בתהליך ארוך, וצעריו האחרונים של ערפאת השלימו את הת- הליך.

לעומת זאת יכולה ישראל להשפיע על המשך התהליך לביצוע הרצון ה- בינלאומי. היא יכולה עדיין לנקוט יוז- מה. אך כאשר יצחק שמיר מקווה כי "הצל ייעלם", אין הוא מסוגל לעשות דבר.

מי שלוחם בצללים, אינו מסוגל להתמודד עם המציאות כמות שהיא.

נוער

לתפוס את

אלוהים בביצים

הם הפנינו ליר הכנסת

במחאה על איגיוס

בני-הישיבות. הצלחה

מסחררת. התוכניות

לעיתיד עוד גרולות

ונצורות.

רזון בר

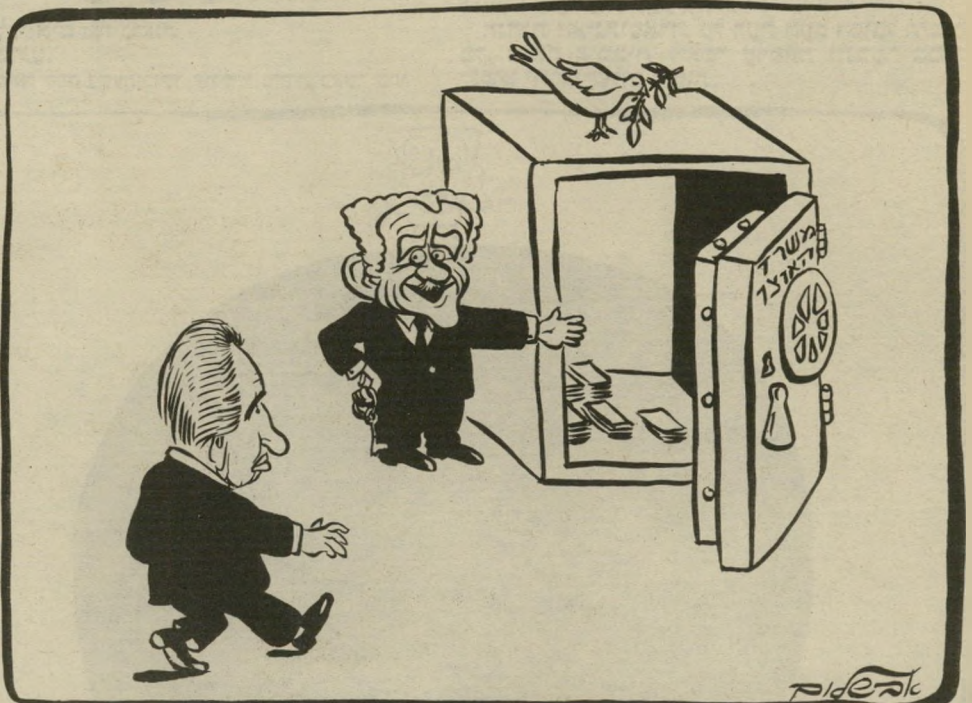
הבוקר שלאחר הבחירות. תרמה פשטה בעם. משהו המעורב עם ניצנים ראשונים של פחד. "השחורים מש- תלטים עלינו", אמרו הכל באותו יום ברחובות. הרגשה של יאוש, חוסר-א- נים, של אין מה לעשות, והכל מונח בידי הפוליטיקאים האינטרסנטיים, שם למעלה, בצמרת.

בית-הספר רנה קאסן. שיעור-מתמ- טיקה. מי בכלל הקשיב למורה? מישוה הרים ידו וביקש לצאת לשרותים, בדרך פגש אחד, שחזר משם, והחליף איתו מבט. דני סירקין הבין את המבט ואמר: "מיכאל, חייבים לעשות משהו, אחרת הכל יישרף!"

לגיים, ועכשיו. קשה לנוער ל- ארגן קבוצת-מחאה. אך לדני ומיכאל הצטרפו במהרה עוד שישה מחבירים, (חמישה נערים ונערה אחת) ויחד גיישו רדך משותפת.

דני סירקין: "לא רצינו להקיף נושא רחב, אלא להתרכז. בתחילה חשבנו על כל הנושא של כפייה רתית. אבל לבי- סוף החלטנו שלא כדאי ובחרנו, מתוך הערך העצום הזה, בפלח שמצא חן בעינינו הכי פחות, והוא איגיוס כני- ישיבות לצה"ל."

אורי גולדפילם: "מצאנו מיד היענות בכל יתר בתי-הספר בירושלים. ראינו שטוב להתמקד בעניין של הגיוס, כי כל היתר מקבל מיד אופי שמאלני. אחד (המשך בעמוד 8)

"תיכנס, בבקשה!"

מעו באוזני הציבור כמוסיקת-רקע נעי- מה.

הרתיים הגדישו את הסאה. המצר- אות החזירה אותם כמעט למימריהם הר- טיביעיים.

הארץ מילחמה בצללים

מי שנוחם בצללים

אינו יכול להתייחס

למציאות. מול פני

המציאות החדשה.

עומדת ישראל

חסרת-אונים.

"הצל של אש"ף, המעיב על יחסי ישראל-ארצות-הברית, ייעלם," ניבא יצחק שמיר באוזני השגריר האמריקאי הפורש, תומאס פיקרינג.

כ שנשאל וינסטון צ'רצ'יל ה- קשיש מה שלומו, התברר: "בהש- וואה לאלטרנטיבה, טוב מאוד."

האלטרנטיבה היתה, כמובן, המוות. רבים שיישאלו על טיב הממשלה הר- חדשה בישראל, עשויים לתת תשובה דומה: בהשוואה לאלטרנטיבה, היא בס- דר.

על כך נמוש עכשיו הוויכוח: האם ממשלה זו טובה או רעה מן האלטרנטיבה?

הסיוט של שמיר

ל באורה הדבר פשוט. האלטר- נטיבה לממשלה "רחבה" זו היתה ממשלה צרה, לאומנית-חרדית.

אין ספק כי ממשלה זו היתה מביאה לאסון. על רקע ההתפת- חויות הבינלאומיות, היא היתה נראית כהכרזת-מלחמה על הר- קהילה הבינלאומית

הסכנות שהיו צפויות ממנה:

● **הקמת הסיטונות של התנחלויות,** כפי שהובטח לשלוש סיעות הימין הקיצוני ולמפלג"ל, היתה התגרות בוטה בדעת-הקהל העולמית, התובעת כמעט פה-אחד כינון שלום ישראל-פלסטיני, המבוסס על החזרת השטחים הפלסטיניים וכינון מדינה פלסטינית לצד ישראל.

● **תיקון החוק "מיהו יהודי"** היה גורם לכריתת גט בין ישראל וחלק גדול מן היהדות האמריקאית, רווקא בשעה שתמיכת הקהילה היהודית היתה דרושה כדי למנוע תמיכה אמרי- קאית מאסיבית באש"ף.

● **המשבר הצפוי במשק** היה פורץ ביתר שאת, מבלי שממשלה כי זאת יכלה להושיע.

מבחינתו של יצחק שמיר, היתה ממי- שלה כזאת מהווה סיוט:

● **המשבר הכלכלי** היה נרשם כולו על-חשבון הליכוד.

● **בירודה של ישראל** בעולם היה נרשם גם הוא על-חשבון הליכוד.

● **הרכב הממשלה** — ובה שבע סיעות קטנות וקטנטנות — היה חושף אותה לסחיטה יומיומית מצד סיעות, שהיה בכוחן להפיל את הממשלה בכל רגע.

● **כל ממשלות העולם,** ובראשן ממשלת ארצות-הברית, היו מתייחסות לממשלה כזאת מן הרגע הראשון כי איבה.

משום כך לא רצה שמיר בממשלה כזאת מן הרגע הראשון חתר להקמת ממשלה רחבה בראשותו, כדי שיוכל לסיים את הקאריירה הפוליטית שלו כמנהיג כלל-לאומי.

האיום בהקמת ממשלה צרה לא היה אלא איזו-סרס, חלק מ- מלחמת-עצבים מוצלחת שבה הוכיח שמיר שוב שיש לו עצי- בים טובים — אותם העצבים שעמדו במיבחנו עוד בימים כי שנמנה עם ראשי לחיי ותיכנן את מיבצעיו.

ייתר רע, ייתר טוב

אם היה כדאי למיפלגת-העבודה להיכנס לממשלה הרחבה הזאת?

בפי המתנגדים היו נימוקים טובים מאוד נגד הרעיון — **אין תם הנימוקים עצמם שהמריצו את שמיר לתמוך ברעיון.**

בין השאר:

● **ממשלה לאומנית-חרדית** זו היתה מעוררת התנגדות עזה מאוד בקרב הציבור, הן בגלל חלקה החרדי, הן בגלל חלקה הלאומני.

● **המשבר הכלכלי הצפוי,** בידור ישראל בעולם וההגברה הצפויה של האינתיפאדה היו נזקקים על חשבון הר- ליכוד.

● **אפשר היה לקוות** כי ממשלה זו

מהשלת העיור והפיסה

שמיר
ברוך השם, ממשה רחבה

תמוטט כעבור זמן-מה. אז היו נערי-
כות בחירות חרשות, ולמערך היה סי-
כוי טוב להכות את הליכוד שוק על
ידי.

עד אז, כך קיוו המתנגדים, תוכל
מיפלגת העבודה להתקדם בדרך ה-
רפורמה הפנימית ולהתחדש מבחינה
רעיונית ופרסונלית. מנהיגים חרשים
יכלו להריח את הזקנים.

תפיסה זו היתה בנוייה על
הכלל "במה שיותר רע, יותר
טוב." אחרי תקופה של משבר
פנימי עמוק — כלכלי, מדיני
ונפשי — היה מתגלה האור
בקצה המינהרה, ומיפלגת העבודה
היתה יוצאת לדרך-חדשה.
מלך.

● מדינה ספיר

טענתה של הנהגת המפלגה כי
נגד גישה זו התמצתה באימרתו
המפורסמת של יצחק רבין: "אין לי
מדינה ספיר."

משמע: אם יהיה רע, זה לא
יהיה טוב. כי בינתיים תיזנק
המדינה בצורה שלא תתקן.

כפי שקורה בפוליטיקה, קשה להפ-
רד בטענות רביון-פרס בין האינטרס
האישי והאינטרס הלאומי.

פרס ורבין לחמו על חייהם הפולי-
טיים. הם ידעו כי ירידה לאופוזיציה
תערער את מעמדם, ועלולה להביא לי-
סוף דרכם.

לרבין אין חיים מחוץ למישור
רדיהיטחון. לפרס יש רק בי-
קושי חיים בראש המפלגה בי-
אופוזיציה.

אך השניים יכלו להצביע בכנות על
הסכנות הממשיות למדינה, הכרוכות
בממשלה לאומנית-חרדית. מיפלגת
העבודה, שהיא מטיבעה מיפלגת-שיל-
טון, לא יכלה להתייחס בצורה צינית-
תועלתית למשבר הכלכלי, למשבר בין
ישראל ויהודי העולם ולבידוד ישראל
בעולם.

אין ספק כי בוויכוח הגלוי והסמוי
במיפלגת העבודה נועד תפקיד חשוב
למצבם הכלכלי של מיפעלי-ההסת-
דרות. למעשה אלה הם מיפעלי-
מיפלגת העבודה, בסיס כוחה. בעיני
רבים בצמרת הכלכלית היה זה חיוני
שהאוצר יהיה בידי מיפלגת העבודה.
גם המאבק על ראשות ועדת-הכספים
— הנקודה האחרונה שעליה היתה
נטושה המילחמה — היה חשוב על
רקע זה.

מעבר לזה היה קיים שיקול
נוסף: מול המצב הבינלאומי
החדש, לא יהיה מנוס משינוי
יסודי בעמדות ישראל כלפי
פיתרון ישראלי-פלסטיני. שיי-
נוי כזה יוכל להתקבל רק באשר
שתי המפלגות הגדולות שות-
פות לו.

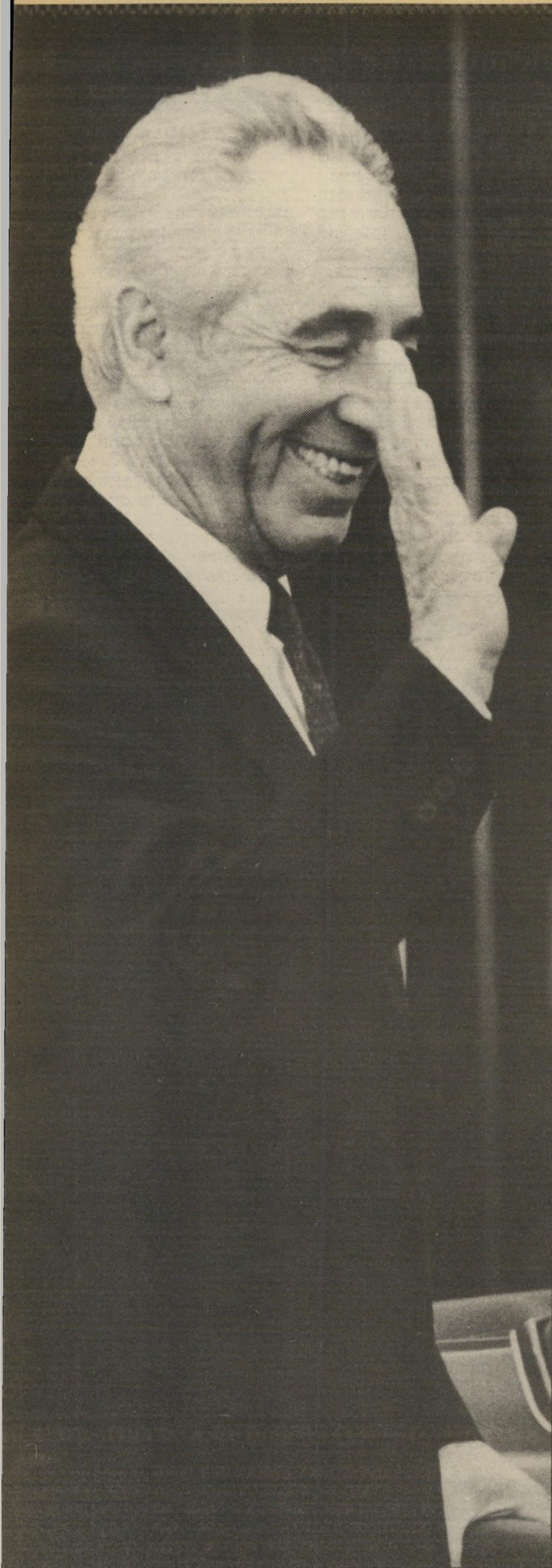
הלחץ האמריקאי הצפוי על ממי-
שלת ישראל ישפיע גם על הליכוד.
לכן טוב שבתקופה זו תכהן ממשלה
רחבה, כך שכל צעד לקראת אש"ף —
קשה ככל שיהיה — יהיה על רעת שתי
המיפלגות, מול אופוזיציה קטנה ו-
חסרת-אונים.

● הר של ג'לי

רור כי ממשלה רחבה לא יכלה
כלל לקום, אילו היתה מיפלגת
העבודה מוכנה להסיק את המסקנה מן
המצב ולהודיע בפירוש על הצורך להי-
כנס למשאומתן עם אש"ף, על בסיס
של מדינה פלסטינית תמורת שלום
וביטחון.

המיפלגה עדיין אינה מוכנה
לכך.

אמנם קם השבוע, בפעם הראשונה,
חוג של יונים שהכריזו על קו זה כמעט
בפה מלא. אורה נמיר דיברה בפירוש
על הקמת מדינה פלסטינית. כרבע

פרס
סוף-סוף, בפנים

רצועה, שעליו הכריזו פרס ורבין (ראה
הגדרה), הוא פיתרון-סרק. כמו הליכוד,
גם צמרת המערך מצוייה במבוי פור-
ליטר-רעיוני סתום.

על רקע זה היתה הקמתה של
ממשלה רחבה — ממשלת הי-
עיוור והפיסה — טיבעית לגי-
מרי. למעשה היה ברור כבר
למחרת יום-הבחירות שהוא
תקום. שיבעת השבועות שיי-
עברו מאז לא שינו את המצב
במאומה, למרות המהפכה שיי-
התחוללה בתקופה זו בסיכסוך
הישראלי-ערבי.

סיעת המערך בכנסת דוגל עתה בקו זה.
בחור'ל ניתן פירסום עצום להכרזותיהם
של עוזר וייצמן ומוטה גור, על הצורך
להיכנס למשאומתן עם אש"ף.

אולם יצחק רבין, ביום האיש
החזק במיפלגה מתנגד לכך בכל
תוקף. שימועון פרס גימגם, כי
דרכו. עיתונאי אמריקאי חשוב
הגדיר אותו כ"הר של ג'לי",
ומראיינת אמריקאית אמרה
שהוא מדבר עכשיו כפי שנהג
יאסר ערפאת לדבר בעבר.

הפיתרון של בחירות בגדה ובי-

(המשך מעמוד 6)

הדברים היחידים, שיש עליהם היום קונסנזוס בעם (החילוני) הוא שצריך לגייס, ועכשיו. הם פעילים ביסודם. כולם מתנועות הנוער. חלקם מתנועות הנוער של ה"מפלגות". בנינוער בעלי כוחשיכנוע עצום והרכב רצון ויכולת להצליח. מיד עם קבלת ההחלטה פנו לתנועות הנוער. וביקשו מימין ה"תע"ה" היתה שלמה כשהם קיבלו. רק אורי (17), חניך בנייעקיבא, לא קיבל מי מן.

הכנתי שהמצב כרגע רגיש. המפי"ד לא רוצה להסתכסך עם אף אחד, ולכן לא תתמוך ביוזמה כזו. אף אחד לא טרח. אירגון פרטי זני ומהיר. הם החליטו להפגין ביום פתיחת הכנסת ליד הכנסת, וגייסו חב"רים מבוגרים, שייגשו למשמר הכנסת לקבל רישיון.

מיכאל ספר (16): "חשכנו שהכל בסדר. אנחנו קיבלנו רישיון, וגם להפ"גנה נוספת נגד כפייה דתית, שיועדה לאותו היום, קיבלו רישיון.

במיקרה היה לי קשר עם אנשי חמ"ד, שאירגנו את ההפגנה השנייה. אחרי יומיים מתאריך קביעת ההפגנה התקשר רח איתי נציגה של חמ"ד והודיעה לי שאין הפגנה, כי יו"ר הכנסת, מר שלמה הילל הנכבד, החליט שאסור.

הרגיו אותנו האיסור, אבל יו"ר הרגיו אותנו ההתייחסות. מפני שאנחנו נו נוער, אף אחד לא טרח להודיע לנו שההפגנה בוטלה! ניסינו לשכנע, ניסינו להשפיע ולא עזר. פנינו לבג"צ. עורדין מפורסם עזר להם תמורת תשלום סימלי, והם פנו לעליון.

יואב בן-אריה (18): "הילל עדיין לא היה בטוח מי יהיה יו"ר הכנסת הבא. ענינו עדיין היו נשואות לתפקיד, ול"ריב עם המפלגות הדתיות היה הדבר האחרון שהוא רצה לעשות. על הכל הוא הליכוש טענה מזהה של בעיות עם כוחאדם."

בחוריישיבה רוכב. הם ניסו ל"הגיע לפשרה, והוצעה להם רחבת מיש"רד"העבורהיהרווחה, המרוחקת 300 מ'.

מהכנסת. לבסוף, כשרחה הבג"צ את בקשתם, קיימו את ההפגנה שם. דני: "אנשים היו מאוד נחמדים אליי. נז מצאנו כאלה שאיכפת להם, וקיבלנו המון עזרה. הם השתפשו המון. בשל"ש ש השבועות הללו ראינו איך הביוור"ק רטיה פועלת."

בכית"הרפוס הם קיבלו הנחה. הרפי"סו מדבקות ועלוניים. חולצות בפעם הבאה. שם לאירגון עוד אין, אבל סמל יש. בחור חרדי רוכב על כתפיו של בחור חילוני.

את הלילות האחרונים לפני ההפגנה הם בילו במטה, שהוקם בביתו של מיכאל. השיגו אנשיקשר בכל הארץ, ניסו להעביר את העלוניים למירב בתי ספר. נראה שבתוך המוסדות היתה הע"למתיעין. המנהלים, שאינם יכולים לפי החוק להשתתף בהסברה לקראת ההפג"נה, פשוט נתנו לשליחים להסתובב כאן מפריע. הכל עבר בשלום.

מתים ומשתמטים. יואב, על רגעי חרדה שלפני ההפגנה: "שתי דקות ל-4, ורק 25 אנשים הגיעו. כבר

סמל ההתארגנות

"אני רואה את השינוא..."

היון בן העולם הזה

מארגנים סירקין, בן-אריה, ספרד וגולדפלאם

לא לישיבה כולם לחטיבה"

ברזות בהפגנה

אנחנו מתים והם משתמטים"

התארגנו על קטגוריה של. מתאה שק"ט"ה ופתאום הם התחילו לנהור. חלק אמנם עזבו בהמשך ועברו להפגנה של חמ"ד. אבל עדיין נשארו אצלנו 2000 איש. נוער משולהב, נוער שמרגיש שיש לו הכוח להשפיע על הדברים לזו"ה הלאה, לחץ קרימה.

מיכאל: "זה מעבר לאמונה אם אנחנו נצליח לגרום לגיוס בחוריישיבות לצ"ה"ל או לא. יש כאן אקט מאוד דמוקרטי, וזה מה שחשוב. צריך להראות, שגם מי שלא מצביע משפיע. צריך להראות שהנוער יכול לתפוס את אלוהים בכ"ר צים. צריך להראות, שדור"העתידי הוא דור העתיד הטוב, ואולי גם במצב מסור יים נצליח לשנות משהו."

בעומדם מול פחזובל, כשבידיהם מגבר יד קטן, הם השמיעו סירדת"נאור מים, שסחפו את הקהל במחאות"כפיים סוערות. הם צעקו סיסמות בסיגנון "אנחנו מתים והם משתמטים!". לא ל"ישיבה, כולם לחטיבה!" באו מכל הארץ. איכשהו עברה השמועה על ההפגנה מפה לאוזן, וכולם ידעו עליה.

ההפגנה גררה חשיפה בתיקשות. אורי הוזמן לעימות בערב חדש. ובמ"בט הקרינו אותם צועקים סיסמות.

כולם מסריחים. באותה הפגנה פגשו את נחמה מסביון. אשת"התגברות עשירה, מפורסמת ובעלת קשרים מקי"פם בכל הארץ, שגרתמה להקמת איר"גו"ינוער כלל-ארצי נגד א"גיוס בחורי"הישיבות לצ"ה"ל. היא העניקה להם חסות וקיסרה אותם עם האנשים הנכור גים. בעצרת בכיכר"מלכ"ישראל נאם אחד מנציגיהם.

אורי: "אין כאן דבר למען תועלת אישית. איך שתסובכו את זה, עדיין לא יהיה. אנחנו מאמינים במשהו ומוכנים להקריב זמן ומאמץ למענו."

אורי שייך לבנייעקיבא, נער דתי חובש כיפה מרוגה. מה הוא עושה כאן? "ראשית, במדינה שבה יש שיוויון"זכור יות, צריך שיהיה גם שיוויון"חובות. אם החרדים מקבלים את כל הזכויות, הם צריכים גם לתת שלוש שנים מחייהם למען המדינה.

"שנית, גם ההלכה תומכת בגיוס"חור כה. הרמב"ם אומר במסכת מלכים, שב"מילחמת"מיצווה הגיוס הוא חובה על כולם. גם על נשים הרות. אני רוצה להחיל את הדברים בש"טח, כי אני רואה את השינוא שזה יוצר בין דתיים לחילוניים. החילונים עושים על"פ"ירוב הכללות וטוענים, שכל הדושים" לא משרתים, או שסתם כולם מסריחים."

ומה אומרים ההורים בבית? "כללית הם מאוד בעד, רק שפוחדים שתוך כדי שילחוב הקהל וההפגנה יהפ"כו לאנטי"דתיים, וזה רע מאוד."

ברוך השם. הקבוצה התרחבה ו"ניסתה להשיג אנשיקשר כמעט בכל בית"ספר ברחבי הארץ. בעידודה של נחמה מסביון, המתגברת, ועוד אנשים טובים באמצע הדרך. הם יישמו דמוק"רטיה הלכה למעשה, משתפשים עם המנגנון. כרגע הם מארגנים עצומה, שעליה יחתמו כל בניינוער במדינת"ישראל בעד גיוס בחוריישיבות לצבא. ההיענות מלאה, וגם התקציבים מתחד"שים.

דני: "לדעתי רובם עושים את זה מטעמי נוחות אישית שלהם. לא איכ"פת להם תורה, אבל למה ללכת לצבא אם לא צריך? למה בעצם?" בקריית"באליק התארגנה עצומה, הקוראת ליצחק שמיר שלא למנות כשר"החינוך ח"כ ממפלגה לא"ציונית (רגל התורה, ש"ס או האגודה). בפעם הראשונה במדינת"ישראל חתמו גם מורים וגם תלמידים על עצומה — ב"אורט קריית"באליק.

דורון רוגן, ממארגני"העצומה: "רציינו להביע שאנ"נפוש מהדוגמה החינו"כית הטובה שיתן לנו שר"חינוך לא"ציוני. קיבלנו שיתוף"פעולה מלא מ"בית"ספר, ותוך יום אחד החתמנו 2000 מורים ותלמידים." גל"המחאות מתפשט, והדים להת"ארגנויות נוספות הגיעו גם מחיפה, מב"ארשבע ומת"לאביב. סוף"סוף משהו זז. ברוך השם.

ב עוד ארבעה שבועות עומד להסתיים מה שכונה בפי מיי"קל דוקאקיס "עידן רגן". את הכ"סא היוקרתי ביותר ברחבי העולם יתפוס סגנו, ג'ורג' בוש. רגן עדיין מצטלם, מנופף לש"לום, כשנסני לצידו — זוג מאוד יי"צוגי.

בוש מצהיר בכל הזדמנות שט"רם התחיל בכהונתו, ולכן אינו מק"בל החלטות.

ומה בינתיים? הפעילות הרבה ביותר בפוליטיקה האמריקאית מתנהלת במיסגרת ה"טראנזישן" (העברת השלטון מיד ליד). לבוש, לבייקר (שר"החוץ המיוחד), לסונור"נו ואפילו ל"דן קוויל (זה הטוען ש"הוא דומה לרוברט רדפורד, ושאמ"ריקה מתפללת לשלום של הבוס שלו) יש מישרדי"העברה. בעוד וו"שינגטון מתרוקנת מאורחיה הק"בועים — סנאטורים, אנשי"קונגרס — פועלים צוותים אלה במלוא המ"רץ למען העברת"שלטון מסודרת: מניוויים, סדרים, קביעת"מדיניות. ראיונות עיתונאיים אינם נכללים בסדר"עדיפויות זה, וכל מי שהוא א"א בושינגטון ייעץ שלא להטריד איש מהבכירים בתקופת הטרנז"ישן.

בכל זאת, חשקתי בראיון עם ג'ון סוננו, מי שמניווי כראש"מטה הבית"הלכן עורר גלים בקרב הק"הילה היהודית בארצות"הברית ובישראל. במיסגרת השאלה הניצ"חית — "זה טוב ליהודים?" — זעקו רבים: "זה רע!" ושלפו כראייה את מוצאו הערבי, את א"יתמיכתו בע"

צומה נגד השוואות הציוניות לגזע"נות — עצומה שעליה חתמו רבים מעמיתיו. הזכירו שבהרצאה לפני פורום ערבי"אמריקאי כלשהו ב"ארצות"הברית השתמש סוננו בל"שון "אנחנו" ולא "אתם", ועוד ו"עוד.

"בוהלה", יש פרוטוקולים של"מים על כך!" התרגז מלקולם הונ"ליין, מנכ"ל ועידת"הנשיאים של יהדות"אמריקה על הספקנות שלי. לפני כחודש, מייד עם היוודע מינויו לתפקיד רב"הכוח, נענה סו"נונו להזמנת מנהיגי יהדות אמרי"קה ונפגש עימם בניו"יורק. הוא ני"סה להפיג את החששות מפניו. גם מילות"הפרידה ממני היו: "יהודים וישראלים לא צריכים לפחד ממני, באמת!"

מדוע נוצר הפחד מפני סוננו? כדי להבין את מקור הפחד, צריך להבין תחילה מהו "ראש"מטה"ה"בית"הלכן". קשה להסביר בישראל את מידת הכוח הטמון בתפקיד זה, ממני שלא קיים תפקיד מקביל במערך השלטון בישראל. תפקידו של ראש"המטה אמנם כולל גם פונקציות המקבילות לא"לה של מנכ"ל מישרד ראש"הממ"שלה הישראלי, כגון איוש מישרות במנגנון, הטלת תפקידים ומשי"מות, פיקוח על ביצועם. אולם ב"עמדת ראש"המטה כלולות גם פונקציות שאותן ממלא בישראל ראש"הממשלה עצמו, כגון תיאום בין השרים ובינם לבין ראש"הממ"שלה. בישראל זה נעשה באורח ישיר, אך במיבנה השלטון האמ"

מינויו של ג'ון סוננו, אמריקאי ממוצא ערבי-פלסטיני, לתפקיד אדיר הכוח של ראש המטה של הבית הלבן, הבהיל את צמרת ישראל והשדולה היהודית. כדי להרגיע אותם העניק סוננו את הראיון הראשון שלו לדפנה ברק נעיתונאית ישראלית

"לישראלים אין זה לפחד מדוני"

אחרי החלטתו של בוש, התייעצתי ארוכות עם מישפחתי. בכל זאת היה ברור כמה מדובר: לוחזמים צפוף ביר, תר, באחריות כבדה. לבסוף הם תמכו בי, וזה הקל עלי את הכניסה לתפקיד. **● אין זה רגיל למנות מושל כראש-מטה.**
אני מנסה להיזכר כרגע: היה מושל שהפך לראש-מטה בימי רווייט אייזנ-האור — שרמן אדמס. אבל כן, זהו אקט מאוד חריג למנות מושל כראש-מטה. אם כי במחשבה שניה — מרוע לא?

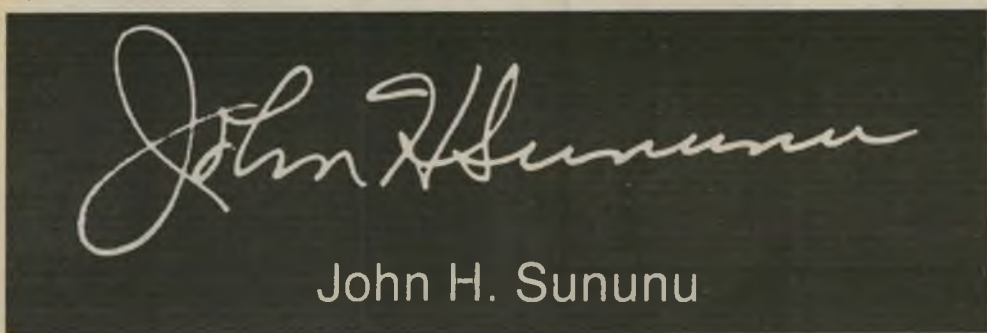
● שבעת על הפיל והבעיה

אווה! סדר-היום שלי, מאז שהכרזו על מינויי, כליכך משוגע שאינני יכול אפילו לנסות לתארו. כל שניה בצוות המעבר מחושבת. זה פשוט לא ייאמן. **● במיבנה המימשל הישראלי**

הנבחר, מתי נוח לך לשוחח עם מר סוננו? "נוח" — זאת לא המילה שבה הייתי משתמשת כדי לתאר את הראיון שהתקיים ביום מושלג, מקפאי, בווינגטון. רוב מהדורי רות-החדשות עסקו במידת הקור. הרחובות היו ריקים — אנשים ישבו בוודאי צמודים למכשירי-הטל וויזיה וצפו בדיווחים הבלתי-פוס-קים על הקור בחוץ.

ריקאי ניצב ראש-המטה, בהיבטים מסויימים, מעל לשרים. במיקרים חריגים הוא עשוי לתאם בין הני שיה לבין השר הבכיר ביותר, שר-החוץ (ג'ורג' בייקר במימשלו של בוש. אגב, בייקר שימש בתפקיד ראש-המטה של רונלד רגן). מובן שיחסי-הכוח בקודקוד הפירמידה האמריקאית משתנים על פי הנפשות הפועלות, אולם עקב הידידות השוררת בין בוש לבין בייקר וסוננו, ואולי גם בגלל תדמיתו ה"יורמית" של בוש, צופים שיהיה לבייקר ולסוננו כוח אדיר בניהול ענייניה של ארצות-הברית. סוננו נחשב כאיש ימני מאוד, שמרן ונמרץ.

הסיכויים לראיין את סוננו ב-עיתון זה היו קלושים ביותר. מ-שום-מה, כשאדם מתמנה לתפקיד רשמי-ממלה, הילת-הכוח מסביבו גדולה אף יותר מאשר בשעה שהוא כבר מאייש אותה. הימרתו על ניי מוק שישכנע אותו לתת ראיון רגיל, שון, מאז שהתמנה: שאני מייצגת עיתון ישראלי. סוננו, ג'נטלמן א-מיתי, לא היסס להרים את הכפפה ולהגיש לי אותה על כל הגיוני-נים: "מדברים ממישרד הנשיא"

John H. Sununu

התימת סוננו

חרשמי: אני דור שלישי בארצות-הברית

היהודית? זה לא חדש לי. **● יהודים בארצות-הברית, וכמה ממנהיגי ישראל, חוש-שום מעמדת-הכוח שבה הם צבת, והם מדגישים את הרקע הערבי שלך.**

נו באמת! אני הולך לספר לך את האמת, ותקפיד לפרט אותה פעם אחת ולתמיד: אני דור שלישי בארצות-הברית, את מבינה? דור שלישי! אבא שלי נולד בבוסטון. מישפחתה של אמי היא ממוצא יווני. אני עצמי גדלתי בניו-יורק. הגעתי לשם, כשהייתי בן שלושה-ארבעה חודשים.

סבי — האבא של אבי — נולד בירושלים. אני מבין שחוששים מפני הבלתי-ידוע. מובן שהגיעו אלי הדים מהחששות האלה, אבל זה באמת חסרי-בסיס.

● מביוון שחוששים מפני הבלתי-ידוע, הייתי רוצה לדי-עת יותר: מה דעתך על ההתי-תחויות האחרונות באש"ף — מה שאירע באלג'יר? מה שאירע בין האמריקאים לבין אש"ף.

לנשיא הנבחר ג'ורג' בוש יש רקע מעולה כדי להבין את כל הכרוך בנושא המסוכן של המיורחתיכות ונושאי-חץ אחרים. באמת שיש לו ידע והבנה נדירים, והוא נכס עצום למימשל החרי. על כולנו להרגיש, אם כך, בנות. הוא האדם שיחליט, ואינני זוכר אדם שהגיע כל-כך מוכן לכשיגישאיות. ג'יימס ביי-קר (שר-החוץ המיועד) יעזור לו בהחל-טותי.

● על פי הערכתך, גם מקומך לא ייפקד.
כן, אבל אנחנו עדיין מתארגנים,

לי אין תפקיד הזהה לשלך. מהו, על פי תפיסתך, ראש-מטה הב-ית הלבן?
זהו תפקיד הכולל את כל מה שהנ-שיא צריך — כלים, מידע, הערכות מצב — כדי למלא את תפקידו. כל זה מוטל עלי להבטיח, אבל תרגיש שהנ-שיא הוא מחליט על המדיניות. חשוב להבין זאת.

● אתה מנסה להמעיט מערך התפקיד, או שזהו רשם מוט-על שלי?

לא, אינני מוריד מערך עצמי או מח-שיבות התפקיד. אני רק מזכיר שבוש הוא הנשיא הנבחר. כל נשיא וסגנונו, כל נשיא-ראש-מטה ומעריך היחסים ביניהם. סגנונו של בוש שונה משל רגן. עלי מוטל להבטיח שרצונותיו של בוש יבוצעו בצורה האופטימלית.

● מהו הקשר ביןך לבין בוש?

אנחנו מכירים זה את זה טוב מאוד. פגשתי בו בראשונה ב-1980, כשהת-חרה על המועמדות לנשיאות מטעם הרפובליקאים. הוא התמודד אז עם רגן. כשבחרתי ב-1982 כמושל מדינת ניו-המפשייר, התבססה היכרותנו. מאז התקרננו.

● כיצד היית מכנה את היח-סים ביניכם כיום?
הייתי רוצה לחשוב שאנחנו חברים.

● היית מופתע כשהודיע לך על כוונתו למנות אותך לאחד התפקידים הבכירים ביותר ב-מימשל?

מופתע? זה היה לי לכבוד, אבל זאת הייתה החלטה מאוד קשה עבורי. קיבל-תי את הודעתו של בוש אחרי שכבר החלטתי לעבור לסקטור הפרטי. הכרז-תי שאינני רץ עוד למישרת המושל. וזה לא נבע מפחדים או מהערכות-מצב פסימיות. פשוט הרגשתי שכך אני רר-צה, שהגיע הזמן.

שהוא חכם, עד כמה שהצלח להר-גייע אותי.

● אני מתרשמת שעל אף העובדה שמימשל רייגן טרם הסתיים, כבר התחלת לעבוד במלוא המרץ.

הססוגניים בספרו של ריגן עוררו אי-נוחות. ריגן השיג את נקמתו ה-מתוקה ונחק לאורך כל הדרך ל-י, בנק, אולם מאז מעורר שמו תגו-בות רגשיות במיוחד.

תגובתו של ג'ון סוננו, כשהי-כרתי את שמו של דונלד ריגן, הי-תה כשל ילד שמזכירים לו את ה-ילדה שהוא הכי אוהב, בסודי-סו-דוט, ושהוא בכלל לא מכיר, לא יר-דע, לא נוח לו לדעת — הוא בכלל מושך לה בצמה.

● מעניין, בשאני משהחלת איתך, אני לא יכולה להימנע מלהזכר בריגן...

איוה ריגן?

● דונלד ריגן?
אני לא מבין את הפתיחה...

● ריגן שימש לא כליכך מז-מן בתפקיד שאליו אתה נכנס. הוא עוזר מחלוקת רבה, כשהי-שף את הסודות הכמוסים של הנשיא, אשתו וסביבתם, אחרי שפוטרו.

אבל זה בכלל שונה: אני הייתי פולי-טיקאי במשך שנים. נבחרתי שלוש פע-מים למישרת מושל. אני שונה מריגן. הסיבה היחידה שבגללה הסכמתי למלא את תפקיד ראש-המטה בבית ה-לבן הייתה לעזור לבוש לבצע את תפ-קידו כהלכה. אין לי שום סיבה אחרת בעולם לבצע תפקיד אחראי כזה. אינני מתחיל קאריירה, אין שום דימיון ביני לבין ריגן.

ראש-מטה לשעבר ריגן הילדה שהוא הכי אוהב...

ברבים את תלותו של ננסי (וכמו-כן גם של בעלה, הנשיא) באסטר-ו-לוגיה.

הגילוי שאולי רבות מההחלטות הרוח-הגורל של האיש מסיפר 1 ב-עולם התקבלו על פי מהלך השמש, הירח, הכוכבים ועוד כמה גורמי-שמיים, גרמו לפרצ-צחוק ברחבי העולם.

התלות של הנשיא ואשתו בכז-חות-על אומינית בדרך-כלל לאני-שים, המצויים במצב של מצוקה או בתהליך נפשי מסויים. התיאורים

"אני לא ריגן!"

אילו הייתי עורכת מישחק-א-סוציאציות — שולחן-כסא, חלון וולון וכו' — רבים היו מניבים על המושג "ראש-מטה" בשתי מילים: דונלד ריגן.

נכון, גם ג'יימס בייקר, שר-החוץ המיועד בממשלת ג'ורג' בוש, היה ראש-מטה, ואף יירשם בספר-ה-היסטוריה כראש-המטה הנדיר ש-הצליח להסתדר עם ננסי רגן. אבל דונלד ריגן לא הצליח במשימה ה-קשה (ננסי). הוא לא חיכה לספר-ה-היסטוריה וכתב ספר משלו: מה שבטוח — בטוח. בספר חשף ריגן יותר מטפח על הנעשה מאחורי הקלעים בבית הלבן בעידן "רוני וננסי".

ריגן, שרבים בווינגטון טוענים שננסי היא-היא האחראית לפיטו-ריו מתפקידו רבי-ההשפעה, גילה

שאלות ותשובות

שרון יחזור לחווה?

מקורביו של השר אריאל שרון מוענים כי בנסיבות מסוימות עשוי שרון לארוז את חסציו ולחזור לחווה, אם לא יוצרו תנאים נאותים להמשך חברותו בממשלה.

האם יתקיימו

הבחירות במועד?

אירבירות מוחלטת אם הבחירות לרשויות המקומיות אכן יתקיימו במועד. פעילי המפלגות הגדולות טרם התאוששו מהבחירות לכנסת. המפלגות שקועות בחובות, בגלל הבחירות, והסכומים שהקצו למועמדים הם מגוחכים. משרדהפנים פירסם ביום השישי מודעות הקוראות לרשימות, הרצות לקבל מימון, להציג את רשימות המועמדים שלהן. אולם אם יידחו הבחירות יצטרכו הרשימות להחזיר את המימון שקיבלו. מועמדים ומפלגות חוששים, אם כן, לקבל את הקצבות משרדהפנים, שמא יידחו הבחירות לנובמבר, והם יאלצו להחזיר את הכספים שקיבלו. היום, תישע שנועות בלבד לפני הבחירות המקומיות, עדיין לא נכנסה מערכת הבחירות להילוך נבוה.

שגב:

גובה חובות עולמי?

תתאלוף (מיל') יצחק שגב, מי שהיה מושל עזה, מוזכר בקשר לשעוריה בינ" לאומית. חברה נורווגית היתה צריכה לקבל 14 מיליון דולר עבור אספקת דגים מיובשים לניגריה. הכסף אבד, והתעורר אף החשד כי חלק ממנו הגיע לידי מחתרת הצבא האירי הרפובליקאי. כפי שפורסם בנורווגיה, הטילה החברה הנורווגית על הגנרל הישראלי יצחק שגב לאתר את הכסף ולהחזירו לבעליו. על עניין זה מתנהל עתה מישפט בי דאבלין.

ירידה בתיירות

חגיהמולד

מצב חמור בתיירות לישראל בחגיהמולד, שצמחה לא זכור כבר שנים, צפוי השנה. טיסות שבר של צליינים כמעט שלא יגיעו השנה לישראל, ובכל שבוע בחורש רצמבר יגיעו ללוד רק כחמש טיסות שבר, לעומת 15 בשנתיים האחרונות. מנתם לאופר, שמסר נתונים אלה, הבהיר כי חברות השבר לא רק שהפחיתו ב-66 אחוזים את מיספר הטיסות לישראל לקראת חגיהמולד, אלא אף צימצמו את מיספר המושבים הממוצע ל-170 בטיסה, הפחתה של 20 אחוזים לערך. גם בטיסות השבר לאילת תהיה בחגיהמולד פגיעה, ומיספר הנוסעים יקטן בצורה משמעותית, אף שאלית נפגעה עד כה פחות מערייתירות אחרות בישראל. נמסר עוד כי הירידה הכוללת במיספר תיירי השבר, הבאים לישראל, תרד עוד יותר עד סוף מארס 1989, והפגיעה המשוערת היא בהיקף של לא פחות מ-50 אחוזים.

וקמה על

רצח ברנאדוט

בסטוקהולם יש הרואים בצעדיו של שרהחויץ סטן אנדרסון, שמילא תפקיד מרכזי בהכנת החידברות בין ארצותיהברית ואש"ף, מעין

מעשההנמקה על רצח הרוזן השוודי מולקה ברנאדוט.

השנה היו בישראל גילויים חדשים על רצח ברנאדוט, ומהם השתמע כי יצחק שמיר היה מעורב במעשה. אף שהרבר כמעט ולא עודר תשומתלב בישראל, הוא גרם להתרגשות עמוקה בשוודיה.

שים מחפש תחליפים

תרצאות המשאומתן הקואליציוני, שהסבו אכזבה גדולה למפלגות הדתיות, גרמו להן לחפש אופציות כלכליות אחרות.

שים מנסה לארגן קבוצת מושקיעים, שתרכוש את אחד הבנקים בעזרת אנשיהון מהיהדות הספרדית.

הם בודקים אפשרות להצטרף לקבוצה שתרכוש את בנק המיזרחי. בנק מיסון וסתר, הנמנה על קבוצת המיזרחי, או את בנק פפחות.

352

ביום השני, ה-19 בדצמבר, מסר דובר צה"ל על 256 הרוגים פלסטיניים בשטחים הברשים. מיספר זה אינו כולל את ההרוגים מירי מתנחלים.

לפי ספירת "העולם הזה" עומד מיספר ההרוגים מאז תחילת האינתיפאדה על 352. מאז ההודשים הראשונים של האינתיפאדה לא נרשם מיספר כה רב של הרוגים בשבוע אחד.

לפי פירסומים של אונר"א, סוכנות הס"ע דתעסוקה של האו"ם, 58 אחוזים מכלל ההרוגים באזור עזה הם מתחת לגיל 15. ממקורות פלסטיניים נמסר על 445 הרוגים, לפי הפירוט הבא:

- 298 הרוגים מירי חיילי צה"ל ומתנחלים.
- 66 הרוגים בתוצאה משאפת-גאז.
- 38 הרוגים ממכות והתחשמלות.
- 43 הרוגים מסיבות אחרות.

כורת ימשיך?

בליכוד קיימת תמימות-דעים כי מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, ימשיך בתפקידו כמנכ"ל הרשות, ושאת תפקיד יו"ר הרשות ימשיך למלא אישהמערך אהרון הראל.

הנשוא לא נדון באופן פורמלי במשאומתן הקואליציוני, אבל בליכוד אומרים שהוא נדון באופן לאפורמלי, וקיימת הבנה בעניין זה בין שתי המפלגות. פדות היה אמור לסיים את הקרנציה שלו בחודשים הקרובים.

גהחיות כשכונה חרדית

גהחיות התנכ"י נסגר סופית, ולא ישמש עוד כגהחיות ובגדשעשועים, אלא יהפוך לקרייה חרדית.

מיקוש של הגדלשעבר הוא בצפון ירושלים, במקום המוקף שכונת חרדיות חדשות וישנות. עם סגירת הגן יהפוך האזור כולו לשכונה חרדית גדולה.

כשסח מתכוונים לבנות כתיידירות ומוסדות לאוכלוסיה חרדית בעלת-אמצעים. עם תום הבנייה יהפוך האזור לאחד האזורים המיסחריים הגדולים בכיהה.

שים גם לחינוך בנות

בראשונה יוקם בית-ספר לבנות עלידי שים. עד היום הקימה המיסלגה רק בתיספר לבנים. כסכס חגיגי, שנערך לכבוד הקמת ביתהספר, נמסר גם שיקם סניף לביתהספר לבנות. בנות ישראל בשכונת נוהיעקב.

יוזמה פרטית בגדה

חלק מיישוב המחלוקת על ההתנחלות בגדה המערבית יבוא על פיתרון עלידי יוזמה פרטית.

הכונה היא להקצות קרקע במחיר נמוך ליזמים פרטיים, שיבנו שכונות-מגורים בגדה המערבית.

המסלה תספק רק ביטוח נגד סיכונים פוליטיים. אם יאלצו לפנות את המקום, יפוצו היזמים על ההשקעה. מניחים שבצורה כזאת ניתן יהיה להסיף 3000 יחידות-בניה ביוזמה פרטית כל שנה.

תרגיל למען המר

בעיקבות פציעתו של חיכ אבנר שאקי, והסימסטיה שלה זכה, החלו חושבים במחנה זבולון המר על תרגיל פירסומי, שימשוך את תשומת-הלב אליו. שניהם לוטשים את עיניהם למישרת-שר.

המושבים הפכו

לשכונות

קיימת התארגנות להפיכת המושבים לשכונות יולות.

מן הדו"חות שהכינה מינהלת ההסדר במושבים עולה כי במצב הקיים אין סיכוי להבריא את מצב המושבים. כמה מראשי תנועת-המושבים בסקטורים השונים פנו לקבוצות יזומים, כדי שאלה יכינו תוכנית כלכלית נרחבת לפיתרון בעיית המושבים.

נברקו שתי אפשרויות: אחת, יצירת מערכת-תירות במושבים, בצמוד לכל יחידת-משק. האחרת: הכשרת חלק מקרקעות המושבים להקמת שכונות-מגורים עירוניות.

ההערכה היא שכל יחידה יכולה להכניס למושב, בניקוי תוצאות בניה על יחידה של 150 מ"ר, 50 אלף דולר היחידה. כל יחידה תימכר במחיר 125 אלף דולר האחת.

המיכשול העיקרי יהיה כנראה התנגדות מיוהל מקרקעי ישראל, שלא יהיה מעוניין להפשיך קרקע חקלאית לבניין.

קבלנים דורשים סיוע

כמה מחברות-הבנייה, הפועלות בשכונות היהודיות המקיפות את ירושלים, פנו למישרד-השיכון בתביעה להגדלת הסיוע הממשלתי שניתן להן, בגלל ירידה במכירת רירות באזורים אלה.

התברר שבחודשים האחרונים יש ירידה משמעותית במכירת רירות ביישובים היהודיים בגדה, והמגמה הגיעה גם לשכונות היהודיות המקיפות את ירושלים. כנראה בגלל יירדי האבנים בכבישים המובילים לשכונות אלה.

המיסטר אמנם הגבירה את נוכחותה, אבל הקבלנים כבר נזעקו וביקשו ממשרד-השיכון להגדיל את הסיוע לקבלנים, נוסף על הסיוע שניתן לרוכשי-הרירות.

המפרסמים

והפירסומאים נגד

הטלוויזיה

באווירת ממשלת-האחדות החליטו איגוד המפרסמים בישראל והאיגוד הישראלי לפירסום לקיים תחרות משותפת, שתיקרא "האוסקר הישראלי לפירסום". החלטת שבתחרות לא ישותפו תשרייהשרות המוקדנים בטלוויזיה.

ההחלטה לבטל את השתתפות תשרייהשרות התקבלה, מפני שהטלוויזיה מונעת מהמפרסמים ומהפירסומאים להשתמש בערוץ הממלכתי להקרנת סרטוניפירסומות.

במקביל מאפשרת הטלוויזיה לגופים שונים להערים על הטלוויזיה ולשרר תשרייהשרות, המהווים פירסום לכל דבר.

אזהרה: טרור ישראלי

מוסדות אמריקאיים בעולם הזהירו מפני פיגועים, בקשר לפתיחת הדו-שיח בין ארצות-הברית ואש"ף.

בהודעה נרמז שאין להיזהר רק מפני מעשי-טרור של ארגונים פלסטיניים קרי צוניים, הרוצים לחבל במדיניות יאסר ער-פאת, אלא גם מפני פיגועים מצד גורמים ישראליים, שמטרתם ליצור את הרושם כי אילו מפר ערפאת את התחייבותו להימנע מטרור.

שיפר לידיעות אחרונות

שימעון שיפר, כותב המדיני של רשות השידור ושליח "קולי-ישראל" בוזשינגטון, יסיים בקרוב את שליחותו, יפרוש, כנראה, מרשות השידור וישמש ככותב המדיני של "ידיעות אחרונות".

מאו מותו של אריה צימוק, לפני שנתיים וחצי, ארישה המישרה באופן זמני.

שמועות מספרות כי גם נחום ברנע, עורך-לשעבר של בותרת ראשית, יעבור לידיעות אחרונות.

עליסה בארץ הקארטל

אשר לחנות הספרים, קבעתי לי שיטה. בכל פעם שעברתי לידה נכנסתי פנימה, עברתי בחיפוי על פני הספרים עד שמצאתי ספר שעניין אותי, קניתי אותו וברחתי כל עוד נפשי בי. כך קניתי את סיפורה החדש של ברברה טוכמן (טאקמן, בפי האמריקאים) על מלחמת השחרור האמריקאית, אוסף של סיפורים של פי ג'י וורהאוז הנדר, הגורם לי קורת רוח אינסופית, ואטלס היסטורי של המאה ה-16. יותר לא הספקתי.

מול חנות הספרים מתנשא המגדל החדש של רונלד טראמפ, זה שכל העולם מדבר עליו. הייתי בסביבה, היה לי זמן, נכנסתי. מקום מהודר מאוד, מיסעדה בקומת הקרקע ותור ארוך של ממי תינים (ולכל מיסעדה יש תור ארוך של ממתנים). בוטיקים. הכל מאוד IN. הכל מאורמאור מחומם. ברחתי אחרי כמה רקות. מדוע הם מחממים כל כך? משהו הסביר לי: האמריקאים עוד שים כל דבר עד הסוף. מקררים עד הסוף בקיץ. מחממים עד הסוף בחורף.

העבודה של שמוליק

כשעצמתי ליר רמזור עמד לירי טנדר אפור של בעלמלאכה. לא תפסתי מה טיב השרות של בעלמלאכה, אך שלט גדול על הטנדר הכריז: "עבודה יהודית!" מתחת לסיסמה מאירה עיניים זו היה כתוב באותיות קטנות: "שמוליק, טלפון — — —". תמנהי. מה רצה שמוליק להודיע לנו?

בשנים האחרונות לא יצאו מוניטין ל"עבודה יהודית". בדרך כלל העבודה הערבית טובה יותר, ולוא רק מפני שאת הערבים (מהשטחים הכבושים) אפשר לפטר בכל רגע בלי פיצויים והורעה מוקדמת.

אבסורד הוא לקבוע את טיב העבודה על פי לאומיותו של העובד. עובדים טובים ורעים מצויים בכל העמים. ההבדל הוא בתנאים.

אני מניח, על כן, ששמוליק ביקש להכריז הכרזה לאומית: אל תעסיקו ערבים. תעסיקו יהודי טוב כמוני, שנימול כהלכה. ועל כך באתי להעיר.

האם יתואר בכלל שבדורות לוס-אנג'לס תסתובב מכונת של קבלן-שיפוצים הנושאת שלט בנוסח: "עבודה נוצרית", או "עבודה אנגלו-סאכסית", או "עבודה לבנה", או "עבודה פרוטסטנטית"? אני מניח שגם במוסקבה לא תתואר מכונת שתכריז על "עבודה רוסי", וכי בכלגראד לא יעז איש להכריז על "עבודה סרבית". עניין קטן. אבל הוא מלמד הרבה על מידת הגיונות שהפכה חלק מחיי המדינה, עד כי איש אינו שם עוד לב לגילוייה היומיים יומיים המכוערים.

הכל קראו לו דודי

דודי מרגלית, שהכל קראו לו דודי, נפטר בשבוע שעבר בגיל 38. בלי כל סימנים מוקדמים חש לפתע ברע. הוא נסע לבית החולים, כשהוא נוהג בעצמו, ושם, בחדר-המיון, נפל קורבן לאר ססילב מאסיבי.

כל ידידיו נדהמו. אמנם סבל ממישקל יתר, ואמנם עישן סייגריות באופן כפייתי, אך מותו היה פתאומי.

יתכן שתראה לכך העובדה שהוא עצר בקירוב את כל המתחים וההתסכולים. הוא לא ידע לבכות, אמר אחיו, דן מרגלית, המבוגר ממנו ב-12 שנים. בין השניים היו יחסים קרובים, שהם דירים בין אחים. הם ראו זה את זה כמעט מדי יום, ודיברו זה עם זה כמה פעמים בכל יום.

דודי היה טיפוס מופנם. נראה כעצמו, כי כבר לפני שנים ניבא כי לא יאריך ימים, אף שלא היתה לו שום מחלה.

חיבתו את דודי. הכל חיבבו אותו. היה אחד מאותם אנשים שאי-אפשר שלא לחבבם. היה בו משהו רובי, מעורר אמון. כל מי שמדמיין לעצמו את העיתונאי כדמות שטנית, המחטט בענייני הוולות כדי להרע לו, המותח ביקורת קטלנית על הכל והרואה רק את השלילה בכל דבר — יכול היה לראות בדודי מרגלית את הפרכת כל דיעותיו. רואיניו בחיי מאות פעמים, בארץ ובח"ל. היו לי מראיינים טובים, בינונים וגם מטופשים. אך בכל חייו נהנה בזיכרוני רק כתגיתרסר מראיינים, ששמחתי להתראיין אצלם.

מראיין טוב הוא, בעיניי, מראיין המציג לי שאלות הגורמות לי לצלול לתוך הברכה, להתעמת עם אמיתות חדשות על עצמי ולהעלות לתודעתי דברים כמוסים שלא חשבתי עליהם קודם לכן. כוזה "סטאר" טרקל, העמיד לפני מכשיריהלטה גדול שכבר הפך אגדה. כוזה יצחק ליבני. כוזה היה דודי מרגלית.

הוא ערך לי רק ראיון אחד כזה, לפני הרבה שנים, אך הראיון זכור לי עדיין היטב. זה היה אחרי שפרשתי בראשונה מן הכנסת. דודי בא אלי ביקה, העמיד לפני מכשיריהלטה גדול והחל שואל אותי שאלות על עצמי. לא שאלות חטטניות, אלא שאלות שגרמו לי לבחון את עצמי.

הראיון נמשך שעה. דודי לא ניסה להבליט את עצמו, כדרכם של מראיינים רבים, לא שאל שאלות מתחכמות. היתה לי ההרגשה שהוא מנסה בכנות להבין אותי.

במלחמת-הכנופיות ברדיו נמנה עם אנשי של גידעון לביארי. כשסולק בריא, הלך גם מרגלית. אולי זה פגע בו יותר מכפי שנראה. מבחינה חיצונית נראה מרוצה. הוא עבר למערכת הארץ. קיבל שם תפקיד מרכזי, והיה מלא רעיונות. כמה שעות לפני מותו עוד רשם בכתב-יד ברוך, בלי שגיאות ותיקונים, תוכנית-עבודה. דן מרגלית, שאמר על אחיו שלא ידע לבכות, בכה בהלווייה.

זהו סיכום של ארצות-הברית. מדינה גדולה אינה יכולה להגיב במהירות. כל החלטה חשובה היא תוצאה של תהליך ממושך: תחילה צריכים להבין את הבעיה ולנתח אותה, אחר-כך צריכים להחליט על פיתרון, אחר-כך צריכים להפעיל את המנגנונים הדרושים לביצוע ההחלטה. כל זה דורש זמן. כמה שנים. אבל בסופו של דבר, באיטיות ובביטחון, הכל בא על תיקונו בשלום.

גורל המדינה והמיוגון העצום של ארצות-הברית במידה רבה את דרך-החיים שלהם. בהשוואה לישראלים, האמריקאים הם שומי ריחוק. כמעט מעולם לא ראיתי בארצות-הברית נהג היוצא לפתע מנתיב אחד ועובר לנתיב שני, כנהוג אצלנו (וגם אצל, למרבה הצער). הכל שומרים על הכללים.

אולי גם זה קשור בגורל. במדינה קטנה אפשר "לאלתר", להניח ליחיד לנהוג באופן חופשי יותר, לסמוך על יוזמתו ושיכלו. במדינה של מאות מיליונים, זה פשוט בלתי-אפשרי. אילו היה "האילתור" הישראלי (ויש אומרים: הברק הישראלי) קיים בארצות-הברית, היה גורם להתמוטטות כל מערכות-החיים.

כפי שאמר אחד הקצינים בספר מרד ער הקין על תקנות חילי-הים האמריקאי: "הם נכתבו עליידי גאונים למען שמבליים". יתכן כי זוהי גם הסיבה ליחס הדורעני שלי לסינגור-החיים האמריקאי. בניגוד לישראלים רבים, אינני מתלהב ממנו.

הייתי מבקש מצוות-מומחים לקבל על עצמו משימה: לחבר אינדקס של כל הגורמים המרכיבים את "איכות-החיים" של אדם נורמלי. לא משהו רמיזוני, אלא דבר מעשי לגמרי. אנחנו אוכלים, שותים, ישנים. אנחנו מתגוררים, מתלבשים, הולכים ברחוב, נוסעים. אנחנו עובדים, לומדים, מבכים. יש לנו שעות-פנאי, ימי מנוחה וחופשות. יש לנו ארבע עונות של השנה ומזג-אוויר משתנה. יש לנו שפה ותרבות, קרובות ורחוקות. יש קצב-חיים ומתחים. אנחנו בריאים, ולפעמים חולים. אנחנו נולדים ומתים. מוגיהאוויר קובע הרבה. והטמפו הקדחתני של החיים. והזמן שמבליים על הכביש כדי להגיע מאיפשהו לאיפשהו. והרדיפה אחרי הישגים חומריים. ויחסיה-אנוש.

אמר לי ידידי רפי רוט, החי בברלין והמגיע לעיתים קרובות לארצות-הברית: "בישראל יש לאדם ידידים. גם בגרמניה. אבל בארצות-הברית אין. כל אחד חי לבדו. יש חברים-לעבודה, יש שכנים. אבל היחסים איתם הם שיטחיים. איש אינו רוצה להתקשר, כי כל אחד מוכן-בכל עת לעזוב, לעבור לעיר אחרת, לסביבה אחרת".

כתב בעליטור אמריקאי: "מדוע מדברים ג'ורג' בוש ועמיתיו כל-כך הרבה על קרשות ערכי-השימחה? מפני שאין לנו ערכי-מישפחה. מגדלים ילד עד שהוא הולך למיכללה, ואין רואים אותו עוד. הוא מכיר שם צעירה, מתחתן, מקבל עבודה בעיר אחרת. את הוריו הוא רואה פעם בכמה שנים, בחגיה-מולד".

כל אלה, והרבה יותר, מהווים את חיינו האמיתיים. אלה הם המרכיבים האמיתיים של "איכות-החיים".

הייתי רוצה שיחברו אינדקס של כל הרכיבים האלה, ויקצו לכל רכיב מיספר נקודות, בהתאם לחשיבותו היחסית בחיינו. ואז, בעזרת אינדקס זה, יבדקו את איכות-החיים של אמריקאי ממוצע וישראלי ממוצע.

אני משוכנע כי בסופו של דבר יתברר כי איכות-החיים בישראל טובה מזו של ארצות-הברית. בין השאר מפני שהחיים במדינה קטנה הם פשוט אנושיים יותר.

להזיע בחורף

הלכתי לתומי בשדרה החמישית, בדרך לפגישה, כאשר שמעתי משהו מאחורי קורא בשמי.

זה היה אדם ברוד. החלפנו כמה מילים. הוא הפציר בי לקנות ספר של אדם סמית על הכלכלה של שנות ה-80. סנסציה בארצות-הברית.

ראיתי חנות-ספרים מושכת, והיה לי זמן. נכנסתי. ראיתי את הספר של אדם סמית, קניתי אותו. רציתי להסתכל גם באלפי הספרים האחרים — המביחר לא ייאמן — אבל ברחתי.

ברחתי מפאת החום. בחוץ היה יום-חורף קריר ונעים. בפנים שרר חום בלתי-נסבל.

זהו שיגעון אמריקאי, שאינו מוכן לי כלל. בכל החנויות שורר חום גורא. כשאתה מנסה להיכנס לחנות כל-כך, מפתח פניך גלי חום עוד בדלת. אם אינך לובש חולצת-ספורט קצת ומינססטים קצרים, אתה מתחיל להזיע כעבור כמה רקות. אני בורח מיד.

אינני יודע איך מגיבים האמריקאים. קשה לי להאמין שלהם נעים לערוך קניות בחום כזה.

היה עלי לטוס לארצות-הברית. אני מעדיף לטוס באר-על, אך לוחהומנים הכתיב לי טיסה בטי-וראי.

הטיסה לא היתה נוחה. השרות היה ככה-ככה מינוס. ובעיקר: המטוס נחת בפאריס, שהה שם במשך יותר משעה והיינו נאלצים להמתין שם באפס-מעשה באולם ריק ושומם. זה האריך את הטיסה הארוכה בשעתיים נוספות, ולנירוק הגענו עייפים ורצוצים. כשחורתי ארצה, הודיע לי סוכן-הנסיעות שלי שטעה בחישוב מחיר הטיסה. עליו להוסיף על המחיר, היקר בלאו הכי, קרוב לאלף דולר.

מדוע? מפני שהטיסה לא היתה ישירה, והיתה חנייה בדרך. לא האמנתי למשמע אוניווי. הייתי בטוח כי הסוכן התכוון לומר את ההיפך: הטיסה הישירה יקרה יותר. אבל לא.

מור. משונה. חניית-הביניים הוסיפה אינוחיות רבה לטיסה בלתי-נוחה. מדוע צריכים לשלם עבורה?

הייתי מבין את ההיגיון שבעניין אילו הפסקתי את הטיסה בפאריס ויצאתי לבלות שם במשך יום-יומיים. אבל אני המשכתי בטיסה.

האם יש היגיון בכך? ניסיתי לברר. שאלתי מומחים. כולם משכו בכתפיים. בענייני-העופה אין היגיון. כל מחירי-הטיסה נראים כאילו נלקחו ממחוררה חדשה של עניסה בארץ הפלאות.

למשל: ההיגיון אמר שמחיר טיסה הלוך-ושוב עם שותות של שלושה ימים בחו"ל, יהיה זול יותר ממחיר של טיסה הלוך-ושוב של שבועיים, למשל. הרי מי שמבלה בחו"ל במשך כמה שבועות כדאי לו לשלם יותר. המחיר מתחיל בין ימי-השישה רבים יותר. ואילו מי שיוצא לטיסות, יומיים-שלושה, כמוני, בשליחות עיתונאית או בענייני עסקים, יום הדין שישלם פחות.

במצאות זה להיפך. ככל שהשהות בחו"ל ארוכה יותר, כן מחירי-הטיסה זול יותר.

מדוע זה קורה? הסיבה נעוצה בעובדה שחברות-העופה הן מונופוליסטיות, וקשורות זו לזו בקארטל בינלאומי, שמטרתו העיקרית היא לעשוק את הנוסעים. זה משלב ביחד את המיגרעות של שתי השיטות — הקפיטליסטית והסוציאליסטית. אין תחרות חופשית, יש תאווה-בצע בלתי-מרוסנת, יש זילזול מוחלט בציבור ובלקוחות.

תמהני מדוע לא קם עדיין אירגון בינלאומי של צרכני התובלה האווירית, כדי לשים קץ למצב הזה ולהתנגד מפני העושה. למען ההגיונות עלי לציין כי בחורה מנייריוק, עובד שלושה ימים, ססתי במטוס ג'מבו של טי-וראי. השרות היה טוב הרבה יותר, ומכיוון שהטיסה היתה ישירה (ונוחה-היחסית) היה גם המחיר הרבה יותר זול. בערך מחצית המחיר הקודם.

אולי זוהי הסיבה שבשנינו: ככל שהטיסה נעימה ונוחה יותר, היא זולה יותר. ככל שהטיסה פחות נעימה ופחות נוחה, היא יקרה יותר.

מדר איכות-החיים

ירדתי מהמטוס בנמל-העופה עלישם קדרי. באולם ביקורת-הדרכונים היה תור. צעירה שחורה נאה, בחליפה לבנה, סידרה את התור ושלחה את הבאים לדוכנים השונים.

הפקיד שבק את דרכוני היה — כמדומני — סיני. אולי קוריאני. הוא דיבר באדיבות, באנגלית טובה, ממש כמו שכנו, שנראה לי כקובאי.

המלצרית שהגישה לי ארוחת-בוקר היתה יווניה. למחרת היום, באותו המקום, הוגש לי התפריט על-ידי אשה שחורה. במיסעדה האיטלקית דיברו כל העובדים ביניהם איטלקית.

נהגיה-מונית — ססיפר לי ארוכות שאין לו חשק לעבוד, ושכל חלומה הוא לפרוש בעוד שנה-שנתיים מהעבודה לצמי תות ולטפל בנכדים שלו בבית שמוחץ לעיר — היה, כך נדמה לי, בולגרי או יוגוסלבי.

אנחנו, בישראל, מתגאים בת-ערבות העדות שלנו, יוצאי עש-רות ארצות. אך בהשוואה לניו יורק, זה כאין וכאפס.

בירש

"אני מתפלל על מיעוט האלימות בנייריוק", אמר ידידי לני, אמריקאי מבטן ולידה.

"אבל כל האמריקאים שאני מכיר מתלוננים יומם ולילה על האלימות, הפשע, אי-הביטחון ברחובות", תמהתי. "האלימות הפי-כה כמעט שם נרדף לנייריוק".

זוהי שטות, אמר לני. "צריכים לקחת בחשבון את הרקע. זוהי עיר ענקית. בשטח קטן מצטופפים מיליונים. לרבים מהם אין שורשים בעיר הזאת. יש לבנים ושחורים. יש יהודים ואיטלקים. יש עשירים ואדור ועניים מאוד. יש מתחים עצומים — גזעיים, אתי-ניים, מעמדיים. למיטרה יש רק כוחות מצומצמים.

"אם בכל זאת מיספר הפשעים האלימים הוא כפי שהוא, הרי זאת תעודת-כבוד לטוב-הייעור. הם שומרי-חוק".

אמרתי לו שאף פעם לא חשבתי על כך ברוח זו.

בכלל, בכל המחשבות על ארצות-הברית צריכים לקחת בחשבון את המימרים. החיים בארץ ענקית, מדינת-יבשת, מוכרחים להיות שונים לגמרי מן החיים במדינה קטנה.

דיברתי עם איש-עסקים גדול על הבעיות הכלכליות של ארצות-הברית. קראנו הרבה על הגרעון הענקי במאזן-התשלומים הלאומי, על ההתחרות הפאנית הגוברת, על השקיעה הבלתי-נמנעת של העוצמה הכלכלית והמדינית האמריקאית.

איש-העסקים ביטל את הדברים בתנועת-יד חסרת-סבלנות. "אף אחד מן המדברים כך אינו מבין את העוצמה האדירה של ארצות-הברית", אמר. יש למדינה זו משאבים אדירים. הם עדיין לא הופעלו כדי לטפל בבעיות.

דני בן־ישראל עדיין מחפש את האוטו שלו והכנסיות מתאחדות נגד פיתוי ישוע

אנשים

והוסבר לה שלא נשאר אף עותק
אחר מסיפורה, שנחטף כמו לחמ
ניות טריות. כתוצאה מכך היא

אלן להרפס את הספר בכריכה
קשה. מסע־השיכנועים הוכיח את
עצמו והיא מכרה באנגליה 25

שה בקר, הן אימהות לבן אחד.
שלושתן הרו בשנה האחרונה
ואיכרו את פרי ביטנן. רק אורלי

לברך את השחקן הוותיק **שמואל**
אל רודנסקי שישב בקהל. הזמ
רת הצעירה היתה נרגשת ביותר,
כשלפתע הובהר לה ולנוכחים ה
אחרים שהגבר המזוקן שישב בק
הל אינו אלא אישה־עסקים הבינ
לאומי **זאביק גירדרון**, המתגור
ר במדריד, והדומה דימיון מפי
תיע לשחקן שמואל רודנסקי.

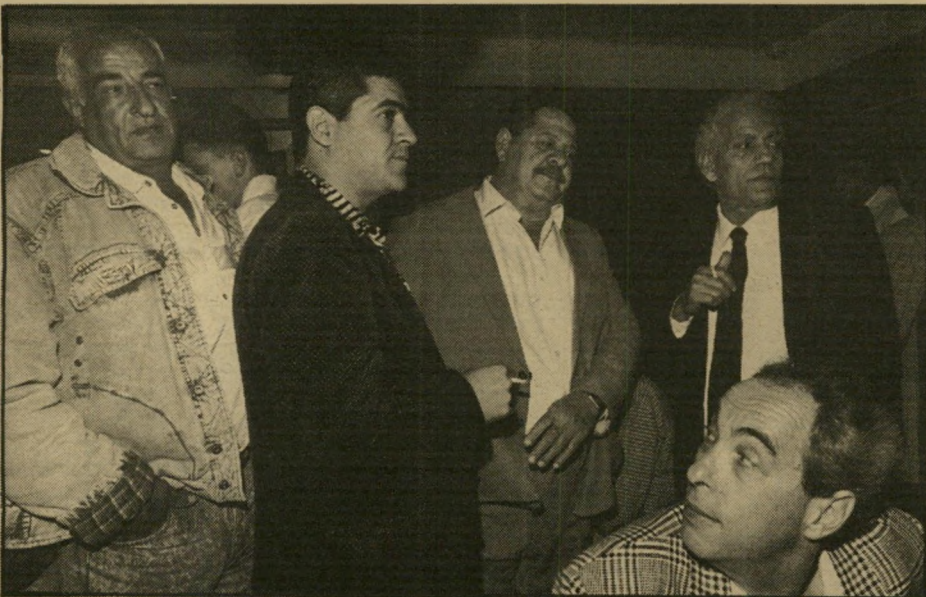
■ הסרט הפיחיו האחרון של
ישוע, שנאסר להקרנה עלידי ה
מועצה לביקורת סרטים ומחזות
בגלל תוכנו, גורם לכאבי־ראש
רבים לסנייה דודי, רכות המר
עצה. על שולחנה נערמו אלפי
מיכתבים ומיכרכים מרחבי הער
לם, שרובם מביעים תמיכה בצ
עד המועצה. אך דויד מספרת
שהעובדה המעניינת ביותר בכל
הפרשה היא שבראשונה התאחרו
ראשי 13 הכנסיות הנוצריות
בארץ לחיות אחת, דבר שלא
קרה בעבר.

■ הצגת מענל היר הקווקזי
כבר תבעה כמה קורבנות. ארבע
השחקניות המופיעות במחזה הן
אורלי זילברשין, מיקי קם,
יונה אליאן, ויעל פרי, אליאן,
הנשואה לזמר **ששי קשת**, קם,
הנשואה לאישה־מוסיקה, **יהודה**
אדר, ופרי, הנשואה לשחקן **מ**

■ מותו של אישה־רדיו ה
צעיר, **דודי מרגלית** בן ה־38,
שנפטר מדום לב, גרם להלם בק
רב בני מישפחתו וחבריו. מרג
לית, אחיו של העיתונאי והמנחה
דן מרגלית, נפטר שעות ספור
רות אחרי שביקר בכיתה של
ג'ודי ניר, כדי להביע את תנחו
מיו על מות בעלה, **עמירם ניר**.
החברים הקרובים נזכרו שאמו
של דודי מרגלית נפטרה שבוע
ימים אחרי פטירתו של **נח**
מוזס, אביה של ג'ודי, וצירוף־
המיקרים הדהים אותם.

■ ג'ודי ניר ואחיה **נח מו**
זס, מנכ"ל ידעות אחרונות, טסו
השבוע ללונדון, כדי לטפל בכל
הניירת והחפצים שהשאיר אחרי
ניר המנוח. אישה־ביטוח **רוני**
בן־צור, שהוא הבעלים של תב
רתי־ביטוח גדולה בלונדון וידיד
מישפחה, הזמין את ג'ודי ואת בני
מישפחתה להתארח בביתו הלונ
דוני.

■ עשרות אורחים הצטופפו
בביתה היפואי של אשת־החברה
סאלי דוגרטי לקונצרט של
נגד־ג'אז הבינלאומי **וואצ'מס**
לב גנלין. עם סיום הופעתו
עלתה לבימה המאולתרת הזמרת
הערכיה **חיה סמיר** והתחילה

(משמאל) אחיה של בת־שבע אהרונ ובעל חברת־שמירה לשעבר, בילה במסיבה
עם ידידיו שוני גבריאלי (שני משמאל), הבעלים של מועדון־הלילה „אריאנה”,
שמואל אוהנה (שני מימין), המוכר כ„שריף של טבריה”, מלונאי ואיש־עסקים ותיק, ובצלאל מיוזרחי (ראשון
מימין), גם הוא מלונאי. הארבעה הם חברים ותיקים, שלא התראו זמן רב, עד למיפגש הנוכחי במסיבה זו.

רחתה את תוכניותיה בארצות־ה
ברית, והיא תיאלץ להמתין להר
פסה מחודשת, שתצא לאור רק
באביב הקרוב.

■ מדי שנה נערכת מסיבת
ענק אצל **יגאל צפתי,** איש
דגניה ב'. המסיבה, בסיגנון ה
מים ההם, שבמהלכה מתנהלת
שירה בציבור בליווי אקורדיון,
גורמת לפקקים גדולים באיורה,
בגלל המספר הרב של המגיעים

אלף עותקים של הספר, הישג
נריר ביותר בתחום זה של כתי
בה. לפני כמה ימים היא קיבלה
מיכרכ מהסוכנים שלה בארצות־
הברית ובו בקשה לספק להם
כמה עותקים של הספר, במסג
רת מסע יחסיציבור שהם אמר
רים לערוך לה בארצות־הברית.
סטן טילפנה ללונדון וביקשה
מהוצאה־לאור כמה עותקים. ל
הפתעתה היא נענתה בשלילה,

ניסים עזיקרי במהלך מסיבה שנערכה לרגל הוצאת סיפרו ניגש השחקן לאמו, אסתר,
ולוטף בחום את פניה. השחקן זאב רווח (למטה מימין), שלא רצה
להפסיד את המסיבה ירד ל„בימרתן” במהלך ההפסקה של ההצגה שבה מופיע, כדי לברך
את השחקן, אך לא הספיק לעשות זאת, וחזר מיד לבימה. לצידו: סנדי שפע ידידה של עזיקרי.

זילברשין, הנשואה לזמר **יובל**
בנאי, ילדה בן לפני שלושה
שבועות.

■ ההצגה האחרונה של המח
זה נן הדובדבנים, עליפי סיפרו
של **אנטון צ'יכוב,** היתה משעי
שעת במיוחד. השחקנית **רוזינה**
קמברוס, המופיעה בתפקיד המ
שרת, אחזה בידה כוסיית־משי
קה, כשלפתע נפלה הכוס מידה
והתנפצה למאות רסיסים קטנים,
שהתפזרו עליפני כל הבימה. הה
צגה נמשכה כרגיל, אך השחקנים
נדרשו להיוזהר כדי שלא להיפגע
מהרסיסים.

■ כשפנתה האסטרולוגית
טלילה סטן להוצאת־ספרים
לונדונית, כדי לפרסם את סיפורה
היה אספרולוג של עצמן, אמרו
לה רבים שהיא השתגעה, מפני
שלמכור אסטרולוגיה לאנגלים
זה כמו למכור פחם לעיר־הפחם
האנגלית **נירסקל.** אך סטן לא
ויתרה ושיכנעה את הוצאת וואי

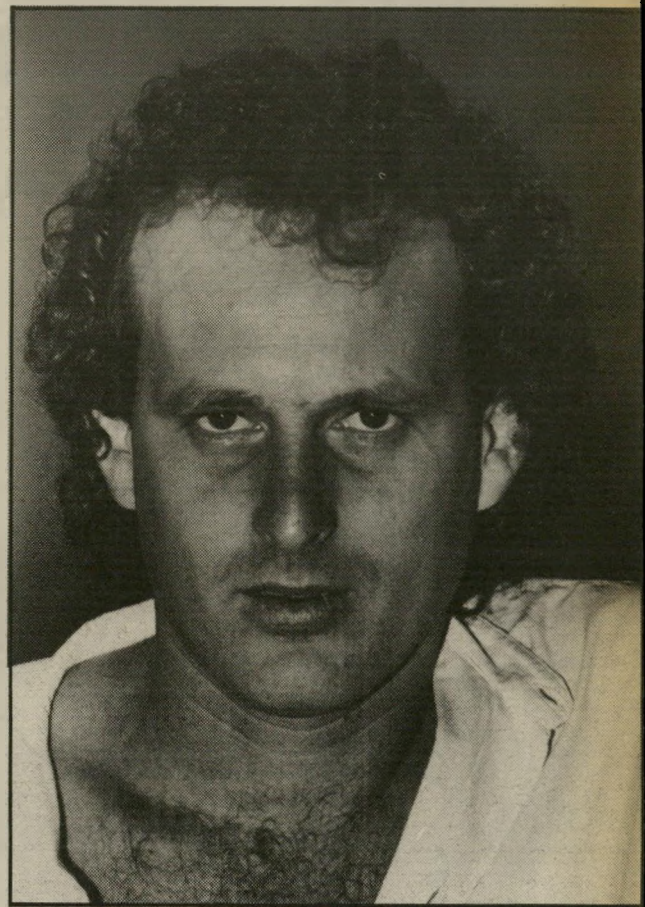

המישקל של דודי

מרגלית
מעכשיו אני מתחיל ד'אסטה'
אני רוצה להצטרף להקלטה, לראות איך את מראיינת.
אמרתי לו שזה לא בא בחשבון, כי אלה הן תוכניות אישיות,
המוקלטות בארבע עיניים אצלי בבית, והוא יוכל להיות נוכח
רק אם הוא עצמו יהיה המראיין.
הוא שאל: על מה נדבר? אמרתי לו שיבוא אלי, ונראה.
הוא היה אז שמן מאוד. כל הזמן היה אוכל, הבגדים היו
קטנים עליו. החלטתי שהנושא יהיה דודי מרגלית והאוכל,
אהבתו לאוכל.
השאלה הראשונה ששאלתי אותו היתה אם יש אוכל שהוא
לא אוהב. הוא חשב קצת, ואמר: רק בדבר אחד אני לא נוגע,
לבן של ביצה.
הוא היה פתוח מאוד בראיון, וזה, כנראה, עשה לו משהו.
לפני שיצא, עמד ליד הדלת, והכריז: מעכשיו אני מתחיל
בדיאטה!
נסעתי לארצות־הברית לכמה חודשים. כאשר חזרתי, הופ
תעתי למצוא את דודי רזה. הוא הוריד מעליו 30 קילו בערך.
שמחתו בשבילו, ראיתי שזה עושה לו טוב, והצעתי לו לבוא
אליי בראיון נוסף. בראיון הזה הוא אמר שרק אחרי שהוריד
במישקל הוא גילה כמה הוא אוהב את עצמו. הוא אמר משהו
כמו: אני בא הביתה, ולפני שאני מחבק ומנשק את הילדים
שלי אני רץ למראה, לראות כמה אני יפה. הוא אמר שזה נהדר
עכשיו, שהוא יכול לקנות לעצמו בגדים יפים, וכמה הוא נהנה
להתלבש יפה. בעבר היה נכנס לחנויות, מבקש לקנות בגד,
ושומע כל הזמן: אין לנו במידה שלך.
עד כאן סיפורה של אתי פולק. את סרט־ההקלטה של
הראיונות היא לא מחקה.

הוא מרפא אנשים על־ידי „העברת אנרגיה“. הוא משרת כרב־סמל בעזה.

הקיבוצניק העוסק ב־HEALING מתאר את חוויותיו של איש־מילואים במחנות הפליטים, בין אבנים, מכות ופריצה לבתים

עוצר במחנה הפליטים נוצרי ראת. שבת בצהריים. שירת הרכב של הסיוור התנהלה בכבודות ובי איטיות בין תעלות־הכיבוב ברובע שמור זה, הרובע הבעייתי והמסוכן ביותר. פתאום עצרה השירה, ומגה־ג' זמביל זינקו קצין וכמה חיילים לתוך אחת הסימטות. הם שלפו משם נער בן 10 בערך, וגררו אותו לרחוב הראשי. הם שאלו אותו כמה שאלות. הוא לא היה מסוגל לענות, ואז חטף שתי סטירות־לחי.

„בשלב זה יצאתי מארדשותי, קפצתי מהקומנדק, עמרתי בין הנער לבין החיילים, שמתי יד על כתפו, ושאלתי: איך קוראים לך? צאלח, הוא אמר, תוך ברי יכבות־ככי. הקצין והחיילים שמס־ ביכי עמדו מישתאים, בעור אני מתחיל לצעוד עם צאלח בכיוון ביתו. החלטתי לקחת צ'אנס, וללכת איתו

ידי־בד. אמרתי לו: בכה, חביבי, מותר לך לבכות, והוא הסתכל עליי, והפסיק לבכות. הוא חיך ואמר לי: אלה עיוור לך. פחדתי שהוא יעזוב לי את היד ויכרת, אבל הוא החזיק אותי, כמו שאני החוקתי אותו. „החזרתי אותו הביתה, לאבא האדיש שלו. שאלנו את האבא: למה הבן שלך בחוץ? והוא אמר שהוא הלך להביא עשב לעז. שאלנו אם הוא לא יורע שבחוץ יש עוצר, והוא גימגם איזו תשובה סתמית. עוכנו את המקום. „כאשר חזרנו לרכב, לקח אותי הקצין הצידה, ואמר: רובי, מה אתה עושה לזי אני חייב לשמור על העוצר? אם אתן לאחר כזה להסתובב, כולם ייצאו החוצה, ומה נעשה אז? אמרתי לו: אל תרא, בשביל זה אני איתך. וחוזר שמה, גם לי יש ילד בן 10, וכשראתי את צאלח חוטף סטירות, הרגשתי כאילו מרביצים לבן שלי.“

הקצין אמר שגם לו יש ילד בן 10, ושהוא מרגיש כמוני, אבל אין לנו ברירה. משם נסענו להפסקת־קפה על שפת־הים. ישבתי והסתכלתי בגלים, והרמעות התחילו לזרום לי מהעיניים. „קמתי, ניגשתי לחיילים ואמרתי: תשמעו, חבר'ה, המטרה שלנו כאן זה להרגיע, לשמור על סדר ועל שקט. יש לנו גירויים מכל הכיוונים, להתקוף ולפגוע באוכלוסייה, אבל הניצחון שלנו יהיה אם נצליח להתגבר על עצמנו, ולא לשפוך שמן על המדורה. ועוד דבר — יש לי ילד בן 10, שכבר שנתיים וחצי לא ראיתי אותו, והיום ראיתי אותו בפעם הראשונה אחרי שנתיים וחצי. הוא קיבל את הצורה של צאלח. ואף אחד לא ריבץ פה לילדים.“

„מאז אותו אירוע התחילו שיחות רדיוניות קדחתניים בין החיילים — איך צריך להגיב, איך צריך להתנהג. הדבר הכי מעניין שקרה, שכל אלה שחשבו כמוני, ופחדו להגיד את זה, פתאום

זהו מיסמך אותנטי: סיפורו של רב־סמל במילואים, ששירת ברצועת־עזה. משתקפת בו תערובת אופיינית של רגשות: רחשי־לב הומאניסטיים לצד א־יהבנה נמורה של מאוויי הציבור הפלסטיני ורגשותיו; הגישה של אדם ליברלי וההתנשאות של הכובש החמוש המאמין שהוא מייצג את „הציוויליזציה“ מול התקוממות בלתי־אנושית. גם המינוח הוא קולוניאלי מובהק: „מסיתים“ במקום מפגינים, „להרגיע“ במקום להכות. אין בדברים שמץ של הכרה בעובדה שאולי יש לאוכלוסייה הכבושה זכויות כלשהן, או שיש בעיה לאומית הזקוקה לפיתרון. יתכן שהאיש מייצג גישה של רבים מאוהדי „שלום עכשיו“, הנקלעים למצב זה. „העולם הזה“ מפרסם את הדברים כהווייתם, כתמונת־מצב ריגשית ומחשבתית.

„מותר לבנות“

צאלח!

קבלה. רובי טיפל, ומטפל, כמעט בכל בעייה בריאותית: החל מכאב־ראש, מיגרנות, אולקוס, בעיות לב ולחץ־דם, נשימה, ריכוז, גידולים למיניהם, פרי יון, בעיות מחזור־חודשי, איחוי שברים (אחרי טיפול רפואי), זירזו החלמה מגרי תוחים והגלדת צלקות.

„חשוב להרגיש שאני לא תחליף לרפואה הקונבנציונלית“, הוא אומר, „אני אוהב לעבוד בשיטת־פעולה עם רופאים.“

הטיפול בשיטת הריפוי נעשה באמצעות הנחת הידיים על מרכזי־האנרגיה בגוף, הזרמת אנרגיה לתוכם, יצירת שיווי־משקל אנרגטי וחיבור מקורות־האנרגיה האישיים של המטופל זה עם זה, ועם מקורות אנרגיה חיצוניים.

מספר דובי:

ההרגשה בשעת הטיפול היא זאת של חדרוה מתוקה, ציבעונית. תחושה של זרימה, של מעבר ממישור למישור, של תנועה. המעבר ממישור למישור הוא תנועה בפני עצמה. נתאר לעצמנו שאנחנו ריבוע, אשר הופך לקוביה, או עיגול שהופך לכדור. האנשים המקבלים את הזרימה, חשים מעין מיקלחת פנימית, מטהרת, אשר מנקה את כל העומד בדרך — מחסומים, מחלות. הזרימה הזאת שורטפת את המחלות החוצה מהגוף. מחלה

„תמיד ליוותה אותי התחושה שמה שאנחנו עושים בתנועות־הנוער אינו די משמעותי, עמוק ובעל־ערך. אחרי הצבא פגשתי אנשים — מורים ומרפי אים — שעסקו בשטח הריפוי ההור ליסטי. ביניהם היו גם אנשים שעסקו בריפוי.“

„מאחר ואני קיבוצניק, אמרתי לעצמי שאני אנשים כל־יכולים, ואם הם יכולים, גם אני יכול. ניסיתי פה ושם — בסדרות, בקורסים, בשיחות אי־שיות, הכל תוך יחסי חברות עמוקה עם המורים. במבט לאחור התגלה לי שבכל לדעת, עברתי תוכנית־לימודים מסורדרת, אשר כל שלב בה לקח בערך שנה. „כיום, אחרי 12 שנה, אני רואה שי למדתי יחסי־אנוש, תרפיית גשטאלט, ביוראנרגיה, ריפוי, טכניקה של מגע לבריאות, ייעוץ הדדי, לידה מחדש. בנוסף למדתי לקרוא בקלפ־טארט, התאמנתי ביוגה וקיבלתי הדרכה בי

נפתחו, קיבלו אומץ, והתחילו להילחם על ריעותיהם.“

„במשך הימים הבאים רוח לי על כל מיקרה של התנהגות חריגה או היסחפות טיפשית מצד החיילים והקצרים. ואני לא קצין. אני רב־סמל.“

המפתח הוא הלב

החייל־שאינו־קצין הוא איש־מילואים, רובי לסלרוט, העושה כבר 12 שנה מילואים ביחידה הזאת. הסיפור של צאלח אירע לפני חודשיים, כאשר לסלרוט נקרא, בפעם המיידית־כמה, לשרות־מילואים. הוא בן 35, יליד קיבוץ צנצני־סרני, גבעתיקה, מתולתל, מתגורר בבתיים, בדירה הפונה אל הים, חי בנפרד מאשיתו האמריקאית, המגדלת את שני בניה בחווה כפרית בניר־מכסיקו.

עיסוקו מיוחד — ריפוי רוחני על־ידי הזרמת אנרגיה לגוף המטופל, מה שנקרא באנגלית HEALING („ריפוי“).

הריפוי הוא דרך להתעלות מעל הכאבים, המחלות והבעיות האישיות והאמציות שלנו. מסביר לסלרוט, „להגיע למישור שהוא רחב יותר, נקי מניגודים, קרוב יותר לאלוהים, ולהחזיר את האנרגיה מאותו מישור, חזרה לארצינות, לגוף, לנפש.“

„כתיצאה מכך נטענים המצברים מחדש, המחסומים וההתנגדויות (המחלות והכאבים) מומסים ונמוגים, ומשיתחררים מעיינות־הבריאות הצפונים בנו תמיד.“

זוהי דרך להתפתחות אישית, לגדילה (שאינה נפסקת בגיל 18, אלא נמשכת כל החיים) בתחומים של הקיום, המין, הרגש, הנתינה, האהבה, היצירה, רתיות, הטלפאטיה, האינטואיציה והי קשר הרוחני.

המודעות הכוללת וגדלה, עד שהיא ממלאה את כל הגוף, וממנו הולכת רי מתרחבת. אנשים מפתחים ביותר מסורגלים לחוש אירועים במרחק רב מהם. לכן אנשים כאלה נוטים למעורבות אקולוגית, צדק חברתי, ורגישות־יתר לניקיון מכל הבחינות.

„בשיאה של הפעילות הרוחנית החי לונית קיים האתגר לרפא את המחלה מיספרי־אחת של ימינו, אשר מכאיבה ומאיימת לא רק על המין האנושי, אלא גם על היקום כולו — הנשק האטומי.“

רובי מרבר בשקט, כריעה, די לאט. לא נראה שהוא מתאמץ כדי למצוא את המילים. המילים באות אליו מאותו המקום שממנו מגיעה האנרגיה המרפאת, הוא אומר. הדלת לאותו מקום מצויה במרכז החזה. המפתח הוא הלב.

„גם, אני יכול“

לסלרוט (מימין) וקצין בסיוור 100, אחוזים של שינאה.

לסלרוט (במכונית) במחנה הפליטים, האינתיפאדה, בעיני. היא ביוניון.

הנדרן

(המשך מעמוד 5)

ורק גורם אחד חסר במישור ואה זו: אנחנו.

אנחנו, עם מור, החרד מפני השלום כאילו היה שואה שניה, הרואה בנפילת חומות הגטו שלנו ויצאתנו למרחב אי סון לאומי.

אנחנו המושחזקים בקאקא קור אליציוני בשעה שמוחנו נפתח חים שיערי שמיים של שלום.

אנחנו הזקוקים לשלום כמו אוויר לנשימה, השוקעים בלעדיו בפשיטת רגל כלכלית, בבידוד מדיני, בפיגור מדעי וטכנולוגי, בניזון חברתי ובסיכון כושרנו הצבאי.

מנהיגינו מתחבטים איך להחזיר את הגלגל אחורה, איך למקש את נתיבי השלום, איך למנוע בעד אשף להת מתן.

משוגעים.

מחשבים באופן קרחני אלטרנטיבי משיבה, משוה שיראה כמו יוזמה ישראלית, ושימנע את הצורך בהירב רות עם אשף.

מחשבים חלופה, מחשבים וי אין.

האופציה הירדנית מתה. גם הקדוש-ברוך-הוא כבדו ובעצמו אינו יכול להחזירה לחיים — אולי מפני שמעולם לא חיתה, אלא משל היתה. האוטונומיה התפגרה מזמן. אין פלסטיני בעולם שיסתפק בקאריקטורה זו של עצמאות, בדמות הרגל הלאומי העצמאותי, מונח מעל לכל עמוד חשמל, בידי צעירים המסכנים לשם כך את חייהם.

עכשיו מישור חלום על בחי רות בשטחים הפלסטיניים, וי ניהול משאומתן עם ההנהגה שתיבה, בתנאי שהאינתיפאדה תיפסק לפניכן.

רעיון גאוני. מה משמעותו?

אם הכוונה היא שתקום הנהגה כלי אשף, נגר אשף, הריזה חלום באספמיה.

הרעיון שהציבור בשטחים אלה, שי ראה זה עתה את מנהיגו הנערץ וזכה במחאות הכפיים של העולם כולו וכבי רכה אמריקאית, ידיח אותו — זהו רעיון משוגע.

הרעיון שהעם המתקומם וי פסיק את התקוממותו, בניגוד להוראת אשף — זהו רעיון מז שוגע.

יתכן שהכוונה היא מחוכמת יותר: שתקום הנהגה הנאמנה לאשף, שתי הל בשלב הראשון את המשאומתן לי מען אשף ועלפי הוראות אשף, ושהי אינתיפאדה תופסק באותו זמן עליידי אשף.

זה לא משוגע. אבל זה די טיפשי. **כי אז נשאלת השאלה: למי זה טוב? למה זה טוב?**

ש רק אדם אחד בעולם שחתימתו תחייב את העם הפלסטיני, על כל חלקיו, בארץ ובחול — זהו יאסר ערפאת.

האינטרס החיוני של ישי ר א ל מחייב את הבאת ערפאת לשולחן המשאומתן, כדי שי הו א יתחייב, כדי ש הו א יח תוב.

שהרי אנחנו נשלם מחיר יקר למען השלום. כבר עתה ברור לגמרי מה יהיה המחיר הזה: כל השטחים שכבשנו בי 1967. אנחנו נצא מהם. לא תהיה ברירה.

רק ערפאת יכול לקבל על עצמו את ההתחייבות האמיתית והמחייבת לתש לום התמורה הפלסטינית: שלום, כי יסחון, דריקום, גבול פתוח, שכנות טובה כפועל.

מי שמציע לוותר על זה, לי שחרר את ערפאת מההתייבבות, להסתפק בהסכם עם מנהיגים מישנה, שאשפר להתי כחש להם בכל עת — בוגד בהי אינטרס הקיומי של ישראל.

אבל זהו מה שמצוץ עתה אצלנו עליידי כממיהורור. במקרה הטוב ביותר. עם משוגע.

ברחוב, בישראל, יכולים אולי להגיד זה ערבי. או אני הולך לצבא, רוצה להיות חלק מהמדינה, ואז בא המפקד ואומר: תרביצו! לפני שבועיים היה כאן קצין אחר, אמר: תכסחו! ואני רוצה להיות בסדר. עכשיו אתה בא ואומר לי: אל תרביצו! וואללה, תאמין לי, אני בעד להחזיר שטחים, אבל מה אני יכול לעשות?"

ואז אמרתי לו: זה המצב. אנחנו צריכים להמשיך להיות בנייארם גם במצבים קשים. כאן אין שיטה מסויימת. אייפשו להגיד: צריך להרביץ, צריך להרוג, או כל דבר אחר, אלא פשוט לשקול כל עניין לגופו, להחליט כל הזמן מחדש איך לנהוג. וזה גם היפה שבמצב, שלכל אחר מאיתנו ניתנת האפשרות להחליט כיצד להגיב.

אפשר לדפוק על רלת של תושב באמצע הלילה, בקת הרובה, תוך קלי לות וצעקות, ובכי תינוק, או שאפשר לדפוק על הרלת באצבע, להגיד: תפתחו בבקשה, והתוצאה תהיה אותו הדבר, ולפעמים אפילו מהירה יותר.

אלי דות העולם הזה

לסלרוט מטפל באמצעות "העברת אנרגיה" ותאר לעצמו שאנחנו ריבנו, אשר הופך לקוביה...

לסלרוט עם אשתו ושני הילדים הרגשתי כאילו מרביצים לבן שלי...

אפשר להגיב על הפגנה בירידה מכ לייחרכב, ריצה לסימטות, איגופים, תפסית המסיתים או שאפשר לירות כדוריגומי לתוך ההמון. במקרה הרא שון התוצאה תהיה פיזור ההפגנה. בי מיקרה השני — זה יהיה כמו הוספת שמן למדורה.

ואז שומעים שחילי צה"ל הוקפו כטבעת של מתפרעים, ונאלצו לפלס את דרכם באש חיה. ההבדל בין שתי האפשרויות הוא: במקרה הראשון עובדים בחריצות, ביוזמה ובשכל; במיר קרה השני — בחוסר-מחשבה וביריש עות.

כמו שמפקדהפלוגה שלי סיכם: צריך ללכת כשיד אחת על ההרק ויד שניה על הלב.

הפלוגה התגבשה באופן יוצאמך הכלל, לא היו השתמשויות, כל אחד עשה את תפקידו ברצון. אנשים עברו קשה, עזרו זה לזה. זה הפך לשיגרה: אוכלים ארוחתצהריים, ביריעה שאח רי המיץ עולים על כלייחרכב והולכים לחטוף אבנים. האנשים כבר לא התרגשו, המתח כבר לא גירה אף אחד. היציאה הביתה היתה בשבילי חוויה מדהימה: לראות שדות-כותנה, דוכני פירות, את בנות-אחותי לא מקללות, נהג טקסי בתלאאכבי שמתרגש משטות כמו פקק, עיר מבלה, כל העם מסתלבט על החור, כאשר באונויים עוד מהיר הדים קולות-הנפץ, השאגות והקללות. מרהים לראות איך שני עולמות שונים כל-כך זה מזה נמצאים כל-כך קרוב זה אל זה.

עוד ארבעה חודשים אני שוב שם. **נעמי רון**

הגיע, אני העברתי לידיו את השבוי הפצוע, ורצתי לחפש את החייל הדרוזי. תפסתי אותו לשיחה, אמרתי לו ש לא ירגיש את עצמו נבגר, שאני לא חושב שיש טעם להמשיך להרביץ, אפילו אם השבוי היה מאוד לאיכסדר. עכשיו הוא במחנה, נמצא במעצר, ואין טעם להמשיך במכות.

הדרוזי אמר לי: "תראה, בוא נדבר דוגרי, אני מדבר ערבית. אם אני הולך

רים בקציעות הם מיכסה מספקת. ברגע שהתחלנו לפעול, התחלתי שוב לעצור את החברה ולהרגיע אותם. בקטעים מסויימים.

להרביץ או לא להרביץ

צ'ה"ל, לרעתי הוא צבא מאוד מור טרי. אני לא יודע אם יש עוד צבאות בעולם, אשר היו עומדים בפני גירויים כאלו — עלבונות, פגיעות — והיו מצליחים להתאפק עד כדי כך, ולהרגיע את המצב.

הגיע הזמן שנפסיק להתבייש ב צה"ל, ונתחיל להעלות על נס את ה מוסריות וטוהרהנשק אשר קיימים בו, במקום לטפל רק בחריגים שיליים. לעומת זאת, האינתיפאדה, בעיניי היא ביזיון למין האנושי. כל מי שלוקח חלק בשליחת ילדים בני 3 שיילחמו בשבילו, מסתתר בבית ומיתמם אחר כך, לא זוכה להערכת, ולא יזכה בני צחון.

אירוע נוסף: כוח מסויים שלנו הביא שבו למחנה. אנשי הכוח התאכזרו אליו, והיכו אותו. אני ועוד כמה חברה רצנו מייד למקום האירוע, הפסקנו את המכות ולקחנו מהם את השבוי. נכנסתי עם השבוי לאוהל, אמרתי לו לשכב והתחלתי להרגיע אותו, לטפל בו. הוא התפתל מכאבים, ואני הסברתי לו ש הוא יכול לבכות, לצעוק, להוציא את הכאב.

מן הצד שמעתי חייל דרוזי, שהסי תלק מן המקום תוך כדי סינון בין שיניו — איך מפנקים אותם אלה. החובש

זו אנרגיה עומדת, עצורה: בריאות זו אנרגיה בתנועה.

"לחתוך מים בסכין"

ה אנרגיה במחנות-הפליטים כר צועת-עזה היא חסומה ועצורה, אין לדרבים לאן לזרום, אין אפשרות להתי פתח ולגדול לשום כיוון. זוהי שינאה תהומית, אשר מומחשת לך באבנים, בקללות, במבטייאיכה ופחד — מאה אחוזים של שינאה. להיות שם, לקלוט אנרגיה ולשלוח אותה אל התושבים — זה היה לגביי חוויה חזקה מאוד. זה היה כמו לחתוך מים בסכין. רגע אחד של אור, ואחריכך שוב חשיכה.

אנשי היחידה היו נבוכים מהמצב. היו כאלה שרצו להגיב בחזקה, אחרים טענו שיש להימנע מעימות, וצריך לעבור באלגנטיות בין מצבייחלחץ הי שונים. לאטילאט התחלתי לשמוע קור לות מהוססים בקשר.

היתה לי הרגשה שמנצלים את ההת אפקות שלנו, או מבינים אותה לא נכון. שאגת שינאה בלתי-פוסקת התי חילה לחדור לנשמתי — מהבוקר עד הלילה, מעוצר עד עוצר, ילדים בני 3 ו 5, מוסתים עליידי מפחדים מיק צוענים, אשר הסירו כל רסן, ונתנו להם את האפשרות לפרוק כל עול, כל סממן של חינוך או של ציוויליזציה.

הקללות חזרו על עצמן, מאנאיקי הומי: הן לא פגעו בי אשית, ולא ראיתי כל צורך להגיב עליהן, אבל שאגת השינאה המתמשכת עוררה בי תחושה של הרס כל ערכיחברות, כל קור אנו ש, כל הסכמה בין בנייארם.

נאחת הפעמים, כאשר שמעתי את החיילים נקשר ממקשים עזרה, גמלה בי ההחלטה שהגיע הזמן לפעול, לרדת מכלייהיחרכב, לרוץ לסימטות, לגרש את המפגינים, להכניס את כולם הביתה. פתאום הכנתי שמדובר כאן במי שחק, המעניין אותם יותר מכדורגל. זה היה המישחק הלאומי שלהם. אבל אנחי נו, שעמדנו מולם, יורעים לשחק טוב מהם. העובדה שזה מישחק בחיים ובי מוות היתה משמעותית, אולי, לחלק מהמתשתפים, אבל כאן, מנציריאת, בין תעלות-הכיוו והחולדות, החיים לא משחקים תפקיד גדול.

לתדרבה ראי, אחרי הפעם הראי שונה שבה הגברנו מהירות והתחלנו לפעול, שהתושבים המקומיים היושבים בקרנות-הרחוב איבדו את הבעת הארי שות הקבועה על פניהם, וכמעט שהתי חילו למחוא לנו כפיים. ארבעה חברה חובשייכיפה שהיו איתי, והיו מדוכאים הרבה זמן בגלל שלום-עכשוויניק ש כמוני, רצו איתי בכל הסימטות. רצנו אחרי המסיתים, מעל חומות, על גבי הריונות, מטעים, בכל מקום שבו היו המסיתים הבינו שזה מסוכן לפעול נגדנו. הם אף פעם לא ידעו מאיפה נבוא להם.

ההתלהבות אחזה בכולנו. המועקה ירדה מן הלב, פתאום היתה דרך לפי עול. ברגע שנתפס שבו, שקלנו אם לקחת אותו בשבי. ברוב המיקרים הסי תפקנו בהפגנה. ידענו ש 4000 עזרי

אבק, זבובים, סירחון

שינה: באוהלים. אוכל: בצימצום, בעיקר לוף מטוגן וסלט. שתיה: מיץ מתרכיז, קפה דלוח. מיקלחת: לא תמיד יש מים. בגדים נקיים: בצימצום. סביבה: אבק, זבובים, סי רחון. תיאור מצב: כאשר נשאל מפקד-היחידה מה נשמע ב נוציריאת ובאל-בורייג', הוא נהג לענות: "אבנים, שיגרת".

מונולוג של זהדי לביב טרזי

עלה בגורלה בישראל, אבל אינני חושב שבעלה — אני מניח שהיא נשואה — ישמח לקרוא את זה.

● ני"ורק: „אני חי“

כאן כמו אסיר...

יש לי קו מנחה, אבל אני טס לתור נים, לאלג'יר, להתייעץ עם יאסר ערפאת ופארוק קרומי (שר-החץ) של אש"ף). לולא הבעיות שהאמריקאים עושים

גם אחותי ושלושת אחיי מתגוררים בעיר העתיקה. עם אחד מאחיי, המתי עסק בתירות ונוסע הרבה, אני מתי ראה. אח שני לא ראיתי מאז 1965, ואילו השלישי — מאז 1975 בבירות.

● נשים: „כמעט“

התחתנתי עם יהודיה...

אני אלמן. אשתי נפטרה השנה, בחורש אוקטובר. היא היתה חולת סרטן במשך 11 שנים. היא קיבלה

שם, בראשונה בחיי, פגשתי יהודים רבים. למעשה היו לי אז יותר חברים יהודיים מאשר ערביים, אבל לא חשבנו על זה.

מדי שבת בלילה היינו הולכים לי מועדון ורוקדים במשך שעות. לא היו בינינו כל מחיצות. אני חושב שהם, כמוני כלפיהם, לא אהרו את הערבים מבחינה לאומית, אבל זה לא הפריע.

ב-1947 הקמנו קבוצה פלסטינית. זאת היתה הפעילות הראשונה שלי. המטרה היתה, להוציא את הכרטיסים

ולדתי בירושלים ב-1924. גרתי לתי בעיר העתיקה.

מדי בוקר הלכתי מהעיר העתיקה לכיוון רחביה, שם היה בית-הספר שלי. הרובע שבו גרה מישפתי היה נוצרי. רוב התושבים בו היו ערבים. כמעט ולא היכרתי אז יהודים. רק עכשיו אני נזכר בכמה שמות יהודיים מהילדות, כמו רג'אן וטובי סמואל, ש' היה ביחסים טובים איתי, למרות שהיה כמה כיתות מעלי. פתאום אני נזכר בהם...

אני זוכר שרציתי להיות הרבה

„אם יש עיניו בעולם, זה לא לראות את אמך!“

לי עם הוויה, הייתי טס בתירות גבוהה יותר.

כל אימת שאני עוזב את ניויורק, אני צריך לחדש את הוויה, וזה תהליך מורטעצבים.

אינני מעז לעזוב את ניויורק עד שאין לי אישור לאשרה, כדי שאוכל להיכנס בחזרה לארצות-הברית.

קרה כבר שנתקעתי יומיומיים, וחייכתי וחייכתי. קרה כבר שהגעתי לסוף-העולם כדי לפגוש את ערפאת, והגיירות שלי עדיין לא הגיעו לור' שינגטון. אז אני צריך למחות לפני מוכיר האו"ם, הוא מתעבב... זה מעצבן. עכשיו אני בזנוה. אוף! אולי אק' פרץ ללונדון, לפאריס. אני חי כמו א' סיר כאן במשך 14 שנים.

בשכוע שעבר הייתי, בראשונה בחיי, אחר 14 שנים בניוירק, בוויג'! בתי — שני ילדי לומדים פה בקולג' — התעקשה להוציא אותי למיסערה. זה לא שאוסרים עלי להיראות במקור מות מסוימים. אבל שרותי-הביטחון האמריקאיים „מיעצים“ שלא להיר' אות בתיאטראות, במיסעדות מסוימות וכו'.

אני מאוד מוכר באמריקה, בגלל הופ' עותי בטלוויזיה. דווקא באחרונה, כשאני מחליט לצאת, עוצרים אותי אנשים

טיפול כימותראפי אצל רופא יהודי. ידענו מהתחלה, מאז שהגענו לניו יורק, שהוא ממוצא יהודי, אבל אשתי בטחה בו, והוא טיפל בה באופן יוצא מהכלל.

באחד הימים — אני הרי מופיע ב' טלוויזיה האמריקאית לעיתים קרובות — זיהתה אותי פאציניטית במירפאה שלו. היא נבהלה. „אתה מאוד דומה לזה שמופיע בטלוויזיה מטעם אש"ף“! התברחתי: „גו, אנשים דומים זה לי וזה, מה לעשות...“

למחרת טילפן אלי הרופא: „הפא' ציינטיט שזיהתה אותך לא האמינה למראה עיניה. היא שאלה אותי לי וזהותך.“

„מה ענית לה?“ שאלתי. „את האמת...“ הוא השיב. אני חוכך דברים טובים בחיים: אוכל טוב, משקאות משוכחים, נשים יפה' פיות.

עכשיו אני נזכר שכמעט התחתנתי עם יהודיה. היא היתה נערה יפהפיה. יצאתי עימה במשך כמה שנים, אבל אמה לא חיבבה אותי במיוחד. אין לי מושג עד עצם היום הזה אם זה היה מפני שאני ערבי. אין לי מושג למה. אני לא חושב שכראי שאזכיר את שמה. איכרתי כל קשר איתה. אינני יודע מה

אחת. לשהות שם בלי להתקלה, לרכב על חמור — זה מקרב אותך לטבע.

● אמה: „אני מטלפן“

לישראל והיא

בקושי שומעת...

בשנת 1956 עזבתי את הארץ, אבל שבתי אליה ב-1964. שבתי

מהארץ, ואנחנו, הערבים והיהודים, נסדרר בינינו לבין עצמנו. עם הקבוצה נמנו אז סטודנטים למישפטים, אנשירות, אנשי-צבא. ניר' תן לומר שזאת היתה הפעילות הפולי' טית הראשונה שלי.

ב-1948 הייתי בעיר העתיקה. שם נולדתי ושם הייתי צריך להילחם, במלחמת 1948, על הישרדותי. מי שיברוק בתיקי המוסד, שנלקחו מה'

דברים בילדותי, יותר מדי דברים: תחילה רציתי להיות רופא, מפני ש' הייתי חולה והרופא נהג לבוא אלי מדי יום, וכולם חיכו לבואו. מאוחר יותר רציתי להיות כומר. משגרלתי והצטר' פתי לצבא הבריטי, רציתי להיות, כנראה, חייל. הצטרפתי לצבא הזה, אף' עלי-פי ששנאתי שינאת-מוות את ה' בריטים. אבל יותר מכל שנאתי את ה' נאצים, תיעבתי אותם! לא יכולתי

טרזי באר"ם

אשתי נפטרה לפני חודשיים. היא היתה חולת-סרטן...

„שלא תהיה יותר מדי אישית!“

מסיבות ברורות לא נמסר מונולוג זה בדרך הרגילה, שבה נעשה מדור זה. אין בכוונתי לפרט את הדרך שבה זה נעשה. כאשר זהדי לביב טרזי — נציג אש"ף באו"ם, כוכב-תיקשורת מאז שסייר ג'ורג' שולץ לאפשר למנהיגו, יאסר ערפאת, להיכנס לאר' צות-הברית כדי לנאום לפני עצרת-האומות-המאוחדות — קיבל את בקשתי לחשיפה אישית, היתה תגובתו הראשונה חמקנית למדי. „רק שלא תהיה יותר מדי אישית...“ לא איחרה להגיע התשובה. מי שפגש את טרזי, לא יכול להתעלם מהקסם האישי שהוא שופע בכמויות, מחושי-ההומור ומונימוניו המערביים, המתובלים במח' מאות-המיזרח. טרזי אינו מניח לסביבתו להתרשם מכל אלה — הוא מונה את יתרונותיו וקסמיו בעצמו. מה שבטוח — בטוח. כשצפיתי בהופעותיו בטלוויזיה האמריקאית, בעת הרעש סביב „החלטת שולץ“, חשבתי שאש"ף לא יכול היה לבחור בנציג מוצלח יותר כדי להודיד את ההתנגדות לאירגון ולרכוש אהדה. לעומת סנאטורים שתמכו בהחלטת שולץ ושנאו נלהבים, קיצוניים ונמרצים להפחיד בשעת-בוקר מוקדמת, נראה טרזי נינוח, מסביר פנים, מתורבת, מתון — הכל מלבד נציג של אירגון מעורר-אימה כאש"ף.

מעמדו של טרזי באו"ם — מוסד שבו הוא מכבד זה 14 שנים — איתן, והוא מופלגי למדי. מי שפגש בו במסדרונות הבניין, לא הצליח להחליף עימו שני מישפטים, מבלי שיפריעו לו, שילחשו משהו לאוזנו של טרזי, שיקראו לו לטלפון, שיתבדחו עימו. באמריקה, על פי כל אמת-מידה, טרזי הוא מצליחן. בכל-זאת, הוא חש כמו אסיר בעיר-בועות האפשרויות הרבות ביותר בעולם. הוא סובל סבל יומיומי מנגעושים לאמו החולה בירושלים המיזרחית. הוא נזכר באשתו שהלכה לעולמה לפני כמה שבועות, אחרי 11 שנות מאבק בסרטן.

בגלל אמה שלי. היא סבלה מזה ש' עזבתי. היא מתגוררת עדיין בירושלים. אני מדבר איתה בטלפון לעיתים תכור פות, אבל היא כבר חרשת, בקושי שומעת אותי.

אם יש בעולם עיניו, הרי זה לא לראות את אמן — לרצות לראות אותה, להשתגע, ולא להיות יכול. היא חולה מאוד, ועליכן אינה יכולה לנסוע. אני, כמובן, לא יכול לבקרה.

הספקתי להיות בימי-חיי ככלא, אבל זה כמו אסיר גדול בהרבה מזה. זה עיניו מתמשך, יומיומי. בילינו ביחד, אני ואמא, ב-1982 בעמאן. זאת היתה הפעם האחרונה שראיתי אותה.

מימשל הירדני, ימצא שהירדנים לא השתגעו אז אחרי...

אחרייכן שימשתי כמדריך-יירים. אחרי הכל, אני דובר אנגלית רהוטה, שופע קסם אישי...

זהו אחד המיקצועות שאנשים מר' וויחים בו הוקיעו. הייתי מסתובב אז עם הרבה-הרבה כסף, ובמזומן.

במיוחד אהבתי להסתובב בפטרה. אני מייעץ לכל ישראלי שזרמן לשם ובסופו של דבר, זה יקרה: — לישון שלושה לילות במערה: להתעורר בח' מש לפנות-בוקר עם הוריתה, לראות את כל הגוונים האדומים האלה... הייתי מייעץ שלא להשתמש ביותר ממיזווה

לקבל את העובדה שנהגים באנשים אחרת אך ורק מפני שהם נולדו להורים מסויימים.

מאוחר יותר רציתי להיות עורך-דין. הלכתי ללמוד מישפטים — ולא הפכתי לעורך-דין.

● תחילת הפעילות

הפוליטי: „אני שובע“

קסם אישי...

בשנת 1942 התגייסתי לצבא הבריטי. בעת השרות גרשתי לי לימורי-מישפטים.

"הפעילות הטרוריסטית היחידה שלי כרוכה בלשון..."

אני רק יכול לקוות שאחרי שהאמריקאים שילמו מחיר כזה גבוה — הכינוס המיוחד של האו"ם בנווה — הממשלה הבאה לא תשנה שנית. שולץ כבר ניסה לסגור את המישרד של אש"ף בנייר יורק, בדצמבר האחרון, ונכשל. הוא לא מדבר עימנו. לנציגים האמריקאים היה אסור עד לימים האחרונים אף לומר לי שלום במיסדרונות האו"ם. אז טוב, התעלמנו זה מזה.

● **האם היפתעת מזהחלטה?**
כן, לא חשבתי שהאמריקאים יהיו עד כדי כך מטר פשים. גם ערפאת הפתע מאוד. הוא הבין מהמציאות שהם קיבלו הבטחות שיהיה בסדר.

● **האם היית מודיר את ההחלטה כ"הח"למה רגשית", בגלל עברו של שולץ?**

הכל מנסים להסביר זאת בצורה פסיכולוגית: שהוא שירת במארינס, שבמעט נפגע מפצצה לפני זמן קצר... אבל ששרתהחץ של ארצות-הברית יפעל ממניעים רגשיים?

● **האם יש לך מה לחדש לישראלים על התוויה בעמדות אש"ף?**

ועוד איד: ומה שאפרט עכשיו קיים בכתבי

● **אחרי שעיינתי בדבריו של טרוזי, אחרי שהצטיירה בעיניי דמותו כאדם רגיש לתופעות הטבע, לצער, לכאב, אדם האוהב את מנעמי החיים, הפניתי אליו כמה שאלות נוספות. אף-על-פי שצפיתי מראש את התשובות, הופתעתי מהנוסח הסמוטאני שלהן. טרוזי לא דבק בניסוחים מיקצועיים-יבשים, גם כשמדובר בסוגיות בלתי-נוחות לגביו, וזהו אולי סוד קישמו והצלחתו.**

● **האם במיסגרת פעילותך באש"ף היית מעורב בטרור?**

הפעילות האלימה, הטרוריסטית, היחידה שלי, מאז ומתמיד, הייתה כרוכה בלשון שלי. הלשון שלי, בצירוף השכל שלי, מסוכנת יותר מאשר איזה אידיוט המטיל פצצה היכן שהוא.

וזהו חוצפה! איזה מטומטם דק פצצה בוינה או ברומא, ומאז אנחנו משלמים עליך כליך ביוקר! כל אימת שאני רוצה לנסוע לתסריט, עלי לבקש זאת רישמית מהשילטונות, להמתין לתשובה... הטרור הזה אולי מוצג כפעולה נגד ישראל, אבל הוא פעולה נגד אש"ף.

● **האם פעילות אש"ף לא כללה פעולות-**

טרוזי בתערוכת-מנות סלסטיות באו"ם. הרופא של אש"ף היה יהודי. היא בטוחה רק בו...

עוד כ"ה 1986 כתבנו למישרד-החוץ האמריקאי שאם ישראל רוצה שנקייר בהחלטות 242 ו-338 כתנאי מוקדם לשיחות עימה — אנחנו מוכנים; ואנחנו מוכנים לשבת עם הישראלים למשא-ומתן, ללא כל תנאים מוקדמים. למותר לציין שזוהי הכרה במדיניות-ישראל, אחת עם מי נשכ? עם רוחות-דפאים?

וכן, תשובת מישרד-החוץ האמריקאי הייתה שלילית. ● **אני מתפעלת מהאירגון-למחות של האינתיפאדה. מי הגה את הרעיון להפעיל את הנשנים והלוחים?**

האינתיפאדה היא התפתחות טבעית של 20 שנים. כן, זה מאורגן. אנחנו בעניין. התושבים בשטחים הכבושים נמצאים בקשר עימנו. אינני יודע מי בדיוק הגה את הרעיון של "נשים וילדים", מפני שאני טרור יותר מדי בעיניי האו"ם. לכן אינני בקי בפרטים.

● **אני מבינה שהאינתיפאדה סייעה לך להמשיך את המאבק.**

כשחשית צפו כמכות על העשה בשטחים הכבושים, כימים שבהם הן שוררו בראשית המהפכה-החדשה, זה עזר לי להסביר את המצב.

כן, זה שיפר בהרבה את עמדותיי.

● **טרור, שמטרתן הייתה להגיד לעולם, "אני קיימ"?**

אם מישהו חטף משום בשנות ה'70, ומטרתו הייתה להצהיר "אני קיימ" — ארקיי. אבל כיס? זה מטופש! הנה, אני יושב באו"ם, במעמר שמעט זה לזה של נציג ישראל. אני לא זקוק לשום הוכחה: אני קיימ!

● **איך אתה מתייחס לפעולות-טרור שמתבצעות היתר להוכיח "אני קיימ", ושכללן הרג? ומה יחסך לאברגיהאד (שנתרג לפני כמה חודשים) שלא גינה פעולות אלה, ויש האומרים שהגה חלק מהן?**

להרוג — זה אף-פעם לא מוצדק. אייפאשר להצדיק הרג בנייאראם כשום נסיבות שהן.

אברגיהאד רוקא גינה את הרג האמריקאי ליאון קלינגהופר אחרי חטיפת האוניה אכילה לאורו. אינני חושב שהוא גינה פעולות קודמות.

● **מיותר לשאול לדעתך על החלטתו של ג'ורג' שולץ, שלא לאפשר לאסר ערפאת להיכנס לארצות-הברית...**

אני שונא את המינה "החלטת שולץ". זוהי החלטת הממשלה האמריקאית. שולץ רק ביטא זאת.

מנסים להימנע מכך, לברוח. זוהי אחר-יות גדולה מדי. הרגע הגדול של חיי לא יהיה אם אתמנה כשגריר הפלסטיני הרישמי בי-או"ם. הגעתי כבר לגיל ששני טרור יותר מדי בראש מחשבות על פרישה, על סיכור-מים.

כן, הרגע המאושר של חיי יהיה כש-אחזור לגור בירושלים המיוחדת, כש-יבוא יום ואהיה המוכתר שם.

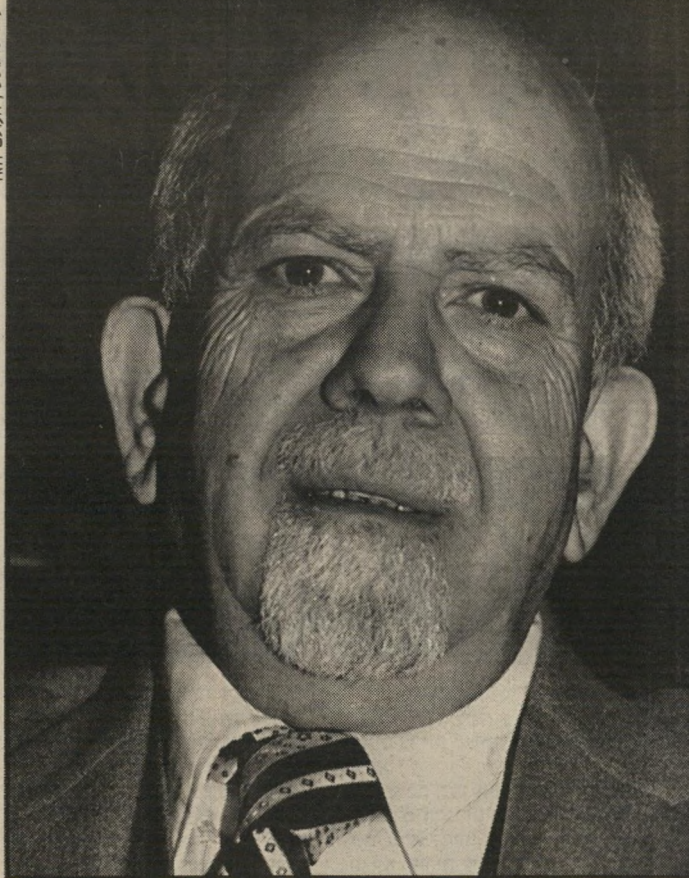
יש לי חלום: הייתי רוצה להיות המוכתר של העיר העתיקה בירושלים. מבחינתי, טרי קולק יכול להישאר בתפקידו כראש-עיריית ירושלים...

אני באמת חולם על כך.

אין לי כל שאיפות להימנות על הממשלה הפלסטינית שתקום. אצלנו — כמה שזה יישמע מור בישראל — לא נלחמים עוד על כסאות. להיפך —

הנבנה בכמה ימים. לכן אני חושב שזה מטופש, מצד ממשלות מסויימות, לש-נות את נציגיהן כאן מדי ארבע-חמש שנים. עד שהם מספיקים להתאקלם, לפתח קשרים, וזהו — הם מתחלפים. אני נחשב כנציין האו"ם ל"ביג-שוט". מי ששתה עימי קפה יכול לה-עיד איך מדי דקה ניגש אלי נציג של מדינה כלשהי, כרי לקבוע פגישת, לי-החליף ריעות.

ענת טרוזי, העולם הזה

טרוזי

אינני מעז לעזוב את נירורק...

ב"ה 1974 באתי עם יאסר ערפאת ל"או"ם. הוא נאם אז לפני עצרת האומות המאוחדות. אז הומנתי לשבת כמשקיף באו"ם, ומאז אני שם. מעמדי שווה לזה של שגריר, פרט לכך שאסור לי להצ-כיע. אבל מותר לי לנאום לפני ההצ-עה, כדי לנסות ולהשפיע.

במועצת-הביטחון, למשל, לי ולי-נציג הישראלי מעמד זהה לחלוטין: גם הישראלי וגם אני איננו חברים.

דרגת שגריר — זהו צעד, קידום, שצריך להחליט עליו למעלה. אני מניח שזה יעלה על הפרק כשאש"ף יקים ממשלה. זה יקרה בקרוב.

בינתיים הכירו בנו 70 מדינות.

זאת לא תהיה ממשלת-צללים.

שואלים אותי היכן היא תשכ. בכל

ברחוב ומביעים הערכה להופעות. חלקם אומרים לי: "איננו מסכימים עם ריעותיך, אבל..."

בכל אופן, הרגלתי את עצמי, במשך שנים, למסלול: בית (רחוב 65) — או"ם (רחוב 45) — בית — או"ם...

● **אש"ף: "להצטרף**

לאש"ף, זה כמו להתקבל

לעבודה במימשל

הישראלי..."

ב שנת 1964 הצטרפתי לאש"ף. כלומר: אז הצטרפתי רישמית ל-

אורי אבנרי, העולם הזה

טרוזי (מימין) בפעולה*

רציני להיות כומר...

אירגון, אבל קיימתי איתו מגעים קצת קודם לכן.

נתנו לי משימה: לנסוע לאמריקה הלטינית.

להצטרף לאש"ף זה כמו להתקבל לעבודה במימשל הישראלי — לפי כישוריך, התאמה.

שהייתי 20 חודשים באמריקה ה-לטינית, וניסיתי לאתר פלסטינים ולי-הסביר להם שיש להם זהות, אירגון-גג. זה היה קשה.

ב-1970 שבתי לעמאן, שם היה אז מרכז אש"ף (לפני "ספטמבר השחור").

* משמאל: שפיק א-רחות, שוגיר אש"ף ב"ירות.

מקום: גם שארל רהיגול ישב תקופת-מה בלונדון. אז מה?

● **שאיפות: "אני רוצה להיות המוכתר של העיר העתיקה!"**

א רבע-עשרה שנים במקום אחד — עכשיו, כשאני חושב על זה — אילו היה זה מקום אחר ולא האו"ם, בוודאי הייתי משתגע.

אבל באו"ם צריך לפתח קשרים אישיים, וזה לוקח זמן. קשר זה לא דבר

אני לא

אתנה כן

ההורים שלי

יחזרו על עצמם כאשר יהיו לנו ילדים משלנו, אולם למרות ההחלטות אנחנו נוהגים בדיוק כמותה הצורה שבה נהגו הורינו.

ברשימה השניה ביקשה מיכל שנה שום מהם הרברים מבית הורינו שהחלטנו שלא לחזור עליהם, ואנחנו, אמי נם, לא חוזרים עליהם.

ברשימה השלישית התבקשנו לכ" תוב מהם הרברים במישפחת המוצא שלנו שהחלטנו לאמץ ולנהוג על-פי" הם, באותה הדרך שבה נהגו הורינו איננו.

כדי לסייע לנו הציעה מיכל לדוגמה כמה קטגוריות המאפיינות אווירה מישפחתית: אופטימיות לעומת פסימיות, ביקורת לעומת קבלה, כעס לעומת חום, שליטה לעומת רמוקטיות, הססנות לעומת עיקביות, סגירות לעומת פתיחות, ותחרותיות ואמכיציות גבוהה.

השיחה שהתנהלה אחר-כך, ואשר בה סיפר כל אחד מאיתנו על האווירה בבית הוריו, היתה מרתקת, והיו בה הרבה פתיחות וגילוי-לב.

אמא אחת סיפרה שגדלה בבית מאוד פתוח ודמוקרטי, אך היתה בו

יחזרו על עצמם כאשר יהיו לנו ילדים משלנו, אולם למרות ההחלטות אנחנו נוהגים בדיוק כמותה הצורה שבה נהגו הורינו.

ברשימה השניה ביקשה מיכל שנה שום מהם הרברים מבית הורינו שהחלטנו שלא לחזור עליהם, ואנחנו, אמי נם, לא חוזרים עליהם.

ברשימה השלישית התבקשנו לכ" תוב מהם הרברים במישפחת המוצא שלנו שהחלטנו לאמץ ולנהוג על-פי" הם, באותה הדרך שבה נהגו הורינו איננו.

כדי לסייע לנו הציעה מיכל לדוגמה כמה קטגוריות המאפיינות אווירה מישפחתית: אופטימיות לעומת פסימיות, ביקורת לעומת קבלה, כעס לעומת חום, שליטה לעומת רמוקטיות, הססנות לעומת עיקביות, סגירות לעומת פתיחות, ותחרותיות ואמכיציות גבוהה.

השיחה שהתנהלה אחר-כך, ואשר בה סיפר כל אחד מאיתנו על האווירה בבית הוריו, היתה מרתקת, והיו בה הרבה פתיחות וגילוי-לב.

אמא אחת סיפרה שגדלה בבית מאוד פתוח ודמוקרטי, אך היתה בו

איך להיות הורה

מאת

ענת סרגוסטי

יועצת

דיווית אברמסון

אווירה מאוד תחרותית. היתה לה הרגשה קבועה שמצפים ממנה ליותר, ומאוד מאוכזבים כאשר אינה ממלאת את הציפיות שתלו בה. היא אמרה שתמיד חזר על עצמו המישפט: "את לא מנצלת את כל הפוטנציאל הטמון בך". היא הוסיפה שזה היה בית שיוויוני מבחינת התיפקודים של האב והאם, וש- היא מנסה לאמץ את האווירה הפתוחה ולנהוג כך עם ילדיה.

אמא אחרת סיפרה שגדלה בבית מאוד חם, אבל לא היו בו גילויי-חיבה פסיים בין ההורים לילדים, וגם לא בין ההורים לבין עצמם. היא אמרה שהיא, לעומת זאת, מחבקת ומנשקת את הילדים שלה כל הזמן.

מיכל אמרה עוד, שארבעה גורמים עיקריים משפיעים על התפתחות הילד, והם:

- האווירה המישפחתית — האם, זו, למשל, אווירה רמוקרטית, פתוחה של כבוד הדדי או אווירה אוטוקרטית, לוחצת ובלתי-מתחשבת.
- המערכת המישפחתית — מקומו של הילד בסדר הילדה. למשל: בכור, בת אחרי שני בנים, ילד אמצעי וכדור מה.

- שיטות החינוך שבהן נוקטים ההורים.
- הבחירה שכל אחד עושה מתוך כל הנתונים האלה.
- על כל אחד מן הנושאים האלה, כך אמרה, נלמד בהמשך. נושא הפגישה הפעם היה האווירה המישפחתית.
- כפגישה הראשונה של הקורס סיפ" רה אמא אחת שכאשר היתה ילדה, וגם במהלך שנות ההתבגרות שלה, היתה משננת לעצמה שכאשר תלד ויהיו לה ילדים משלה, היא תהיה אם שונה מאי מה. היא הוסיפה שהיא מופתעת לגלות שעכשיו, כאשר היא כבר אם לשני ילדים, היא אומרת את אותם הדברים שאמה היתה אומרת לה, ושאותם כל כך לא אהבה. למרות שעבר דור היא לא פעם מתנהגת בדיוק כמו אמה.

אנחנו כמו הורינו

מיכל ביקשה מאיתנו שנערוך לעצמנו שלוש רשימות. ברשימה אחת ביקשה לכתוב מהם הרברים שאיפיינו את בית הורינו — מישפחת המוצא שלנו — שהחלטנו בעבר שלא

תמרורים

הנושא והגות

התמנהגה ♦ למנהל המשאית המתן בין ארצות-הברית לאש"ף, רלברט סלמור (53), שגריר ארצות-הברית ב- תוניסיה. פלטר, יליד מדינת ניו-יורק ומישפטן לפי השכלתו, הוא אב לשלר שה, השולט בשלוש לשונות (אנגלית, ערבית, צרפתית) והיה, בעבר, פקיד בכיר במחלקות החוץ וההגנה האמריקאיות, שגריר ארצו בכחריין ונשא בתפקידים דיפלומטיים בכירים בשש מדינות ערביות נוספות (ירדן, לבנון, סוריה, אלג'יריה, מארוקו ומאוריטניה).

הרופא האחרון

נחוג ♦ ברחובות, יופיהולדתו ה- 96 של הדירי שלמה זליג נצליק, אחותו הרופאים היהודיים שנאסרו בש- 1952 במסגרת קשר הרופאים, ש- סטאלין טפל עליהם. נצליק, שעלייתו ארצה (יחד עם בנו, פרופסור לביולוגיה, כלתו ושני נכדיו) הותרה לפני חודש ימים בלבד, הוא בנו של רוכל בעיירה קאלושקי (שבן מפורסם נוסף שלה היה הצייר מארק שאגאל), שבילה שנה מחייו בבת-הכלא לוביאנסקה ולפורטובו במוסקבה, הזכורים לשימי זה, לא האשמה שיריה, אלא מתוך כוונה שהוא יפיל, בעדותו, את אחיו, קרדילוג, שטיפל במנהיגיה הבכירים של ברית-המועצות באותן שנים.

מרענו הרדיו

נפטרה ♦ בבית-החולים בכפר סבא, שאליו הובלה מביתו בהרצליה, מרסל, בגיל 38, דודי ("דודי") מרגלית, עיתונאית (רכז החדשות של הימון הארץ) ואיש-רדיו בכיר, שסבל זמן רב ממחלת הסכרת. מרגלית, אחיו הצעיר של השדרה-העיתונאית דן מרגלית ובנם של זוג רופאים תל-אביבי יוצאי גרמניה, נודע ביומנותו הרבות לריע נון קול-ישראלי: הנושא בטיפול, הטור השבועי, כינינו לבין עצמנו, כל צבעי הרשת.

האלמנה הנריבה

נפטרה ♦ בלונדון, בגיל 93, ה- בארזנית דורותי ("דולי") דבר רה דהרוטשילד, אלמנתו ה- 31 שנה של הבארון ג'יימס דהרוטשילד, בנו של הנריב הירונו, הבארון ארמון דהרוטשילד, והאיש שהוריש, בצוואתו, למדינת ישראל, שלוש מיליון ר- 300 אלף דולר (של אותן שנים) לבניית בניין הכנסת בירושלים. דהרוטשילד, בת למישפחת פינטו הספרדית המיוחסת, שזכתה שיישוב בארץ ("שר" מת-יבירה שבגליל התחתון) ייקרא על שמה בעודה בחיים, חיתה רוב שנות אלמנותה בארמון כאחורה כפרית המש- תרעת על 24 אלף דונם, שהיה מלא וגדוש אוצרות אמנות, שחלקם תרמה, בעודה בחיים, למוסיאון ישראל בירוש- לים, ויתרתם לנאמנות הבריטית ללאר מית לאמנות.

* וכמה שנים לאחר מכן חרמה אלמנתו את הכספים להקמת בניין בית-המש- פט העליון ההולך ומוקם על הרחצ- פים בירושלים וכן לגופים נוספים רבים. בבית-החולים שערי-צדק בירושלים.

במלון הוד (על שפת ים המלח) זק באו!

מחירים מיוחדים

כושר

מיטות כושר חדשות בשיטת שטאי- מר. המילה האחרונה בהריונה ובשמי- רת כושר ללא מאמץ. חדר כושר משוכלל הכולל אופניים, חתירה, מש- קולות ועוד.

הנאות

חוף ים צמוד עם שמשיות, כיסאות נוח ומקלחות; בריכה, בידור ושעשוי- עים, דיסקוטק משוכלל, ארוחות טעימות והנאה מכל רגע.

הרזיה

תפריט דל קלוריות לפי בקשה (בת- אום מוקדם).

מלון הוד, על שפת ים המלח

הזמנות: 03-5462589; 057-84644

\$ 40,000,000 (ארבעים מיליון דולר)

בלוטו האמריקאי

המעוניינים בייעוץ חנים להשתתפות בלוטו האמריקאי (רב שבועי) יכתבו פרטים אישיים + טלפון לת.ד. 183 קרית-אנו * גזור ושמור

חדש בשירותי הבריאות בישראל!

רפואה בלי ניתוחים מיותרים

מאל"ר - מרכז ארצי ליעוץ רפואי בע"מ

נפתח ברח' אלנבי 14, תל-אביב

טל' 03/5101144 (רביקווי)

המרכז מציע טיפולים מודרניים ובדיקות תקופתיות

ע"י רופאים מומחים.

- ★ הטיפולים והבדיקות כוללים ביר-היתר:
- ★ בדיקת שד בעזרת מיכשור ללא הקרנה.
- ★ טיפול בטחורים ללא ניתוחים.
- ★ טיפול בוורידים מורחבים ברגליים ללא ניתוחים.
- ★ טיפולים בבעיות עור כולל שיטת מרד.
- ★ איבחון של תפקוד המוח.
- ★ טיפול באסטמה (קצרת) בשיטות ללא תרופות.
- ★ כולל היפנוזה.
- ★ טיפול בבעיות גב (כולל דיסקוס) בלי ניתוחים.
- ★ טיפול במחלות זיעתי-יתר של הגפיים (היפרהידרוסיס) בלי ניתוחים.
- ★ טיפול במחלות עיניים כולל אמנות הראיה הטבעית.
- ★ טיפול במחלות סוכרת בשיטות מודרניות.
- ★ כל סוגי הפיסיותרפיה.

במאל"ר ניתן לקבל חוות-דעת נוספת ויעוץ לנבי דרכי טיפול רפואי.

מאל"ר בע"מ - אלנבי 14, טל' 03/5101144

אקורדיוניסטית

מארגנת שירה בציבור עם שיקופיות ומישחקי-חברה במסיבות

תוכנית מיוחדת לימי-הולדת

טלפון: 221017, תל-אביב

רשהתיים הסיבוב, שבו סיפר כל אחד על בכורו, התברר שבין שני ילדים בכורים למישפחות שונות יש, לעיתים, הרבה יותר משותף מאשר בין שני אחים לאותה המשפחה. הבכור אצל רוב המישפחות תואר כילד אחראי, העונה על חלק גדול מציפיות הוריו, אם כי קצת מפונק ואגוצנטרי. שאר התכונות היו שונות מילד לילד.

אחרי־כך תיארנו אלו מבנינו שיש להם יותר מילד אחד (זה לא כולל אר-תי), את הילד השני במישפחה. התברר שהילד השני יודע יותר להתקרב, להי-יות חמוד ומקסים, קליל יותר, אבל לא תמיד.

מיכל הסבירה שכל ילד שמגיע למישפחה רואה את העולם מזווית הראייה שלו, ומחליט איזה מקום לקחת לעצמו בתוך המישפחה.

היא הכירה שכל ילד כאילו בחר לעצמו תחום, מיגרש, לפי הנתונים שהוא קולט סביבו, ולפי האופן שבו הוא מפרש את הנתונים האלה. הילד הבכור, למשל, קולט את ציפיות הוריו ומחליט, בדרך-כלל, כשהיחסים איתו טובים, להיענות לציפיות האלה. כך הוא נופך להיות הטוב, האמרי, הבסדר", וכך הוא תופס לעצמו מקום במשפחה.

הילד השני רואה שהמיגרש של הילד ה"טוב" תפוס, ואז הוא כאילו אומר לעצמו: "אם אינני יכול להיות טוב כמו אחי הבכור, אחפש לעצמי מיגרש אחר". לעיתים קורה שהוא לוקח לעצמו את המיגרש של הילד ה"רע", ולעיתים אחרות פשוט מפתח את הכישורים שאחיו הגדול חלש בהם.

כל התהליך הזה קשור בגישה התרבותית, שהיא כל כך נפוצה אצלנו. התחושה של הילד היא "אני מוכרח להיות הכי טוב, לכן אם המקום של הכי טוב כבר תפוס, אוכל לפחות להיות הכי ירד". ואם המקום של הילד היורד הכל כבר תפוס, אוכל להיות הכי לא-יורד, הכי חסר-אונים ובלבד שאהיה במקום הראשון!"

אמא אחת סיפרה שבתה הגדולה היתה ילדה שובבה, שהתנהגות שלה היתה מאוד מפריעה, ושהיו איתה כע' ת. הבן הקטן, לעומת זאת, תמיד היה הילד ה"בסדר", לא היה שום צורך להתעסק איתו ולהעיר לו יותר מדי, ומעולם לא היו איתו בעיות. ופתאום, כבן ארצה, בזמן האחרון, השתנתה הבת עלטובת, ועם הקטן התחילו להיווצר בעיות שלא היו קודם לכן. מיכל אמרה לה שיתכן שהתפתח גבועת משינוי הגישה של ההורים, כפי ששר התחילו ליישם את העקרונות שלמדו בבית-הספר להורים. כלומר: ההורים התחילו לשתף את הבת בלחלופים האיתן ולהתן לה מקום טוב במישפחה, גם מבלי שתצטרך להפריע. התנהגותה השתפרה, ואחיה גילה פת-אום שהוא לא חידר ש"בסדר", ואו-עצבן להיות המפריע, ובכלל שייסמר לא תחום בלעדי רק לו.

אלו מבינינו שיש להם גם ילד שלישי, חייבו כשסיפרו עליו. הילד השלישי, הסתבר מהסיפורים, הוא הילד של הכיף, ההנאות והפינוק. הוא יזכה לחסות גם מאחיו הגדולים יותר, וגם מזו ההורים.

בסיום הפגישה אמרה מיכל שלפי התיאוריה האופטימית של אדלר, פתרון הפני הילדים (וגם המבוגרים) הוא אפשרות להחליף מיגרשים. היא הציעה להורים לטשטש את הגבולות בין הילדים, עשוי כדליליך כך שלא ירגישו את הבדלים בין הילדים.

למשל: שלא יבקשו עזרה רק מהילד הטוב, אלא גם מהשני, שלא יתייעצו רק עם ההכחם, אלא גם עם זה שלא ודוע, שלא יעמידו דרישות רק לפני הגדול ויפנקו רק את הקטן, שלא יעשו כסף והנאה רק עם השלישי, ושלא יחלקו את האחריות רק עם הבכור.

שלושה דורות: האם כל אחד חוזר על שגיאות קודמו?

יוכל להתקדם בחיים ולהיות "מישהו".
הוא אמר שהציפיות ממנו מאוד הלחיצו אותו כילד, ושהוא ניסה בכל כוחו לעמוד בהן בהצלחה, וכי הוא מנסה זאת עד היום ומרגיש לחוץ עד היום.

א חריבך ביקשה מאיתנו מיכל לדמיין מה יאמרו ילדינו שלנו על האווירה בבית שבו גדלו, כשיישבו בעוד 25 שנה בקורס רומה של בית הספר להורים.

גם כאן נדרשה מאיתנו המון פתיחות כדי לתאר לעצמנו, וגם לחברינו ולקבוצה, את המציאות כפי שאנחנו רואים אותה, ולא כפי שהיינו רוצים שתהיה.

אמא אחת סיפרה שהיא מנסה לקיים בבית אווירה פתוחה וליברלית, אבל לעיתים נישם לה שלילדים אין גבולות, ושיש להם הרגשה שהכל מותר. אבא אחד סיפר שביראות ילדיו מ"ר ירדה אותו מאוד, והורה שהוא מגלה לעיתים סימנים של היסטריה, כאשר לאחר מהילדים יש חום גבוה. מיכל שאלה אם אפשר, לדעתו, להגדיר את התופעה כראגנות ייתר, והוא הסכים. היתר.

חלק גדול מן ההורים הודה שהוא לוקה בכך שהוא משרה אווירה של תחרותיות בבית, ושיש לו ציפיות גבוהות ממילדיו.

אבא אחד הוסיף ואמר, או אולי שאל, איך אפשר שלא לשים את הילדים במקום בבוה בסולם הערכים. הרי לילד שיש לו חוצצים עליו ללמוד ולהשיג ציונים גבוהים ואשר אינו לומד, לא תהיה בעתיד אפשרות בחירה.

בירה שלכנות בבית לא הועקה שום אחריות, ושלא נהגו בהן בכבוד. על הכינים, האחים, לעומת זאת, הואצלו כל המכמויות, והינן להם חופש-פעולה כמו לאדם, שהיה שליט העירקרי בבית. היא הוסיפה שהיחסים בין ההורים לילדים היו גרועים מאוד, וכאשר היא בנתה את מישפתה, היא פתחה דף חדש, שהיה משתדל מאוד שלא לחזור על שיגאות הוריה.

אמא אחרת אמרה שאינה מוכנה לברך על בית הוריה, כי הנושא עדיין כובא וקסה, וכי יש לה עכבות לחשוף בחולת עץ של חייה. היא הוסיפה שהיא מקבלת עם לידה בצורה שונה לחלוטין ממוז שבה גדלה, ואיננה היא מאמנת אף לברך אתר מן האווירה בבית-הוריה.

אבא אחר סיפר שהרגיש, כילד, שאזיו מקבל את מלוא תשומת-הלב, וכי הוא עצמו, כאילו, הוזנח. אמר שהרגעניו הטריד אותו מאוד כילד, וכבאבא הוא משתדל בכל כוחו לתת יחס שווה לכל שלושת ילדיו. מיכל אמרה שעוד נזכר על כך, ושהיא מנחשת כי דווקא בגלל מאמציו והשתדלותו, עוסקים הילדים שלו במדידת הקיפוח והחסי שלם.

היתה אמה שאמרה שהאווירה בבית זכורה לה כאווירה של כ"ב, ועם זאת האהבה זוכרת לשלילה מישפטים כמו: "אמרת לה" "אני שואה אותם, וזוכרת שנשבעה עוד בשנות העשרה שלה, שלא לאמור אותם לילדיה. היא הודתה שלעיתים היא נוהגת כמו אמה, ואחרי שהמישפט יוצא מפה, היא תופסת את עצמה ומנסה להשתלט על עצמה.

אבא אחד נזכר שלאורך כל שנות
ילדותו שמו הוריו את הדגש על
הלימודים. הם הזכירו לו ושיננו באוזן
גבוהה שרק אם ילמד ויצטיין בלימודיו,

אבא אחר אמר שגדל בבית מאור
מלחין, בעיקר בענייני בריאות, ושהי-
תה בו אווירה של ראגנות יתרה. הוא
סיפר שעמים רבות לא איפשרו לו
הוריו לצאת לטיולי בתי הספר או
תנועת הנוער, מחשש שיאונה לו רע,
שהיתה התערבות מתמדת בחייו, ושהי-
ריו לא נתנו לו מרחב חמימה. הוא הודה
שעיתים הוא מוצא את עצמו מתנהג
עם ילדיו באותה הצורה, למרות
שנסבך שלא לעשות זאת.

אבא אחר סיפר שכניתו היתה אוויר-
רה יותר מדי ליברלית" ונראה היה לו
לעיתים שאין לו מיסגרת, ושלאיש לא
איכפת ממנו. הוא אמר שהוא מנסה
שלא לאמץ שיטה זו של חופשיות-יתר,
למענונין לתת לילדיו מיסגרת ולהציב
מגבלות.

היה אבא שסיפר שהאווירה בבית הוריו הייתה חיובית בעיקרה, כך לפחות הרגיש כילד, והוא משתדל לנהוג כאד"ת הצורה עם ילדיו שלו. הוא אמר שהוריו נהגו להתיעץ איתו ועם אחותו כמו שהתיעצו זה עם זה. הוא היה רב מבין מאליי בבית, ונתן לו הרעש טוב בה מאוד כילד וגם קירבה רבה להוריו. בזה אישר לנו את מה שכבר למרנו, שגשש עצמות עם ילדים גונתם להם הרבה טובה של שיטות למישהם.

היתה אמא שאמרה שאין אף דבר אחד בבית הוריה שהיתה רוצה לאמץ. היא סיפרה שזו היתה אווירה מלחיצה, לא נעימה, מאוד אוטוקרטית, שהוריה היו מאוד שתלטנים. היא הס-

יותר ויותר צרכנים נוטשים את רשתות השיווק; לנקניק, בשר, עופות, סלטים ומעושנים - כתובת מרכזית אחת: תשלובת מפעלי פיקנטי. איך הם עושים את זה?

השיווק ראוי לבישול במחבת! בפיקנטי - כן.

● על ציר גהה

כל כך פשוט ונוח להגיע: סטייה של מטרים ספורים מכביש גהה (צומת גבעת שמואל), ממש מול מפעל קוקה קולה. כדאי ומשתלם.

מובטחת, ואווירה - כמו שאתה אוהב.

● כשר ומוכשר

מוצרי פיקנטי כשרים ומוכשרים על ידי רבנות בני ברק. גם לבישול - וגם לצלייה. שים לב: לא כל סטייק שאתה מקבל ברשתות

העלוקות

משה בדש, בעליה של תשלובת מפעלי פיקנטי, ממשיך ללחום באנשי המס המתנכלים לו. בעוד זמן קצר עומד להופיע ספר פרי עטו בשם "העלוקות" בו יחשוף שורה של גילויים הקשורים בשיטות העבודה של אנשי מסי'הכנסה. הספר יכיל 200 עמודים בכריכת כרומו וילווה במסמכים רבים.

צרכנות

פיקנטי

מכריק, מצוחצח, ועם מוסיקת רקע נעימה. עם מצע כזה - מה הפלא שפיקנטי גורף את כל הקולות כולם?

● עד 11 בלילה

כל המוצרים - טריים, נקיים ואמינים - עומדים לרשותך יום יום כולל מוצאי שבת - עד 11 בלילה. החניה בשפע, מוסיקת רקע

בתחום אחד החליט הציבור החלטה ברורה: תשלובת מפעלי פיקנטי היא הבחירה המוצלחת ביותר בכל הנוגע לקניות בשר, נקניק, בשרים מעושנים וסלטים.

● נקי, מבריק ומצוחצח

ההצבעה עצמה נערכת במשך שנים - יום יום ברציפות. הוכחה במירב המנדטים - הוא הציבור עצמו! הבטיס: אמון מושלם.

כשר למהדרין בהשגחת הרבנות בני ברק

פיקנטי

השומר 104, בני ברק

פיקנטי - איכות ואמינות נקי וכשר

מהו סוד ההצלחה?

איכות. טעם. ואמינות.

רק פיקנטי מעניק לצרכן - הבוחר את המוצר הנקי, הטרי, הכשר והמשובח ביותר - ועוד במחיר הנמוך ביותר.

● פיקוח וטרינרי צמוד

רק תשלובת מפעלי פיקנטי חוסכת לצרכן את הפרשי פער המחירים הדרקטיים - משום שהיא נותנת לצרכן את המוצר הטוב ביותר - ישירות מן התנור - לידי.

רק תשלובת מפעלי פיקנטי מבטיחה לצרכן את מירב הניקיון, הטריות והאיכות של המוצר.

רק תשלובת מפעלי פיקנטי משרתת את הצרכן - בבניין המפעלים עצמו - עד 11 בלילה ברציפות, כולל מוצאי שבת.

רק בפיקנטי, רואה הצרכן כמו עיניו מה הוא מקבל - ואיך מייצרים את המוצר שלו. רק בפיקנטי מקבל הצרכן פיקוח וטרינרי צמוד של רופא המבטיח את איכותו וסיווגו הגבוה של הבשר.

רק פיקנטי מציע לצרכן שפע ענק של מגוון מוצרים טעימים - והכל תחת גג אחד, נקי,

גם הסינית פיקנטי

כשר. פתוח יום יום עד 11 בלילה גם במוצאי שבת

הטעם - סיני

המחיר - פיקנטי

מנה ראשונה כבחירתך, אגרוף מתוק, מנה עיקרית לטעמך, תוספות מתוספות שונות ומנה אחרונה בטעם של עוד.

בוא לסינית הפיקנטית עוד היום: אתה עצמך תחוש בהבדל המייחד את פיקנטי - מכל מסעדה סינית אחרת שאתה מכיר.

הסיבה: הסינית הפיקנטית היא הסינית היחידה בישראל הצמודה למפעל עיבוד הבשר, ונהנית מאספקה טרייה ושוטפת של בשרים באיכות גבוהה.

סינית חמה בביתך

רק בפיקנטי אתה יודע בוודאות: אתה מקבל את נתחי הבשר הטרי, הנקי, הכשר והמוכשר ביותר שאתה יכול לקבל. בפיקנטי אתה רואה כמו עיניך: כל מנה הינה מנה שהוכנה במיוחד עבורך. אין שאריות. לא מאתמול ולא משלשום. תחשוב על כך.

ארוחה מלאה

לזוג - רק 16 ש"ח

בסינית הפיקנטית אתה תמיד מרוויח פעמים: גם את הארוחה הטרייה והאיכותית ביותר - וגם את הפרש המחירים הקטלני הנהוג, ללא הצדקה, בסיניות אחרות.

תמורת ארוחה זוגית נהדרת בסינית הפיקנטית תשלם תמיד פחות מחצי מחיר: 16 ש"ח לזוג (לא כולל שתייה) בלבד. עובדה!

מסקנה: עוברים לסינית הפיקנטית, חוסכים, נהנים ומלקקים את השפתיים. בתיאבון

ממשיכים לזרוק כסף!

מתי שוב יתחיל הקרב על כיסו של הצרכן? כנראה שרק לקראת החג הבא. אולי בפסח. אולי קודם. לא בפיקנטי: כי בפיקנטי אתה נהנה מחגיגת מחירים לאורך כל השנה כולה. שים לב לטבלת השוואות המחירים: פערי מחירים נוראיים של עשרות אחוזים, ואפילו של 150%. (מאה וחמישים אחוזים !!!) לעומת מחירי תשלובת פיקנטי.

חזה בקר	כתף בקר	חזה הודו	קבנוס	דג ברבוניה	סלט דג במיונו
19.90	21.90	19.90	14.90	6.99	8.40
47.00	42.50	30.00	18.80	9.90	16.70
30.50	37.40	34.00	—	7.80	—
50.00	50.00	43.30	22.80	9.90	16.10
151%	128%	117%	53%	41%	98%

* מחיר מירבי ל-1 ק"ג ** נכון ל-11/10/88

פערי מחירים של עד למעלה מ-150% (מאה וחמישים אחוזים!!) קיימים בין רשתות השיווק היקרות ובין תשלובת מפעלי פיקנטי, המוכרת את מיגוון מוצרי הבשר, הסלטים, העופות, הנקניקים והמעושנים במחירים הנמוכים ביותר - ישירות לידיך וללא פערי תיווך. כדאי ומומלץ. ברחוב השומר 104, בני ברק, 100 מטר מכביש גהה, צומת גבעת שמואל.

„סכסולוגית כדובינצ'אליח" מיעצת לנשים ולגברים לאונן כדי שלא להתנוון,

לא להינזר מסכס אנאלי ולשכך שומפניה על הדגדגן. רונן בר הקשיב

„אלוהים אוהב את

הדנדגן!"

„אני בעד. הסרטים, נוסף על היותם מגרים, יכולים לשמש כמורים טובים מאוד. אם גבר לא יודע איפה ממוקם איבר-המין של האשה או אם אין לו ניסיון במין אוראלי, הוא יכול ללמוד מהסרט.

„אבל מצד שני, אין בסרטים האלה אהבה. המין הוא מישחק לשם שעשוע, וזו טעות רצינית. חוץ מזה, אני חייבת לחזור על הפיומן הידוע, הטוען שי ההסתכלות עלולה לגרום לבעיות נפשיות.

„בסרטים משחקים שחקנים בעלי איברים גדולים במיוחד, שנבחרו בעי קר בשל כך, והגבר תמיד משוכנע ששלו קטן מדי. בהרצאות שלי אני תמיד מבהירה, שהאורך הממוצע של פין בויקפה הוא בין 14 ל-15 סנטימטר, ולא יותר. גם הנשים חושבות כך ומאמינות, לעיתים, שאם הגוף שלהן לא נראה כמו של ההיא מהסרט, הן לא ראיות ליהנות ממין.

ג'ודי מאד, ומרגימה כי קטע-מישחק איך צריך להראות. נא נתת את אי נחות-המיסגל ומדברת על עצמה להבי הרת העניין. היא מאמינה בעצמה ובידע שלה. אין היא מוכנה לקבל אנשים אחרים החולקים על קביעותיה.

הרבה מים זרמו בנהרות קליפורניה מאז שהיא איבדה את בתוליה. אז היתה צעירה, ציונית, חדרות אירואולוגיות. מה דעתה היום על בנייהנעורים וקיום יחסים בגיל הזה?

„אני בעד מין אוראלי, לא יחסימין מלאים. בנינוער מאבדים את כתר ליהם מוקדם מדי. לפעמים בגלל לחץ חברתי מבחוץ. לא רצוי לקיים בגיל כזה יחסימין מלאים. עדיין לא הוכח מה ההשפעה של הגלולה על פוריות האשה בגיל העשרה. סכס אוראלי מאחר לא פחות, ומענג לא פחות.

תנוחת הכלב

„אשה, היא מסבירה, כמי עט ולא מרגישה בתעלתי הלידה (נרתיק). אסור לעשות את הטעות המפורסמת של פרויד, גבר בגופו של גבר, כשדיבר על אורגזמה נרתיקית בוגרת.

אין אורגזמה נרתיקית, רק דגדגן. ניה. אמנם יש גם עצבים בפתח הנרתיק, אבל לא בכמות שיש בדגדגן. ההדרכה בגיל העשרה שואפת לא פס, כי המחנכים מתביישים לרבר על דברים, שהם עצמם אינם מתנסים בהם. יש בגוף ארבעה איזורים בעלי עור מיוחד: הפה, הפיטמה, הדגדגן ופי הטבעת. מטבע הדברים, הגופים האלה צריכים להתחבר ולגרום תענוג. אנשים נרתעים ממני, כשאני מדברת על סכס אנאלי. גם כשאני אומרת שהפזזה הטיבעית לסכס היא תנוחת-הכלב, מאחור, ולא הפזזה המיסיונרית (התי) נוחה המקובלת מלפנים. בכל מיקרה, אם כבר עושים מין מלא בגיל-

איך הצניעות של הרת מחד והליב רליום, שהיא מטיפה לו מאידך, מת-יישבים זה עם זה? „לאשה יש איבר אחד, שאין לו שום מטרה. לא אוכלים אותו, הוא לא עוזר במערכת-העיכול או במערכת-הנשימה. ככלל אין לו שום שימוש, מעבר להנאה שהוא אמור לגרום אגב מגע מיני. זה הדגדגן. אם אלוהים יצר איבר, כדי שנהנה ממנו, נראה לי שצריך לעשות כדבריו.

מפריחת השממה

„ג'ודי למדה תואר שני בסכסולוגיה, ובמהלך השיחה היא יודעת לשכך ציטטים מקינסי וממשיכיי דרכו, מסטס וג'ונסון. זה טוב ויפה, אבל איפה הציונות איפה? „אני לא טובה בסלילת-כבישים. גם פוליטיקאית אני לא. אז החלטתי לתי רום דבר שאתי טובה בו, וזה יעוץ סכסולוגי.

ג'ודי חושבת, שאם לאנשים היו כמה אורגזמות טובות בשבוע, הם היו הרבה פחות עצבנים. נהגים לא היו צופרים בכבישים, מורות לא היו אלימות כלפי צאן-מרעית.

„אני מפריחה את השממה המינית בארץ-ישראל, היא חותמת. ותכלס לסכס: „החוק היה תמיד ברור. גבר לוקח ואשה נותנת שרות-מין. גבר נותן לאשה כסף כדי לשכב איתה. גבר נותן לאשה הגנה, כסף. גם היום הוא מזמין אותה למיסערה, ומצפה שתגמול לו במיטה.

אשה, לפי ג'ודי, תמיד ידעה שיש לה משהו שהיא צריכה לשמור עליו. הנשים תמיד ישבו ברגליים מהודקות, „NOT TO GIVE IT AWAY.

כמתמחה גם בפסיכולוגיה, היא שמה לב לכל תנועה שלהדיוט רגיל נראית לאחשובה וסתמית. את הכתב הצעיר היא מלמדת איך להסתכל לתוך עיני אנשים.

ג'ודי מבדילה בין נשים וגברים, ומרגישה את השוני. „לפני 30 שנה הכניסו את הגלולה לשימוש וחשבו, שהנהיגה מתחילה המהפכה, ושום דבר לא קרה. פשוט כלום. כולם ציפו, שפתאום, כשכבר החשש מפני הריון לא מרחף באוויר, יזמינו הנשים את כל הגברים למיטות שלהן, אבל זה לא קרה.

„אשה מתגרה הרבה יותר לאט מאשר הגבר. אשה צריכה שיגידו לה המון פעמים, אני אוהב אותך. אשה צריכה להיות משוכנעת שבבוקר, כשיקום, הגבר עדיין יהיה איתה.

שילמד ללקק

„ה צרה עם גברים היא שהם פשוט לא מבינים את זה. הם חושבים שאם אמרו פעם אחת למישהי שהם אוהבים אותה, זה מספיק. הם אינם יודעים, כיצד לענג את נשותיהם. „גברים חושבים, שמה ש הם רואים כסכסי מושך גם נשים. גברים משוכנעים, ששרירים זה הכי סכסי שיכול להיות. האמת היא שגברים פוחדות משרירים. כי מושרש בהן הפחד הטיבי עי, התת-הכרתי, מפני אלימות. ג'ודי מיעצת לזוגות נשואים משועממים אך לשפר את חייהם שלם. מה דעתה על סרטים פורנוגרפיים כמעוררי-ריחוק?

ג'ודי מדברת על הכל, מעודדת את הקהל לעשות סכס בבוקר, עניין של הורמונים. מדברת סחבקי, אני ואתם. לא איכפת לה להביא גם את עצמה, כדוגמה מעשית. „רמת הורמוני-המין אצל הגבר נכר קר גבוהה מאוד. נשים, תעשו סכס בבוקר! אז הם שווים חליבה! בפנייה אישית, ריגשית כמעט, היא מבקשת מהם לנצל את סוף-השבוע הזה, את המלון בעל חמשת-הכוכבים, את התנאים האקוסטיים, שאינם מעכבי רים קולות-אהבה, ואת העובדה שאין דרדרים בשטח, לעשות סכס, ואולי כי עזרת עצותיה להעניק לחלק מהנשים אורגזמה רצינית ראשונה.

אחרי תום ערב-הראיונות עוד ניגן שים אליה לערוך התייעצויות קצרות. גבר שואל בחיוך: „ולמה לא הזכרת את נקודת-ג'י המפורסמת? „ג'ודי עונה בפשטות שאין כזאת. זוג נשוי, שעבר אצלה טיפול לפני כמה שנים, גם נקרה במיקרה להרצאה ומורה לה שוב על העזרה. „ג'ודי קורנת. עם הכתב הצעיר היא מדברת רק אנגלית ולוחשת לו, אגב שיחה עם מטופל-לעתידי (כנראה), שי „אל תתקרב אלי יותר מדי, הם עוד יחשבו שאני מנסה לפתות קטינים.

ג'וק ציוני

ש בת בבוקר. הבית של ג'ודי, באחת מקריות-המפריץ. ג'ודי בחלוקיבית רך ונשי, אינה אר מרת שלום לפני שהיא שואלת אם הבאתי לה עוגה לארוחת-בוקר. „לפעמים הבנים שלי אומרים לי: אמא, YOU ARE SO AMERICAN. CAN זה באמת נכון, לכן אם לא תביא לי עוגה בפעם הבאה... „לדבר-עצה-בוורלי-הילס. בת למיש פחה ידועה מאוד שם. אביה רופא. ממייסדי הענף הבינלאומי המתקרא „רפואה תעשייתית. אמה פסלת ואשת-החברה הגבוהה שם. מישפחה בעלת קשרים. יכלה להבטיח לג'ודי עתיד מזהיר של רופאה או עורכת-דין, אבל לג'ודי בא פתאום ג'וק ציוני לראש, והיא נטשה את ארצו של הדוד סם לטובת ארץ-החלב-והדבש, באמצע לימודיה באוניברסיטת ברקלי קליפורניה, באמצע שנות ה-60.

התוודעתי למין בראשונה בגיל 17, עם החבר שלי. הרגשתי, אגב התי עלטות, את הפיצוץ העצום הזה, שנקר רא אורגזמה. תהיתי אם כל האנשים האלה, שאני רואה בסופר-מרקט ובר חוב, האם הם כולם מודעים למה שהגוף שלהם מספק, למה שאפשר להוציא ממין חשבתני שאילו היה הסוד באמת ידוע לכולם, היו כולם מחייכים כל היום ועושים שמת, ושאלתי וחקרתי וראיתי, שיש אנשים שלא מודעים לעניין. אז למדתי סכסולוגיה, וני עשיתי סכסולוגית. „ג'ודי היא מאמינה אדוקה באלוהים.

אלולם מלון „קרלטון“, יום ישי, כנס ארצי של רופאי-שיניים. מתכנסים באולם לערב-ראיונות. שלושה מרואיינים. בשניים הראשונים אין הקהל מרוכז, קצת מפנה, קצת משתעל, לא מתלהב. אבל אז היא עולה לבימה. ידעו שצריכים לשמור אותה אחרונה, כדי להשאיר טעם טוב בפי הקהל בצאתו מכאן. תמיד היא אחרונה בתור. „ג'ודי כהן, סכסולוגית פרובינציאלית של חיפה והפריפריות. שיער

סכסולוגית ג'ודי כהן. לא כדאי להצטלם...

צבוע לבלונד, אסוף לאחר בקפידה. נראית צעירה מ-46 שנותיה. לא המונית או תוקפנית בריבור. אבל גם אינה פוחדת להשתמש במילים המפורשות. היא פותחת בתיאור חדרה-השינה הישראלי הממוצע, שאותו היא מגדירה כ„בית-קברות ללילה.“ „יש מיטה ויש ארון, וזהו. „כל הכיסאות השבורים, שכבר לא צריך בסאלון, וזרקים לשם, כי שם הישראלי לא יכול להשוויץ בבית שלו. אז הוא שם את כל הכסף בסאלון. כחדרה-השינה אין מראה, אין ציורים, מרכא לעשות שם מין. „גם מקומם של הבגדים אינו מקופח וג'ודי, במיטתא אנגלרסכסי ככר, אך כלשון חדה וצורבת, כאילו דורשת לקרוע את „כותונת-אחא“, כדבריה. הבגד, כמוהו כחדר, משמש לגירוי. כותונת-הפלאנל של אתא מורידים לגי בר את החשק. צחקים בקהל הגברים, הנשים מחייכות חיוכים מסמיקים של מבוכה, ואיש אחד דתי מזעיק פניו.

הנעורים, אני מציעה לעשות זאת בסוף המחזור, כשהרקמות רכות מאוד. „הישראלי והמין — האם יש שוני מיתר אומות העולם? „הייתי אומרת, שבגלל האוסף העי צום של בעיות וצרות, הישראלי מקי רים לאבר את המיניות שלו. „בכלל, החברה הישראלית מאוד (המשך בעמוד 28)

מיקצועות חופשיים מצטופכים ומקפצים ★ חופני לא

התכוון — אבל זה מה שיצא ★ מי אחראי למסיבת ה־100?

מי שילים בעבור המסיבה?

כל באי המסיבה ובעיקר אנשייה תיקשורת התעניינו מאוד לדעת מי שילים בעבור המסיבה הזאת. וזאת, כנר, אה, במיסגרת ההשמעות, שעדיין מהלכות על המחזמר המצליח סלאח שבח. כדור קטן, ובהחלט לאיסורי, גילה כי מי שמימנו את מסיבת ה־100 למחזמר המצליח היו שרה ואסירים קישון.

נורית הירש המלחינה, הגיעה לאירוע בחברת אמה לאה (לצי דה) העוסקת ביוגה. הירש ליוותה חלק מהמופיעים בנגינה בפסנתר.

זיבה להט (מימין) אשתו של ראש עיריית תל־אביב שלמה להט, הגיעה למסיבה כאורחת אישית של בני־הזוג קישון, וישבה

האחראים להצלחה.

הם הזמינו למסיבה את כל מי שנטי לו חלק בהפקה, וגם כמה חברים אישיים. כל הכבודה הנכבדה הזאת הוזמנה לארוחת־לילה בקפה־תיאטרון ה־100. וכך, בין כיס לביס, הושמעו קיט־עי הומור הקשורים להצגה.

גם עליו הצליחו לעבוד

חופני כהן (במרכז) מחבק את הוריו, שרון וסוליו, שהובאו בסוד המסיבה.

הצעירים יותר כמו מרגלית צנעני ושימי תבורי. מי שמשכו תשומת לב מרובה היו השחקנים גאללה נוני וזאב רווח, חברים ותיקים של חופני כהן, המופיעים במחזמר סלאח שבתי.

הזמר חופני חגג את יום הולדתו ה־42 במסיבה גרושת בני־מישפחה וחברים בסושי בר של רפי שאולי. אולי הוא לא בדיוק התכוון לחגוג, אבל גם עליו הצליחו לעבוד. אחיו יזהר אירגן לו "פגישת־עבודה" במיסעדה חל אביב הקטנה עם אמרגן חשוב מלוס אנג'לס. השניים חיכו וחיכו לבואו של האמריגן ואז הופיעה יהודית נגר ואמרה שהאמרגן מחכה בסושי בר. חופני, שלא ירע שעוברים עליו, נעלב מ"חוצפתו" של האמרגן וסירב לבוא בטענה שהוא לא קבע איתו בסושי בר. אך יזהר שיכנע אותו לגשת לבר שממול. רק כשנכנס לבר הבין שמדובר במסיבת־הפתעה ליום־הולדתו, ואז החלה ה־שימחה.

בזה אחר זה עלו חבריו האמנים ומי שהגדיל לעשות היה הברדן אבנר דן שעילף את כל הנוכחים בכריחות וביחיקיים. למסיבה הגיעו זמרים ותיקים כמו בני ברמן, אבי טולדנו, לצד

ורדינה כהן הזמרת, בחברת אחיה הזמר יזהר כהן. השניים ישבו צמודים במהלך המסיבה וורדינה, שהי לה באחרונה להופיע במחזמר סלאח שבתי, נתנה הופעה קצרה.

מוטי אמיר הבעלים של קפה־תיאטרון "הבימה" הוא גבר גדל־ממדים. לצידו שרה קישון, אשת הסופר אפרים קישון, שנכח דמותו הגדולה של מוטי בלטה בקומתה הנמוכה וברזונה.

יפה הרוש החתיכה, המצליח שנמצא בקירבתה קהלות קטנה סביבה. היא רקדה בחב

צביקה פיק הזמר (במרכז), העיתונאית נעם (במרכז) בחברת אהובתו מרי כהן (למ

גאללה נוני (מימין) השחקנית, לצידה של יהודית נגר, שהכל דיברו על הדימויון ביניהן. השתיים מכירות שנים רבות, ונגר אף ביקרה את נוני בזמן שהותה בווינה, לפני שחזרה לארץ.

מאיר מלול הכדורסלן בן ה-23, בחברת חברתו החיילת סתווית. מלול שואף כעת לקאריירה של דוגמן. אחת הרקדניות (בצילום למטה) נכנסה לאכסטזה במהלך הריקוד.

גיליה מאירצ'ק אחותה הצעירה של הדוגמנית עדיה מאירצ'ק, הולכת בדרכי אחותה, וכבר בולטת בהופעתה הפרובוקטיבית. גיליה בת ה-22 היא סטודנטית. שתי האחיות היפות רקדו זו עם זו, ללא בני-זוג.

תמיד לעורר את כל מי תקדה במרץ רב ויצרה הת-ה של ידידתה אני בוטבול.

ציפורי לילה נודדות

השימחה התחילה בדיסקוטק היפואי פרדוקס, שם חגגו את מסיבת יום הולדתו ה-23 של הכדורסלן **מאיר מלול**. במקום נראו שחקניכדורסל רבים ואנשי ספורט וחברים של בעל השימחה, שהיה עסוק כל העת בהתגפפויות עם חברתו החיילת **סתווית**. המונים צבאו על הדלתות וביקשו להיכנס למסיבה, אך האפסי רות נמנעה מהם מפני שמרביתם לא היו מוזמנים.

מפרדוקס נדרו ציפורי הלילה למיקרסהבילויים החדש, זמן אמיתי, בואכה

יובל כספין המעצב, שכבר תקופה ארוכה לא נראה בחיי הלילה, מפני שהיה עסוק בפתיחת הסטודיו שלו לאופנה, הגיע למסיבה בהופעה אקסטרווגנטית, כשמקל תקוע בשיערו.

יפו, ושם היה האקשן האמיתי. אם בשבוע הקודם היו במקום הרבה אנשי אופנה ובוהמה, הרי שהפעם היה הקהל מורכב בעיקר מאנשי עסקים, יהלומנים, ספורטאים, בנות-זוגם והמאהבות שלהם.

הצפיפות היתה גדולה, אך נראה שזה מה שמחפשים כולם. גם פליטי הליקוויד הישן, ששכן בקולנוע אופיר לשעבר, שכבר מזמן לא נראו באתריהבילוי, הגיעו למקום בחבורות גדולות.

אנשי העסקים, עורכי-הדין והספורטאים התרכזו בחלק הקירמי של הדיסקוטק ליד הכר וחרריהצפייה בווידיאו, ואילו הצעירים והתוססים קיפצו במרץ ברחבת הריקודים. בשעה 4 גילו לפתע מרבית הבליינים שזהו זמן אמיתי לשינה ולעיי-סוקים אחרים ופרשו.

בק את הדוגמנית קלרה רון (מימין) ואת לבנון. הצייר עמנואל קיפניס (למטה משמאל).

קולנוע

תדרוך

חובה לראות

תליאביב: בירד, צא וראה, החנינה של באבט, בוקר טוב וייצנאם, קפה בנדר, כפר קטן שלי, מסע לקיתרה, בנלל המילחמה ההיא, הנוסכה הקסומה, קין אצל סבא, ליידי איב. **ירושלים:** קפה בנדר, הנוסכה הקסומה, בוקר טוב וייצנאם, החנינה של באבט, כפר קטן שלי, בנלל המילחמה ההיא, הקומיסאריה. **חיפה:** בירד, הנוסכה הקסומה, בוקר טוב וייצנאם, הקומיסאריה.

תליאביב:

*** **בירד** (תכנית, ארצות הברית, מוצג גם באורל בחיפה) — ביוגרפיה של אחד מענקי הג'אז בכל הזמנים, הסקסופוניסט צ'ארלי פרקר, מבויימת בהנהגה וברגישות עליידי קלינט איס טוור ומשוחקת להפליא עליידי פורסט ויטאקר. מומלץ לאוהבי ג'אז.

*** **צא וראה** (אורל, בריטניה) — מסה מטילת-אימים על זוויות המילחמה בכילורוסיה, אחת התמונות המחרדות והמפחית

סיר אלק גינס — משחק ברמה טלוויזיונית גבוהה

אחד מן הסיפורים משלים פרטים חסרים בסיפור השני וכך מתקבלת התמונה השלמה רק אחרי שרואים את שניהם. המשחק הוא ברמה טלוויזיונית גבוהה, כפי שניתן לצפות מאלק גינס, דרך ג'אקובי המצויין (שכיכב בסידרה הטלוויזיונית אני קלאודיוס) או ג'ואן גרינווד המנוחה. הבעיה היא האור, רך, המהווה בהחלט אתגר לצופי הקולנוע (שני סרטים באורך שלוש שעות), ובעיקר העובדה שלא התמונה היא המספרת כאן את הסיפור, אלא הדיאלוגים. ובקולנוע כדאי שזה יהיה להיפך.

דורית הארוכה

דורית הקטנה (לב, תליאביב, בריטניה) — העיבוד הנוכחי לרומאן של צ'ארלס דיקנס נפרש על פני שש שעות, מחולקות לשני חלקים שווים, המספרים שניהם את אותו הסיפור, משתי זוויות שונות. מצד אחד עוסק הסיפור באתור קלנאם, החוזר מסין אחרי מות אביו ומחליט לפתוח בחיים חדשים, מחוץ לתחום ההשפעה של אמו הרודנית הרתוקה לחדרה, שממנו היא מבקשת לנהל את חיי הזולת ביד רמה וברוח המוסר הוויקטוריאני החמור. מצד שני, זה סיפורה של משפחת דורית, האב הנמק בכלא זה 25 שנים, בגלל חובות שאינו מצליח לשלם, ועל שלושת ילדיו, טיפה, פאני ובעיקר איימי, הידועה כדורית הקטנה.

אתור קלנאם רואה את איימי בראשונה בבית אמו, מתעניין בנורלה, מצליח להביא לידי שיחרור אביה מן הכלא, ומסתבך בעצמו בחובות. העלילה הולכת וצוברת דמויות וטיפוסים מכל הכיוונים, כיאה לעת הברוך של דיקנס. הידיעה הרחבה והעשירה, משמשת גם כסאטירה פוליטית נוקבת, כי האבסורד והסירוק של עולם הכספים, הטיפוסים הבירוקראטי והאיוולת של המעמד החברתי אקטואליים גם היום. הבימאית כריסטין אדוארד מציעה סיגנון מתורבת ומלוטש, המנסה להעניק לסיפור המקורי זווית חדשה. תחילה מוצגת העלילה דרך עיניו של קלנאם, ואחר כך דרך עיני איימי. אין אמנם הבדל משמעותי בתפיסת העולם של השניים, אבל כל

בכלל לא אומלל

אומלל אבל איתך (פריז, תל-אביב, בריטניה) — שם אומלל לסרט חביב שעיקר כוחו הוא בפשטות הבלתי-מתיימרת שבו. אין בו גיבורים גדולים מן החיים ואין בו דרמות מסעירות: יש בו אנשים פשוטים העוסקים לכאורה בדברים לא חשובים, אבל כלל-אנושיים.

העלילה כולה מתרכזת סביב חנות צילום המתמחה באירועים מיוחדים, כמו חתונות. בעל החנות טרוד לכל אורך הסרט בטיפוח צמח נוי המסרב בעקשנות גדול, הצלם הראשי שלו, צעיר ארוך-רגליים בעל מראה נבוך, משוכנע שהרומאן העכשווי שלו הגיע לקיצו ומחפש דרך אלגנטית החוצה, ומסביב לרומאן נבנית למעשה כל עלילת הסרט. ויש עוד עוזר הצלם, צעיר עד כדי שהוא מוכן להתאהב בכל מה שלובש חצאית. כחוט השני עובר בסרט גם זוג העומד לפני חתונה. בסצינה הראשונה הם מצטלמים צילומי אירוסין. לקראת הסוף הם כבר בכנסיה אחרי מסיבת-דווקים מאראתונית של החתן. ומה שקורה אצל הזוג מהווה מעין הארה נוספת לסיפורי אהבה והפטרות הכרוכות בהם.

למרות שאין שום מידע של ממש על מי שביים את הסרט, קרי פרקר, לא קשה להבחין ברוח המיוחדת של ביל פורסיית. הבימאי הסקוטי שהתגלה כרעון כל כך בסרטים כמו נערותו של גרגורי וגייבור מקומי, לפני שהתחיל לקחת את עצמו ברצינות יתרה.

ג'ון גורדון-סינקלר — חיוכים קטנים

ההשוואה מתבקשת מאליה, כי שני השחקנים הראשיים, ג'ון גורדון-סינקלר וארינה ברוק הופיעו בנערותו של גרגורי, עלילת הסרט מתרחשת בסקוטלנד וסיגנון הקומדיה המאופקת מנוצל היטב, מתוך רצון מכוון לעורר הרבה חיוכים קטנים תחת צחוק אחד גדול.

וכמו בנערותו של גרגורי, גם כאן מתנהל הסרט בטון מינורי, כשהדגש הוא על האנשים הקטנים, הפשוטים, המתחבטים בכובד-ראש בבעיות יומיומיות, והכל במיבטא סקוטי כבד.

אופנתי וריקני

מי רצח אותי (אסתר, תליאביב, ארצות-הברית) — הסרט המקורי, ששימש השראה למותחן הזה, היה הפקה צנועה מסוג ב', שבה הופיע אדמונד אוברין כקורבן להרעלה שנועדה להמיתו תוך זמן קצר. מעין תרגיל אכספרסיוניסטי של הצלם-הבימאי רודולף מאטה מ-1950 שניסה לחזור על התיאוריה של האדם הנידון מראש לכליה, בתפאורות קרטון רועדות בחצר האחורית של אולפן רעוע.

מה שנותר בסרט החדש הוא הרעיון הבסיסי — אדם שהורעל למות, משחזר את האירועים שהביאו אותו לכך. הפעם מדובר בניסיון להפוך את הסרט לווידיאו-קליפ ארוך ומייגע. יש בו פס-קול הומה, זוויות-צילום משונות, עריכה מתנשפת וימרות של קולנוע אפל, כנראה מתוך חוסר-אמון מוחלט בתסריט. דניס קוויד יפה-התואר הוא מרצה לספרות באוניברסיטה דרומית, כוכב לשעבר שנבהל מהצלחת עצמו ופוחד להמשיך בכתיבה. אחד מתלמידיו מוסר בידיו כתב-עת לעיון, ומיד אחר-כך מתאבד בקפיצה מגג בניין האוניברסיטה. המרצה עסוק בינתיים בהצלת נישואיו המתמוטטים, כאשר מתברר לו שאשתו הכירה את המתאבד, ומרגע זה הוא הופך קורבן להתעללות מיסטורית ורק סטודנטית מעריצה (מג רייאן) מתגייסת, אם כי לא כל-כך ברצון, לעזרתו. כמקובל בקולנוע האפל, עלילת המתח היא תירוף לחשיפת פני חברה אמריקאית מתנוונת, המוכנה לשלם כל מחיר עבור ההצלחה.

דניס קוויד — רוחניות מפוקפקת

אלא שמדובר כאן בסרט אופנתי וריקני כל-יך, שהדמויות בו אינן מעוררות שום עניין בזכות עצמן. קשה להאמין בקוויד הסופר והמנחה הרוחני, שארלוט ראמפלינג היא קריקטורה של עצמה כאלמנט מיליונר שנרצח ומג רייאן מחליקה כל תפנית מביכה בחיך מאיר עיניים של בת קליפורניה אופטימית. אם יש מי שמתעקש בכל זאת לראות כאן גילגול חדש של הקולנוע האפל, הוא יוכל להיאחז לפחות בנקודה אחת לרפואה: הסרט הוא באמת אפל, צריך לאמץ מאוד את העיניים.

„צא וראה” — אלם קלימוב חמונה מחרדה

דות ביותר בקולנוע העלילתי של פני הנאצים ומעשיהם. כיום אלם קלימוב.

*** **החגיגה של באבט** (נורדון, דנמרק, מוצג גם בירושלים) — הארוחה המפוארת ביותר שנראתה על הבד כתורה על גמילות-חסדים. גבריאל אכסל מיטיב לצייר אווירה של כפר קטן הנופל בקיסמה של הצרקות דרך הבטן.

*** **קין אצל סבא** (מוס'און, טאיוואן) — זה השיאו הסיאן מגיש פרסקה ממחזן הולדתו על יחסים אנושיים בלי הרבה מילים.

*** **ליידי איב** (תמוז, ארצות-הברית) — פרסטון סטרג'ס מוכיח מה אפשר היה לעשות בקולנוע כשהיה עדיין אסור להראות שני זוגות של כפות רגליים מתחת לסדין אחד.

*** **קפה בנדר** (דיונון, גרמניה, מוצג גם בירושלים וברמת גן) — פנטזיה מרנינה על באוואריה בריאית-ישר המגיעה ללב מידבר אמריקאי וקושרת קשר מופלא עם כושת טרודה בעלת מוטל ועם הדיריים שבו. פרסי ארלון מנצל במלואו את הפוטנציאל של מאריאנה סגברסט.

*** **מירדף הצות** (שחף, ארצות-הברית, מוצג גם בירושלים ובחיפה) — רוברט דהגנירו יוצא ללכוד מנהל-חשבונות שגנב מן המאפיה, כדי להביא אותו לדין, וצ'רלס גורדון מנסה לשכנע אותו לוותר על תוכניתו. קומדיית-מתח משעשעת עם שני כוכבים מזהירים. כיום: נרטיב ברסט.

*** **המודרנים** (דיונון, ארצות-הברית) — מכירת-חיסול של האמנות. אלן רודולף קובל על הוליווד השיקרית דרך משל משנות ה-20 האופנתיות של אמריקאים בפאריס. מקסים, אסתטי, אולי קצת ארוך. כדאי לסבול.

*** **הקלות הבלתי-נסבלת של הקיום** (טיילת, ארצות-הברית, מוצג גם בבאר שבע) — זה לא הספר של מילן קונדרה, אבל זו אירוטיקה נהדרת עם שלישיית שחקנים מובילה: דניאל דיי לואיס עושה עיניים ללנה אולין הברגמנית לשעבר ולז'ולייט כינוש הצרפתית.

*** **טובעים במיספרים** (פאר, ברי-טניה, מוצג גם באימפריה, בירושלים) — קומדיית נויסנס בריטית על שלוש נשים המטביעות את בעליהן ועל חוקר מיקר-ממות החושק בכל אחת מהן. שנון ומתוחכם, לחסדי-חידות תוממות. פיטר (חווה הרשטט) גרינאוואי במיטבו.

*** **מילחמה ושלום** (טיילת, ברי-טניה) — תרגום קולנועי מנומנטלי לרומאן של לב טולסטוי, מתייחס בחרדת-קורש למקור הספרותי, וזה לא תמיד טוב לקולנוע. מימדי התמונות שמעלה סרגי בונדרצ'וק הם חוויה יחידה במינה, שאין דוגמתה בקולנוע.

ענתה פיינר

חרים
בניחין

מזל החודש:

גדי

מה צפוי

ב' 1989

לבני גדי

מי שמכיר את בני מזל גדי ונפגש איתם בימים אלה מבחין שהם אינם כתמונה של שום משהו קורה להם. הם עוברים עכשיו תקופה קשה. גדי אינו משיג דבר מבלי להשקיע, להתאמץ, לסבול ולפתח סבלנות ברזל, שקדנות וחריצות. אלה הם אנשים למודי קשיים וסבל. מה רוצים מהם, אם כן? מהי הסיבה שמלבד הקשיים הרגילים, עליהם להשלים עם בעיות, וקשיים נוספים? כוכב סטורן (שבתאי), הכוכב שמאז ומתמיד מאיים עליהם, מכביד, מעכב ועוץ צר, נכנס למזל גדי.

בנוסף לסטורן נכנס גם אוראנוס למזל גדי. בשנים האחרונות נמצא בגדי כוכב נפטון. וכששלושה כוכבים גדולים מחליטים להתאגד במזל אחד ודווקא במזל גדי, הדבר אינו פשוט. ירגישו זאת בעוצמה מכסימלית בני מזל גדי, ושאר המזלות הפעילים, כלומר סרטן, טלה ומאזניים. אך לא רק על הפרט משפיעים הכוכבים הגדולים, אלא על הדור כולו. כל העולם נכנס לתקופה חדשה. כבר הגיעו ידיעות מהעולם כולו על אסונות, פיגועי-טבע, תאונות וכו'. כל זה נובע מהצמידות של

סטורן ואוראנוס, שאינה דבר פשוט. בפעם שעברה הם יצרו מצב כזה עם פתיחת מלחמת-העולם השנייה. זה באשר לכלל. אך מה יקרה לגדיים עצמם? במברואר עברו שני הכוכבים למזל גדי ובקיץ שבו לקשת לתקופה של מיספר חודש-ים. עכשיו, כשהם שוב חוזרים, הם יורגשו בעוצמה הרבה יותר גדולה. אוראנוס צועד לאט יותר ועד שיסיים את מהלכו במזל גדי, יעברו שבע שנים. הוא יגרום לגדיים לבצע מהפכות, שינויים דרמטיים בחייהם, והרי הגדיים אינם אוהבים שינוי.

גדי אינו שייך למזלות המתברכים בעודף ביטחון עצמי. הקביעות, השיגרה וההרגלים חשובים להם ומקנים להם תחושת ביטחון. הם אף לא אוהבים לחדש רהיטים. אם יש להם במיקרה את האביזרים והחפצים שהיו

להוריהם, הם בהחלט מרוצים מכך. קשה להם להסתגל לשינויים. מה יעשה להם כוכב אוראנוס כשיעבור לשמש שלהם? על שאלה זו לא קל לענות משום שכאן צריך כבר להיעזר במפה האישית של כל אחד. יש מי שיפרקו את מסיגרת הנישואין. ואילו הרווקים המוש-בעים, המצויים במזל גדי יותר מאשר בשאר המזלות, יבנו להם מסיגרת. אחרים ישנו את מקום-העבודה, המגורים, או אף את הארץ שבה הם מתגוררים. יש מי שעלולים להגיע למשרדים כלכליים ורשימת האפשרויות עוד ארוכה.

אך לא מדובר רק בהשפעה של אוראנוס אלא גם בהשפעה שיש לכוכב סטורן, ובמיוחד כשהוא נמצא בצמידות לכוכב אוראנוס. שבתאי (סטורן) יימצא שם עד ינואר 1991, כלומר, עוד שנתיים. כך שה-

תקופה הקשה והמכבדה תימשך כשנתיים. סטורן אחראי גם לחשבון-נפש, שאינו קורה מרצון, אלא מגיע, בעיקבות משבר. אין זה אומר שכולם יעברו משבר, אבל ניתן להניח שהתקופה לא תעבור עליהם מבלי להותיר סימן. למזלם, הם כבר מכירים את סטורן מאוד מקרוב (הוא שליט שלהם) ויודעים כיצד להתמודד עימו. ההרגשה שלהם כבדה והדברים שעוברים עליהם, גם אם הם קורים כדי לעזור להם להתיישב ולהשיג ביטחון, אינם קלים.

עבודה, קאריירה

זהו התחום החשוב ביותר לבני גדי. ידוע שאת כל ביטחונם הם משיגים באמצעות העבודה. על-פירוב הם משיגים מעמד והי ערכה באמצעות העבודה הקשה והאחריות שהם מגלים. במשרות הבכירות, ובמקומות שבהם זוכים לפירסום יושבים גדיים רבים. אם לא יעפילו למיסגה לא יגשימו את עצמם. העבודה עצמה לא תיפגע. להיפך, בשלוש השנים האחרונות עברו הגדיים לא מעט שינויים בעבודה. חלקם שינו מקום או התחילו בתחום חדש. זה לא היה קל. אבל בגלל התקופה עצמה הם יצטרכו לגייס כוחות נוספים כדי שעבודתם לא תיפגע מבעיות אחרות שיעסיקו אותם. מי שירצה להתקדם יתקל בקשיים רבים. קשה יהיה לעבור לתפקיד יותר מעניין, ויקרתי וחשוב. קשה יהיה לקנות שם ולהתפרנס בתקופה זו. עכשיו הם יצטרכו ממש לבצע ניסים בעבודה, כדי שייסימו לתת להם את מה שהם מבקשים. אמנם מכל הסוגים יתקשו להשיג את ההכרה וההפופולריות שהורגלו לה. לא ישכחו אותם, אבל לא יהיה קל להגדיל ולשפר את מה שהושג עד היום.

כספים

לא יהיו ממש קשיים כלכליים, אבל המצב לא יהיה כל-כך קל. שלט הבית השני, בית הכספים, נמצא נכשיו במזל גדי, ומזל גדי אינו מסמל שפע. אוראנוס (שליט דלי), שישהה במזל, המסמל את האין, מצביע על כך שהגדיים יצטרכו לבצע מיספר שינויים באורח חייהם. אין זה מטיבעם לבזבז ולהקל ראש (המשך בעמוד 29)

סכום-כסף עשוי להגיע מארץ רחוקה או ממקור שאודותיו שכחתם. פגישה או נסיעה שתיקיימו בין ה-22 ל-24 עלולה לאכזב. את התלו תיקווה רבות במקום-העבודה כדאי שתהיו זהירים ביחסכם לממונים ולכל מי שיש לו השפעה על עתידכם המקצועי. עכשיו מע-מרכם אינו חזק ביותר, ויש מי שמתכנן איך לחזיז אתכם מהעמדה שבה אתם מצויים. ב-27 וב-28 צפויות פגישות רומנטיות משעשעות ומרגשות.

בעיות כספיים עלולות להעמיד אחרם במצבי מבוכה. הקפידו לדייק בכל פעולותיכם הכספיות, ולא לשכוח לשלם את מה שאחרם חייבים ל-אנשים פרטיים או לרשר יות ולעופים החובעים מכס כספים. ההוצאות יהיו נזר לות מהמצופה, אך יחברר שיש מקור נוסף שבו תוכל לו להיעזר. תוכנית הקשר רוח לנסיעה בארץ או ס חוצה לה מתעכבות. מי שמתחשק לנסוע בכל זאת, שיקח בחשבון ששום דבר לא יתנהל כ מחוכן. בראשון ובשני תהיו מפגישות רומנטיות.

ה-21 בחודש יהיה מעייף ועלול לסבך אתכם בחשבון בעבודה. כדאי שתימנעו מלערוך את עצמכם ב-מה שקורה. פגישות ש-נקבעו ל-22 לא יאז לפועל או שידרשו ל-פועל הערב. בעיות כספיות יסרידו וידאגו ו-ביאו אתכם לסכסוך עם בני-מישפחה או ש-תמים לעסק. כדאי לה-שוב על מקור-הכנסה נוסף על להתמחות ל-בקש הלוואה. פגישות עם ידידים ב-27 יכולות לאכזב. אל תצפו לעזרה מידידים.

אינם מרנישים טוב וזקוקים ליותר השנחה ומנוחה. חסמיש עד שבת תהיו חשופים בסיוח. אתם מרוכזים ועצובים בגלל היחסים עם שותפים או עם בריחם. אלה שותפים רים, מאשימים ונהגים ככם בחוסר-התחשבות. גם בעבודה אתם מוצאים את עצמכם מעורבים ב מאבקים סבלי שתהיה לכם השפעה או יכולה לשנות את המצב. כדאי שתצטרכו לוותר ולהסכים לחלק מבקשות השותפים או ב-הזוג. אחרת הם יפריעו לכם ויעצרו אתכם בפעילות היומיומית.

מאוד לא נוח במקום שבו אתם עובדים. משהו ינסה לפגוע בכם ב-21 בחודש. עניינו מלהגיב. עכשיו בוחנים את עבודתכם והתנהגותכם וחשוב ש-תוכיחו שאתם בסדר. העמדה שלכם אינה חזר קה ברגע זה. העבודה המוטלת עליכם כל-כך רבה שלא ברור איך תספיקו לסיימה בזמן. אולם כשמדובר באר-יות, הכל יתכן. אתם עובדים בחריצות וללא ליאות ועושים עבודה משובחת. הבריאות זקוקה לטיפול.

ידעה, מיכתב או קשר עם חז"ל יישמו אתכם ב-21 בחודש. למחרת תהיו עסוקים מאוד בענייני הקאריירה. כרגע לא ברור מה יהיה בעתיד. הכל נס צא במצב של קיפאון. לא תינו קצת ואז תוכלו ל-פועל, כדי להגיע למקום שבו אתם מעוניינים או אף להישאר במקומכם, שום סקבלים חיוק בית מכיר הוגו או מהורים. החטים שם הרבה יותר שקטים ונעימים. הדור הצעיר מעורר בעיות, ואחרם שונים בכך שמראים התעניינות ודאגה רבות מדי.

זהו אחד מהשבועות הקשים. מבחינה בריאותית לא טוב לכם. אתם נחלשים וזקוקים לביקורת. היחסים עם הסופחה אינם טובים. דיבורים מס, אחרים הנב מרגיזים אתכם. אתם לוקחים על עצמכם משימות לא נעימות ולא זוכים לעזרה או להערכה. בעבודה יש מי שמוסר לפעול נגדכם כדאי ש-תעמדו על המישמר ר חמור בלתי כל מה ש-דוע לכם. בתחום הרד מאנטי מאוד חשוב לשמור על סדריות. גם סבן הזוג מומלץ לשמור סיפסר סדרות. היהור.

ב-21 בחודש אתם עלולים להיקלע ל-הוצאות כספיות לא מתוכננות וגדולות מדי. נסו לדחות את ההוצאה. בריאותכם אינה טובה שוב. מתקרב מר-עד יום-ההולדת שלכם וההתקופה הקרובה מעיי-דה על חולשה וכוח-הת-נגדות חלש. קשה במ-קום העבודה ב-25 וב-26 בחודש. יסילו עלי-כם תפקידים קשים ו-לא מעניינים ולא תוכלו ל-סלר. עדיף לא לנהל עסקים או שותפויות עם בני-מישפחה. בתחום הרומאנטי: הנאה.

ידידים יבקרו בביטחם בשיש או בשבת, אך הבחנותיהם יהיו באוויר. אם תסתחמו את תחאכובו. תצטרכו לדאוג לאינטרסים שלכם ב-קוסידעבודה. קחו יוזמה. אל תרפו עד שתשיגו את רצונכם משום שנכשיו התקדמותכם תליה במא-מין ובנחישות שלכם. הר-צאות כספיות עדיין נבחרות מדי וינחיים אי-אפשר ל-עזור וסצבכם כרגע משמ קשה. אתם צריכים לחשב כל פרומה אחרי שהתרגלתם להיות בלי חשבון. מפלו כהירות בכל האביזרים החשמליים בבית.

צאתך ושובך לשלום

הנה נסע כבר. עוד נתגעגע עליו, על הסיביריאק הבלונדי הענק המכריז על עצמו שרם טאטארים, לאטבים, סיביריאקים ואפילו גרמנים זורם בעורקיו. עוד נתגעגע לשירה שאותה החזיר אל בימת התיאטרון. אל הקול העמוק, המרעים, הלחש, הרועד, המפתה, המרדים, הקורח, המצווה. "אני קורא לממשלתי: הגביר את המישמר על קיבורו של סטאלין, כדי שלא יוכל לצאת ממנו ולעולל לנו שוב את אשר עולל בעבר."

הפחד מן העריץ המת, שנטל מן המהפכה שבה השתתף את נישמתה, עוד חי בו, חי בשיריו, חי בזכרונותיו, חי כמעט בכל אנקדוטה שהוא מספר. בשבילו, בשביל ייבגני ייבטושנקו, שגורש לפני 30 שנה ויותר מן המכון שבו למד סיפרות על שהגן על סיפרו של רורניצב, לא על הלחם לבדו. האפשרות שסטאלין רק מעמיד פני מת כדי לתכנן עוד איזו מזימת רצח חרשה, נתעבת מקדמותיה, היא ריאליזם. אתה שומע, ובשרך מצטמרר. ראו מה עשה עריץ זה לעם שלם, לבחירי יוצריו. מה הוא עוד מוסיף לעשות להם אחרי מותו, מתוך קיבורו.

אצלנו קיבלנו אותו, את המשורר, בהתלהבות בלי גבול, בהפניית עורף, בשאלות טורדניות ביחס לעברו, במילחמת הכל בכל בשאלה "מי נתן את ההוראה" (וכן או שישל, צמח או התנועה לירידות, ואולי מרקיש הצעיר שמעבר לנטייה לעסקנות מיפלגתית ופולגנית עוד לא גילינו אצלו שום כישורים יוצאי־דופן).

מה לא טענו הטוענים ומה לא הטיחו בפניו. את כל החשבון עם המארכסיזם־לניניזם ביקשו לערוך עם האורח בן ה־55. הוא הסתייג מסטאלין. עכשיו ררשו שיסתייג גם מלנין. למה לא... את חטא היותו חבר קומסומול בנעוריו זכרו לו. וזכרו איזו אשה שמנה שעזרה לו בעימקי הזמן: אפילו את זאת שהיתה חולת קצרת (באשמתו?). גם את העובדה שאינו נושא כרטיס חבר במפלגה הקומוניסטית דרשו לגנותו.

ובעבר השני — זרי פרחים וראשי שיבה בדמעות ומכתבים לקחת לשם ועלילות חיים על פיתקי נייז וראשי ממשלות ושרים במיסדרונות והרבה אהבה שאינה תלויה בדבר, בעיקר מיוצאי ארצו שלו, לא דווקא מעמיתיו הסופרים והמשוררים. וגם זה כצפוי.

אלה האחרונים שקלו בעיקר מה עוד ניתן להוציא ממנו. את "באבי יאר" הנפלא כבר נתן. עכשיו אולי איזו מישלחת קטנה מטעם אגודת הסופרים; ואולי כמה תרגומים לרוסית, נאמר איזו אנתולוגיה קטנה של אג"ש?

אתה שומע אותו קורא את שיריו שהם במיטבם על הבימה, בעל פה ובקולו המהפנט שלו — מסורת רוסית גדולה שמימי מאיאקובסקי ואלכסנדר פן ועד ימי נכדם המחונן — וכל ההילולה שמסביב, הפגנת האהבה ההופכת בקלות כזאת לסערת רגשות פגועים, נמוגה. לא, שום משורר שהוא רק איש חסי־ציבור עוד לא נראה, עוד לא נשמע כך מעולם. לא, הוא בהחלט לא חייב להיות לטעמם של כולנו ויש משורר שהוא לטעם כולנו, צורת הקריאה שלו אינה חייבת להיות מקובלת על אלה האמנים על מסורת אחרת. אולי הוא באמת קצר קצת יותר מרי הצלחה בינלאומית לטעמנו...

אבל מי שהיה נכון להשעות לשעה שיקולים נכבדים ממין זה למראה הכוכב האחד המעז וממלא את כל חלל הבימה בקולו, בגופו, במחאותיו ובמילותיו, ידע שהאורח עשה למענו מה שידנו שלנו קצרה מלעשות, מה שרק משורר גדול כמותו מסוגל לחולל. הוא החזיר לשירה, גם זו שלנו. העברית. מקצת מכבדה השפוך, המחולל, הרמוס בראש חוצות, בעיתונים ובמקומונים עלובים. הוא החזיר למילה הפואטית משהו מן ההדרה וכוח־המחש שאבר לה, ולערב המשוררים החזיר את הקהל שנמלט ממנו ומשיממונו לפני שנים לטובתם של "אלילים" לבנות ה־12 ו"מאשינות" מצוירות בסניתיסיוריים.

בביטוי עברי נאה: הוא החזיר עטרה ליושנה, הסיביריאק הבלונדי הגאה הזה היודע להשמיע גם רברים מרים כלענה או חרים ממשוננים כסנפרייזי של אותו רג סיביר, הירוש, שעליו סיפר לשומעיו. ועל כך, על אותה עטרה שחזרה ליושנה, ולוא רק לזמן קצר, שלוחה לו תורתנו. על כך נזכור לו את חסר ביקורנו הקצר אצלנו ימים רבים. ועל כך נעשה כל שביכולתנו שישוב. לא, לא למענו. למענו.

נתן זך

אדיר כהן

מודעות פוליטית וחברתית בספרות הילדים הישראלית

לא אובד האמין כי האלוהים שלח לעולם אנשים מעטים הקושרים דורכות במופיהם ומוכנים לרכוב על כל השאר ומיליוני בני־אדם חבובי אופכים ורסן בפיהם הכופפים את נבם והם מוכנים שירכבו עליהם.

יצאירד האמבולדט

בימים אלה יצא לאור (בהוצאת אה) ספר רב של אדיר כהן, תמורות בספרות ילדים, העוסק במיניון נושאים, החל בזה המשמש כותרת למאמרו של הפרופ' כהן, ראש החוג לחינוך וראש המרכז לספרות ילדים של אוניברסיטת חיפה, ועד לעיונים מקוריים וחדשניים בסיפורי ילדים המזהירים מפני סכנת ההתקרנות ואידיאולוגיות גזעניות בנוסח תורת "הגזע העליון" או, להיפך, מטפחים את פולחן האדמה, המדינה והנא אמונת העיוות שלשליט, פרקים מיוחדים מוקדשים לספרות הילדים על השואה ול"השפעתה של הטלוויזיה על הצופים הצעירי והסכנות הכרוכות בכך".

סיפרו של אדיר כהן, פרי מחקר יסודי וממושך, הוא ספר חשוב באווירה השוררת כיום בישראל ומדור זה ממליץ למחנכים, אנשי־חינוך ואף סופרי־ילדים לעיין בו ול"הסיק את המסקנות המתבקשות".

לפני כשנה הסתיים מחקר שנערך על־ידי מסיגרת הקתדרה לחינוך ולחברה והמרכז לספרות ילדים באוניברסיטת חיפה. המחקר התייחס הן לספרות הילדים העברית המקורית והן לזו המסווגת לעברית משפות זרות ומהווה חלק חשוב בקריאתו של הילד, ולפיכך ניתן להניח שהיא מצטרפת לכוחות המשפיעים עליו בחינוכו ובעיצוב דמות עולמו והשקפותיו. במחקר נבדקו 500 ספרים שראו אור בישראל

לילה לילה, לילה — אש תאכל חציר וקש, אסור, אסור להתיאש, מחר נתחיל מחדש.

בשנות ה־30 וה־40 תופס החינוך הלאומי מקום מרכזי בספרות הילדים העברית, ושירי העי־רש מטפחים תחושת ייעוד, צו להיחלצות למען החברה והיערים הלאומיים. כך שרה האם לילדה במילותיו של שאול טשרניחובסקי:

על הירדן ובשרון
שם ערבים חונים,
לנו זאת הארץ תהיה:
גם אתה בפונים:

ויום יקומו נושא־ידגל,
אל תמעלה מעל:
אל מחנה בגיבורים —
כי שימשנו עיל:

את בשורת המאבק בשממה, השמירה על הקי־יים, המילחמה בפורעים הערבים נושאים טורי־שירו של אלתרמן:

אופל בהר הגלבוע,
סוס דוהר מצל אל צל.
קול זעקה עף גבוה
משדות עמק יזרעאל
מי ירה ומי זה שם נפל
בין בית־אלפא ונהלל:

אל אלה מצטרפים, מאוחר יותר, חרוזיו של יחיאל מוהר (המשורר יחיאל מר) השר "שיר־ערש נגבי" ובו הוא מתאר את החריש בחסות הלילה, מפחד האויב האורב לחורשים:

הן יחרשו בשדות המשק,
למה לו אקרה וסטן?
— אין חריש עמוק בלי נשק —
נומה, בן, נומה, בן.

שובנים זב דם

דוגמות ספורות אלה מרגימות יפה את הת־פישת השלטת בספרות הילדים בשנות ה־40 עד שנות ה־60, תפישת הפונה אל הילד ברוח ערכי חברת המבוגרים, מרגישה את מחויבות היחיד למפעל הקולקטיבי, חדרוה ריגשה של סיסמות, מעוררת להערצת גיבורים ומצטיינת בהיעדר כל ביקורתיות — פוליטית, חברתית ואחרת.

אשר לספרות הילדים המתורגמת — זו עומ־דת כולה כסימן השפעתו והשראתו של הרב של דה אמיצ'יס האיטלקי, שהיה פופולרי ביותר באותן שנים. הספר הדור התפעלות ממעשי גבור־רה, מסירות־נפש ונכונות להקרבת החיים למען המולדת. איש אינו מתהלחל למראה גופת הילד הלומבארדי הקטן המוטלת בעשב כשהיא עטופה ברגל האיטלקי — "כאילו שמח על שמסר נפשו לשיחרור לומבארדיה שלו מעול זרים". כך גם נופל הרוג המוחפף הקטן משרדניה, גיבורו של סיפור אחר פרי־עטו של אותו סופר, המוזהו גם הוא חלק ממספר הקורבנות הרב והעצום הנתבע על־ידי המולדת על המיזבח שלה. הכל אחווי התרגשות למישמע השבועה הקדושה של הנער למולדת: "אני נשבע שאשרת אותך, ככל שאינתי לך, כשיכלי, ככוח ורועותי, בליבי, בענותנות ובעזר, ואם יבוא יום ואצטרך להקריב למענך את דמי ואת נפשי, אקריב את דמי ואמות, ובשעת מותי אשא את שמך על שפתי ואשלח את נשקתי האחרונה אל עבר ריגלך עטור הברכה". מעניין כמה חיללים בצבאו של מוסוליני, הדור־צ'ה "אבי" המולדת, נפלו בשדות־הקטל השונים של מילחמת־העולם השניה כשזכר סיפורו של אמיצ'יס בליבם...

כך או כך, בשנות ה־30 וה־40 הישראליות אין איש מודע או קורא תיגר על כך שספר הקריאה המומלץ ביותר על־ידי מורים ומחנכים הוא ספר שובניסטי זב דם, נושא סיסמות פטריסיות חרו־רות שינאל ל"אויב", החוגג את חג הקורבן למולך המדינה הניאות ברצון לקבל קורבנות לילדים.

אס'חורגת טובה

אם נבחר, לעומת זאת, את שנות ה־70 וה־80, נגלה תמורות מהותיות ברוחה של ספרות הילדים הנכתבת בשנים אלה. הכוללת שבהן היא החשי־בות המיוחסת עתה לילד עצמו כיחיד, וכן תזוותו לעבר מרכז הסיפור. בעת ובעונה אחת, ניכרת ירידה משמעותית בתפישת ספרות הילדים כנו־

שאת ערכים של חברת המבוגרים וכמי שעיקר ייעודה הוא לשרת אידיאולוגיה לאומית. ההתמקדות ביחיד ובעולמו מגיעה לעיתים עד כדי קריאה לאגוצנטריות מובהקת. סופרי שנות ה־70 וה־80 מבקשים גם לסייע לילד בהתמו־דרותו עם בעיות ספציפיות ואופייניות לחברה שבה הוא חי ואשר עימן הוא עשוי למצוא עצמו מתעמת. בקרוב ל־39 אחוזים מן היצירות שנבדקו מצאנו עיסוק בנושאים כגון גירושין, הצורך להתמודד עם המוות, בעייתיותן של מישפחות חר־הוריות, חריגות למיניהן, קשיי הסתגלות

איור לבוב ז'רגל, מאת ויקטור הוגו

לתנאים, התמודדות על מקום במישפחה, בחברה וכו'.

אפילו לשירי הערש בני ימינו חדרת הבעי־יתות העכשוויות. כך מרדמה נעמי שמר את היר־לדים בזמרה להם בשיר מדהים:

נומי, נומי, בת, חלונות כבר האפילו
ובמישפחה המצב בלתי רגיל הוא.
הבה נתפלל בעת ההשכבה
שאבא'לה יביא לך אס'חורגת טובה

נומי, נומי, בת, במהרה אותך נשים
בבן־שמן או בהדסים.
שמה ילמדו אותך חשבון והנדסה
ושאסור לעשות כמו שאבא'לה עשה....

ואילו עמוס אטינגר שר שיר ערב לאבא....

שקט, שקט, אבא נח.
אתה עובר קשה כל־כך:
יוס־יום לעבוד שוב תשכימה,
כל ערב צרות שוב מאמא.

אבא, אבא, עיניים עצום.
סילקתי את אמא החוצה היום.
כבר לא תשמע איך קוראת היא לאמור:
יש לנו אבא מופרע וחמור....

אין תשובה אחת

עם התגברות הגישה האינדיבידואליסטית מס־תמנת גם עלייה גוברת והולכת בטיפוח ביקור־תיותו העצמאית של הילד, ראייתו המפוכחת וני־טולת האשליות את השליטון והשררה ומודעותו לזכותו להציב שאלות לשליטון ולא לציית לכל פקודה ציות עיוור. ב־29 אחוזים מן היצירות הנבדקות נתגלו תפישות ועמדות מעין אלה. דוגמה מעולה לתפישת החידשה מצאנו בסיפור של בנימין תמוז הספר "שן ארבע פעמים ביום". במבוא לספר כותב מי שהיה שנים רבות עורכו של עיתון הילדים הארץ שלנו: "גרמה לי, שכ־אשר תסיימו לקרוא בספר זה, יהיו הרבה עניינים פחות ברורים לכם, ומיספר השאלות יהיה כפול ממיספר התשובות. זהו, בעצם, עניינו של סיפור־רנו: לשאול שאלות, ולהיות מספיק חכם כדי לדעת שאין להן תשובה אחת, אלא לפחות שתיים, ושתיהן מפוקפקות".

וכך מעז בנימין תמוז לספר לילדים על פרד־ספור הומאניטאס (השם סימלי כמובן), שנכלא כידי השליטונות בבית־כלא משום שכתב על ער־כי הומאניזם ואנושיות והטיפח לשיויון בין כל בני־האדם. מסכיר הסופר: "כאשר הצבא יוצא למילחמותיה של הממשלה, מסבירים לחיילים כי האויב הוא רשע, טיפש וחורש מומות, ויש להש־מירו ומכות ההסתה האות החיילים מתמלאים

זעם ויוצאים להרוג באויב. אבל אם יקראו הכל בספרו של פרופסור הומאניטאס, יידעו ויבינו, כי כל בנייהאדם שווים; ואם יבינו זאת, לא ייצא איש למילחמה. ואם לא היו מילחמות בעולם, יתברר כי הצבא וכלייהנשק הם עניין מיותר. ואם הם מיותרים, גם הפוליטיקאים מיותרים. ואז יתברר כי המדינה זקוקה רק לשלושה סוגי אנשים: עובד, חושבים ואמנים. העובדים יהיו מייצרים מה שנחוצ לאדם לצרכיו; החושבים יהיו מצייעים הס' ברים לחירות היפות של החיים; והאמנים יהיו מעדנים את נפש האדם ומביאים אותו לירי הנאה, אהבה והתפעלות. ומפני כל השיקולים הללו נכ' לא הפרופסור הומאניטאס נבית האסורים הזה."

המלך בכספת

רבים מסיפרי הילדים שנבחנו נתגלה רצון לחנך לראייה ביקורתית של הדברים, החל בגיל הרך. רצון זה מסתמך בדברך עם ניסיון לצאת כנגד הפאטוס הרגשי והריגוש החוגג המלווה כל עשייה, כאילו היה ערך לעשייה-לשמה. בהקשר זה די אם נזכיר את סיפורם של יהודה אטלס ודני קרמן — לראות איך. המחנך ליצי' רתיות ומטפח את הראייה הביקורתית: סיפרו של האמן פאול קור — סיפור הונן, חיבור סיפורתי ציורי קורע אשליות המבקש להביא את קוראיו לידי מודעות לקיומו המתמיד של הנז בקירבנו; סיפורם של יוסי אבולעפיה ואפרים סידון — מעלה קרחות. הפותח פתח נרחב להתמודדות עם הקונפוזרמים.

המיתוס של המלכות ותחליפיה בצורות ה' שילטון השונות, החינוך להכרה ולשינוע שאי אפשר לחברה בלי מלך ושליטים למיניהם, האי מונה בהכרחיות השילטון ובצורך להשיגם לו גם כאשר הוא מעוות ומקריב איז אדם על מיוזבה שיגיונותיו — כל אלה מותקפים במיספר גרל והולך של סיפרי ילדים כשקרים מוסכמים המ' סוכנים להתפתחותו ההופשית של הילד בפרט

שבועון עברי מצויר לבני הנעורים, ורשה 1911

והמין האנושי בכלל. יותר ויותר כותבים מעוים להציג את החינוך לציותנות ולמישמעת כפרי קשר בלתיאנושי של מימסדים בכל רחבי תבל המבקשים להשאיר את תניניהם במצב של בערות וטימטוס.

די אם נזכיר בהקשר זה את סיפורו של יוסי אלפי — המלך הנך ל'שון, ספר המעז להביע את הדיעה הבלתימקובלת בסיפורת ילדים בדבר מיתרותיו של המלך הפועל רק לטובתהוהוא וא' שר מעשיו מעשי עוול. מסקנה: כרי לשמור את מלכם בכספת / מוכן כל אורח לשלם גם תוספת. גישות מעין אלה מאפיינות גם רבים מן הס' פרים המתורגמים המוצעים לילדים ולחוריהם בשנים האחרונות. כך סיפרה של קריסטינה נס' סלינגר, שתורגם מגרמנית בידי נירה צפריר — מצפצפים על המלך מלפפון.

גם ספר זה עוסק במלכות המשעבדת את האדם לא רק שיעבור חיצוני אלא גם פנימי. לפנינו ניסיון להדמייתיוציה של היבט השילטון, השררה, למען פיתוחה של ראייה ביקורתית נועזת. ראי' שית' של זו האחרונה בשיחה שבה מסבירה אמא: "למלך יש חשיבות הרבה יותר גדולה מאשר לאי נשים רגילים. בגלל זה הוא אומר. אנחנו' במקום אנ' ואנשים אומרים לו. אתם' במקום. אתה'! הסופרת מסיפה שהילדה, גיבורת הספר, מרטינה, "המשיכה לא להבינ' עד שהסבא מספק את ה' הסבר לצורת הריבוי החריגה של המלך: "מפני שהוא (המלך) מטומטם!"

והי' נקודתמוצא של סיפור שהוא, בעיקרו, מאבק עם צלם המלכות שבקירבנו וניסיון לשחרר את בנהחירות שבתוכנו לחירות שמפניה הוא מתירא, מתירא עד כדי כך שהוא נכון להגיש אותה שי לאלה שישחררו אותו מאחריותו האי' שתי.

כאן יש להזכיר את תרגומו המחדש של אורי אורלב לשני ספריו המעולים של יאנוש קורצ'אק, המחנך הידוע שניספה בשואה: המלך מתאי' ה'

ראשון והמלך מתאי' בא' השומס. בשניים אלה רקם קורצ'אק המופלא את האוטופיה החינוכית שלו על העברת רסן השילטון לירי הילד. כאן גם נבחנו, ברוח ביקורתית בולטת, כל ההיבטים של שילטון ומילחמה, דמוקרטיה וחירות.

תרומה ראשונה במעלה לקו זה של טיפוח הראייה הביקורתית והמודעות הפוליטית מהווים עיבודיו של אפרים סידון לאגדותיו המפורות של האנס כריסטיאן אנדרסן, בינ' המלך החדשים, הנוס'ה על העדשה והצל. לעניינינו די אם נזכיר את ה"צל" המושחת המדבר את הפילוסוף, עוסק בסטיסה, מתחנן במישפחת המלוכה וסופו שהוא מביא לתלייתו של המלומד. סידון הולך כאן בעיקבות אנדרסן, נאמן לרוח השקפותיו של הסופר, ועם זאת הוא מצליח, בסיגנונו הסאטירי הנוקב, לפקוח את עיני הילדים להרבה מן ה' נמשלים האצורים באגדות, ובדרך זו לחדר את רגישותם החברתית, המוסרית והפוליטית.

המצלפות בשוט הלעג והסאטירה לא ניצלת גם הקהילה האקדמית, על מלומדיה וחוקריה ה' משתכרים ממחקריהם, המפרסמים זה את זה וחדר גמים את תגליותיהם מעורות מהרמים הרחק מזירת המאבק העיקרי של החיים. כל זה בסיפרו המקסים של טומי אונגרר — החיה המופלאה של סטיה ראסין.

ראש העיר, חן לשיר

באותו קו של פקחת עיניים מצוי גם תרגומו החדש של ספר הילדים של מארק טוויין — טיבין נ'דארד המיסכן (תירגם אברהם יבין), ספר המחנך לראייה בהירה ומפוכחת של העולם באמצעות ההומור הטוויני המעודן.

פיגעי הביורוקרטיה, המאבקים הדמוקרא' טיים, הבחירות על תופעותיהן המבישות כגון סחית קולות — כל אלה מופיעים בכמה מהס' פרים שבדקנו. דוגמה אחת: סיפורם של אורי אור' לב ויפתח אלון, ראש העיר, חן לשיר.

השואה האקולוגית המאיימת על המין האנושי, חלקנו שלנו ביוהם הסביבה שבה אנו חיים וה' יותנו גדולי המשחיתים של עולמנו משמשים נר שא מרכיב בספר אחר פרי עטם של שני היוצרים הישראליים הנוכחים — המבול השחור. על כוחה האימנטי של שטיפת'המות, האיני

מעשיות לתינוקות, 1928, ניו יורק

דוקטרינאציה וסכנת ההתקרנות המקננת בה כנגיף כותב מורטון רו ססיפרו הנל תורגם לעב' רית בידי גיא עופר. כאן מסופר כיצד, תוך תקופה קצרה, הופכת ביתה של בני טובים לקבוצת קב' אים מצדיעים ומשמיעים קריאות קצובות, מקור' נפים ללא תקנה, הפועלים ומתנהגים כחבורת נאצים צעירים לכל דבר.

אחר הספרים החשובים בתחום זה של המיל' חמה בשטיפת'המות, בכפייה החיצונית, בעריצות המשתלטת על רוח ועל חי'י, הוא סיפורו של ג'ון כריסטופר — התלת'דג'ל'ים, שתורגם באחרונה לעברית בידי דורית לגרס.

הזכות לומר לא

בכמה ספרים מבקשים הכותבים להתמודד עם השאלה שהיתה לשאלת'השאלות בימינו, במיוחד לאחר מילחמת'העולם השנייה: האמנם חייב האד' רק להשתק את קול מצפנו, ולוא רק לזמן קצר, כדי לעמוד בתביעות הרוב או המחוקק. במילים אחרות: האם על היחיד להיות שותף למעשי'עוול שנגזרו בידי השילטון? האם יש לו זכות לסרב?

הבוחן את ספרות הילדים המודרנית למד כי יותר ויותר השקפות דריקאליות חודרות לתוכה. יותר ויותר סופרי ילדים ממחישים לקוראיהם הצעירים כי בהשלמתנו עם מעשי העוול, אפילו הם נעשים כביכול לטובתה של המדינה, לא זה כלבר שאנחנו נעשים שותפים לעוול, אלא שרעה נוראה לא'פחות פוקדת אותנו: לאט'לאט אנחנו מתחילים לפתח רצינאליציה, תורה שלמה של הצדקת מעשינו. בכך טמונה הסכנה האמיתית אשר כנגדה על אנשי חינוך ורות, סופרי ילדים כסופרים ומחנכים אחרים, לצאת. שכן כאן מת'

איור לקרסוליה מאת ציפי שחרור

רחש תהליך התאפסותו והירדרדותו המוסרית מבפנים, בהשתתפותו הפעילה שלנו. מכאן הדרישה הנחרצת המופנית אל האדם, כי ברגע שבו ידרש להיות שלוחו ועושהדברו של העוול, ברגע שהוא מתבקש להחריש נוכח מעשי הוועיה או האלימות הנעשים לזולת, נוכח תופ' עות של ריכוזי ושל עושק, על האדם לסרב לשתף פעולה עם המעוול, לסרב למלא פקודה, להפר אפילו את החוק העומד בניגוד למצפון האנושי. במספר הולך ומתרבה של ספרים עולה כבר השאלה, שלפני 20 שנה היתה בכחינת טאבו, כאשר ל'זכות הסירוב' של היחיד, ואולי אפילו חובת הסירוב, זכות המרד וההפיכה.

בספרות הילדים הישראלית נגלה את עיק' כותיה של שאלה זו, על כל חומר הנפץ החברתי שהיא אוצרת, בספרים כגון עלילות פרדיננד פד הצור בקיצור של אפרים סידון, סיפור המסתיים במרד העם נגד המלך וגירושו לאי בודד; קלמר הכוכוב' של נורית יובל ועמירב רביב, המעלה את זכות השאלה והביקורת, מעודד ספקנות ובי' חיתנם מחרש של מושגים כגון אוזרות טובה.

סטיראוטיפים לאומיים

שורה שלמה של ספרים עוסקת בהתמודדות עם הסטיראוטיפים הלאומיים והצורך ללחום בדהומינאציה שסטיראוטיפים אלה מטפחים. נזכיר בהקשר זה את סיפרה של דניאלה כרמי, הפיצוץ ברחוב אהלן, שעורר סערה בארץ מפני שהעז לקרוע את מערכת הסטיראוטיפים שאנו מפזצים באמתלה של "חינוך לאומי" ו'אהבת יש' ראל.

תקצר היריעה מלמנות את מגוון התחומים שבהם נגע מחקרנו. נסתפק בכך שנזכיר כמה מהם בראשי פרקים:

א. בספרות הילדים שלנו קיימת לפי שעה מודעות מעטה מאוד לעולם העדות של ישראל, למעשה הקליטה החברתית שמעבר למליצות ול' סיסמות המקובלות (רק כתישעה אחחים מן הס' פרים נגעו בבעיות אלה). דווקא משום כך ראוי לציין שלושה מהספרים שתרמו תרומה חשובה בתחום זה: סמי מיכאל — פחונים וחלומות: דורית אורג — אל מקום חדש; יוסי אלפי — זה אני יוסף הבן של המכובל. יצויין כי לפחות שניים מבין שלושת מחברי הספרים הם עצמם בניה של "ישראל השניה", כפי שקראה פעם.

ב. אין כמעט שום טיפול בנושא המפצל את החברה הישראלית: יחסי דתיים וחילוניים. ג. ניכר עיסוק דל וסטיראוטיפי למדי בנוש' אים הקשורים בחברה הקיבוצית ובחי' הקיבוץ שכמעט לא זכו בספרות הילדים שלנו לביטוי מעמיק ותלת'ממדי (רק כשלושה אחחים של הס' פרים במידגם ניסו לתת ביטוי של ממש לנושא חשוב זה).

ד. סיפרי ילדים מעטים מאוד עוסקים בהיסטוריה היהודית, החל בימי המיקרא וכלה במאה ה'19 (רק שישה אחחים מן הספרים במיד' לעומת זאת עוסק חלק גדול של הספרים

בנושאים כגון התחיה הלאומית, הציונות, שנות המאבק על הקמת המדינה, החלוציות, מילחמות ישראל וכדומה. בתחומים אלה מפגינות רק מע' טות מהיצירות ראייה ביקורתית ובוגרת. הגישה היא עדיין ריגושית'אופורית והיחד עדיין משור עבר לחלוטין לתיפקוד החברתי כ'בוגר במ' כונה". ואולם, דווקא כאן מתייחדות כמה מהי' ציירות החשובות ביותר בספרות הילדים היש' ראלית, כמו סיפריהם של דבורה עומר, יהואש כיבר, ישראל לרמן, עורד בצר ואחרים.

מחזות

המחקר כחן גם את המחזות שנכתבו לילדים ואיבחנו גם בהם אותם מאפיינים וסימנייהכיר המ' ייחדים את שאר ענפיה של ספרות הילדים. יש עניין להדגיש כי המחזות שזכו השנה במקומות הראשונים בפסטיבל התיאטרון לילדים בחיפה היו תרורים ברוח זו.

כך מחזהו של שי שורץ, הסוד מן הבאר. מע' לה את סיפורה של ממלכה מבודדת בלב מידבר אכזרי ששלוות חייה מופרת עם חירותה של רוח רעה של חמדות ותאוות ממון החושפת דרון של שליטים, שילטון אדם באדם לרע לו, ניצולם של בני העם והשתתקות הגדלה והולכת. וזאת עד להתפכחות, כאשר הנסיך והזקן שבמחזה מתאי' חדים ויוצאים להצלת הממלכה, שהיא גם גאולת האדם והשיבה לערכים הומאניים.

ברוח זו נכתב גם המחזה מסע הדוד מקס גיל הראבן על פי חנוך לוין. כאן עובד הדוד מקס המוקיון את הקירקס שבו הופיע על מנת להתודע אל קירקס החיים שבחוץ. עתה מתגלים לו תה' פכות שילטון ומאבקייכות, מוראות המילחמה, ההרס והחורבן שבנייארם מביאים על ראש עצמם. מהריסות העיר היפה שסיפרייתה חרבה, שמר סיאונה נסגרו, שתרבותה גועה, שאנשיה נדרסו בגלגלי מכונת המילחמה, יוצא מקס לבקש את האשמים בחצר המלכות, בקסרקטיני הצבא ובי' השפיות, כשלעתעוטי השילטון ויצורים הרעים של השליטים נמצאת בימה הולמת יותר מבימת החיים: זירת הקירקס.

ערכנו את מחקרנו על רקע השינוע העמוק בחינוכיותה של הספרות ובמקומה החשוב לנוכח כוחות הדהומינאציה הגוברים והולכים בחברה המודרנית בכלל ובישראל בפרט.

רחם אלטרנטיבי

בראיון שנתן עם הופעת סיפרו, אמר הפ' רוב' כהן: "אני מתעניין בספרות ילדים, כי

איור לוולפיניה מומי בלוס, מאת נורית זרחי-כהן

אני רואה את הילדות כתקופה הפורמאטי' בית, המעצבת, בחיי האדם, תקופה שבה מתרחשים תהליכים המשמעותיים ביותר. אם אנחנו מגיעים אל הילד האחר-כך, כבר איחרנו כמחיכות רכבות. ועוד אמר באותו ראיון: "בכולנו יש גע' גועים לרחם האם, אבל אי'אפשר לחזור לשם. הרב ש"ך והרבי מלובוביץ' מניסים ליי' צור את האשליה שיש להם רחם אלטר' נטיבי בשבילנו, אבל גם להם אין שום תרופה לחולי האדם המודרני. יש סופרים ומבקרים שהגיעו למסקנה שגם ספרות זמ' ננו עצרה מלכת ואין בכוחה לתרום עוד לגאולת האדם; שלהי נגרפת עם הזמן וה' מקום במקום להתייצב מולכ. לפעמים אני מאמין שישיעות הספרות, הספרות למבור גרים', תבוא אף היא מהסיפורת לילדים."

(המשך מעמוד 21)

מבלבלת. פורטניית מבפנים, ומקרינה סכס בלי כיסוי כלפיחור.

בחור'ל מתלבשים באופן פחות דרמטי ומגרה, אבל עושים הרבה יותר.

אין בארץ איפה לעשות אהבה. חדרהשינה חסר-טעם ותיקרה לא-אקוסטית, המעבירה את כל הקולות ישר לחדר של הילדים.

לאנשים שמפתחים לנסות מין אחר אני מציעה לנסוע לאילת. אם הבעל פוחד מהטעם של הדגנוג, אני מציעה לו לטפס קצת שמפניה על אשתו, וכך להתגבר על הפחד.

מי סכסי, לדעתה? מאיר שטרית? וג'די עוד ממשיכה לדבר על תנור חות וסיפורים מעניינים, שהיו לה, ואין היא מציעה לכתב "לעשות את זה" עם אשה בת 35. זהו הגיל שבו מתעורר החשק המיני אצל נשים, והן מחפשות אהבה ורגש. מדברת עוד על דברים שאמרו לפניה, ודברים שהיא מחשבת, ושוב מעלה סומק קל של מבוכה על פני היושב מולה, וכאילו לא רוצה להגיע לנושא האישי כל כך שלה, הכאב.

אומרים על הסנדלר שהוא תמיד הולך יחף, ויותר יחף מג'די קשה לה יות. היא אינה מנסה להסתיר: "רווקא אני, שמדברת על סכס, ישנה לבר בלי-לה".

גרופה הרבה-הרבה שנים. הילדים גרים עם האבא בקיבוץ צפוני. החברות שלהם באות אליה לייעוץ מיני.

יש לה חבר צעיר, בן 31, מוסכניק, קיבוצניק, מעין אביר-חלומות של אשה בת 46. אבל שנינו יודעים שאין לזה שום סיכוי. את רחמי כרתו לפני שנתיים, ויורם רוצה להקים מישפחה. ג'די אומרת שהוא מאהב מושלם. מכיר אותה ויודע בדיוק שחיבוק זה התנוחה הכי אינטימית שלה. לרגע היא משילה את שיריון-הפלדה של הפ-רובוקסיות, ונותנת משוה מעצמה. בארץ אף פעם לא ידעו איך לאכול אותה. לפני 20 שנה אמרה שאפשר להקפיד לחם וחלב, והסתכלו בה במבט משונה. וכשריברה על סכס אנאלי, אמר לה אורולוג שזו סטייה מינית.

זונה עם

דיפלומה

ב שכונה בקריות החזיקו אותה על תקן של "זונה עם דיפלומה". לא דיברו איתה, פחדו מקשר, לא הבינו מה זה סכסולוגית. עכשיו כבר יודעים מה זה, אבל ג'די כן עדיין טובה רק להרצאות. שם תמיד נהנים מהווירי טואוויזן שלה על הבמה, מחושד ההומור הרק ומהצלפות הלשון. אבל קשה לה להיזכר מתי בפעם האחרונה הזמינו אותה לשבת על כוס-קפה. סתם ככה בשביל לדרב. העיסוק הכפיתי שלה בסכס גרם לחרם לא פורמלי.

ג'די מסרבת להצטלם. צילומים קורמים הבאו עליה מטר של שיחות פורנוגרפיות, וחוזי מזה היא חרוקה מלהיות חולת-פירסום. היא לא רוצה שיריעו שג'די, העוזרת לנכים בכל יום, היא ג'די הסכסולוגית.

מניסיון אני יודעת שזה רע. הש-כנים שוב יתחילו לעשות לי בעיות. ובכלל, אני רוצה שיכירו אותי. אינני חובתת ספר, בגלל אותה הסיבה. להרצאות באים אנשים שפניהם אני מוכנה להופיע, אבל זה בהחלט לא כולל את כל עסי-ישראל.

הלבב הזה, הבידור מכולם, עושה משוה לבב, ופתאום ג'די גם מדברת הרבה יותר בשקט. אולי גם דימעה קטנה מסתמנת בקצה העין. כדי להתגבר על התיסכול שכ-ריתת-הרחם, היא עברה את הקורס לשפר אישיות I AM. מנסה למצות עצמה, או את החלק החסר שבחסידי-אישות, ררך ספורט והתנדר-בות. כסף היא עושה מכתובת פרי-יקטים מחררים.

יורם והיא מקווים שבאחד הימים תמצא גבר קבוע. היא מאמינה ששנים, כמו גברים, איכות לאונן, כדי לא להתנוון.

האם רימה "בנק ישראל" את ועדת-ביסקי? מה ידענה גליה?

שרהאוצר, שבה השתתפו נגיד בנק ישראל, משה מנדלבאום, גליה מאור, המפקח על ההון יהודה דרורי, החשב אריה שר והממונה-על-התקציבים יע קב גדיש.

בישיבה נאמר כי דנים בה חלטה שהתקבלה יום קודם לכן, להפקיד פיקדון ב"בנק צפון אמריקה" כדי שהבנק יקלוט היצעים של בעלי-מניות ממעם הציבור.

עוד נאמר בישיבה כי מכיוון שרוב מניות-הבנק הן בידו בעליו, הם לא רוצים להצטרף להסדרה-מניות, אבל רוצים פיתרון לבעיית הירידה במחיר מני-יותיהם, אשר עלולה להביא לתביעות מטעם הציבור. היא הוזמנה לישיבה ל-

(היא עצמה נידונה על חלקה במפולת הבנק למאסר של חמש שנים) סיפרה כיצד ריווחה לבנק ישראל על הוויסות: הפניות של בנק ישראל לא היו נוק שות בעניין.

"אם תגידו שאתם לא מורידים, אז אנחנו נעצום את ה-עניינים. משהו כזה."

השוטט: "מי אמר את זה?" **מונסה:** "היתה פגישה אחת, שאני הייתי, ונרמה לי שהיתה זו גליה מאור, אני לא זוכרת, או מירי. אני באמת לא זוכרת. שאמרו. אז אתם לא מווסטים? לא, אנחנו לא מווסטים. בסדר."

מונסה המשיכה וסיפרה על הנפקה שהבנק תכנן כדי למנוע ויסות. "אז אני יושבתי עם ואהל, שהיתה אז סגנית-

הלוואה עליידי נותניהם, ובכך גנב את כספי הלוואה האמורה.

הפרשה החלה מייד לאחר שנחתם הסדר מניות-הבנקים, באוקטובר 1983. בנק צפון אמריקה סירב להצטרף לה-סדר, מכיוון שיותר מ-80% ממניותיו היו בידו בעלי-הבנק. לפי הסדר מניות-הבנקים, לא כלל ההסדר מניות שהיו בידו בעלי-הבנק. אלה, וכניהם מיש פחות ידועות ועשירות כמו ג'ו נאצר (בעל הבנק הבינלאומי כיום) והאחים נקאש (נ'ורדאש) החלו מפעילים לה-צים צפון גורמים בשלטון כדי לפתור את הבעיה.

מי שהיה אז שרה-כלכלה, יעקב מרדור, העיד במישפט כי הפריץ ביקשו לסייע לבנק בפיתרון כעיות,

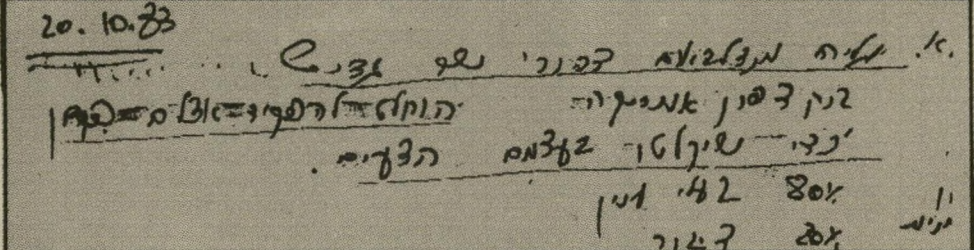
מפקדת מאור ארקי, הנדל"ר

שושנת דורנר מסתכלים בין האצבעות

נאשמת מונסה (נעום עיניים)

קטע מהתירשומת של תמר בן-דודי, גליה, מנדלבאום ציפורי

צורך הכנת המיסמכים לפיקדון בבנק צפון-אמריקה. אם יירש הדבר. גליה מאור התנגדה לתת כסף לבנק צפון-אמריקה לצורך ויסות המניות ו-גם בן-דודי הביעה את הסתייגותה מעד-רה לוויסות, ועוד במימון הממשלה. למרות ההתנגדויות הורה כהן-אורגד לחשב הכללי - שגם הוא הביע את התנגדותו - למצוא פיתרון לתמוך בבנק. אחרי הדברים הללו של שר-האוצר נגמרה הישיבה.

החוקר המיסטרתי הציג שאלה לת-מר בן-דודי: "גליה מאור טענה בעדותה במישטרה כי היא לא ידעה כלל, במשך תקופה ארוכה, שבעלי-מניות של בנק צפון-אמריקה קיבלו בכלל הלוואה מבנק הפועלים בכיבכת האוצר. היא טוענת שסגניתה, הגברת ואהל, הודי-עה לה כי בשיחה איתך טענת שיש הס-דר. למה התכוונת?"

בן-דודי: "לא זכורה לי השיחה עם נורית ואהל."

שאלה: "האם בישיבה באוצר הי-תה ההכנה, עליידי אחד המשתתפים, בהבדל שבין מתן הלוואה לבנק או לבי-עלי המניות שלו?"

תשובה: "לא היתה שום התי-יחסות, ובכלל לא ירדו לפרטי הביצוע של המימון למטרה האמורה, היינו סיוע לפיתרון בעיית הירידה במחירי-המ-ניות בבורסה."

בהמשך העדות מסרה בן-דודי ל-חוקר תירשומת שעשתה מהישיבה. הי-תירשומת מציינת במפורש כי השתתפו בה גם נגיד בנק ישראל, משה מנד-לבאום, וגם גליה מאור. כן נאמר כי בן-דודי-שמעית: "הוחלט להפקיד אצלם פיקדון, כדי שיקלטו בעצמם היצעים."

עדותה של תמר בן-דודי סו-תרת לחלוטין את גירסת "בנק ישראל" עד כה בכל הפורומים, וגם בוועדת-ביסקי.

איהפרכתה תשנה את העמדה הק-יימת כיום, כאילו בנק ישראל לא ידע כלל על הוויסות, והתנגד לו תמיד. **השוב להזכיר להגדרת ש-היתה המפקח על הבנקים נזי-תקופת-הוויסות, והמטפה נזי-פות קשות מוועדת-ביסקי, ממישיבה גליה מאור לבקו כי, עצת בכירה לנגיד, "בנק ישי-ראל", ושמה מוזכר מדי פעם כמעמדת לניהול בבנקאי.**

מפקח על הבנקים, כדי לקבוע את גודל ההנפקה. הם רצו לאשר לנו ארבעה מר-ליון דולר, ואנחנו דרשנו שיאשרו 4.8 מיליון או משהו כזה, והנימוק היה כי זה מה שיעצור את המשך הוויסות... וכ-עיקבות זה אמרו לנו ארקי, אז הגדילו לנו את ההקצאה."

בהמשך הפסיקה השופטת את ערד-תה של מונסה ופנתה לתובע: "אני שומעת שהם קיבלו 10 מיליון דולר והסתירו את זה, והיא הסכימה לנו שהבינו שיודעים ולא-יודעים, כולם מסתכלים בין האצבעות. בית-המשפט בקרב עמו הוא יושב. העניין הזה הוא עניין קשה. ברור שהבנקים ויסות וכ-עלי-עניין ויסות, ורק בעלי-עניין וי-סתו. כל הוויסות הרי היה אסור. מה אני יוסות? עכשיו עשו את זה בסכומים אדירים. אז נתנו פה 10 מיליון. בשביל מה נתנו להם את ה-10 מיליון האלה? האוצר ידע בשביל מה הוא נתן; אינני יודעת אם בנק ישראל ידע או לא ידע. על זה עשו חקירות, זה ידע והוא לא ידע, כולם לא ידעו."

נזיפה קשה

כ אשר התובע התווכח עם השו-פסט וניסה לשכנע אותה כי יש ממש באישום של שימוש בהלוואה למטרת ויסות, ולכן זו גניבה והונאה, אמרה השופטת שוב: "הבנקים האחרים נכנסו להסדר וגמרו איך שגמרו. עם הבנק הזה גמרו בצורה אחרת, נתנו להם איזו שהיא הלוואה. בשביל מה נתנו להם את הלוואה?"

"אני שואלת אותך - זו הבי-עיה, מישהו צריך להסביר לי בשביל מה נתנו להם את ההל-וואה."

כאשר נחקרה גליה מאור במישטרה, היא הכחישה חרי-משמעית כי ידעה על ויסות-מניות בכלל, ועל הוויסות שנע-שה עליידי בנק צפון-אמריקה בפרט. היא גם העידה במישטרה כי נודע לה על ההסדר של בנק צפון-אמריקה רק לאחר שבוצע. אם תוכנן גירסתה של מאור ותופר, כל אמירות תתמוטט. והנה, בחומר-הראיות בתק זה מצו-ייה עדותה של מי שהיתה אז היועצת המישפטית של מישרד-האוצר, תמר בן-דודי. זו סיפרה כי ב-20 באוקטובר 1983 ערכה תירשומת בישיבה אצל

כאשר הציבור ימכור את מניות-הבנק ולא יהיה מי שיקלוט אותן, ולכן צפויה התמוטטות המניות של הבנק. מרדור סיפר בעדותו כי פנה לנגיד בנק ישראל, משה מנדלבאום, וכמה מי-ראשי בנק ישראל והאוצר, וביקש ל-סייע לבעלי-הבנק, אולם נתקל בסירוב מוחלט. הוא פנה אז לשרהאוצר, יגאל כהן-אורגד, ושיכנע אותו שאם ייגזר הבנק, והמשקיעים בו ייפגעו, יגרם ה-דבר נזק למדינה.

כהן-אורגד כינס פורום מיוחד, ול-פניו הופיעו מרדור, ומי שהיה אז שר-החקלאות, אהרון אוזן, וביקשו לסייע לבנק.

לפי עדות מרדור, הישיבה היתה עוינת. אולם הוא שמע לאחר-מכן כי בעלי-הבנק קיבלו הלוואה מיוחדת של 10 מיליון דולר מ"בנק הפועלים", לפי בק-שת האוצר, שהפקיד מחצית הסכום בפיקדון ב"בנק הפו-עלים".

מרדור סיפר כי הקשרים בינו לבין הלהפריץ נוצרו מאחר והבנק היה שותף בחברה נואן של מרדור, שעסקה בפיתוח חיסכון באגריה. מרדור היה גם מי שהביא את נאצר להשקיע בבנק. העדות שנתן מרדור במישפט. היתה שונה מזו שמסר בבית-המישפט. הוא סיפר כי לאחר שהלהפריץ הפגישו עם בעלי-המניות של הבנק, שהגיעו לישראל במיוחד, הוא השתתף בפגישה עם הנגיד, משה מנדלבאום, גליה מאור ויעקב גדיש, שהיה אז הממונה על ה-תקציבים. היו בה גם מנכ"ל-הבנק, הרסה מונסה, יהושע הלהפריץ וכמה משי-קיעים.

הנגיד לא הסכים לתת לבעלי-המ-ניות הלוואה שבה יווסתו את המניות, והציע לבנק להצטרף להסדר. אותו הרכב היה לאחר-מכן בפגישה אצל שר-האוצר, יגאל כהן-אורגד, שהורה לה-פקיד כספים בבנק הפועלים, שיתן את הלוואה לבעלי-הבנק, כדי שיווסתו את המניות.

כולם לא ידעו

ה שופטת במישפט זה, רליה דורנר, מגלה התעניינות רבה ב-הלוואה לוויסות. הרסה מונסה, שהעידה במשך כמה ימים במהלך המישפט

ב שקטי-בשקט, בין אלפי עמודי-פרוטוקול משעממים במישפט ה-מתנהל נגד יהושע הלהפריץ, מייסד ומ-נהל בנק צפון-אמריקה שהתמוטט, החל רוקם עור וגידים הנושא האמיתי של המישפט: האם ידעו ראשי בנק ישראל כי בנק צפון-אמריקה מווסת את מניותיו?

האם רימו את ועדת-ביסקי, שלסניה העידה, כי מעולם לא ידעו ולא אישרו לשום בנק מע-שה כזה?

המישפט עצמו מתנהל על שורה של אישומים, שהגיש המדינה נגד הלה-פריץ, החשוד בגניבת כספים מן הבנק. אחד האישומים היה הונאת בנק ישר-אל, כרשות המפקחת, בכך שהבנק ויסת את מניותיו אחרי הסדר מניות-הבנקים. הוא מואשם גם כי השתמש בכספי הלה-וואה, שקיבלו בעלי הבנק מן האוצר, לשם ויסות המניות, בניגוד ליעוד ה-

בכספים. אבל גם מי שחשבו על התקדמות הקשורה בהוצאות גדולות, יצטרכו לחשוב פעמיים, אם באמת יוכלו להרשות זאת לעצמם. גם בתחום הכספי לא יהיה פשוט. ב-1991, כששבתאי (סטורן) עצמו יגיע לבית השני (בית הכספים), מזל דלי, יהיה יותר קשה מהבחנה הכלכלית. מהפכות גדולות ושינויים עצומים לא יהיו. הכסף יושג בעבודה קשה ומפרכת, ומי שלא יסכים לבצע שינוי מהפכני בצורת העבודה בגישה לכסף ובשיטה שבה הוא מתייחס לכל הנושא הזה, ימצא עצמו בבעיות. אוראנוס מכריח את האדם להסתכל על הכל מנקודה שונה לחלוטין. כדאי שהגדיים יזכרו זאת, ישתמשו במידע זה, ויוכלו אף בגישה נכונה, לשפר את מצבם.

מגורים

לא יהיה כל-כך קל לשפר או להעלות את רמת-החיים כשהדבר נוגע במגורים. מעבר לדירה חדשה יהיה כרוך בעיכובים, ברחיטים וב'עצבים', ויימשך הרבה יותר מהמתוכנן. אין זה הזמן לחפש דירה או לקנות או לשפץ, אבל לפעמים אין ברירה אז טוב לדעת שאי-אפשר לסמוך על המזל. כלומר, בעניין זה צריך לעמול קשה כדי לא להגיע למצב של קיפאון שבו אי-אפשר יהיה לבצע את התוכניות.

בראות

כוכב יופיטר, האחראי על המזל, יימצא בבית השישי במזל תאור-מים, הקשור בעבודה ובבריאות. בנושא הבריאות לא יהיה קושי מיוחד. יש מחלות מסוימות המתפתחות דווקא כשיופיטר נמצא בבית הבריאות. מחלות אלה קשות רות בהתפשטות, בסוכר ובעוד מיספר דברים, אך באופן כללי הבריאות לא תיזק. הגדיים, הנמצאים במזל "רזה", יצטרכו עכשיו לשים לב למה שהם אוכלים. מי שנוטים להשמנה כדאי שידעו שמחודש מרץ הנטיה להשמין תהיה חזקה. מי שלא רוצה לסבול מגידה עבה, כדאי שיתכונן ויכין לו דיאטה מתאימה. חלק מהנשים ישמינו בגלל הריון, וגם תחום זה הוא באחריותו של כוכב יופיטר.

נסיעות

בנושא זה הם לא יוגבלו. עכשיו יוכלו ליהנות מנסיעות לח"ל ולפנות את עצמם על קשיים אחרים שעליהם לעבור. הם יוכלו לטייל בעולם ללא קושי וללא הגבלה מיוחדת.

ומה שבינו לבניה

לא כל כך פשוט לתאר את מה שיעבור עליהם בתחום זה. צפויים שינויים משמעותיים. אבל חלק מהם תהיה כניסה למיסגרת, כלומר חתונה ובניית משפחה, אבל זה לא יהיה תהליך קל וכל מה שיתלווה לצעד זה יואיר ממשק עים כבדים. האחרים, וכאלה יש רבים, יסבלו מבדידות. כוכב שבתאי לא מרחם בעניין זה.

אוראנוס מביא עימו פרשיות אהבה מעניינות, קשר פתאומי, שבא בסערה ובתלהבות גדולה. משך התקופה שבה נמשך הקשר יהיה קצר והפרשה תהיה מלהבה ומרגשת ותסתים בפתאומיות. כך מתנהלים הקשרים בחסותו של אוראנוס.

יחסים מעוררים במישפחה יכולים להגיע פתאום לסיום, כדי שזה לא יקרה צריך לוותר ולבלוע ובשום אופן לא לעורר מריבות, לא לבוא בדרישות ולקבל את המצב. השינוי שיבוא מתוך כפייה לא יכול להיות לטובתם של הגדיים. הסיכוי לקשר חדש, טוב, בריא ופשוט אינו גבוה, וזאת בלשון המעטה.

אתה ואשקה

מאת יגאל לבי

פסקי-דין נגד סופר ווסקביץ

איזעקסס סופר חסידות נגד תביעות

מידע נוסף לרשות-ניירות-הערך האמריקאית. דויד סופר עשה עיסקה עם רשות-ניירות-הערך, החזיר 2.7 מיליון דולר וקיבל חסידות נגד תביעות פליליות.

על-כך, הגדיר את ווסקביץ כמי שהיה מנהל מחלקת-המיוזגים בחברת סויר-ליין הענקית, ואת סופר כאחד מאנשי-העסקים הבולטים בישראל. נכסים של ווסקביץ עוקלו במהלך המישפט, אחרי שלא התייצב למישפט ולא התגונן.

התלונה נגדה הוגשה במארס 1987, והיא האשימה את ווסקביץ (37) בניצול ידע שהגיע אליו בעבודתו בסויר-ליין, שהיא אחת החברות הגדולות בעולם לסחר במניות. ווסקביץ מסר את המידע לסופר, שסחר במניות בחשבוך גות באמריקה. הוא שלט בחשבונות כי-אמצעות החברות פלומי, הרשומה כבי-ריטניה, ומידע, הרשומה בליכטנשטיין. כתב-האישום קבע כי השניים עשו עסקות בין אוקטובר 1984 למארס 1986 במימסחר במניות של כמה חברות. סופר שילם לווסקביץ מיליון דולר, כחלקו ברווחים.

וסקביץ הוא ממשפחה אמידה של סוחר-סבך בישראל, וקיבל אורחות בריטית.

פסק-הדין מורה לווסקביץ להחזיר את מיליון הדולר שקיבל, ולמסור

אנשי-עסקים הישראליים דויד סופר ונחום ווסקביץ חוייבו לשלם קנס של 3.7 מיליון דולר על רווחים לאחוקיים שהרוויחו ממימסחר בניירות-ערך על-ידי ניצול מידע פנימי. כך פסק בית-המשפט גבוה בניו-יורק, בקבי-לו את טענות רשות-ניירות-הערך האמריקאית.

היומון וול-סטריט ז'ורנל, שדיווח

שבחים לנחום קלקא

היומון ניו-יורק טיימס הקדיש רבע עמוד לשכונת-המגורים שמקים אל-הבניה הישראלי נחום קלקא, בצייו כי היום הישראלי הצליח לחזור לשוק האמריקאי מהר וטוב יותר מהקבלנים האמריקאיים.

רוח הקבלנים בטוחים כי הדרך הטובה למכור בתים בשוק החלש היום היא לעשותם פשוטים יותר. אולם זו אינה תמיד האמת, ואחדים מצאו כי יש שוק לא-צפוי אם הולכים בדרך ההפוכה — כותב ניו-יורק טיימס.

בין אלה מצוי גם נחום קלקא, יזם ישראלי שביסס את מעמדו כבניית-מישרדים ובתים בתל-אביב. עתה הוא מרחיב את פעילותו בארצות-הברית, ואסטרטגית בתי-הלכוסס נוצרה תוך כדי השקעתו הראשונה באמריקה — הקמת 119 בתים בורדיס ודרמיש-פחתיים בעיר יורק, במדינת ניו-יורק.

קלקא גילה כי הבאים לראות את הבתים, שהוא מציע, הפכו מעוניינים יותר אחרי שהגדיל את הבתים והוסיף להם לוכסוס שלא ציפה כי יוכלו לקנות. הוא גילה שוק נלהב של קונים צעירים נשואים, עם ילדים קטנים, הרוצים לגור בדומה לתנאי-ההורות שהם רואים במחוז ווס-סטר הסמוך.

קלקא

רבע עמוד בניו-יורק טיימס

בעוד שבכל המחוז מחירי הקרקע והבתים יקרים מאוד, והם נעים מ-650 עד 800 אלף דולר לבית בורד, גילה קלקא כי ביוק המחזירים וולים בחצי, ללא כל הסבר הגיוני. הוא החליט להמר על עובדה זו ורכש שטח קרקע גדול ביוק, ב-1.7 מיליון דולר. הוא התחיל לבנות כמה בתים במחיר של 230 אלף דולר לבית, גילה עד מהרה כי הקונים וורשים תוספות והגדלת שטח, ומוכנים לשלם יותר. עתה הוא בונה מייד לפי דרישות הלוכסוס, ומוכר ב-350 עד 450 אלף דולר לבית בורד. כל הבתים שבנה נמכרו, ונחתמו חוזים לגבי עשרות נוספים.

פרוייקט אחר של קלקא — הקמת שכונה דומה בעיר פוקיפסי — וזה אף הוא בכתבה נלהבת בעיתון המקומי. קלקא בונה שם 104 בתים בורדים, במחיר של 150 עד 165 אלף דולר. 14 בתים נמכרו בשבועות הראשונים של

הסדר בין הקיבוצים למס-ההכנסה

מס-ההכנסה חסכים ללכת לקראת התנועה הקיבוצית, והתנפטר לגבי הסדר-מיסים לכמה שנים. מדובר בתקופה שבה ייחולו קיצוצים ספרים לפי חשנה החקל-אית, המסתיימת באוקטובר. בש-נות האינפלציה הדוהרת נוצרו הפ-רשים גדולים בחישובי ההכנסות והמיסים עליהם, בין הספרים שנו-הלו מאוקטובר עד אוקטובר לבין הספרים שנוהלו ממארס עד מארס.

באחרונה חוסלו אפשרויות אלה, ומס-ההכנסה הורה כי כל הספרים ינוהלו מינאר עד ינואר. אולם השאלה כיצד לנהוג לגבי השנים שלפני ההוראה החדשה נש-ארה פתוחה.

מס-ההכנסה הוציא שומה לפי מיסב השפית, והקיבוצים כולם עירערו במישפט-לדוגמה בבית-המשפט המחוזי בבאר-שבע, והפ-סידו בו. הם הגישו עירעור לעליון, אולם לפני כמה חודשים הגיעו להסכם-פשרה עם רשויות-המס. חישובי ההכנסות יהיו לפי שנת המס מארס-מארס, אולם מס-ההכנסה הסכים להכיר בהפרשי-ההצמדה, שנוצרו בגין החובות על מיסים אלה, כבהוצאה מוכרת.

המכירה. הבתים הם בבנייה מודולרית (אגב, קלקא ממין את היחידות במי-פעל לבנייה מתועשת, הנשלט על-ידי ישראלי אחר, זכריה דרוקרי). בהתאם לדברי העיתון, החלום האמריקאי הוא לגור במה שקרוי "בית קולוניאלי", המקביל לקוט" בישראל. לקבל דבר כזה במחיר המוצע הוא בלתי-רגיל, ולכן רב הביקוש לבתים.

המקום שבו נבנית השכונה הוא סמוך לרשת-כבישים צופה אל הרי הקסטקלי, ומאפשר איכות-דיוור גבוהה במחיר שבו לא ניתן לרכוש דבר דומה בכל המחוז.

הבנקים הישראליים והחוק האמריקאי

כמה ימים לפני הבחירות האחרונות באמריקה העביר הסנאט בקריאה סופית חוק, המחייב בנקים זרים, הפועלים מחוץ לאמריקה, לדווח לרשויות האמריקאיות על כל עיסקה במומן של 10 אלפים דולר ויותר. כן מעניק החוק סמכות לרשויות האמריקאיות לחקור את הבנקים הזרים על עסקות אלה. חוק כזה קיים זה שנים לגבי הבנקים הפועלים בארצות-הברית.

החוק נועד להילחם בפשע המאורגן, ובעיקר בהלבנת ריווחים-סמים. החוק החדש נולד לאחר שבשנה האחרונה נתפסה הרשת הקולומבית, שהעבירה מאות מיליוני דולארים של ריווחים מסמים שנמכרו באמריקה אל מחוץ לגבולות המדינה, באמצעות הע-ברות בבנקים זרים הפועלים באמריקה, ומהם לבנקים באירופה. עד לתיקון האחרון לא הייתה אפשרות להתחקות אחרי הכסף ואופן יציאתו מאמריקה.

ברור כי לרשויות האמריקאיות אין כל אמצעים לאכוף על בנק הפועל בשווייץ או בישראל לקיים את החוק. השווייצים כבר הודיעו כי יסרכו לדווח לאמריקאים על עסקות-מומנים, וצי-ייו כי גם בלי חוק זה השווייצים מדו-חים על כל עיסקה, שלגביה ישנה ראי-יה שהיא נובעת מפשע פלילי. האמרי-קאים השיבו כי יש להם די דרכים לכ-פות על הבנקים הזרים שיתוף-פעולה.

עד כה טרם הגיבו הבנקים הישראליים. במקרה של הרשת הקולור-מבית התגלה כי חלק ממלביני-הכספים הם ישראלים, שהשתמשו בבנק לאומי בניו-יורק להעברות הכספים. על מי-שרי הבנק נערכה פשיטה של רשויות-החוק האמריקאי.

לחשבוני-בנק שהיה בבעלות ז'ק ואנטי גאנז, ובכך רוקו את נכסיה-החברה והוציא משליטת הנאמן חלק מנכסיה. הנאמן ביקש פסק-דין המכריז על העיסקות כבטלות, והמורה לגז ולשות-פירלעיסקות להחזיר לחברה את הכ-ספים שהוציאו.

הפסדי ענק ל"קנון"

קנון, חברת-הסרטים שהיתה בבעלות מנחם גולן ויורם גלובוס והנשלטת עכשיו על-ידי קבוצה איטלקית בשיתוף פעולה עם נולדנו-בוס. הודיעה על הפסד של 21.6 מיליון דולר בריבוען השלישי השנה. כך מסר היומון הווליווד-רפורטר.

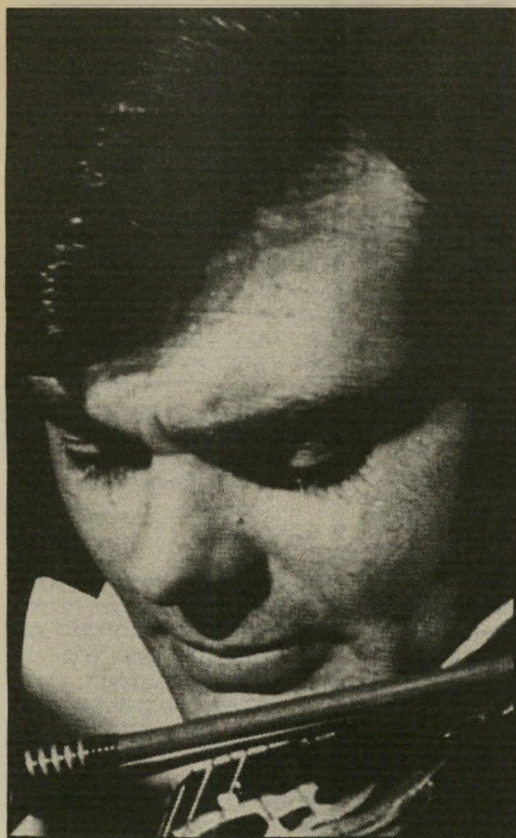
מפיקים גולן וגלובוס מכירת נכסים ב-50 מיליון דולר

זהו גידול של 11% בהפסד, לעומת אותו ריבוען אשתקד. גם בהכנסות חלה ירידה של 24%, לעומת הריבוען הקודם.

כדי לכסות את ההפסדים במשך השנה, מכרה קנון נכסים באיטליה, בבריטניה ובלוס-אנג'לס, בסכום כולל של 50 מיליון דולר.

דובר החברה אישר כי ההפסדים האחרונים יצרו מצב שבו השווי הנקי של החברה ירד מתחת ל-37.5 מיליון דולר, המינימום הדרוש למניעת גבייה מוקדמת של חובות גדולים.

אם קנון לא תיחלץ ממצב זה בריבוען האחרון, צפויה הפעלת הגבייה המוקדמת.

רונִי רוֹגוֹב:

„מניו־יורק קל יותר להגיע לכל מקום!“

הכנר רונִי רוֹגוֹב הוא המוסיקאי הישראלי הראשון ש־הוזמן לנגן בסין. עד להופעה בסין, הוא מנגן דרך־קבע עם תזמורת מינכן בגרמניה, חי בניו־יורק, קופץ ליפאן, ולאן לאן.

בשבוע שעבר הופיע רוֹגוֹב במאנילה, ועכשיו הוא כאן בארץ כדי לתת לקהל הישראלי שלוש הופעות ביחד עם התזמורת הפילהרמונית, תחת שרביטו של אחיו, המנצח אילן רוֹגוֹב.

● זה מה שיש לך עבורנו, שלוש הופעות ושזבו החוצה לעולם?

לא בדיוק. אני גר בניו־יורק, נוסע כל הזמן בעולם ומגיע ארצה ארבע־חמש פעמים בשנה, לפחות. הפעם אני נותן שלושה קוני־צרטים בארץ, וגם שלושה רסיטלים.

מוסיקה

● למה כל המוסיקאים הישראליים המוכשרים גרים בחו"ל? למה לא תנשש את הארץ בבסיס, ומכאן תצאו להופעות בעולם?

ניו־יורק היא מרכז בינלאומי. קל יותר להגיע ממנה לכל מקום, ובעצם גם קרוב יותר.

● ואתה מתייחס לישראל כאל עוד מקום, שבו אתה מוסיף, עוד ארץ?

מה פתאום? זו הארץ שלי, פה החברים שלי ופה המישפחה שלי. היחס שלי לישראל הוא יחס אחר לגמרי מזה שיש לי לכל המקומות האחרים שבהם אני מופיע.

● ומה עם סין, שאלה אתה נוסע בקרוב? האם זה רק מקום אבזומי, שלא רבים היו בו עד עתה, או שזה כבר איזה מרכז מוסיקלי בינלאומי?

עוד לא הייתי בסין, אבל ממה שאומרים לי החברים שלי, שכבר היו והופיעו שם, מסתבר שיש שם התעניינות גדולה מאוד בתרבות בכלל ובמוסיקה בפרט, והאולמות מלאים לגמרי.

● עם מי תנגן שם? עם תזמורת מקומית?

לא. אני אערוך שם רסיטלים יחד עם הפסנתרן הרולד מרטינה, המופיע איתי גם כאן.

● האם יש כבר תזמורת טובות בסין?

אני לא יודע, מאחר ועדיין לא הייתי שם. אבל כל המוסיקאים שאני מכיר, שנסעו להופיע בסין, נתנו רסיטלים או הגיעו עם תזמורת מערבית. על תזמורת תוצרת־סין לא שמעתי עדיין. אני מתאר לעצמי שיש, אבל כנראה עוד לא ידועה במערב. (דניאלה שמִי)

יצחק בן־אורי:

„בשעת מחלה, האוכל מזין את המחלה!“

גם מי שלא השתכנע שהחורף כבר הגיע, יכול היה להי־ווכח בכך בתחילת השבוע. החזאים צדקו סוף־סוף, הטמ־מרטורות ירדו, ויחד עם הגשם הגיעו, כמובן, כל מחלות־החורף.

לשפעת כבר אפשר להתחכם היום בעזרת זריקות, אבל מה עושים לגבי הנזלת, או – יותר נכון – איך מונעים אותה? שאלתי את יצחק בן־אורי, מרפא טיבעוני.

קודם כל אנתנו, הטיבעונים, לא רואים את הנזלת כמחלה.

● אז מהי בדיוק? תענוג גדול היא הרי לא.

גודש הירידת נוצר על־ידי מנגנון־ההגנה של הגוף, כדי למנוע חדירה של דברים בלתי־רצויים, כמו אבק, עשן, גזאים, ואוויר תם מדי, קי מרי או יבש מדי. הגודש הנוצר מתהליך־ההגנה נקרא נזלת.

● אתה רוצה להגיד שיש משהו חיובי בנזלת?

הנזלת היא חלק ממנגנון־ההגנה, ומופעלת על־ידי פעילות

מחלות

רפלקסיבית, כמו מיצמוץ, שיעול, כתגובה על גירוי חיצוני. זאת גם הסיבה לכך שאסור לייבש את הירידת על־ידי טיפות־אף או כל אמצעי אחר, כי אם מייבשים את הירידת, הגוף נשאר ללא הגנה, וכל הגורמים החיצוניים ימשיכו את דרכם למערכת־הנשימה ללא הפרעה.

● אז איך בכל זאת אפשר למנוע את הנזלת?

להימנע מגורמים המגררים את האף. לצערנו הרב, כולם נמד צאים בסביבה הקרובה שלנו, כמו אוויר יבש, תנודות־טמפרטורה ואוויר.

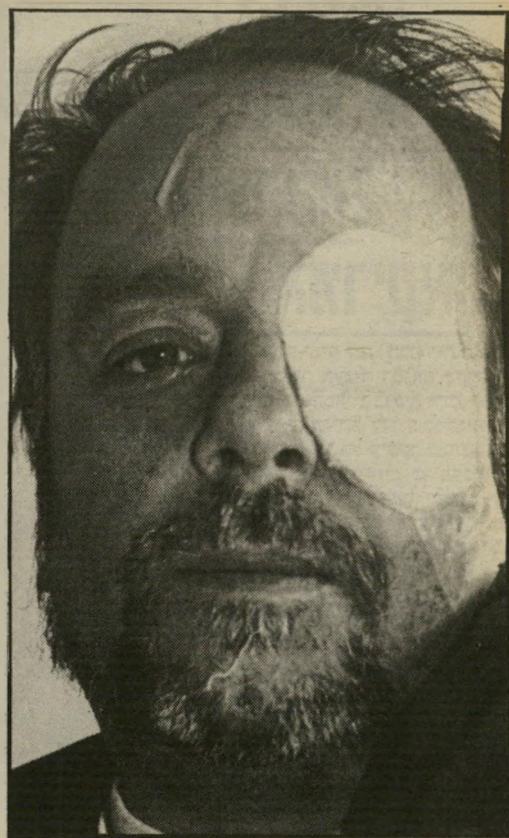
הנזלת נוצרת גם מסיכות פנימיות, כמו עורף חומרי־פסולת הנוצרים מתזונה לא־נכונה, ומאכילת מוצרי־חלב, ממתקים ועודף עמילנים. כשמגיע החורף צריך, אם כך, לחסן את הגוף על־ידי פעילות ספורטיבית אינטנסיבית, ולהוציא פסולת מן הגוף באמצע עזת הודעה.

● לא די בכך שאנחנו מזיעים בקיץ?

צריך גם לסיים מיקלחות חמות כמים קרים, ולהיזהר משהייה בחדרים סגורים, שבהם דולקים תנורים המייבשים את האוויר. האוויר הכי בריא לאף הוא אוויר קריר. צריך גם להימנע מולית־לילה ומארוחות כבדות.

● ומה עושים כאשר יש נזלת?

צום מוחלט ל־24 שעות או דיאטת־פירות. כדאי גם לשכב במיטה ולחמם את הרגליים. והכי חשוב זה לאכול פחות. כבר הרמב"ם אמר שבשעת מחלה האוכל מזין את המחלה ולא החולה, וזה נכון. הריעה המקובלת, שצריך לאכול יותר בשעת מחלה, אינה נכונה. אפשר ללמוד מן החיות. כאשר הן חולות, הן אוכלות פחות. (אורית דורבבל)

יורם שפטר:

„לא היו נוהגים כך אילו נכגע עד התביעה!“

השבוע שיחרר השופט צבי טל ממעצר את ישראל יחז־קאלי, שהואשם בעבירת שפיכת נוזל על עורך־הדין יורם שפטר, בכוונה להטיל בו נכות.

תנאי השיחרור ממעצר היו כי יחזקאלי, המתגורר ב־בית־אבות, לא יעזוב את המעון, אלא לשם ביקור אצל רופא או בבית־המישפט. הוטלה עליו גם ערבות של 5000 ש"ח.

מישפט

הפרקליטות ביקשה לדחות את שיחרורו של הנאשם במשך 24 שעות, כדי שתוכל להגיש ערר על ההחלטה, אולם היא לא נצלחה זכות זו, שניתנה לה על ידי בית־המישפט.

דיברתי עם עורך־הדין שפטר, שעינו עדיין מכוסה ב־תחבושות, והנוקק לטיפול רפואי יומיומי.

תוצאות הדיון תואמות את ציפיותי, כפי שהבנתי אותן בראיון בהעולם הזה. יחזקאלי שוחרר, והפרקליטות אף לא טרחה לערער על־כך. יש לשים לב לעובדה כי טרם שיחרורו פנה השופט טל לנאשם וביקש ממנו להביע תרטה על מעשהו ולהבטיח שלא יחזור עליו. אולם יחזקאלי רחה את בקשתו של השופט, והביע תרטה רק על־כך שפגע בעדנה שבתאי, שעמדה לידו.

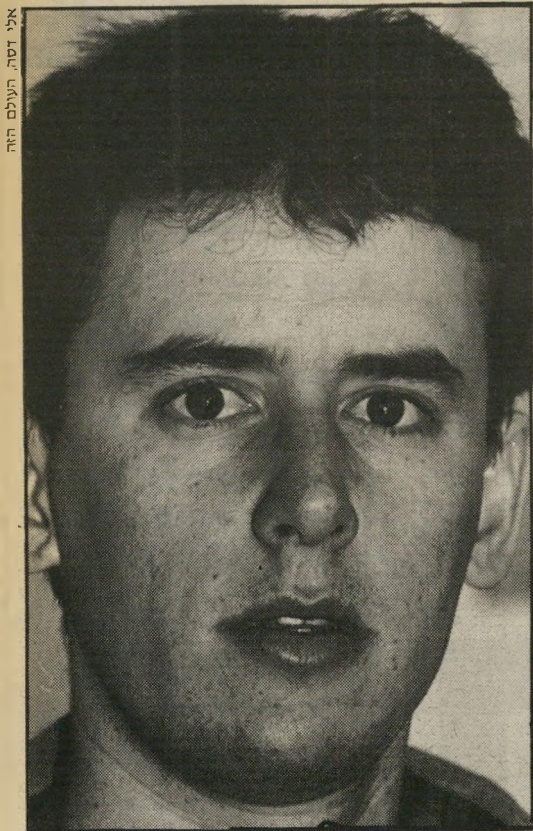
● מה רעתך על ההחלטה?

כדי להבהיר את המצב הייתי שואל שאלה רטריות: אילו היה זה חתנו של ג'ון רמאניוק, אר נישניק, שהיה שופך חומצה בעינו של אחר מעדיהתביעה והיה גורם לו נזק דומה, ברור שהוא היה נעצר והיה מוגש נגדו כתב־אישום. אילו היה מוכא לפני השופט טל בבקשה למעצר עד תום־ההליכים, ולא היה מתחרט על מעד שהו, אלא להיפך, מוסיף ואומר כי עדיהתביעה העליל על רמאניוק, וכי אינו מבטיח שלא לחזור על מעשיו, האם יש שמץ של ספק שהוא לא היה נשלח למעצר בית?

● אתה חושש?

לא אתפלא אם אדם אחר, שעקב אחרי הדיון בענייניו של יחזקאלי, ילמד את הלקח שפגיעה בסניגוריו של רמאניוק יכולה להביא רק למעצר־בית, ולא יחשוש לעשות כמותו.

(איילה אלון)

נפתלי מררי:

„יש למסד בדרך מכובדת את נושא ההיכרויות!“

גיליונו הראשון של הירחון „מסר“ הומיע, והוא אמור לצאת לאור אחת לחודש. מטרתו העיקרית היא לטפח היכרויות. מחירו יקר – 49 שקל – וכל מי שרוכש גליון שני ואילך ישלם מחיר זול יותר. לכל רוכש ירחון יש הזכות לפרסם מודעת-היכרות מפורטת. הוא גם מקבל כרטיס-חבר, כי זהו גם מועדון. מנוייהעיתון יזכו גם בתוכניות לטיולים, בהרצאות ועוד. העורך נפתלי מררי, ששם-העט שלו בעיתון הוא טל נירן, בעל תואר ראשון בכלכלה, סיפר איך נולד הרעיון.

כמה חברים ואני חשבו כי יש מקום בישראל למסד בצורה מכובדת את נושא ההיכרויות, מכיוון שקיימת סטיגמה לגבי מי שמעוניינים להשתתף באמצעות העיתונות.

עיתונות

● מה אתה עושה לשיפור תדמית זו?

לא מדובר פה בלוח ספציפי להיכרויות, כי במסר יש טורים אישיים וכתבות שונות, בירחון לכל דבר. אני מאפשר לפרסם מודעת-היכרות עד 80 מילים לכל הרוכש גליון, וזה נותן מידע מדויק וברור למעוניינים. הירחון ציבעוני ועשוי באיכות גבוהה. מיספרה-הטלפון, המצורף בדרך-כלל לכל מודעה, מאפשר יצירת קשר ישיר, בריא ורציני בין המשתתפים.

● כיצד אתה רואה את ההתחרות של „מסר“ במישור-השידוכים?

אני מוסר את המידע המפורט, כמו מישור-השידוכים. קונים גליון מהמישרד שלנו דרך הטלפון, הרואר ואפילו עלי-ידי שליח. כך גם מוסרים לנו מודעות-היכרות. מיגוון זה של אפשרויות ההתקשרות נועד לשמירת הפרטיות.

● כיצד אתה בודק את אמינותם של מוסרי המודע?

אני נוקט כל האמצעים העומדים לרשותי. לכל מודעה מצורף, בדרך-כלל, מיספר-הטלפון, וכך ניתן לבדוק את הפרטים האישיים. יש לנו גם טופס הומנה, שעל המוסר/ת למלאו וגם זו דרך לאמת עובדות.

● האם בעתיד תעבור למכירת הירחון בקופקים ובחנותות?

בכוונתי לערוך ירחון לחוג-חברים מצומצם, שיהיה בהישג-ידם של אנשים רציניים. אין זה מעשי שבעל-קפוס יבצע את כל הפרוצדורה הקשורה במכירתו, כמו אימות פרטים. עמידה בתור בחנות-עיתונים, לשם קניית מסר, פוגעת בעיקרון הפרטיות והדיסקרטיות.

תמיר קימחי:

„נורא להיות בן 21 וכבר כולם שונאים אותך!“

ככה מתאוס, בלי שאשים לב, נכנסו לי הביתה, באמצע עות מכשיר הטלוויזיה, שני כוכבים חדשים. האחד הוא דורון וינשטוק המנחה את התוכנית „סוף ציטוט“, והשני תמיר קימחי, שיחד עם יעל אלמוג ורונית פורה מנחה את תוכנית-הנוער „תוסס“. חיפשתי את תמיר קימחי, מצאתי אותו ושאלתי איך מתאוס בחור בן 21 נהיה מנחה בטלוויזיה, משאת-נפש של רבים.

איך זה קרה? כמו בדברים הבלתי-מתוכננים. טילפנו אלי הביתה וביקשו שאגיע לבחינות. הגעתי, וכל מה שהפגנתי בבחינה היה נבוכות. בדעבד מסתבר שהנבוכות קנתה אותם, והתקבלתי.

● מה קרה למחרת שידור התוכנית הראשונה שבה הנחית?

לא קרה כלום. פשוט כלום.

● לא התאכזבת קצת?

טלוויזיה

לא. אני עובד בנלי-צה"ל כבר שלוש שנים, ומקבל לשם המון מיכתבים והרבה טלפונים הביתה, והאמת היא שלפעמים זה קשה לי. אז שמחתי, בעצם, שאחרי השידור בטלוויזיה לא קרה כלום.

● ואחרי שראו אותך בתוכנית השניה?

אז כבר היו לי המון קללות על המזכירה האוטומטית בבית.

● איזה קללות?

בעיקר התייחסות לגובה שלי. משהו כמו „הלו גמד, מתי תגבה קצת?“ או „הלו זבל, אולי תרד מהטלוויזיה“ היתה אפילו הדעה מאיזו בחורה שצעקה „אילו הייתי אמא שלך, הייתי הורגת אותך בלידה“.

● מה עשית, כששמעת את כל הרברים האלה?

הלכתי לישון עצוב. חשבתי שזה נורא להיות בן 21, וכבר כולם שונאים אותך.

● ואין הדעות נחמדות?

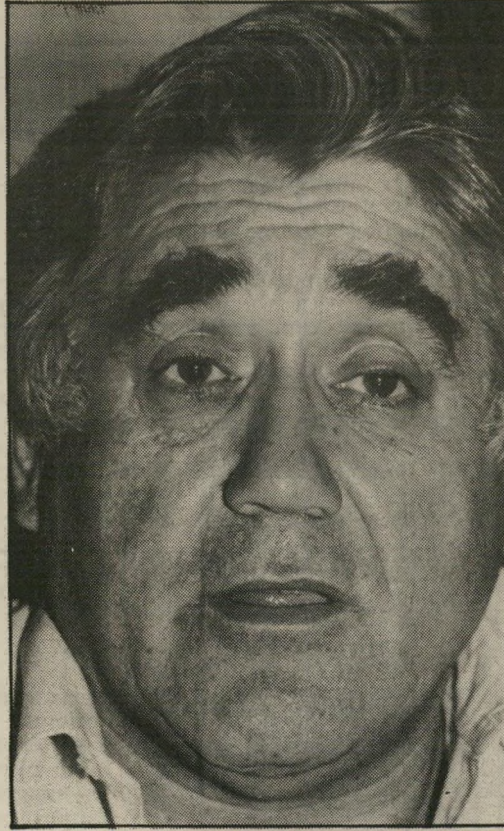
יש, אבל אין בינתיים, לפחות, מה שנקרא הערצה. השיא היה שנערה אחת אמרה שהיא רוצה להיפגש איתי.

● וברחוב? מזחים אותך? אומרים משהו?

עכשיו זה התחיל. מצביעים עלי, מתלחשים. שבוע שעבר ילד אחד הסתכל בי ואחר כך ניגש ובעט בי ברגל.

● אז מה המסקנה שלך מהסיפור? זה נעים להיות מפורסם כזה, או שזה מציק?

זו השאלה הכי קשה ששאלת אותי. אני חושב שזה נעים שמזהים אותך, נחמד אם אוהבים אותך, אבל למה צריך להוסיף לזה בעייתיות?

יצחק ירון:

„עבודת ראש-עיר היא כמו עבודת עקרת-בית!“

מה כבר לא נאמר ונכתב בשבועות האחרונים על כל-בים? לא עובר יום מבלי שנקבל דיווחים על הכלב מוקיר-לוסי המיסטורי, על תכונות המודל ועל הכלבים הממולכ-דים, שלמי המיסטומים השתתמו בפשיטה האחרונה כלב-נון.

עכשיו גם התבשרנו על שיטות חדשות לניקוי המידר-כות ממה שהכלבים משאירים אחריהם. עיריית תל-אביב רכשה אופנוע מיוחד לאיסוף הפרשות הכלבים, ואילו עיריית-גיבעתיים מחלקת שקיות שימושיות לבעלי-הכלב-בים.

למה דווקא שקיות, שאלתי את ראש עיריית-גיבעתיים, יצחק ירון.

בארץ ניסו ליישם שיטות שונות לפיתרון הבעיה, ביניהן אף בית-שימוש מיוחד לכלבים, שהציע שלמה להט.

אבל זוהי בעיה אמיתית. היו זמנים כשהיו תופסים כלבים או מרעילים אותם. היום, מסיבות של צער-בעלי-חיים, הדרך הזאת נפסלה, וטוב שנפסלה. אי-אפשר ללכת היום על מידרכות מבלי להיתקל במיכשולים בדרך, ואנחנו שוקלים כל מיני אפשרויות.

כלבים

הרעיון של אופנוע, שהציעו בתל-אביב, הוא יקר, וקרוב לוודאי שאי-אפשר להשתלט בעזרת אופנוע על עיר שלמה.

● השאלה היא אם בעלי-הכלבים יסכימו לאמץ את הרעיון ולהשתמש בשקיות.

הדרך היחידה היא הדרך ההסברתית החינוכית, משולבת בהסברה בכתב. אנחנו פונים אל מצפון הציבור. שלחנו לבעלי-הכלב-בים שקיות-אשפה מיוחדות, בעלות הדבקה מיוחדת ויעה חדר-פעמי, ואני מקווה שמה שמקובל בעולם יוכל להיות מיושם גם אצלנו.

גם אם ההיענות תהיה חלקית, זה שווה את המאמץ, ובעיקבות המיבצע הזה יבואו מיבצעים נוספים. חינוך ציבורי אינו מיבצע חרי-פעמי, ואנחנו מתכוונים להתמיד בו. אני גם מאמין בתושבי-גיבעתיים, שייכלו לקראתנו.

● אבל איך תוכל למנוע את תופעת הכלבים המד-שוממים? הרי הם בורדאי לא יוכלו לעשות שימוש בשקיות-האשפה?

כלבים משוטטים הם בהחלט בעיה. מישור-הפנים עוסק כרגע בהכנת חוק שממנו יגזרו חוקי-עירוניים. רק אז נוכל להגביל את תופעת הכלבים המשוטטים. בינתיים אין לה פיתרון. לנו, כרשות מקומית, אין מעמד כטיפול בבעיה.

● אין לגיבעתיים בעיות ברערת יותר, כמו מצור-קת-חנייה, למשל?

אני לא משתמש בכל התקציב העירוני לשקיות-אשפה. אנחנו מתפרשים על כל התחומים, כמו למשל פיתרון בעיות-חנייה. עבודה של ראש-עיר היא כמו של עקרת-בית – זה לא נגמר לעולם (אורית זרובבל)

לרותי

קראתי בעיתון על אברך ירושלמי, שטען שהוא לא מאמין לבטחות של פוליטיקאים, מכיוון שלפני הבחירות הבטיחו לסבתא שלו שאם היא תצביע לאגודת ישראל, היא תזכה לאריכות ימים. יומיים אחרי הבחירות היא נפטרה.

נעמי רון

הפרק השלישי

הוא נשוי עכשיו בפעם השנייה, אבל אין לו שום התנגדות לפתוח את הפרק השלישי בחייו, בתנאי שזה יהיה, הן פעם, פרק חוק וסוב. הוא בן 42, קבלן, אב לשניים, נראה טוב, 1.74 מטר. יש לו המון ערכים פנויים, ריק לו, חסרה לו משהו אינטליגנטי, מושכת, שרוצה לנצל כל רגע בחיים. זאת יכולה להיות רווקה, גרושה או נשואה. כתבי אליו לת"ד 21380, תל-אביב, או שאלו אותי על (2677/1).

★ ★ ★

בית ריק

שמעתי על זוג, תושבי עיר במר-זו הארץ, אשר מפרנסים חברות-הובלה. אחת לכמה חודשים הוא חוזר מן העבודה, ומוצא בית כמעט ריק. היא לקחה את הרהיטים שלה, שטיחים, תמונות, כל-מיטבח, כל בגדיה, את הילדה ואת תכולת חדרה של הילדה, והובילה הכל לבית הוריה בחיפה. הוא, למוד-ניסיון, יושב בשקט ומחכה. כעבור שבוע היא מצלצלת, אומרת שהיא אוהבת אותו, ואז הוא שולח אליה משיאה, כדי להביא אותה בחזרה עם חצי הבית. מאיפה יש לה הכוח לה? אני, רק מפחד האריות והפירוקים, תקועה כבר 15 שנה באותה הדירה.

★ ★ ★

מחפש מלכה

אינטלקטואל גברי, חובב טבע, מסה ומעש, לא מעשן, בן מ"ט, מחפש מלכה נאה ונשית לשח הדדי ולהגשמת תיקו בעתיד הלא-ידי. כתבי לת"ד 88, רחובות. באותה הזדמנות, תודה לך ירדתי הרחובותי (גם אני משם) על ההברקות ששלחת לי. מה אגיד לך — לא הסתנוורת. אולי תנסה שוב?

★ ★ ★

קשר נוסף

הוא מישפטן, בן 44, הופעה נאה, 1.86 מטר, נשוי אשר מחפש קשר נוסף, מחוץ למסגרת, עם מישהי כמותו, נשואה, פתוחה, נחמדה, שתהיה בראש אחר איתו. כתבי אליו לת"ד 32161, תל-אביב, או שאלו אותי על (2677/2).

★ ★ ★

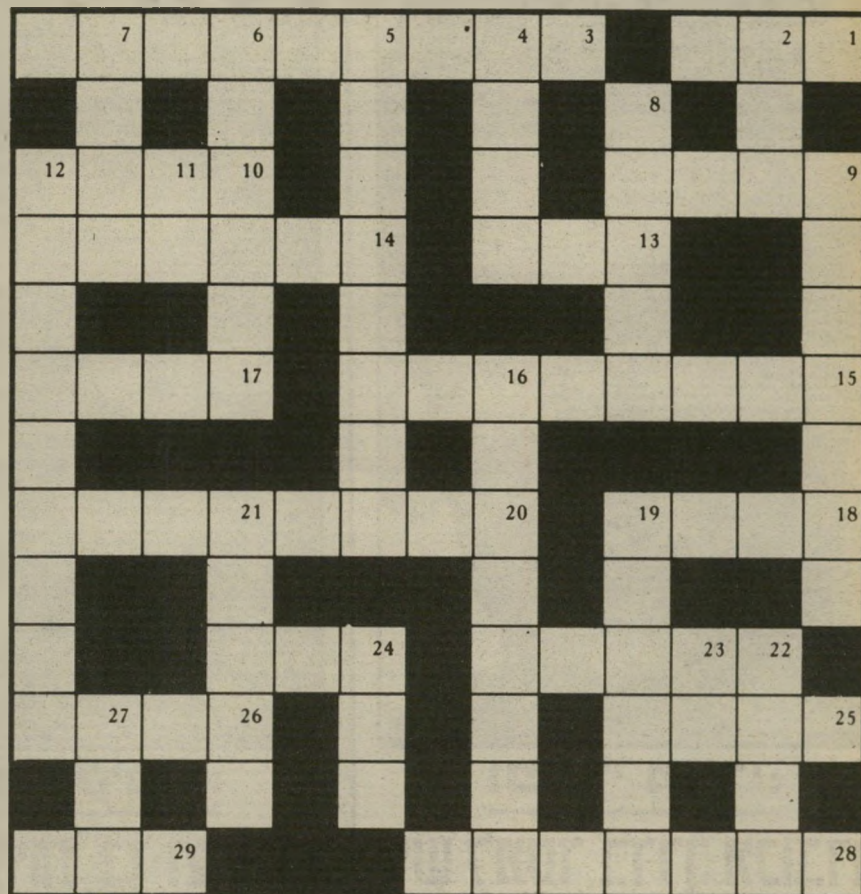
לעדה מנתניה ולריימונד מקריית-שמונה: כתבתן אליי מיכתבים עבור גבר, שפירסם מיכתב במדור. מצטער, זה לא אקטואלי לגבי. אם אתן רוצות לפרסם מיכתבים משלכן, צלצלו אליי, או כתבו אליי שוב. רותי בטלפון — 221017.

בלונדית מקישינב

קוראים לה מרינה שטיצברג. שם-מישפחה שקצת קשה להיגוי, אבל אין לה כוונות לשנות אותו. כיוון שזה "שם מיוחד", את הפירוש היא אינה יודעת, "משהו כמו מיסגרת הר".

היא בלונדית, בת 20, גובה 1.72 מטר, גוף חטוב, עיניים כחולות ומלוכסנות. בגיל 11 היא עלתה עם מיספחתה מקישינב, ברית-המועצות. ההורים הציונים השאירו שם הכל, כדי שיוכלו לעלות. מרינה החימאית עובדת כדילת-יופי של חברת-תמרוקים, וגם מדגמנת, על המסלול ומול המצלמות. היא צימחנית, בעקבות מגורים עם חברה שלא אכלה בשר. תוכנית לעתיד הקרוב: ללמוד בקורס לפירסום וליחסי-ציבור, תחום שמעניין אותה.

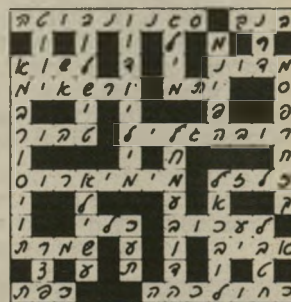
תשבצות השולח הזה 2677

מאונך:

1. מרפא ליצר (3)
3. בשם הנערות נשלח עכשיו תורה לתוצאות הפריון (6,3)
9. מעומס נכסים חורק ורוטן (4)

פתרון תשבצות 2675

10. חאלד ואסילה ההוני שרים בשני קולות (4)
13. המרחק מזירת המישחק (3)
14. קליעה למטרה שהחלה במתח, הובילה את הסופר ל-בסטיליה (6)
15. ברוסיה גילו שגוי גרוויני מוזכר להם ימים טרופים (8)
17. מרים את זו מרחוב פנורמה; בלי רוסציה יפילו אותם (4)
20. זה המול ולמה לבוז לו? (6,2)
22. ליטוף של כלב (5)
24. שכון חלומי על יד הירקון (3)
25. קוצים לרוח הזמן (4)
26. הקפד של פול (4)
28. אחרי שדנו בחק, התרוץ היה קלוש מאד (3,4)
29. שוטר מקוף בתנועה (3)
2. נוול למעלה ומתחת (3)
4. הגיע בנס והכל מגעיל (4)
5. שאלה: כמה נכשלה רולי פעמיים? תשובה: בכלי הנגינה (8)
6. פראים וחיות אחרות (6)
7. מאיר משקר (4)
8. שופרו של משיח בכנסת (5)
9. שער הניצחון על-ידי נתניה (7)
11. הספק בלוטו (2)
12. הקפיצה עוד לפני הגשש (9)
16. 12 שעות בבגדי העבודה של ברגווין (5,3)
19. נשק רבני? (3,3)
21. לולא הקשר נגד יעקב היו קורותינו שונים בתכלית (5)
22. עסוק במלאכה בכרית המר-עצות (4)
23. יגאל בשן ללא האריזה (3)
27. חי בחסר בהודו (3)

אביגיל ינאי

תן טרמפ לחייל

איתן עמיחי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 03-75-22-777

בשמירה על בריאותך ורכושך

מרינה שטיצברג בעלת ענינהתכלת

היא בלונדית, בת 20, גובה 1.72 מטר, גוף חטוב, עיניים כחולות ומלוכסנות. בגיל 11 היא עלתה עם מיספחתה מקישינב, ברית-המועצות. ההורים הציונים השאירו שם הכל, כדי שיוכלו לעלות. מרינה החימאית עובדת כדילת-יופי של חברת-תמרוקים, וגם מדגמנת, על המסלול ומול המצלמות. היא צימחנית, בעקבות מגורים עם חברה שלא אכלה בשר. תוכנית לעתיד הקרוב: ללמוד בקורס לפירסום וליחסי-ציבור, תחום שמעניין אותה.

A close-up photograph of a hairbrush head. The bristles are light-colored and arranged in a fan shape. Several black arrows are overlaid on the bristles, pointing towards the back of the brush, indicating the direction of hair movement during styling.

זה קרה לפני ארבעה חודשים. לא עלה בדעתי לספר לכם את זה, כי אין לי חשק עכשיו לראות בכל בית שני מיכנסייג'נס על הקיר. אבל אם לא אכתוב את זה ולא אראה צילום של "פריט האמנות" פרי יצירתי — איך אוכל להשוויץ?

סתם, חשבתי לעצמי...

★ ★ ★

זהו. מאז אני ישנה בשקט. מצמצפת על הפיחות ציפצוף ארוך. רק קשרים, אני אומרת לכם. רק קשרים.

אמנות שימושית

ואמרתי לו: "שים את
מצליו תשים וכוונת

הכי טוב ברחוב בוגרשוב, ואמרתי לו: "שים את האנדרול על בריסטול ורוד. מעליו תשים זכוכית

...

מנה אחת של ספריריבס ותוספות עולה 28 שקלים. לאיש אחד זה לא זול, אבל לשניים זה

פשטידת ברוקולי אחת ופשטידת שרימפס אחת
מלט ירקות אחד לארבעה אנשים. וכמובן איזה

אנגלי.

ביתור מנה אחרונה יש להם פאי חלבה — 340

אלף קלוריות. בזהירות.

שישלים:

בילויים של ילדים גדולים

רילוי ווסס פאדע

מנה טחינה (הכי טובה בעיר לרעתי) בתוספת
עגבניות מרוסקות — 2 שקלים, שני שיפודים

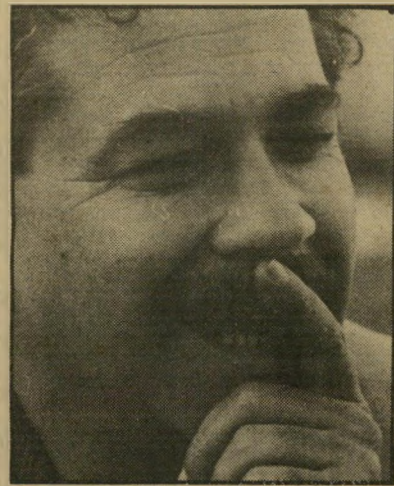
רחל מרחלת על כל העולם

אבא גנוב על אמת

יהודה ברקן הוא שחקן מאוד עסוק. הוא לא רק משחק בסרטים, הוא גם מפיק אותם. בכלל, בחור כישרוני.

מאז שנפרד מחברתו, נילי פלד, יש לו חברה קבועה, בוטיקאית מרמת-השרון. אבל אני אגלה לכם עוד סוד קטן.

אתם זוכרים את הסרט שהוא הפיק בשנה שעברה ושהיה להיט גדול, סרט בשם אבא גנוב? אז תדעו לכם שלסרט הזה היו יותר מסתם השלכות לגבי חייו של השחקן. באחרונה גיליתי שהיתה לו הרפתקאה אהבים עם ילדה מאד ותיקה שלו, העוסקת באופנה, וכתוצאה ממערכת היחסים ביניהם היא נכנסה להריון, והיא עוד לא

יהודה ברקן

קשר סודי שומשך הרבה זמן

החליטה אם לעבור הפלה או ללדת את הילד הזה, שיהיה לו אבא גנוב על אמת.

האופנאית הזאת, בעלת השיער הבלונדי הורר, היא בחורה מאוד נחמדה ודיסקרטית. היא נמצאת עכשיו על פרשת-דרכים, מכיוון ש-השניים מנהלים קשר סודי כבר זמן רב. אני לא יודעת אם זה במקביל לקשרים שכבר יש לו, או שזה בין לבין. בכל אופן, אני מאחלת לו ולה הצלחה והרבה מזל טוב, וכמו שאומרים היום, בעזרת השם יבנה עוד בית בישראל.

אני גם מחכה בסבלנות ללידת התינוק הסני-סציוני של הברדן דודו טופז וידידתו, הכי אפרת הירושלמית בת ה-38, שכבר סיפרתי לכם על קיומה לפני חודשיים.

סבינה שורצנבאום עם ערן

— החברה הקודמת של החתן

את ליבי — החתן והכלה, ולצידם חתיכה בשם סבינה שורצנבאום, שהיתה חברתו הקודמת של החתן, שרקרה עם חברה הנכונה, ערן. שני הזוגות האלה, שבלטו בגובהם ובלבושם, נראו כאילו הם שייכים לתסריט אחר.

טל ברודי עם דליה נשאר בבניין בורסה-היהלומים

לא לפירסום

השכנו, כשהגעתי למסיבה, פגשתי בשחקן הכרוסל-לשעבר ואיש-הביטוח בהווה טל ברודי, כשהוא מחובק עם חתיכה חדשה. רק לפני חודש הוא נפרד מחגית פורת, העוברת בבורסה-היהלומים ברמת-גן, וכבר הוא צמוד לחתיכה חדשה.

אז, כמובן, התעניינתי מאוד איך קוראים לה, ומה היא עושה.

ברודי, כהרגלו, אינו משתף פעולה, אך השפיונים שלי גילו לי שקוראים לה דליה, וגם היא עובדת בבורסה-היהלומים ברמת-גן, וכשרציתי לשאול אותה פרטים נוספים היא קיבלה הוראה שלא לדבר עם התקשורת.

זה באמת שלא איכפת לי. אבל, מר ברודי, יש בגושי-דן עוד כמה בנייני-משרדים, מלבד בורסה-היהלומים, וגם שם יש חתיכות. אז מה דעתך לנסות?

השדרן עוד לא החליט שני זוגות בתסריט אחד

לו מזל טוב, והוא אמר: "עדיין לא החלטתי, אבל יש משהו באופק".

המשכתי לנרדף: "מגיע או לא מגיע?"

סייאס: "אני עוד לא יודע".

אמרתי לו שאני יודעת שהיא בת 23, ושאלתי אם זה נכון. הוא אמר שכן.

"מה שמה?"

"אני לא יכול לומר, היא לא תאהב את זה".

"מה היא עושה בחיים?"

"חיה, אוהבת".

מקורות ירושלמיים מהמניס-למדי ריווחו לי שיש חרש בחייו הפרטיים של שדרן-הרדיו הפופולרי, יוסי סייאס, המרבה לקרוא כתובי ניותיו, בין שיריה-אהבה שהוא משמיע, כל מיני מיכתבים מלאי-רגש. תמיד יש שם המון אכזבות, לבבות שבורים וכל מיני צרות אחרות.

סייאס, כך נראה, מאוד מתעניין בנושא שנקרא אהבה. הבחור הרווק, בן ה-28, אף כתב מחזה, שהועלה על בימה בפסטיבל עכו, ושהועבר אחר כך לבימות לאחרות. מחזה על אהבה, כמובן, אבל

החתונות של היום זה לא החתונות של פעם. היום כבר לא מגישים רבע-עוף עם בורסק וקצת אפונה. גם לא מביאים טיפולוקס, וגם הזוג הצעיר כבר לא נוסע לירח-דבש לסבריה או לאילת.

כיום עושים חתונה במלון-פאר עם ארוחת-ערב צרפתית. ואם בני-הזוג עשירים מאוד, הם בכלל לא עושים ירח-דבש, כי זה לא IN. הם חוזרים לעבודה יומיים אחרי החתונה. אז זוג כזה אני מכירה באופן אישי. הכלה היא ענת שר-מייסטר, בתם של יורם ורינה שר-מייסטר. האב הוא מהנדס-היטים הראשי של ארבעל.

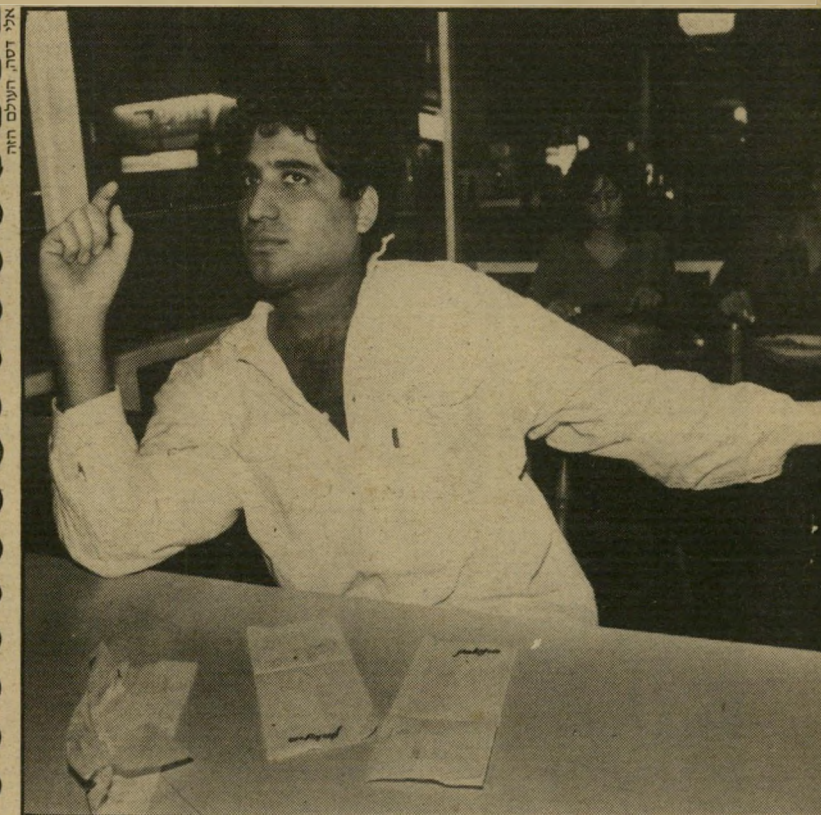

ענת שר-מייסטר וג'ק קראום החתן והכלה ולצידם —

והאם מזכירה רפואית. החתן, ג'ק קראום, הוא בן למשפחת מיליונרים משווייץ, העוסקים בתבי-שיטים, אך הוא עצמו, למרות גילו הצעיר (26), עוסק במימון ובייעוץ כלכלי.

אחד מקרובי-הכלה הוא המיליונר קדיש שר-מייסטר, בעל חברת-השמירה.

מובן שהחתונה הזאת התקיימה במלון רומא בשתי קומות, קומה אחת לקבלת-קהל וקומה שניה לאוכל ולריקודים. והיו שם הרבה יפים ויפות, וכל מיני שמות, אבל רק שני זוגות שבו

יוסי סייאס

אני לא יכול לומר, היא לא תאהב את זה".

"איך נפגשתי?"

סייאס, בהתרגשות: "אלוהים!"

חשבתי שהוא הולך להתעלף, הבחור העדין הזה. לחצתי עליו: "מה היא עושה, בכל זאת?"

סייאס: "לומדת אמנות"

"בבצל-אלף"

הוא: "לא"

בהמשך הוא התלונן: "את יכולה לערער לי את כל הגישויות"

הבטחתי שאין לי כוונות זדוניות כאלה, להירפך, והוא אמר: "נזמין אותך לחתונה, כשתהיה."

לא סתם אהבה שיתגרת ורגילה, בינו לבין, אלא אהבה בינו לבינו.

עכשיו, כך אני שומעת, יש לו חברה, והוא מתכנן להתחתן איתה בקיץ הקרוב. צילצולי לאחל לו מזל טוב, ולשמוע אם זה נכון, ואם כן, אז עוד כמה פרטים שישלימו את הסיפור. מצאתי בקצה השני של הטלפון עלם רגיש, קצת מבוייש, נכון מאוד מהשאלות שלי.

הנה תקציר השיחה איתו, ואתם תחליטו לפיו אם בסוף תהיה שם חתונה. שאלתי אותו אם מגיע

כוכבת הפורנו לא ידעה

זה קרה בירושלים, לפני חודשיים. עורך-דין ואשתו הזמינו לביתם כמה ידידים, למסיבה קטנה בליל-שבת.

אכלו, שתו, דיברו, ריכזו — עד כאן הכל כרגיל. לקראת סוף הערב הזמין בעל-הבית את החברה לראות "סרט כחול", כפי שהוא קרא לזה.

היתה הסכמה כללית, עורך-הדין שם קלטת בווידיאו, והסרט התחיל לרוץ. וכאן באה ההפתעה הגדולה: זה לא היה בדיוק סרט פורנו, אבל היו שם סצנות נועזות למדי, בהשתתפות גבר ואשה.

לא עברו כמה דקות, והצופים זיהו את האשה שבסרט: זו היתה אשתו של עורך-הדין. כולם נכנסו להלם, והאשה-הכוכבת, שכיכבה בסרט ללא ידיעתה, עוד יותר מכולם. אבל היא החזיקה את עצמה היטב, לא ברחה מן החדר בבושה, אלא צפתה עם כולם, ופה ושם אפילו צחקה.

התברר שהבעל חשד בה, שכר בלשים, והם הצליחו לצלם אותה עם המאהב שלה. הבעל קיבל לידיו את הסרט, והחליט להביך אותה לעיני כולם.

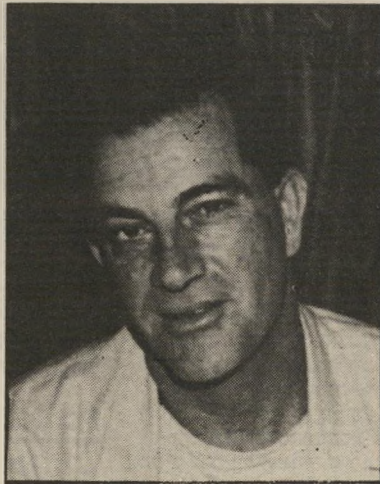
יש לשער שאחרי שכולם הלכו הביתה, היו צעקות בבית הזה. אבל נראה שהשניים הגיעו לאיזו משרה, כיוון שעד היום אף אחד מהם לא הגיש בקשה לנס.

השכנה מול החלון

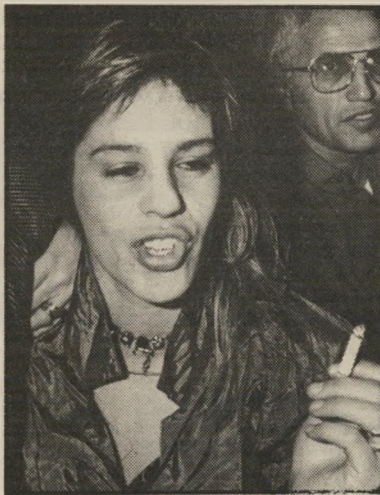
בשיעורי ההנרסה מלמדים אותנו על משורשים ומורכבים, וכל מיני צורות שונות. אבל החיים זה לא שיעור בגיאומטריה, והצירוף הכי טוב זה זוג. אבל יש גם יצאים מהכלל. המנהרס **נחום גת**, שהיה בעלה של הזמרת **אילנית**, נשוי כבר כמה שנים עם בחורה יפה בשם **דורית**, ויש להם גם בת יפה וחכמה בשם **ליאה**.

נחום גת, שהיה בעל חברת מעליות, והעוסק כיום בכנייה של מיכנים תעשייתיים, אוהב מאוד את חקר נפש האדם, ויש לו ידע על כך, שבא לו מלימודים עצמיים, והוא גם נוהג לתת הרצאות

שנצח חמדה את בעל חברתה הטובה, ושהקשר בין נחום לזיווה אינו סתם קשר ידידותי של שכנים, אלא קשר רומאנטי, וכולם בחשו, ומרי שעה בשעה השתנו ההערות, ובכל כמה דקות היו התייעצויות טלפוניות בין כל החברים. ראה נחום גת שמכל העניין הזה עושים מעשה

נחום גת
— ובאיזה כסא —

דורית גת
— יושב ביבור המישחק?

גבלה, שוב ארוז את מיוורתו וחזר להתגורר זמנית בבית ידידיו רוני סובוטקה. כעת כולם רגועים, כי הם יודעים שנחום גת וזיווה נצר הם רק ידידים, ואי אפשר לצאת בהאשמות בלי הוכחות, ומה שנותר הוא לראות על איזה כיסא ובאיזה בית יישב הגיבור הראשי במישחק הכסאות המוסיקליים.

שמועה רפה שמועה, ומירי התעטפה בשתי קה. לפני שבועיים כבר ידעה כל העיר שיש לה רומאן עם אישה ביטוח הנשוי **שלמה אליהו**, בעל חברת הביטוח אליהו, האיש שכנה את

שלמה אליהו
אין כלום בינינו

פרוייקט נן העיר בידר עם הקבלן שכטר. כולם ידעו על הרומאן הדימיני הזה, חוץ ממנה וממנו, כמובן. וכיד הדימיני הטובה הפליגו כולם בתיאור רים שונים.

אני, היודעת שיש גבול גם לדימיני, דרינג' דרגנטי לאישה ביטוח אליהו. מר אליהו, שלום. מדברת רחל המרחלת.

זיווה נצר
— באיזה בית —

על הנושא. אשתו, דורית, עובדת כמנהלת חנות גדולה בקניון שברמת גן. לזוג יש שכנה, חתיכה, הגרה ממש מול חדרה שינה שלו, ולחתיכה הזאת קוראים **זיווה נצר**. היא דוגמנית הבית של נופקס, גרושה ואם לילד.

והנה, לפני שבועיים, עבר תחיל שחור בין בני הזוג גת, על רקע של התפתחות רוחנית, ונחום גת ארוז את המיוורת, שהיתה לו בבית, ועבר לגור אצל — לא אצל החתיכה ממול, אלא בביתו של חברו הטוב, **רוני סובוטקה**, איש עסקים החי עם הדוגמנית **נילי פלד**, מי שהיתה חברתו של השחקן מפי **יהודה ברקן**. שם הוא שהה כמה ימים, ולאחר מכן עבר לביתה של הדוגמנית זיווה נצר. כמובן שכל הלשונות הרעות התחילו להגיד

אין כלום

יש בארץ כמה בחורות, שכל צעד שהן עושות יש בערך 10 פירושים והערות לפחות.

אחת מאלה היא האלמנה הטריה **מירי וייס-ברג-רסקין**, אלמנתו של הארכיטקט **יורם רסקין**, שנפטר השנה מדום לב.

מה כבר לא אמרו עליה ועל מה שהשאר בע? לה? פתאום כולם נהיו ידעים בענייני ירושות ומישפחה, וכל אחד הידע לבסא את השם וייס-ברג-רסקין כבר הפך מומחה גדול לאלמנות.

מירי וייסברג-רסקין
התעטפה בעתיקה

היסטוריה

במלון הפאר

איך אפשר להעביר את השבוע מבלי לספר משהו על אשת החברה הנוצצת **מיכל בקר**? אתם הרי יודעים כבר מזמן שהחברה התל-אביבית התחלקה לשני מחנות — אלה שאוהבים אותה ואלה שבלשון המעטה לא-כליך אוהבים אותה.

אז אלה שאוהבים אותה יודעים לספר על כל התרומות שהיא תורמת לאגודת יד ביד, ואלה שלא אוהבים אותה מספרים על כל הכספים שהיא מבזבזת על בגדים, ועל זה שהיא כליך מרוכזת בעצמה.

לפני שלושה ערכים אכלתי אצל חברים בסביון, והם סיפרו לי שמיכל בקר טסה לפאריס עם שני ילדיה, ועם עוד ילדה שבאה כבייבי-סיטר, ושהיא, מיכל בקר, נעלה אותם בחדר המלון שבו התגוררה, ויצאה לבלות עם חברות, והילדה הגדולה, שבאה כשמרטפית, נכנסה להיסטריה והתקשרה עם הוריה בארץ, והם פנו לחברים המתגוררים בפאריס וביקשו מהם שיצילו את הילדה האומללה. ועוד סיפרו שכאשר שוה ררה הילדה היא הוטסה ישירות ארצה לבית הוריה, ושמצאו היא סובלת מטרומה.

כליך וועדתי מהסיפור האיום הזה, שדרינג' דרגנטי למיכל בקר.

"מיכל, בוקר טוב. זאת המרחלת. תגיד, מה קרה לך עם הילדה של החברים שלך, שחזרה ארצה בהיסטריה?"

"תשמעי, זה לא היה בדיוק ככה. גרנו כולנו במלון פלאזה אחרת בפאריס, והילדה הזאת באה כדי לשמור על הילדים שלי. אני שילמתי את מחיר הטיסה שלה, וגם את השחות. הכל על חשבוני."

"אז אם הסיפור הזה כליך ורוד, למה הוא בכל זאת שחור?"

"הילדה הזאת היא בעייתית. הייתי בפעם שעברה עם הבת-דודה של הילדה הזאת, ולא היו שום בעיות."

"ולמה נעלת את הילדה הזאת בחדר?"

היכרות בתערוכה

כך הם עברו לדבר על עניינים פרטיים. ומאז הם ביחד.

תמיד חשבתי שכדי להכיר את הגבר המתאים, כדאי לבחור להסתובב במקומות שבהם נמצאים גברים מתאימים, ולא רק סתם להסתובב. כי לא כל אחת יכולה לגשת למי שנראה לה כאביר-חלומות, ולהתחיל לדבר איתו. כדאי שתהיה גם סיבה מיקצועית טובה לפניך אליו.

רומי הלחמי, זמרת, לא כליך מוכרת עד לרגע זה, אבל בעלת הרבה תיקות לעתיד, לא חשבה על העבודה שהוצעה לה, כאשת-מכירות של ביטאון כלכלי, כעל דרך לפגוש את הגבר שלה, אבל זה מה שקרה.

הלחמי, שמאסה באחרונה בהופעות במועדונים ובפאבים, עושה כמה שקלים בהקלטות ג'ינגלים, והחליטה להתגר את ההכנסה בעבודות בשעות היום. לא היתה לה בעיה, כי פרט ליופי אקוטי, לבחורה הזאת יש גם ראש טוב.

מכיוון שהיא חובבת בישול — יש לה בבית 50 ספר בישול — היא התקבלה כעוזרת לשף במסעדה צרפתית יוקרתית. נותר לה מעט זמן פנוי, והיא קיבלה גם את הג'וב בעיתון הכלכלי, והתחילה להסתובב בקונגרסים של רופאים, מהרסים, חברות גדולות. הולך לה יופי בעבודה הזאת. רומי, שהיא גם שחקנית, טוענת שכישרון מישחק בכלל לא מפריע כאשר מדובר במכירות.

לא מזמן היא הגיעה לתערוכה של ציוד מישורי בניה-העורוה. **אורי פורת**, בתחילת ה-30, מנכ"ל חברה העוסקת בסחר ובשיווק, התלהב מכישורן המכירה שלה, ואמר למוכירתו: אני מוכרח לדבר איתה, לא רק על עבודה.

היא הציעה לו שטח-פירסום, הוא קנה, ואחר-כך

מרת. רחל המרחלת מהעולם הזה. מה קרה?

"קרה שמסתובבות בעיר שמועות שיש לך רי מאן עם מירי, האלמנה של הארכיטקט יורם רס-קין."

"תראי, אני אדם מכובד, ואני לא אוהב שהשם שלי מופיע במדורירכילות. הייתי בקשר איתה בגלל העבודה שבעלה עשה בשבילנו בפרוייקט נן העיר. כבר לא ראיתי אותה יותר מחודשיים. אין כלום בינינו."

ברגעתי. אני מקווה שגם אתם!"

מיכל בקר

הבת-דודה היתה בסדר...

"קודם כל, לא נעלתי. ממתי אפשר לנעול מבחון את התורים בבתי-המלון המפוארים? ואפילו אילו נעלתי אותה, היא הרי היתה ביחד עם הילדים שלי, ולא עולה על הרעת שאני אנסה לפגוע בילדים שלי."

"אז למה לקחת לה את הכסף שלה?" "אני עוד תובעת את שאר הסכום מהוריה, על עוגמת-הנפש שנגרמה לי מהעניין."

בשלב זה כבר לא היה גם לי כוח לילדה הזאת, למרות שאני לא מכירה אותה, ואני פשוט מציעה לאשת-החברה העשירה שתרכוש לה כמה פיליפיניות. הן מאוד צייתניות, ואפשר לנעול אותן לשנים רבות, כפי שעושים פה עשירים רבים בארץ, והן בכלל לא מתלוננות.

ראיתי גם זוגות ישראליים המטיילים בעולם עם ילדיהם, והעוזרת הפיליפינית שומרת על הילדים בבתי-המלון ובנמלי-התעופה. אז בשביל מה כל הצרות?

רומי הלחמי

לדבר לא רק על עבודה

לעימנאל פרת יש סתיו בלב, הוא קיבל על עצמו משימה אדירה:

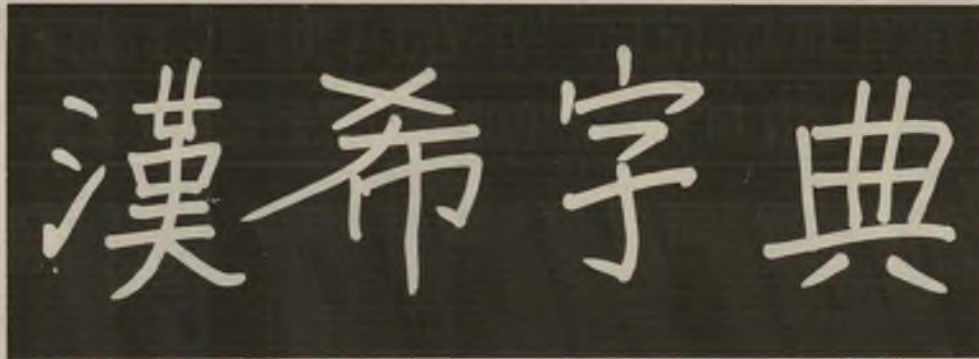
גרנו בטיינטסטין והיינו חלק מקהילה גדולה של יהודים. למעשה העתקנו את וולדיוסטוק לטיינטסטין. המשכנו לחיות שם כאילו אנחנו ברוסיה. אבי, כמו רוב חברי הקהילה, היה סוחר. הוא דיבר סינית קלושה. בביתנו אכלו מאכלים יהודיים. הטבח הסיני למד מאמי אידיש ודיבר איתה בשפה זו. בבית הספר היידי הודי למדתי סינית בסיסית. תלמידי בית הספר האנגלי לא למדו כלל סינית.

נישואי תערובת היו מעשה שלא ייעשה. לי ירדע רק על זוג אחד כזה. האשה היתה סינית והגבר — יהודי. בני מישפחותיהם לא אהבו את הזוג הזה. סופם שנישאו ועלו לארץ. לפני כמה שנים נפטרו.

גם עם היהודים הסינים לא נוצרו קשרים כלשהם. וזה, יותר מהכל, מוכיח עד כמה היינו מנותקים מכל שמץ של סיניות. אנחנו התעניינו רק בציונות ובקושר כלכלי. היינו כמו כל קולוניאליסט מצוי שנקלע לארץ זרה.

שטיח של זהב

פרת עצמו חי בטוב. הוא למד בבית הספר היהודי, כשסיים את לימודיו ערך עיתון ציוני באנגלית וברוסית. שפתם הכמעט-רישמית של יהודי קהילת טיינטסטין היתה רוסית.

(.מילון סיני-עברי)

במילון, ולוא רק בגלל ייחודו. אולם גם אם יתברר שכל העבודה הזו נעשתה לשווא, לא אצטער. רציתי לעשות את זה. המחשבה שמילון כזה לא ייעשה בכלל הראינה אותי יותר מהחשש שאם הוא לא יימכר.

זה החוב שלי לעם הסיני. כך אני משיב להם על הכנסת האחרים שהעניקו לי. בשבילי המילון הזה הוא צורך כמעט בלתי-ניתן לכיבוש. עמנואל פרת נולד בוולדיוסטוק ב-1921. שנה אחר-כך הגיעו המהפכנים הרוסיים לעיר. הוריו של פרת, שהיו בעלי מיכרות-פחם, אונות, בתי-חריר

צמחים נדירים, האופייניים רק לסין, אף הן לא יכנסו אל המילון של פרת. גם כך, חיבורו של מילון כזה רורש התמסרות כמעט מוחלטת. זו עבודת פרך, עבודת ממש.

הטבח דיבר אידיש

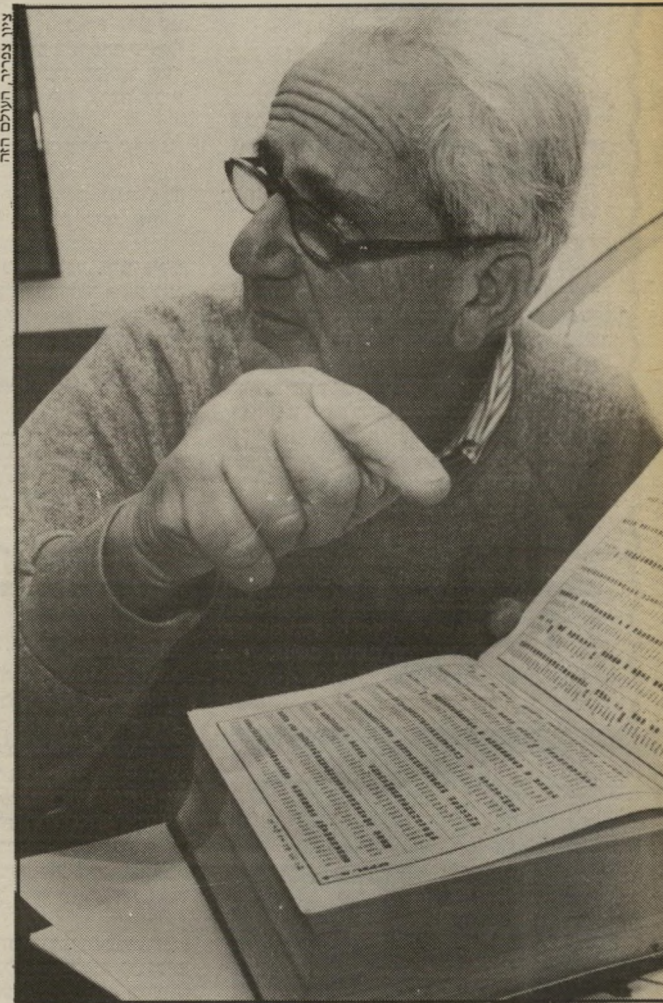
לפני שלוש שנים החל עמנואל פרת בחיבור המילון. מאז הוא ירש יום-יום, במשך 12 שעות ויותר, נר בר במילוניו, מחפש סימניות, משווה פירושים וקווים. ביום טוב, כשמוחו

יום. כך גם סימניה שממעותה לשים אויקי-עץ על דיו של אסיר. סימניות המתארות שיטות-עינויים שונות וסוגי

ש בכותרתת הוו עוקץ שיומרות רבה בצידו. רק יודעי סינית על בור-יה יכולים להבין זאת. הכותרת פשוטה, והיא אומרת: מילון סיני-עברי. מישחק מילים מתחכם רומז למילון הסיני-סיני הקלאסי, הגדול מכולם, שיצא לאור בראשונה בסין, ב-1716.

עמנואל פרת (67), גימלאי, לפני-כן היה עיתונאי פריילאנסר כמעט בכל העיתונים, ולפני כן כתב בכיר של העוררם הזה בשנות ה-50, הוא מחברו של המילון הסיני-עברי הראשון בעולם. למרות הרמז שבכותרת הוא אינו שואף אל המילון ההוא. בקאנג'י-דויד'יין, הוא המילון העתיק, יש 42,000 סימניות. במילון של פרת יהיו רק 7500 סימניות.

בשפה הסינית היומיומית יש כ-10 אלפים סימניות. חלקן בנות שלושה קווים, באחרות, מורכבות יותר, יש 17 קווים. סימניה כמוה כמילה. פירושה

מלונאי פרת עם מילון סיני-אנגלי להחזיר חוב ישרן

人	大	天	夫
Jen	TA	T'ien	FU
איש	איש גדול	שמיים	בעל

המיכטא הרוסי, הכבד כלי-כך, רבב כפי-רת בנאמנות כה רבה, עד שגם היום, 40 שנים אחרי שעלה לארץ, עדיין נלווה לשפתו.

לפרנסתו עבר פרת בחברה מיסח-רית, כפקיד צווא-יבוא. ב-1948 הגיע לארץ בחברת שיבעה מחבריו. אצל, שהיה אירגון פעיל ומבוקש מאוד ב-טיינטסטין, אירגן את החבורה. סמוך לבואם נשלחו לקרבות הנגב.

מאז פרת בארץ, מנצל לפרנסתו את רוסיותו יותר מאשר את נעוריו הסיניים. לפני שלוש שנים, כשפרש לגימלאות, חזר אליו עברו הסיני.

יש לארץ הו כעין מגנט. מי שחי שם לא יכול לשכוח אותה. זה משהו שנשאר בך ולא מרפה. בשבילי סין היא בעלת משמעות כפולה, גם מפני שהורי קבורים שם, בטיינטסטין.

הזיכרון החזק ביותר שלי מסין הוא ביקור שערכתי במינזר בודהיסטי בפי-קין. נכנסתי למינזר בתחילת שעת המדיטציה. הגזירים, לבושים בצהוב, ישבו בחצי עיגול, ולצידם מה שנראה כפסל של בודהה. אינני יודע כמה זמן עמדתי כך, מביט בהם. ופתאום הפסל לי לא המום, שכן באותו רגע התברר לי כי לא היה זה פסל, אלא הכוונה של המינזר. הוא נראה כמו חפץ, כמו חומר, ולפי דבריהם בזמן שעשה מדיטציה הנשמה שלו לא היתה איתו. זה היה מזעזע.

אהבתי לטייל בפקין, בעיר האסיר, רה, אהבתי את הסתיו הסיני, שהופך את הארץ כולה לשטיח ענק של זהב.

במבט לאחור אני מצטער שלא התעניינו בהם, לא ספגנו ממש את התרבות הזו. רק עכשיו אני מבין עד כמה התרבות הסינית גדולה. לכן גם קיימת תופעה שנראית משונה, אולם אפשר להבין: מי ששולט בסינית הורפך לסנוב. כאילו הוא חושב לעצמו: אני יודע משהו מיוחד, משהו שאתם לא יודעים.

מלבד השפה, שהיא עשירה כלי-כך, יש בתרבות הזו קסם מיוחד, שונה מאוד מהישראליות. יחסי כבוד בין בני-אדם שרר ליכוביין

(המשך בעמוד 38)

עצבי

ש ומסילת-ברזל, נמלטו, כמו רבים אחרים, לסין. שם גדלתי עד שהגעתי לגיל 27.

* מילולית: סחיר-לב. המושג מורכב מהסימניות. לשרוף שיבולים

אחרי ככל רחבי סין. הסימניות אינן פונטיות. כדי לדעת איך להגותן צריכים למילון או לעזרת דובר סינית. בסין יש עשרות ניבי דיבור.

בכל מחוז מדברים, למעשה, בשפה אחת. תושב פקין לא יבין את דוברי הניב של קנטון, ולהיפך. השפה הרישית מית היא שפת פקין.

החיפוש אחרי סימניה במילון קשה ומורכב כמעט כמו הסימניה עצמה. יש בסינית 214 שורשים. כדי למצוא במילון את פירושה של הסימניה צריך לדעת מהו השורש שלה. סימניות רבות מורכבות משניים ואף משלושה שורשים.

המילונים מסודרים על-פי צלילן הפונטי-פיקני או על-פי שורשיהן. פרת בחר בסדר הפונטי.

כך הוא עובד: מתוך מילונים סיניים-לועזיים בחר פרת סימניות שיש מושיות. בתחילה חשב כי יסתפק במילון רק, של 3000 סימניות. במהרה הבין כי זה יהיה מילון שיטתי. לכן הגידל את מיספרן.

דילול הסימניות נעשה בררך הגיונית. סימניה עתיקה שפירושה סוס בעל רגל אחורית לבנה, אינה שימושית ה-

אלי דותן, העולם הזה

— אין מה לפחד! —

(המשך מעמוד 9)

וישנה כל-כך הרבה עבודה. טרם ישבנו ודיברנו לפרטי-פרטים.

● **עם כל הצניעות, ריעותיך לא ישיעו במימשל החדש?**
בוודאי, אם הנשיא הנבחר יבקש עצה ממני או הערכת-מצב... אני מושל שעסק בחינוך ובבריאות, ואם בוש יצטרך עזרה או חוות-דעת הקשורים בניסי יוני בתחומים אלה, אעזור לו.

פרט לראיון עימר, ניסיתי גם להרגיע את הרוחות ונעניתי מייד להזמנה לפגישה עם מנהיגים יהודיים (לפני חודש). סיפרתי להם שבוש, אני ואחרים התחלנו לדון על שורת נושאים ולגבש עמדות, אבל לא הספקנו לעבור על כל הנושאים ולשוחח עם כל הנוגעים בדבר.

● **ואם בכל זאת יחליט בוש להיוועץ בך, תמצת לי במישי פט אחד את השקפתך בקשר לסיכסוך במזרח-התיכון.**

אני חושב שהמפתח לפיתרון במזרח התיכון — כל פיתרון! — הוא ביטחונה של מדינת-ישראל.

● **המזרח-התיכון יהיה כמו קום גבוה בסדר-העדיפויות של המימשל החדש?**

בוש הוא שיחליט מה יהיה חשוב. אבל כן, אני חושב שבוש ירגיש בכלל את מדיניות-החזק, והמזרח-התיכון הוא כמובן שטח חשוב במיסגרת מדיניות זאת. אני מניח שהמימשל החדש יעסוק בכך רבות.

● **מנהיגים יהודיים מסבירים את חששותיהם ממך בכך שיש סירבת לחתום על עצומה של מושלי-מדינות, שגינתה את השוואת הציונות לגזענות.**

חשוב לי שתסבירי כאן היטב את עמדותי. פשוט חשבת או שאין זה נכון שמושלים יחתמו על עצומות, הקשורות בנשואים של האומות המאוחדות. מה זה ענייננו? אינני מאמין שציונות וגזענות הן היגיון. מה שאני אומר כיום הוא שהיה צריך למחות נגד זאת אחרת, או לנסח את המימסך באורה שונה.

● **מה שאתה אומר כיום הוא שלא הובנת כראוי? שכל האירוע מתפרש כיום כאי-הבנה?**

כן, אני חושב שאילו הייתי מסביר עצמי טוב יותר אז — לא היתה נולדת בכלל אי-ההבנה הזאת, וחבל. חתמתי על עצומות פרו-ישראליות אחרות: על עצומות של בני-ברית, על עצומות לכבוד 40 שנות-עצמאות למדינת-ישראל. אל. כאן זאת היתה פשוט התערבות בענייני האו"ם. סתם נתפסו לזה.

● **אתה נרגש לקראת הזינוק שלך בקאריירה?**

אני חייב להודות שאני קצת נרגש. בכל אופן, זוהי מעין תקופה חדשה. הכל נראה חדש, לא ידוע. בוודאי שזה מעורר בי מתח, התרגשות.

● **אתה פוחד?**

לא ממש. אני יכול להשוות עצמי לאתלט ההולך לקראת מישחק מאוד חשוב: הכנה, מתח לקראת, ריכוז. ברור לי איזה מאמץ אצטרך להשקיע.

● **החשש מכישלון מקנן בך?**

הדבר הכי גרוע שיכול לקרות הוא שאחזור להיות מהגרס. סיימתי את לימודי ההנדסה באמצע-ישיבה (אונברסיטה) ויקרתי ביותר בבוסטון. במילא הגיע המינוי הזה כהפתעה, במילא תיכננתי לפרוש מהפוליטיקה.

● **כשהיית קטן, חלמת להיות בעמדה בעלת-כוח שכזו?**

כשהייתי קטן, רציתי להיות מהגרס. באמת! בכלל לא התעניינתי בפוליטיקה גם בגיל מאוחר יותר. לפני כמה שנים התחלתי להיות מעורב בפוליטיקה בניהול-ממשל. ביקשו ממני לרוץ למישרת-המושל. זה אפילו לא קרה ביוזמתי. זה פשוט קרה. כשהכרזתי ביחודי שאני בכוונתי לרוץ לקנדידיה הבאה — זה לא היה תרגיל מתוחכם. באמת התכוונתי לחזור ולהיות מהגרס. חלמתי על כך. זהו המיקצוץ שאני באמת אהב. ואז חזר טוב ביקש ממני לעזור לו להיות נשיא מוצלח.

זה בעצם מה שקרה: חבר טוב ביקש עזרה...

האם אכן

נכלה העולה

הנחמדה מרוסיה

קורבן לניסיון

של אונס —

או שהיא

זונה, סחטנית,

חולה ונדקומנית?

ר' יבקה (שם בדוי, השם האמיתי נאסר לפירסום) נראית כנערה עדינה ונחמדה. היא עולה מרוסיה, כלונדית, סכסית ומושכת. על כן האמינה לה המישרה כאשר פנתה והתלונה על ניסיון לאונס, שנעשה בה כאשר נסעה במכוניתו של פיפו חסון מנתניה (העולם הזה 20.7.88).

ר' יבקה סיפרה למישרה כי בחודש יוני פגשה, בכניסה לשיכון סלע, את פיפו חסון, שאותו היא מכירה מקודם.

זוהי תמונה מבויימת. כך תיארה ר' יבקה את אשר קרה בחולות. האמונס?

זוכר שנפגשנו בטרמפ? וככה. אחרי-כך ראיתי אותה הרבה בעיר. לפני איזה שמונה או תשיעה חורשים היא באה אלי ושאלה אותי איפה יש מקום שמוכרים סיגריות אמריקאיות. אמרתי לה. היא אמרה שהיא הולכת ותיכף תחזור, כי יש לה דיבור איתי.

היא הלכה, קנתה סיגריות וחזרה אלי. היא אמרה לי שיש לה חבר שיושב במאסר, והיא צריכה מישוה שיממן אותה.

אמרתי לה: "תראי, אני כן-אדם נשוי, יש לי ילדים, מפה ושם אני יכול, אבל בלי שום תנאים, אני מוכן לשלם לך סכום שאת תבקשי, ונלך ביחד, אבל בלי שאת מכירה אותי ובלי שאני מכיר אותך. ולא ברחוב, כדי שזה יהיה סגור כזה, שאף אחד לא ידע."

היא רצתה 100 דולר בכל פעם שאנחנו יוצאים ביחד לבית-מלון או לדירה שכורה. היא אמרה: "אני צעירה ואני נקייה, ואני רוצה 100 דולר". אמרתי לה ש-100 דולר זה יקר לי, אבל אני יכול לשלם 100 שקל. אז היגענו לאיזה שהוא סיכום, והיא אמרה בסדר.

בפעם הראשונה הלכנו לדירה של חבר שלי בקריית-נורדא. הוא נתן לי את המפתח, ניגשנו לדירה, עשינו מה שעשינו. היא אהבת לעשות את זה בחושך, לא באור, שלא אראה את הגוף שלה. זהו, עשינו, הלכה ולא היה שום דבר.

אחרי-כך היתה בכל פעם באה ואמרתי: "תשמע, יורם, תן לי 50 שקל, על החשבון. אני אלך איתך, ובינתיים תיתן לי". כך היתה באה ולוקחת ממני.

הייתי איתה איזה פעמיים-שלוש מאז. בפעם הרביעית היא קבעה איתי ביום-שבת באיזשהו מלון, ולא באה. זה היה בערב באוגוסט או ביולי. היא באה אלי ואומרת: "תשמע, אני מצטערת מאד, אתה יודע מה? בשבת הבאה אני אביא לך עוד בחורה, ואתה לא תצטרך לשלם עבורה". זאת חברה שלה, וזה יום-שבת, והיא לא רצתה לעזוב אותה לבד, אולי חשבה אורגיה, אני לא יודע, למה היא התכוונה. אז אמרתי לה בסדר, מה איכפת לי שתביא עוד אחת.

„תעופי מפה!“

ביום השלישי היא פתאום באה אלי לבית-הקפה ואומרת לי: "כר, אבות לי השיניים, כואבות לי השיניים". אמרה שהיא לא יכולה לזון, ושעשה טובה ואתן לה עוד 50 שקל.

אילנה אלון

חשיפתה של מתלוננת על ניסיון של אונס

על אישיותה של המתלוננת, במטרה לערער את אמינותה. **העיר יורם ארבל (שם בדוי), מכיוון שהוא נשוי ובעל מישפחה אין, "העולם הזה" מפרסם את שמו, איש-עסקים מנתי-ניח.**

בשנת 1983 קניתי מכונית חדשה, והייתי צריך לעשות לה רצעה. נסעתי דרך שכונת קריית-נורדא ופתאום היא עצרה אותי, היא ועוד חברה שלה מהצבא, ביקשו טרמפ. הייתי עם הבן שלי שישב מאחור. היא רצתה לנסוע לאילת, אבל אמרתי לה שאין לי זמן להגיע לשם. הבאתי אותה עד אשקלון, סיכנו באר-שבוע, ושם עזבתי אותה. לפני אותו אירוע לא היכרתי אותה. אבל אחרי-כך היא היתה באה ונכנסת למישרד שלי בנתניה, ואומרת לי: "שלום, מה שלומך, אתה

פיפו נעצר במכוניתו, ושם נמצאו ארנקה ונעליה של ר' יבקה. פיפו סיפר במישרה שאמנם הביא את ר' יבקה למקום העיכוב, אך כאשר סירבה לו ודרשה בתוקף לחזור לנתניה, ציווה עליה לדרת מהמכונית ולחזור ברגל לעיר.

צעירה ונקייה
השופט יהודה זפטי עצר את פיפו עד תום ההליכים המישיפטיים נגדו. הסניגורים עירערו על מעצרו בבית-המישיפט העליון, והשופט שלמה לויין שיחרר את פיפו ממעצרו. המישיפט החל ואחרי שהמתלוננת עלתה על דוכן-העדים וסיפרה את סיפורה, הביא הסניגור אמנון אגסי מסיפר עדים שסיפרו לבית-המישיפט

היא שאלה אותו אם הוא מגיע לנתניה, והוא אמר שכן.

כאשר עלתה למכונית, אמר לה הנהג לשכב על הכסא, כדי שאשתו לא תראה אותה במכוניתו. פיפו ניסה לשכנע אותה להיגמל מסמים, ואמר לה שהיא יכולה לעשות ים כל-כסף, מכיוון שהיא בחורה צעירה ויפה. לפתע עצר את הרכב והיא ראתה שהם נמצאים במקום שאינו מוכר לה, מקום שזמם מלא קוצים.

פיפו הוריד את חולצתו, פניו השתנו והוא אמר: "את בחורה כוסית, אני רוצה לשכב איתך". תוך שניות הוריד את מכנסיו ונשאר עירום. ר' יבקה חשבה מהר ואמרה שהיא צריכה להשתין. היא ירדה מהרכב והחלה לרוץ לכיוון כביש החוף. פיפו חיפש אחריה, אך היא התחבאה מאחורי שיח, והוא לא ראה אותה.

(המשך מעמוד 37)

אז לא היה לי במיקרה כסף בכיס, היה שם איזה נהג-מונית מהשטחים, אז אמרתי לו: "אתה יודע מה? תלווה לי ואני אחזיר לך אחר-כך". הוא נתן לה 20 דיןר, ואני אפילו לא ידעתי את השווי שלהם. בשעה 2 הנהג אומר לי: "או שאתה נותן לי את הכסף השלוותי לך". לקחתי וצילצלתי לה הביתה, היא נתנה לי את מיספר-הטלפון. אמא שלה אמרה שהיא איננה בבית. אמרתי לה שכאבו לריבקה השיניים ונתתי לה כסף. האמא אמרה: "סוב, כשהיא תבוא היא תתקשר אליך".

בשעה 2.30 אני מקבל טלפון ממנה בבית-הקפה, שואלת מה רציתי. אמרתי לה שה-20 דיןר שקיבלה זה 100 שקל ולא 50, כי אני טעיתי. היא אמרה בסדר, ושהיא תגיד את זה לרופא-השיניים שלה. בשעה 4, אני יושב בקפה, היא מופיעה לי עם איזה עברייני. הוא נשאר בחוץ והיא אמרה לי שהיא ביאה את הכחורה שצריכה להיות איתנו בשבת, שאצא והוצה לראות אם

עד כאן העדות.

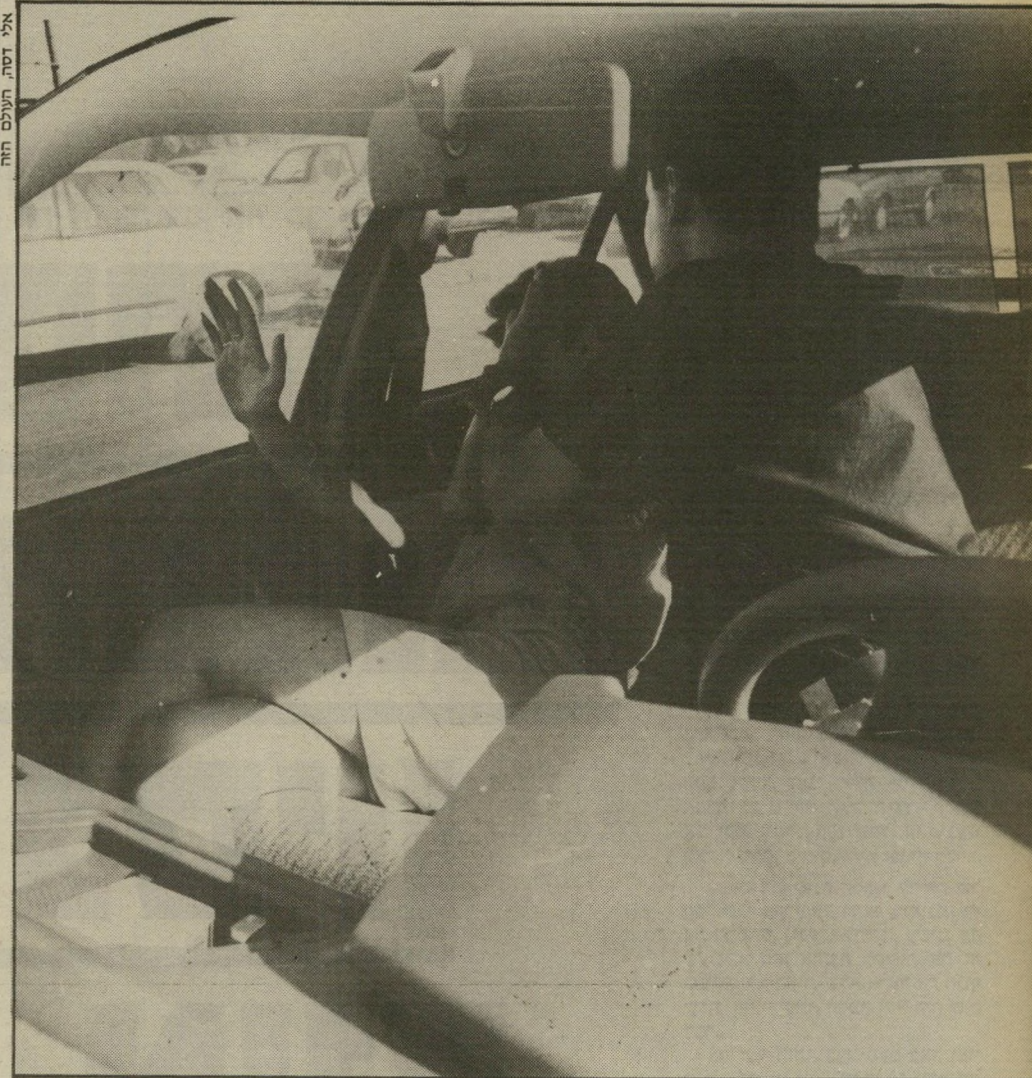
כסף ותמורה

התובע עורך-דין אברהם פכטר, חקר את העד חקירה נגדית:

"יש הרגשה שאתה מנסה להציג את עצמך כאן כחצי-צדיק, עוזר לאנשים, נותן כסף. אבל כסף הכל, אם נתרגם את מה שעשית לעברית פשוטה, שכבת עם הכחורה תמורת כסף".

שלוש, עד שהייתי מוציא את התקע מהקיר. אחרי שבעים הסתקרנתי, רציתי לדעת מי זאת. קבעתי איתה, וכש-ראיתי אותה התחלתי לי פתאום כל הרושם עליה. קודם קיללתי אותה, אמרתי לה מילים מגונות וניתקתי לה בצורה עצבנית. אבל כאשר ראיתי אותה, כזאת עדינה וקטנה, חמודה כזאת, היא מאוד מצאה חן בעיניי. שכבתי איתה, והקשר בינינו נמשך כמה שנים. היא גם גרמה לי להתגרש מאשתי.

זה קרה כך: אני חשבתי שהיא אהבה אותי. היא היתה קובעת איתי וביקשה מחברה שלה שתתקשר לאשתי, ותגיד לה כל מיני דברים שהרגיזו את אשתי. הוציאו אותה מהכלים וגרמו לנו להסד-תכסף. בסוף היא גם אמרה לחברה שלה שתתקשר עם אשתי ותגיד לה את הכתובת של הדירה ברמת-פולג ששם נפגשנו. אשתי לקחה טכסיס-פיישל, ותפסה אותנו על חם. אחרי הגירושין שלי המשכתי להיות עם ריבקה רק שנה אחת. אז ראיתי

כך תיארה ריבקה את מה שהתרחש במכונית. הנהג טוען אחרת

ארבל: "אבל זה מפני שהיא עשתה את עצמה מיסכנה. אני אדם מבוגר, זהו בושש שאני אעמוד פה אפילו. התרשמתי מן המנה שהיא בחורה רסית, מאוד נחמדה, מאוד מושכת. היא בחורה צעירה, והיא פיתתה אותי. אילו הייתי יודע שהיא נרקומנית, לא הייתי הולך איתה, כי אני פחד ממחלות. אני לא חשבתי שהיא זונה. חשבתי שהיא רוצה לעזור לחבר שלה, אבל לא נתתי לה כסף סתם כך, כי אני אף פעם לא נותן כסף, אם אני לא מקבל תמורה".

לעדה-הנהגה השני, יהושע צוקרמן, היה סיפור עוד יותר מרשים.

סיפור העד: היכרתי את ריבקה כאשר הייתי נשוי. היא התחילה לטלפן אלי הביתה, הציקה לי במשך איזה שבועיים. זה היה ב-1980. טילפנה אלי ולא רצתה להגיד לי מי מסר לה את מיספר-הטלפון שלי. אמרה לי כל מיני דברים. חשבתי שמישהו מותח אותי. ניתקתי את הטל-פון. היא היתה מתקשרת פעמיים

שהיא הולכת עם כל החברים שלי, שוכבת איתם. היא פגעה בי מאוד. אם היא אמרה לכם בעדות שהיא לא זוכרת משהו, אז היא באמת לא זוכרת. היות והיא בחורה מאוד מיסכנה. היא חולת-נפש. אני לקחתי אותה לבית-חולים כמה פעמים, בגלל התמוטטות עצבים.

אתן לך, למשל, דוגמה. היא יצאה איתי ואהבה אותי, וחיינו יחד בדירה משותפת. הכל היה משותף, הכסף שלה ושלי. והיא פנתה לאדם וביקשה ממנו שהוא יגנוב את הכסף שלי, ויתן לה חצי. הבנאים גנב לי את הכסף, ולא חלכה לאדם נוסף וביקשה ממנו שיבוא איתה לבקש מהגנב את הכסף. ההוא בא וסיפר לי, וכך עליתי על זה.

עד כאן דברי העד. מיספשו של פיפו חסון התייחסו בית-הדין עומד בקרוב לחרוץ את הדיון, ולהחליט אם הוא מאמין לריבקה המתלוננת או לפיפו, הנאשם באונס.

(המשך מעמוד 36)

וחוש אסתטי, אלה קיימים בי נוכחות שנותי שם.

סתיו בלב

פרת לא חזר לבקר בסין. בתחילה אייפאשר היה, ועכשיו, כשנפתחו הגבולות, הוא חושש לשוב. "אני בטוח שהביקור בפקין ובטייפ-סין יהיה כרוך בכאב-לב גדול. סין שאני מכיר כבר איננה. הכל השתנה. המהפכים, לדוגמה, הרסו את החומה של פקין וננו, במקומה, שרידה. זה מר-אה שאינני מוכן לראות.

"מהפכה תרבותית נעשית, בדרך-כלל, בידיים לא-תרבותיות. כשם שהם התאכזרו לחומת פקין, כך הם אף פגעו בשפה הסינית. הקומוניסטים ניסו לפ-שט את הסינית, להפוך את הסימניות

פרת אחרי המילון. יצירות-מפוחות

לדלות-קווים. אלא שבכך הם הפכו את השפה רווקא למסוכנת יותר. "הסינית הרגילה, זו שאני אוהב, היא שפה אסוציאטיבית. קל לזכור את הסי-מניות מפני שיש בהן הגיון מסוים. "למשל: הסימנית עצבות מורכבת מסתיו ולב. סתיו בלב זוהי עצבות. הסי-מנית איש גדול היא איש הפושק את זרועותיו. שמיים הם קו מעל לאדם. לסימנית המתארת בעל נוסף קו מעל לשמיים, שפירושו: בעל לאשה הוא, בשבילה, אף גבוה מהשמיים. הסימנית אשר היא צירוף של מים ודקרון, כי מפל-מים כמוהו כמי דקרון. "מי יכול לשכוח סימניות כאלה? זהו יופיה של השפה. באו הקומוניסטים והפכו זאת לאוסף של קווים חסרי כל משמעות, ולכן כה קשים לזכירה." תמונה כמעט סוריאליסטית: בירר-תו בירושלים, דירה קטנה שחפצים מגובבים בה בלא כל סדר, מבכה פרת את התרבות הסינית העתיקה. לולא המיבטא הרוסי הכבד והעניינים היש-רות, אפשר היה לראות בו כנאצולה סיני שאינו יכול להיפרד מקווי-אבר-תיו.

שטופים באהבת-סין

מעשה החזרה אל סין היתה לפרת מסוכנת אף יותר מסתם חיי-בור מילון. כשהחליט לחבר את המילון היו ידיעותיו בכתב הסיני מעטות מאוד. בטייפ-סין למד בעיקר את שפת הדיבור. איש לא התייחס שם ברצינות לסימניות המשונות. לכן, קודם לחיבור המילון למד את הסימניות. יורי גראוזה, ידיד שתול-דו-חזיו ורמות לאלה שלו, עזר לו. היום, שלוש שנים אחרי-כן, חצי-שנה לפני סיום המלאכה, עמנואל פרת אופטימי, מאמין כי לבסוף ייצא מו-ציא-לאור שייקה על עצמו את הדפסת המילון הסיני-עברי הראשון בעולם. "עכשיו, כשסין מתקרבת למערב בכלל, וגם לישראל, בוודאי ייצא מו-שיווקו למילון הזה", הוא אומר, "ואחרי שהמילון ייצא לאור, אתחיל לתרגם לעברית את יצירות-המופת הסיניות", וכבר הוא רואה בעיני-דוחו את הישראלים כולם שטופים באהבת-סין, מעריצים, כמוהו, את הסימניות ה-מורכבות, רבות-הקווים, ביום לסימניה-דלה, שמקורותיה קומוניסטיים.

במדינה

דוני חיים כספת באיבר-המין

בתחנות האשה נמצאו המחאות. דולארים 15 מפתחות שונים.

בימיה-הביניים, כאשר האבירים ש-רו על תומת נשותיהם בעזרת חגורות-צניעות, היה אולי אפשר להבין מדוע מסתירה אשה בתחנותיה 15 מפתחות. אבל כאשר התגלו מפתחות אלה באי-ברמינה של אסתר מילגרומ מפתחי-תיקוה, לא היה לכך הסבר.

באוקטובר השנה נערך חיפוש בכי-תם של אסתר מילגרומ ובעלה אליק. בגלל חשד להחזקת רכוש גנוב וסמים. השניים מתגוררים, יחד עם בנם ואדם נוסף, בדירה בפתח-תיקוה, ומנהלים חנות-מכולת.

בחיפוש שנערך בדירה נמצאו שם כלי עישון חשוי וגם קילוגרם של חי-סם, שהיה מוסתר בתוך מכשיר אינה-לציה המשמש לחול-לקצרת. המיטרה המשיכה וחיפשה גם על גופם של בני-הבית, ומצאה תכשיטים שונים וכסף מזומן. כל בני-הבית נעצרו.

למחרת המעצר, כאשר נערך על גור-פה של האשה חיפוש רציני בבית-המעי-צר, התגלתה בתחנותיה מעטפה חומה ובה שבע המחאות בסך 200 דולר ו-1830 ש"ח, ובתוך צמד-רפף, שהיה מוסתר באותו מקום, נמצאו 15 מפת-חות.

התובע אברהם פכטר ביקש את מעי-צדם של כל בני-המשפחה עד תום ההי-חנות-מכולת.

פרקליט זילברשטיין, בלבב את הפורציות

ליכים, וטען כי המפתחות משמשים, כ-נראה, לדלתות של מקומות-מחבוא לר-כוש גנוב או לשם ביצוע פריצות. לסניגור, עורך-דין גיורא זילבר-שטיין, היה הסבר אחר. הוא אמר כי האשה חדרה מפני פריצות לחנות-המ-כולת של המיטרה. לכן היא מחזיקה את מפתח-המכולת באיבר-מינה, ואיתו עוד מפתחות נוספים, כדי לבלבל את מי שירצה להשתמש במפתחות לשם פריצה. השופט נתן עמית חייד למישמע הטענה המקורית, והחליט לעצור את האשה ולשחרר את בעלה.

טינה טולין, שחקנית, חייבת הרבה לטיבעונות. בזכותה הצליחה להוריד ממשקלה, להיכנס להריון ואף להיגמל... משוקולד

טינה טולין טיבעונות

כאשר התחלתי לאכול אוכל צימי חוני, בצורה מסודרת ומבוקרת, התיחלתי לרזות. במשך חודשיים הצלחתי להוריד, באופן דראסטי (כיום אני יודעת שזה כלל לא מומלץ) שמונה קילו. לבימה עליתי דקיקה.

בדרך לטיבעונות היו לי נפילות רבות. היה רצון חזק, היה ידע על הנושא, אבל לא תמיד היה הכוח לבצע. הבעיה העיקרית היתה האהבה שלי למתוק, לשוקולד בעיקר. יכולתי לחסל טבלות שלמות, שש או שבע, בבת אחת. זה היה מבחיל ממש.

תהליך הגמילה משוקולד היה ארוך וקשה מאוד. הצלחתי להיגמל סופית רק כאשר נכנסתי להריון, לפני שני תיים. הדבר הכי חשוב אז היה שיהיה לי הריון קל, שאשאר רוזה אחרי הלידה, ושהתינוק יהיה בריא.

גם ההריון שלי, כמו בדברים טובים אחרים שקרו לי, קשור לטיבעונות. בגיל 30 רציתי להיכנס להריון, אבל

נעמי רון

(המשך בעמוד 41)

טינה ובנה
מה יהיה בן־הילדים?

היתה אומללה. "פתאום יצאו לי פצעים מוגלתיים על הפנים", היא מספרת. "מדי פעם צצו הפצעים האלה גם בגב ובבית־החזה. הלכתי לרופא מומחה, והוא נתן לי כדורי אנטי־ביוטיקה. במשך שנים בלעתי את הכדורים הללו, ושום דבר לא עזר. הפצעים נשארו כשהיו."

סיפורה טינה:

כאשר התחלתי לשחק בהבימה, פגשתי את השחקן עזרא דגן. התייחדנו. הוא סיפר לי שהוא צימחוני, ועודד אותי לנסות. ומה שיותר מדהים — הוא דיבר כבר אז על צירופי־מזון, נושא שמעט אנשים היו מודעים לו אז.

החלטתי שאני חייבת לנסות. אכלתי ירקות אורגניים, ובהדרגה נגמלתי מבשר. זה לא היה קל: הגוף שלי היה רגיל לקבל כמויות אדירות של שוקולד, בצק לבן, עוגות, דברי חלב. להפסיק את הדברים הללו היה, לגביי, כמו לעבור תהליך־גמילה.

הפלא לא קרה ביום אחד, ומוטב שיאף אחד לא יחכה לניסים. זה לקח הרבה זמן. יכולתי להתייאש, אבל התמדת, מכיוון שהאמנתי בצימחונות. תוך שנה התנקו פניי מהפצעים.

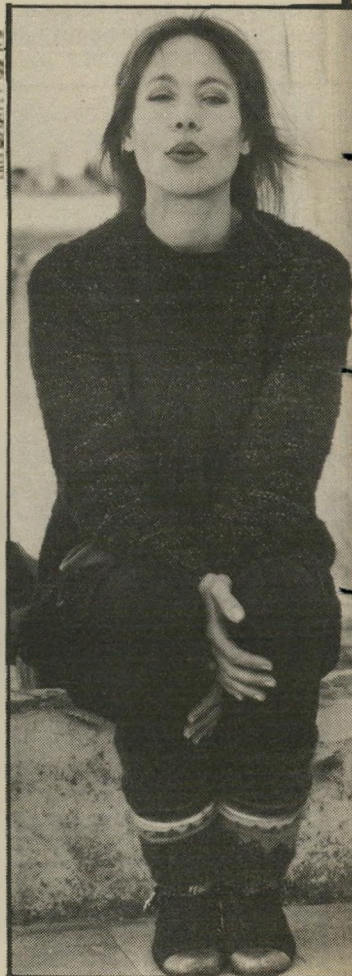
נוסף על הפצעים הייתי גם שמנה, כ־11 קילוגרם יותר מאשר היום. זה הפריע לי, כמוכן, הרגשתי כבדה. כאשר לאשה לא נוח עם השומן שלה, היא מקרינה חוסר־שקט, חוסר־נעימות. היא עסוקה עם השומן שלה, במקום להיות עסוקה בדברים החשובים.

שמנה על הבימה

היה לי קשה בחיים הפרטיים, וגם על הבימה. הייתי אז בתחילת ה־קאריירה. היתה לי בראש סילואטה צללית — של אשה רוזה, כפי שרציתי להיות, אבל על הבימה הסתובבה אשה שמנמנה. אף אחד לא העיר לי על זה. הבעיה היתה רק שלי.

את המאמץ הגדול לרזות עשיתי ל־צורך תפקיד בהצגה ארבע נשים. הייתי צריכה לגלם נערה מסוממת, רוזה מאוד.

לפני 13 שנה קרה לה משהו נורא ואיום. נורא לכל אשה, וגם לכל גבר, אבל טרגדיה גדולה עוד יותר לאשה יפה, שהיא שחקנית במיקצועה. טינה טולין, העסוקה כיום בחזרות להצגה הירושלית בתיאטרון נווה־צדק

טינה בחוץ

"כבר לא מסוגלת לאכול ביצים..."

טינה בחדר־ההלבשה ב"הבימה". תהליך הגמילה משוקולד היה ארוך...

כאשר החליט השופט לשחרר את אבי בערובה, אמרה לי פרקליטה שרק עורכי-הדין צבי לירסקי יכול היה להצליח בכך. אבל אני חר שבת שהשופט גם התרשם מזה ש'הסכמתי לקבל את אבי בביתי כאשר ישוחרר, למרות שיש לי ילדות קטנות בבית'. כך אמרה לי עופרה ושם בדיו, כל פרטי הוויזיה של מישפחת-הנאשם נאסרו לפירסום, בתו של הגבר שנ'אשם השבוע עליידי התובעת לאורה גלאט-ברקוביץ כי בעל את שתי בנותיו, תיו, מאו שהיו ילדות קטנות.

כתבה-האישום, שהוגש בגר. "חבר מר' כז' חרות" ו- "עובר-ציבור", כפי שכינו אותו העיתונים, עורר סקרנות ועניין רב. כולם היו מעוניינים לדעת מיהו האדם שבמשך 10 שנים בעל את בתה של חברת-רליזם, מאז שהיתה בת 13, ובאחרונה החל בועל גם את בתו הביוולוגית, שהיא בת 14.

שקדים על הפרימוס

ביום ראשון השבוע ישב על ספי סליהנאשמים באולם בית-הדין פט לפני השופט אליהו מצא גבר עיית, הנראה זקן מ-55 שנותיו, לבן-שיער ומרובא. זוהי הפעם הראשונה שהוא יושב על ספסל-הנאשמים, ועוד בעיית רות מגונות כל-כך. אלא שבקהל יושבו שתיים מבנותיו מאשתו האחרת והרבה

"אני חצויה!"

שהיתה לי נעלמה לגמרי. אולי מפני שגם אני התגרשתי בינתיים מבעלי, והתחלתי להבין את אבי ואת חנה יותר טוב.

עד כאן דברי עופרה.

בגלל כלל הסוביידיצה, לא שוחחתי עם עופרה על המיקרה העומד לדין. מכתב-האישום מתברר כי האב בעל את בתה של חנה, מנישואיה הקודמים, מאז שהיתה בת 14 שנים. הוא היה נוהג לישון במיטתה ובעל אותה מאז פעמים אינספור, בתדירות של פעמיים בשבוע.

באחות האמצעית, שהיא כיום בת 16, לא נגע האב לרעה. אולם כאשר בתו הקטנה התקרבה לגיל 14, הגיל שבו היתה הבת הגדולה כאשר התחיל לשכב איתה, החל מקיים יחסי-זין גם עם הקטנה. הרבר קרה באוגוסט בשנה שעברה, ומאז התקיימו היחסים הללו פעמיים בשבוע, דרך-קבע.

בתה הקטנה של עופרה, שגילתה את כל העניין באקראי, מרגישה כיום רגש-אשמה היא אמנם איננה מבינה את הרבר עד תומו, אך היא יודעת שסיכבה את סבא שלה בצרות. הנכדים כולם פשוט משוגעים על סבא שלהם. הוא קונה להם ממתקים ומתנות, יושב איתם על הריצפה ומשחק בצעצועים כמו ילד קטן.

"אני לא כזה"

כאשר התקיים הדיון במעצרו, היה האולם בבית-הדין מלא בתכרים וידידים של הנאשם. גם בנותיו

אומרת בתו של הגבר שנאשם בבעילת שתי בנותיו הקטניות. היא מספרת לאילנה אלון על אביה ועל חייה-המשפחה שלה

מאשתו היו באולם, ותמכו בו. הן הציעו לקבלו לבתיהן כאשר ישוחרר בערובה. רק חנה ובנותיה לא היו באולם.

השופט מצא שיהרר את האב, בתנאי שיימצא כמשך כל הזמן אצל בר-מיש-פחתו, המתגורר ברמת-גן, יפקיד ערי בות ולא יסתובב בלילות מחוץ לבית. פגשתי את האב יום לאחר ששוחרר. הוא היה שבור וחש ברע.

"אני פשוט לא יכול לדבר כעת. אין

קנה לאמי מכונה חדשה. תמיד שילם את המזונות בזמן, ודאג לנו מבחינה כלכלית.

בשנים הראשונות לא כל-כך ביקרנו בבית החדש שלו. אמי התנגדה לכך. רק לפני כמה שנים, כאשר התנגדותה נחלשה, התחלנו לבקר יותר אצל אבא וחנה. אמי אף פעם לא הסכימה לתת לאבי גט. היא פחדה מזה, וגם אמרה שכל יהיה תמיד קשר בינינו ובין אבא.

לאמא שלהן, והיא כבר דאגה להמשך. מישפחתה של עופרה היא מישפחה מסוכנת. הוריה נישאו בישראל לפני 40 שנה, מוצאם מאחת מארצות-הים-התיכון.

סיפרה עופרה:

לאבי ולאמי יש שלוש בנות. אני האמצעית. גדלנו בבית עם אווירה חמה. אבא מאור אוהב ילדים, ויש לו קשר טוב איתם.

כשהייתי קטנה, אבא עבד במלון, לי עיתים קרובות במישרות-לילה. אבל תמיד היה לו זמן אלינו. הוא היה קונה את המצרכים לבית ומביא ירקות ו-בשר מהשוק.

אני זוכרת שבחורף, כאשר היה קר, היינו מתכרבלים על הריצפה, ליד הפרימוס, אבא היה קולה לנו גרעינים ושקדים, והיה כל-כך נעים וחמים.

כשהיינו קטנות גרנו כיפו, ומסביב התגוררו הרבה ערבים. אבא לא אהב שנסתובב ברחוב. מכיוון שהוא עבד, וגם אמא עבדה במשקבית, הוא דאג שנהיה במעורון. שם היינו אוכלות צהריים אחרי הלימודים, וגם מכינות שיעורים.

ההורים שלי אינם מלומדים, ולא יכלו לעזור לנו בשיעורים. הוריי דאגו שנלמד. כולנו בוגרות תיכון ובעלות-מקצוע, ועובדות.

פעמיים בשבוע

לפני 20 שנה אבא פגש בחנה ושם בדיו. אני לא יודעת איפה הוא הכיר אותה. הוא היה עובד בלילות ונערר הרבה מהבית.

כאשר אמי שמעה עלי-כך, היא לא עשתה סקנדאלים. היא פשוט אמרה לאבי שיעזוב את הבית. היא גם ריכרה קודם עם חנה, אבל זה לא עזר. אנחנו, הבנות, היינו אז בגילי העשרה. גיל שבו צריכים מאוד אבא. היה לנו קשה כשאבא עזב את הבית.

אבל אבא המשיך להתגורר עם חנה בקירבת-מקום, והיה תמיד עומד לר' שותנו בכל בעיה שהיתה. הוא דאג לכלכלת הבית, תיקן כל דבר שהת' קלקל. כאשר מכונת-הכביסה נשברה,

תובעת ברקוביץ חבריה-נכנסת יספרו לך

כרי לעמוד על טיבו של הנאשם, ביקשתי לשוחח עם בתו עופרה (35) שבאה לבית-הדין, שהציעה להכי ניסו לדירתה ושהביעה אליו אוהבה ותמיכה. עופרה היא שגילתה את הפרשה, וכך גרמה לכדור להתגלגל עד לכתבה-האישום.

כאשר לנה בתה בת 12 של עופרה בבית הסבא בחופש-סוכות, קלטת רב-רים שלא הבינה וסיפרה אותם לאמה. עופרה הבינה כמה מדובר, פנתה לאחותה הקטנה ושמעה מפיה על כל העניין. לא היה לי אומץ לפנות לאבא ולדבר איתו על כך, סיפרה עופרה, לא מפחד, אלא מפני שלא הרגשתי נוח ללכת לדבר עם אבא על דבר כזה. אז פניתי למרז' לנפגעות-אונס, וסי-פרתי להן את העניין.

זה לא נכון שאני דובכתי את אחיותיי. לא היה כלל צורך לדובכ. הן סיפרו לי הכל מיד. אחרי-כך גיליתי

בניי-משפחה וקרובים, שהביעו לו אה-בה ודאגה.

קשה להבין את אישיותו של הגבר, אשר במשך 10 שנים בעל לפחות פני-מיים בשבוע את בתה של חברתו לחיים, שלא נגע בביתו האחרת, שהיא כיום בת 16, ושהתחיל לקיים יחסי-זין עם בתו הקטנה מחברת-רליזם, באוגוסט בשנה שעברה, בטרם מלאו לה 14 שנה.

השופט עצמו ציין כי הבנות לא גילו כל טינה או שינאה כלפי אביהן על מה שעשה להן, אלא ניתן אף לגלות קורטוב של חיבה כלפיו.

על פי כתבה-האישום הוא מעולם לא כפה עצמו באלימות עליהן, ואף לא איים. השופט ציין כי יתכן שגילויי-האלימות שהפגין האב בבית כלפי-אשתו ובניי-משפחה אחרים עשו את שלהם, וגרמו לבנותיו לספוג את אשר ספגו ללא אומר.

פרקליט לירסקי, כל הסייטם שעברתי

לי כוח. יותר גרוע ממה שקרה לי כבר לא יהיה, אבל אני צריך להירגע ול-הוכיח שאני לא כזה! כל הסייטם שעברתי! כאשר ארגע, אני אספר לך הכל ואפנה אותך לחבריי-נכנסת, שהם יספרו לך עלי."

שאלתי את עופרה כיצד היא מר-גישה כאשר נקלעה בין אחיותיה ו-אביה, והיא אמרה: "אני מאוד מפוצלת. אני מרגישה רע מאוד עם כל הסיפור בהתחלה לא היה לי קשר הדוק איתן, אבל במשך הזמן התקרבו מאוד, והיום אני רואה בהן אחיותי לכל דבר. הטינה

תאנות בצע

עורכי-הדין נידון למאסר של שנתיים וחצי, ועמיתו הפסיד את דירתו וכספו, מפני שהאמינו לאיש שהבטיח להם כסף מהיד וקל. האיש עצמו נעלם וטרם נמצא. טראגדיה ישראלית.

והדירה שלי נמכרה, הכספים נמסרו לידי רובם ככולם. עד היום אני גר בדירה שכורה, לא קיבלתי את הכספים האלה בחזרה.

"יתירה מזה, הוא גם שיכנע אותי לתת איווה שהן המחאות לביטחון, ואי-חריכך הייתי צריך לשלם אותן. זה הסתכם בהרכה כספים, אני פדיתי את כל החסכונות שלי, לקחתי גם הלוואות מאנשים אחרים כדי לצאת מהבוץ הזה. ועד היום אני חייב כספים לאנשים."

ריה גם על מחסור בכספים, כשהמיש-פחה נתמכת על-ידי ההורים הוקנים של הנאשם... ועיקבות חוסר-הכספים גם חוסר-דברים בבית. האשה פרצה בכבי עת שהעידה, וביקשה את רחמי בית-המישפט לאישליחת הנאשם למ-אסר. המישפט הרוסה, לא רק מבחינה כלכלית, אלא גם נפשית. הבושה, ההשפלה והמאסר עשויים להרוס או-תם..."

אלא שבית-המישפט העדיף את טע-

בהמחאות. לא התעסקתי עם כסף. אני מימי, אדוני השופט, לא ראיתי חבילה כזאת של כסף, ולא היה לי ספק שהוא יעמוד בהתחייבותיו, והתחלתי להא-מין בו..."

הבושה וההשפלה

כובבי, שהיה אז עורך-דין רק ארבע שנים, החל מגייס במהירות

אפשר לחשוב כי עורכי-דין היו זהירים יותר, ולא יפלו בקלות רבה כל-כך קורבנות לתאוות-הבצע.

השבוע הורשע עורך-הדין רן כוכבי מרחובות בעבירות של קבלת דבר ב-מירמה וניסיון לגניבה בדי מורשה, ונידון לשנתיים וחצי מאסר בפועל. כתב השופט חיים אדר בפסק-הדין: "אני יכול לנסות ולהבין את מצב-נפשו והלך-רוחו בתקופה הרלוונטית, כאשר היה מלא שקיקה בלתי-רנויות לרוח כספי גדול, קל ומהיר, שהיה עשוי לסנ-זור את עיניו ושימש כמניע לפעולת-תיו."

את התיקוה לעשיית רווחים קלים קיבל עורך-הדין כוכבי מאהרון שפירא, שהיה נאשם יחד איתו בכתב-האישום, אך שנעלם בתחילת המישפט וטרם נמצא עד היום.

העיד כוכבי: "בשנת 1981 פגשתי בשפירא, שהציג את עצמו כקונה מקר-קעין, קשור לביטוח ומתעסק ביהלר-מים. הוא הציע לי לעשות עסקים במט-רה להרוויח רווחים גבוהים.

"לא ראיתי בכך כל פסול. הוא הציע שארכוש דירה בסכום וי'צמן ב'40 אלף

נאשם כוכבי (באמצע) בבית המישפט מימי, אדוני השופט, לא ראיתי חבילה כזאת של כסף.

ההבדל בין שני עורכי-הדין היה שארנפלד סיכן אך ורק את כספו שלו, ועל כן לא הסתכן בפלילים, בעוד ש-כוכבי לוה כספים מלקוחותיו, פיתה אותם למכור רכוש והוציא את כספם במימרה. על כן החליט בית-המישפט כי כאשר עבירה כזו נעברה בידי עורך-דין, יש להטיל עונש חמור במיוחד.

בית-המישפט אמנם התחשב בעניו-הדין שערב על הנאשם, החי מאז 1981 תחת השפעת המיקרה ותוצאותיו. בית-המישפט גם התחשב בסבלה של מיש-פחתו, ובכך שרישיון עריכת-הדין שלו הושעה מאז 1985, ואחרי הרשעתו בדין יש סיכוי סביר כי יישלל ממנו לעולם, אך... הנאשם עירער בציבור את מעמד עורכי-הדין, שאותו יש לשמור בכל דרך אפשרית, והעונש חייב להרתיע עבריינים-בכוח מלבצע פעולות כאלה בפועל, והפיתויים הם רבים על כל צעד ושעל."

עורך-הדין כוכבי, שכל עולמו חרב עליו בשעה אחת, היה שבור. הוא הס-כים לומר רק כי זה שמונה שנים רוד-פים אותו בגלל המיקרה. "אני אכתוב על כך ספר", הבטיח. הוא ביקש רחית-ביצוע עונש-המאסר, אך השופט אדר סירב.

מאולם בית-המישפט יצא עורך-הדין כוכבי, שפוף כולו, ישר לבית-הסוהר, כאשר מישפחתו עומדת בפתח ובוכה בכי קורע-לב.

נותיו של התובע, עורך-הדין אברהם פכטר, כי כוכבי פגע בכבוד המיקצוע של עריכת-הדין, כאשר השתמש בהש-פעתו המיקצועית על לקוח וגרם לו למכור עסק, שממנו התפרנס בכבוד, כדי להשיק את כספו בעיסקי-ראוויר.

מיזוודה מלאת-כסף

מהלך המישפט התברר כי כוכבי לא היה עורך-הדין היחיד שנפל קורבן לקסמיו של שפירא. גם עורך-דין נוסף מרחובות, צוריהל ארני-פלד, הלך שולל אחרי. היכרותם של שפירא ועורך-הדין ארנפלד החלה על-בסיס מיקצועי.

העיד ארנפלד בבית המישפט: "הי-כרתי את שפירא כאשר פעלתי נגדו. אחרי-כך הוא התחיל להופיע אצלי ב-מישרד, להתניף פה, להתניף שם... ובדיעבד אני אומר שהוא סובב אותי על האצבע.

"מדי פעם ראיתי אצלו מיזוודות עם כסף מוזמן, והיה אצלי הרושם שהבד-אדם הזה מגלגל באמת הרבה מאוד כספים.

כספים כדי להשיקם בעסקיו של שפירא. הוא לוה כספים מכל מי שיכול היה להעלות בדעתו. לבסוף הגיע גם לאחר מלקוחותיו, רפאל אליאשווילי, בעל מאפיה ברחובות, וביקש גם ממנו הלוואה.

כוכבי המסנור היה מושכנע כי יר-וויח הודעתק מעסקיו עם שפירא, ולכן היה מוכן להבטיח ריבית רצונית, לא-ליאשווילי עבור כל הלוואה שיתן לו. בעליהמאפיה התפתה, והתחיל לחפש קונה למאפיה. הוא ררש 55 אלף דולר, אך לא הצליח למצוא קונה שיתן לו יותר מ'45 אלף דולר עבור חלקו. אבל לכוכבי אצה הדרך עד כדי כך שהבטיח להוסיף מכספו את 10 אלפים הדר-לארים החסרים, ובלבד שיקבל את ההלוואה.

אליאשווילי מכר את המאפיה והיל-וה לעורך-דינו סכום של 65 אלף דולר. לו לביטחון קיבל המחאות ודירה ב-ירושלים.

בעיקבות חקירת המישטרה הוגש נגדו כתב-אישום, ולישכת עורכי-הדין הישעתה אותו משנת 1985. אשתו שרונה העידה בבית-המישפט, ואפילו השופט חיים אדר כתב בנזרדינו שאי-אפשר היה שלא להתרגש ממזוקתה הנפשית ומרייבנה: "קיבלתי את רבי-

תובע פכטר בכי קורע-לב

דולר, והוא דאג לכך שיהיה לי קונה כעבור כמה ימים בסכום של 60 אלף דולר... אודה שהתלהבתי מאוד מהעני-יין ומידי נכנסתי למערכת של גיוס כספים עבור רכישת הדירה..."

עוד טרם הסתיימה העיסקה של מכירת הדירה, הופיע שפירא שוב במישרדו של כוכבי, והמשיך לסננורו באפשרות לרווחים אדירים. "הוא בא אלי והציג לפני הילומים. אני עד היום לא ידע להבדיל בין יהלום לבין זכר-כית... הוא בא עם חבילה של יהלומים בתוך איווה מעטפה ואמר: 'הנה אחד מהעסקים שאני עושה', והשאיר אותם בידי. הלכתי לשכן שלי, המתעסק ביהלומים, ושאלתי אותו. הוא ברק אותם ואמר לי, 'זה יהלומים מאוד יקרים, שווים אולי 70 אלף דולר'. הוא התפעל מעצם האמון שנתנו בי... 'הייתי בהרגשה שיש לי עסק עם אדם עשיר, אדם חזק, אדם מכובד, אדם אמין שנותן בי אמון... ותוך כדי שיחה הוא יוצא החוצה וחוזר ומוציא חבילה כזאת של כסף ושמ לי על המזלחתי. אני מימי לא ראיתי סכום כזה. אני עסקתי

טינה טיבעונית

(המשך מעמוד 39)

לא הצלחתי. במשך שנים ניסיתי, וזה לא הלך. פניתי לגינקולוגית, והתחלתי לעבור טיפולים. באותה תקופה הת-חלתי לקחת ממש ברצינות, בלי ווי-תורים ונפילות, את נושא הצימחונות. את עניין הטיפולים הפסקתי בשלב די מוקדם, מסיבות אישיות. באיושהו מקום כבר ויתרתי על ילד. להפתעתי, אחרי שנה וחצי של צימחונות טהורה, מצאתי את עצמי בהריון. קרה לי נס, שאותו אני כפירוש מייחסת לצימ-חונות.

החלטתי לא להיות כמו רוב הנשים בהריון, המנצלות את החודשים האלה כדי לזלזל בלי חשבון. הצלחתי במשך-מות שהצבתי לעצמי.

נמנעתי ממוצרי חלב וביצים, הפי-כתי טיבעונית, ואכן, עברתי הריון נפי-לא וקל. לא היו לי בחילות והקאות, לחץ-הדם היה בסדר גמור, לא סבלתי מבצקת ברגליים. עד אז עישנתי, אבל הפסקתי לעשן מידי כאשר ידעתי ש-אני בהריון. ולא רק זאת, אלא גם התר-חקתי לגמרי מחברת אנשים מעשנים.

בגלל הטיבעונות

נעשיתי רזה יותר

חזקה יותר. יש לי

הרגשה של ניקיון

בגוף, ואני רגועה!"

התנזרתי גם מאלכוהול, נעשיתי סטרי-לית ממש.

עליתי במישקל בשמונה קילו וחצי בסך-הכל, ואחרי הלידה, חזרתי די מהר למישקל של לפני-ההריון, 51 קילו. למרות שעברתי לטיבעונות למען ה-תינוק — שמו אריה, והוא כיום בן שנה ושלושה חודשים — נשאיתי טיבעו-נית גם אחרי-כך. אני כבר לא מסוגלת לאכול ביצים, גבינות, או מוצרי-חלב אחרים.

כשבידלי זה משהו נפלא. אני עדיין לא מעכלת שאני טיבעונית. זה סיפור נפלא שנפל עליי ושבח אותי.

אריה, כמובן, הוא תינוק טיבעוני. הוא ינק במשך חמישה חודשים באופן אינטנסיבי. הוא נולד במישקל של כמעט שלושה קילו וחצי, ובגיל חמישה חודשים הוא היה ממש ענק, ושקל כמו תינוק בן תישעה חודשים.

התינוק, כיום, אוכל כמוני, פרט ל-אוכל עמילני, שאותו יוכל להתחיל ל-אכול רק כאשר יצמחו כל שיניו. הוא שותה חלב סומסום, רייסות, פרי ומיצי-פירות.

גן-ילדים טיבעוני

עכשיו יש לי בעייה: אני מאוד חוששת ממה שיקרה לטיבעונות שלו כאשר הוא יתחיל לבקר בגן-ילדים, בגיל שנתיים-וחצי-שלוש. אני מתכוונת לנסות ליצור קשר עם הורים טיבעונים לילדים בגילי, כדי לפתוח גן לילדים טיבעונים. זה מאוד חשוב לי. חלחלה אחוזת אותי מהמחשבה ש-הוא יאכל, אם יהיה בגן רגיל, ממתקים ושאר זוועות.

האוכל הבסיסי שלי הוא ירקות חיים בלבד, פירות, שקדים, לחם חי, אבוקדו, מאכלי-סויה. ההרגשה הכללית — נפלאה, קורם כל, בזכות העובדה ש-יירתי במישקל אחרי ההריון, ואני שומרת על מישקל קבוע, בין 49 ל-50 קילו. פניי נקיות מפצעים, נפסקו כא-ביהחמור שהם סבלתי לפני ש-נעשיתי צימחונת. נעשיתי גם חזקה יותר, פסימית. זאת עובדה מעניינת — רזה יותר, אבל חזקה יותר. אני גם רגועה, כבר לא אותו אדם עצבני ש-הייתי פעם, לפני הטיבעונות.

יש לי תחושה של ניקיון בגוף. הייתי רוצה שכולם יהיו טיבעונים. אני תמיד מוכנה להעביר את המסר, לכל מי ש-מוכן לשמוע.

מילכוד 88:

חיפוש עבודה – גם הוא עבודה, לכן – המובטל הוא אדם עובד

עברו שם כמה שוטים רוצים. אבל במקר מות אחרים? למה שהערכי יעבור ואני לא?

לא רק הערכים מתגברים לציונות. גם המעבדים, שניסים מכיר, אינם יודעים ציונות נכונה מהי. המעבד מעדיף לשלשל לכיסו כמה שיותר. לא משנה אם עובד אצלו ערבי או יהודי. שום דבר לא מעניין אותו חוץ מכסף. הוא יודע שאני תלוי בו, ושואם לא אני אעשה את העבודה או יהיו 20 אחרים שהוא יוכל לקחת במקומי. אז מה איכפת לו?

שוקת שבורה

רעיות תעסוקה לא נפתרות כי תוצאה מלימודים. זאת ניתן ללמוד בלי קושי. מנהלי חשבונות, עורכי דין, פסיכולוגים ועוד רבים אחרים מסיימים את לימודיהם, וניצבים לביסוף לפני שוקת שבורה.

איראפשר להתקבל לעבודה ללא ניסיון, אבל ניסיון איראפשר לרכוש מבלי שמתחילים לעבוד.

מעגל קסום נוסף, המוסיף על הרגשת האידאונים מילכוד המתאים למקומות אחרים, לומנים אחרים.

ההרגשה הכללית בקרב האקדמאים המובטלים מאד פסימית. האפשרות שיווצרו מקומות עבודה חדשים, שביכולתו לממש את אשר למדו, נראית רחוקה מתמיד.

אלי, בעל תואר ראשון בפסיכר לוגיה ובסוציולוגיה, הפסיק את לימודיו משנכח לדעת שהמשך הלימודים לא יעזור לו במציאת עבודה. ההיפך

ניסים, לעומתם, נשמע הרבה יותר תקיף וממוזמר. קללה הנפלטת עם יציאתו מלישכת התעסוקה מבהירה שהוא לא כל כך אוהב את העולם. מה שבטוח הוא שיש לו מה לזכור.

ניסים, מסגר בעל ותק של 17 שנה במיקצוע, הוא מובטל טרי. רמי אבטלה אין הוא רוצה לקחת. אני אוהב לעבוד, אבל כרגע שאני עובד אני מנסה להיות גם שבע-רצון. חצי מהחיים שלי אני נמצא בעבודה. אני רוצה לקום במצב טוב בבוקר, ולא ללכת לעבודה בגלל חוסר-ברירה.

ללישכה הוא בא כדי לקבל כתובות של מעסיקים המחפשים מסגרים.

מסתבר שהצעות עבודה אינן חסרות. אז מה הבעיה? בלישכת העבודה הם רק מנסים להיפטר ממך. הפקיד עושה את השעתיים שלו והולך הביתה. הסבירתי לו מה אני מחפש. נתן לי עבר רה בבית-חרושת הסתררותי. אמרתי לו שאני לא מוכן לעבוד שם. אמר לי זה מה שיש. אמרתי לו שאני לא רוצה. אז הוא אמר: מה אתה רוצה, שאני אומין לך מישטרה? אני אחליט מה מתאים לך, ולא אתה?

לא רק על לישכת התעסוקה הוא כועס. הוא כועס גם על הממשלה, הי מעסיקים והערכים. לטענתו, המעסיקים מעדיפים את העובדים הערביים משתי סיבות. האחת: הם מהווים כוח עבודה זול. והאחרת: לפועל הערבי אין לאן ללכת אחרי העבודה, ולכן יעדיף לעבוד אף מעבר לשעות העבודה הרגילות.

בשלב זה שולף ניסים הערה, הלקויה כה כאלו משרוולו של אחר: "כל הערבים עובדים גרועים. מניסיון אני יכול

בערב לאשה ולכן. בקיצור, החלטתי לעזוב."

הוא ואשתו, פקידת חשבונות במיקצוע, אינם עובדים כבר זה כחודשיים. חיים על הרובות והפיצויים שקיבלנו. לא שנשאר הרבה, אבל איכשהו משתדלים להסדר עם מה שיש.

בקרב ייגמרו להם הסכונותיהם. הם ימצאו את עצמם נענים לכל הצעה שתבוא. יכול להיות שאעשה הסבה מיקצועית בעזרת הלישכה. השאלה הנשאלת היא אם כדאי ללמוד מיקצוע שאתה לא אוהב. הרי לא מבטיחים לך תעסוקה אחרי שתגמור את הקורס: כרגע, על כל משרה פנויה יש המון מתמודדים. זהו יתרון למיפעלים ולמעסיקים, אבל חיסרון עצום לנו, לפעילים. הם יכולים לשחק בנו אף שהם רק רוצים.

לאשתו, שוש, הבעיה חמורה עוד יותר. היא אמנם בעלת-ניסיון וותק במיקצועה, אך עצם היותה אשה נשואה ואם לתינוק בן שנה מהווה בעיה. המעסיקים מעדיפים נשים רווקות או אמהות לילדים מבוגרים.

חוסר ברירה

האם מישדה מהמעסיקים שמע על חוק שוויון הזדמנויות בעבודה שאומר במפורש: "לפי חוק זה אסור למעביד להפלות בין עובדיו או בין דורשי-עבודה מחמת מינם, מחמת היותם נשואים או מחמת היותם הורים, בקבלה לעבודה, תנאי עבודה וכו'?" וכיצד תוכל שוש להוכיח שהיא לא

חזי, שוש ובנם יוסי. כל יום בצבא הוא כמו יומיים בחוץ...

האבטלה היא עבודה

הוא הנכון. הוא רק יגביר אצלו את הרגשת התיסכל.

מה כבר יכול המשק להבטיח לאקדמאי במשך-העבודה? המשך כורת הערשית במשך-הבריאות או במשך-החינוך נעה בסביבות 600-700 שקלים למישרה חרשית מלאה. עם תואר ראשון ביד אפשר רוצי רק להתפנות לחיפוש עבודה בתחום אחר לחלוטין. ללישכת העבודה אין שום דבר להציע בתחום והסבה המיקצור עית. לא מתכננים אפילו קורסים, מכיוון שידעם מלכתחילה שלא יהיו מקומות עבודה פנויים.

אירבע שנות לימוד מבלי שאפשר להפיק מכך כלום? זה לא נשמע הגיוני. זה לפחות מקל על קבלה לעבודות אחרות.

הלכתי למלך, מתמרמר אלי. גיסייתי לבדוק אפשרות של תעסוקה כפקיד-קבלה. אחרי שחזה קצרה אמרו לי שהם מצטערים, אבל כישורי רבים מדי עובדים. מה קרה פה? המעט שניתן להבין ולראות היה עצוב מאוד. הכל מאשימים את הכל. הרוב פונה לענפי-השרותים. בורחים מענפי-היצור, או שענפי-היצור פשוט נעלמים להם. כדודים מהמציאות. כורחים מעצמם.

התורים האינסופיים של המובטלים הולכים ומתארכים. עד מתי עד שיווצרו מקומות-עבר? מהי זה יקרה? לממשלה הפיתרון נים. מתי תהיה ממשלה? לאלה הפיתרון נים. אלה ארמיני

לומר לך. הערכים משתלטים על כל מקומות העבודה. אני לא מרבר על עבודות-ניקיון ומיסעדות. מצייני שיי

ניסים המסגר. אתה רוצה שאומין לך מישטרה?

ביחס למה שעשיתי, הוא אומר. כל יום בצבא זה כמו יומיים בחוץ. העצבים והמתת. זה שאתה לא יודע אם תחזור

עליל לדעת שחיפוש-העבודה היא עבודה בפני עצמה. ראה את עצמך כעובד, שזה תחום עיסוקי. ככל שתעשה את העבודה טוב יותר, סיכויך להצליח בה רבים יותר.

כך מנחמת לישכת דובר שרות-התעסוקה את מי שאין להם דבר אחר לעשות, חוץ מאשר לקרוא את הכתובת שעל קיר הלישכה. מעגל קסם: מי שאינו עובד אינו מוגדר כמוכר טל, אלא כעוסק עד מאוד בחיפוש עבודה. אם הוא מחפש עבודה, אפשר להגדיר אותו כעובד (לתקופה קצרה, כמובן) אם הוא עובד, אין לו למעשה מה לחפש בלישכת התעסוקה, שהרי הוא כבר עובד. אז מה הוא עושה שם לעזאזל? מילכוד 88.

את מחפשי-העבודה ניתן למצוא בצד-היהום בלשכות אלה. בחורות יפות וחסונות, עובדים יפים וחסונים. כולם ממתינים בתורים אינסופיים לפקיד-ההשמה, שלרוב יבשר להם שהוא מצטער, אך הפיתרון למצוקתם יבוא אולי ביום המחרת. המובטל יגיש את כרטיסו החודשי, ויסומן בו עוד יום שעבר. עוד יום ללא עבודה.

את מי הם מאשימים במצבם והאם הם צופים אפשרות לשינוי? חזי ושוש, זוג נשוי. זוג נשוי המי חפש עבודה. בנם, יוסי בן השנה, גלוזה אליהם לטיול היומי ללישכת התעסוקה. חזי שירת כמכונאי צבאי בקבע, ולא היה מעוניין להמשיך בכך, למרות הצטרות מפקדיו. התמורה מאוד קטנה

אנו מבטיחים הרים וגבעות

הרים עמוסי שלג וגבעות ציוריות, מסלולי סקי מטופחים ופונדקי דרכים מכניסי אורחים. אוויר צלול ומסלולי טיול מרתקים, מטעמי חורף במסעדות ובתי קפה שוקקים, מלונות עם אווירה חמימה ופונדקי בירה מלאי שמחת חיים.

זוהי אוסטריה של חורף, שאליה באים מביני דבר מכל העולם.

**חופשה
בבאדגסטיין**

7 לילות + ארוחת
בוקר במלון בדרגת
תיירות.

**בילוי
בוינה**

4 ימים - 3 לילות,
חצי פנסיון במלון 4
כוכבים, הסעה מנמל
התעופה למלון או
בחזרה, חצי יום סיור
בוינה, ערב אוסטרי
טיפוסי, תחבורה
חופשית במשך 3
ימים, כניסה חופשית
לקזינו.

**שבוע של בריאות
בקיצביהל**

מלון 5 כוכבים,
פנסיון מלא, השגחה
רפואית, עיסוי,
סאונה, טיפולי
הרזיה ויופי.

מ-140\$

מ-124\$

מ-762\$

המלצות חמות תוכל לקבל אצל סוכני הנסיעות ובמשרדי
נתיבי אוויר אוסטריים - נציגי משרד התיירות האוסטרי.

חיפה

מחניים 4 א' טלפון 389988, 389442.

תל אביב

בן יהודה 17 טלפון 652244.

AUSTRIAN AIRLINES

המחיר: 5.00 שקלים (כולל מע"מ), באילת: 4.35 שקלים

שנה 53

מספר 2677

יום במפת תשמי"ט, 21.12.1988

העולם הזה

האספי

סיפור בתו של

חבר מרכז הליכוד,

הנאשם בבעילת

שתיים מבנותיו

"בין

אבי ואחיות!"